

CVRIA

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

Výroční zpráva
2013

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

Přehled činnosti Soudního dvora,
Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk 2014

www.curia.europa.eu

Soudní dvůr
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 4303-1

Tribunál
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 4303-1

Soud pro veřejnou službu
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 4303-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Redakční uzávěrka: 1. ledna 2014

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. Fotografie mohou být reprodukovány pouze v kontextu této publikace. Pro veškeré jiné použití je třeba požádat o schválení Úřad pro publikace Evropské unie.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Evropa (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014

ISBN 978-92-829-1688-9 (Print)
978-92-829-1665-0 (PDF)

ISSN 1831-8398 (Print)
2315-2265 (PDF)

doi:10.2862/51900 (Print)
10.2862/45406 (PDF)

© Evropská unie, 2014

Printed in Luxembourg

VYTIŠTĚNO NA PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ ELEMENTÁRNÍHO CHLORU (ECF)

Obsah

	Strana
Předmluva, autor: předseda Soudního dvora, Vassilios Skouris	5

Kapitola I

Soudní dvůr

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2013	9
B – Judikatura Soudního dvora v roce 2013	11
C – Složení Soudního dvora	53
1. Členové Soudního dvora	55
2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2013	71
3. Protokolární pořádky	73
4. Bývalí členové Soudního dvora	75
D – Soudní statistiky Soudního dvora	79

Kapitola II

Tribunál

A – Činnost Tribunálu v roce 2013	111
B – Složení Tribunálu	145
1. Členové Tribunálu	147
2. Změny ve složení Tribunálu v roce 2013	159
3. Protokolární pořádky	161
4. Bývalí členové Tribunálu	165
C – Soudní statistiky Tribunálu	167

Kapitola III*Soud pro veřejnou službu*

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2013	189
B – Složení Soudu pro veřejnou službu	199
1. Členové Soudu pro veřejnou službu	201
2. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2013	205
3. Protokolární pořádek	207
4. Bývalí členové Soudu pro veřejnou službu	209
C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu	211

Předmluva

V roce 2013 došlo k výraznému zvýšení tempa soudní činnosti Soudního dvora Evropské unie. Na jedné straně doznal počet zahájených věcí nejvyšší úrovně od vytvoření unijního soudního systému. Na straně druhé dosáhla produktivita v rámci celého soudního orgánu bezprecedentního počtu 1 587 ukončených věcí. Soudní dvůr může být tímto vývojem jedinečně potěšen, neboť svědčí o důvěře, kterou v unijní soudy vkládají vnitrostátní soudy i jednotlivci.

Toto zintenzivnění soudní činnosti však může ohrozit, a to v nepříliš vzdálené budoucnosti, účinnost celého soudního systému Unie. Z tohoto důvodu je třeba soustavně a trvale hledat prostředky jak legislativního charakteru, tak na úrovni pracovních metod, s cílem účinnost soudního systému Unie dále zlepšovat.

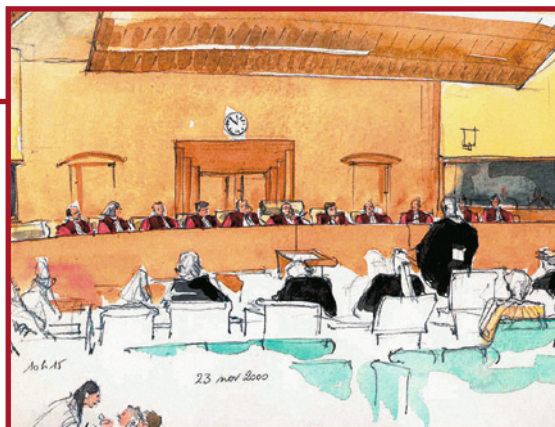
V roce 2013 došlo rovněž k přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii a příchodu dvou chorvatských členů, kteří se stali soudci Soudního dvora a Tribunálu, jakož i k přijetí rozhodnutí o zvýšení počtu generálních advokátů u Soudního dvora, v jehož důsledku nastoupil do funkce první polský generální advokát.

Konečně je třeba rovněž zmínit, že v uplynulém roce opustilo Tribunál v rámci jeho částečné obměny šest členů a dále odešli dva členové Soudního dvora a jeden člen Soudu pro veřejnou službu.

Tato Výroční zpráva poskytuje úplný přehled vývoje a činnosti Soudního dvora Evropské unie v průběhu roku 2013. Čtenář si povšimne, že podstatná část výroční zprávy je věnována stručnému, ale vyčerpávajícímu popisu vlastní soudní činnosti Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu doplněnému statistickými údaji. Dovoluji si využít této příležitosti ke vřelému poděkování kolegům ze všech tří soudů a všem zaměstnancům Soudního dvora za výbornou práci odvedenou v tomto výjimečném a náročném roce.

V. Skouris
předseda Soudního dvora

Kapitola I

Soudní dvůr

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2013

Autor: předseda Vassilios Skouris

Tato první část Výroční zprávy obsahuje souhrnný přehled činností Soudního dvora Evropské unie v roce 2013. Zaprvé podává nástin vývoje tohoto orgánu během uplynulého roku a zdůrazňuje institucionální změny, které se dotkly Soudního dvora, jakož i změny jeho vnitřní organizace a metod práce (první část). Zadruhé obsahuje statistickou analýzu, která ilustruje vývoj pracovního zatížení Soudního dvora a průměrnou délku řízení (druhá část). Zatřetí uvádí jako každý rok hlavní události v oblasti judikatury seřazené podle oblasti úpravy (třetí část).

1. Z pohledu obecného vývoje Soudního dvora Evropské unie představovalo nejvýznamnější událost minulého roku přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii. Při slavnostním zasedání konaném dne 4. července 2013 složili přísahu první chorvatský soudce Soudního dvora a první chorvatská soudkyně Tribunálu, kteří se ve stejný den ujali funkcí. Příprava Soudního dvora na toto sedmé rozšíření Evropské unie měla hladký průběh a začlenění obou soudců, jejich spolupracovníků a všech zaměstnanců chorvatské státní příslušnosti, kteří nastoupili do služeb tohoto orgánu, proběhla bez komplikací.

Co se týče soudní činnosti, je nutno zmínit, že rozhodnutím Rady 2013/336/EU ze dne 25. června 2013 o zvýšení počtu generálních advokátů Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 179, s. 92) byl s účinností od 1. července 2013 zvýšen jejich počet na devět a s účinností od 7. října 2015 bude tento počet činit jedenáct generálních advokátů. Po přijetí tohoto rozhodnutí složil dne 23. října 2013 přísahu první polský generální advokát.

V oblasti procesních pravidel a po vstupu v platnost nového jednacího řádu Soudního dvora v roce 2012 předložil Soudní dvůr Radě návrh na přijetí nového doplňkového řádu, který měl nahradit doplňkový řád ze dne 4. prosince 1974 (Úř. věst. L 350, s. 29), naposledy pozměněný dne 21. února 2006 (Úř. věst. L 72, s. 1). Tomuto návrhu Rada vyhověla na samotném počátku roku 2014 (Úř. věst. L 32, s. 37). Soudní dvůr zároveň přijal praktické pokyny pro účastníky řízení ve věcech předkládaných Soudnímu dvoru (Úř. věst. L 31, s. 1), které s účinností od 1. února 2014 nahradily praktické pokyny týkající se přímých žalob a kasačních opravných prostředků ze dne 15. října 2004 (Úř. věst. L 361, s. 15), ve znění změn ze dne 27. ledna 2009 (Úř. věst. L 29, s. 51). Oba tyto procesní předpisy nabyly účinnosti dne 1. února 2014.

2. Soudní statistiky Soudního dvora za rok 2013 se celkově vyznačují bezprecedentními číselnými údaji. Uplynulý rok bude totiž v letopisech zaznamenán jako rok s nejvyšší produktivitou v historii Soudního dvora a také jako rok s vůbec nejvyšším počtem zahájených věcí.

V roce 2013 ukončil Soudní dvůr 635 věcí (čistý počet, který zohledňuje spojení věcí), což představuje značný nárůst oproti předchozímu roku (527 věcí ukončených v roce 2012). Z těchto věcí byl ve 434 případech vydán rozsudek a 201 věcí vedlo k vydání usnesení.

Soudnímu dvoru bylo předloženo 699 nových věcí (nezávisle na spojeních věcí z důvodu, že tyto věci spolu souvisí), což znamená zvýšení přibližně o 10 % oproti roku 2012, a toto číslo představuje v historii Soudního dvora nejvyšší počet věcí zahájených během jednoho roku. Na tento nárůst celkového počtu zahájených věcí je především třeba nahlížet v souvislosti se zvýšením počtu podaných kasačních opravných prostředků a žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce oproti předchozímu roku. U řízení o předběžných otázkách představuje počet zahájených věcí v roce 2013, který činil 450, nejvyšší číslo v celé historii Soudního dvora.

Velmi příznivé jsou statistické údaje u délky řízení. U předběžných otázek dosahuje délka vyřízení věci 16,3 měsíce. Mírný nárůst oproti roku 2012 (15,6 měsíce) nelze považovat za statisticky významný. Průměrná délka vyřizování přímých žalob činila v loňském roce 24,3 měsíce a u kasačních opravných prostředků představovala 16,6 měsíce. Je nutno uznat, že délka řízení o přímých žalobách se v roce 2013 oproti předchozímu roku (19,7 měsíce) výrazně zvýšila. Soudní dvůr tento vývoj samozřejmě ostražitě sleduje, avšak první statistické analýzy prokazují, že se jedná spíše o nárůst vyvolaný momentálními výkyvy, nad nimiž má Soudní dvůr pouze velmi omezenou kontrolu.

Vedle reforem pracovních metod, k nimž došlo v posledních letech, vděčí zlepšení efektivity Soudního dvora při vyřizování věcí i zvýšenému využívání různých procesních nástrojů, jimiž lze vyřizování určitých věcí urychlit (naléhavé řízení o předběžné otázce, přednostní rozhodování věcí, zrychlené řízení, zjednodušené řízení a možnost rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta).

O naléhavé řízení o předběžné otázce bylo požádáno v 5 věcech a určený senát měl za to, že podmínky stanovené článkem 107 a následujícími jednacího řádu byly splněny ve 2 z těchto případů. Tyto věci byly uzavřeny v průměrné lhůtě 2,2 měsíce.

O zrychlené řízení bylo žádáno čtrnáctkrát, ale podmínky stanovené jednacím řádem nebyly splněny v žádné z těchto věcí. V souladu s praxí zavedenou v roce 2004 se o vyhovění žádostem o zrychlené řízení nebo o jejich zamítnutí rozhoduje odůvodněným usnesením předsedy Soudního dvora. Pět věcí bylo mimoto vyřízeno přednostně.

Pro zodpovězení některých předběžných otázek využíval Soudní dvůr také zjednodušeného řízení upraveného v článku 99 jednacího řádu. Na základě tohoto ustanovení bylo takto usnesením ukončeno celkem 33 věcí.

Soudní dvůr dále dosti často využíval možnosti, kterou mu poskytuje článek 20 jeho statutu, rozhodnout věc bez stanoviska generálního advokáta, pokud ve věci nevystává žádná nová právní otázka. V roce 2013 tak bylo přibližně 48 % rozsudků vyhlášeno bez stanoviska.

Co se týče rozdělení věcí mezi jednotlivá kolegia Soudního dvora, lze poukázat na to, že v roce 2013 vyřešil velký senát přibližně 8 %, pětičlenné senáty 59 % a tříčlenné senáty přibližně 32 % věcí ukončených rozsudkem nebo judikujícím usnesením. V porovnání s předchozím rokem lze konstatovat stabilní podíl věcí projednávaných velkým senátem (9 % v roce 2012) a zvýšení podílu věcí projednávaných pětičlennými senáty (54 % v roce 2012).

Podrobnější informace ke statistickým údajům za uplynulý soudní rok nalezne čtenář v části této zprávy, která je jim zvlášť věnována.

B – Judikatura Soudního dvora v roce 2013

I. Ústavní nebo institucionální otázky

1. Soudní řízení Evropské unie

Soudní dvůr měl stejně jako v uplynulých letech příležitost podat v několika rozhodnutích zásadní upřesnění podmínek, za kterých vykonává své soudní pravomoci.

a) Žaloba pro nesplnění povinnosti

V rozsudku ze dne 22. října 2013 vydaném ve věci *Komise v. Německo* (C-95/12) se Soudní dvůr vyslovil k žalobě podané Komisí z důvodu *nevyhovění předchozímu rozsudku Soudního dvora vydaného v řízení o nesplnění povinnosti*¹. V posledně uvedeném rozsudku Soudní dvůr určil, že ponecháním v platnosti některých ustanovení „zákona o Volkswagenu“, a to především ustanovení týkajících se vysílání zástupců tohoto státu a spolkové země Dolní Sasko do dozorčí rady výrobce automobilů značky Volkswagen, jakož i ustanovení upravujících omezení hlasovacího práva ve spojení s ustanovením upravujícím blokační menšinu 20 % pro přijímání některých rozhodnutí ze strany akcionářů tohoto výrobce automobilů, porušilo Německo zásadu volného pohybu kapitálu. Po vydání rozsudku Soudního dvora Německo první dvě ustanovení zrušilo. Ponechalo však v platnosti ustanovení o blokační menšině. Vzhledem k tomu, že Komise měla za to, že z rozsudku vydaného v řízení o nesplnění povinnosti vyplývá, že každé ze tří předmětných ustanovení představuje samostatné porušení volného pohybu kapitálu, a že tedy mělo být zrušeno také ustanovení o blokační menšině, podala Soudnímu dvoru novou žalobu a požadovala, aby byla tomuto státu uložena povinnost zaplatit denní penále a paušální částku.

V rozsudku k této žalobě Soudní dvůr konstatoval, že jak z výroku, tak z odůvodnění předchozího rozsudku vyplývá, že Soudní dvůr neurčil, že došlo k nesplnění povinnosti plynoucí z ustanovení upravujícího blokační menšinu nahlíženého samostatně, nýbrž určil nesplnění povinnosti plynoucí z tohoto ustanovení ve spojení s ustanovením upravujícím omezení hlasovacích práv. Zrušením ustanovení „zákona o Volkswagenu“ týkajícího se vysílání členů dozorčí rady spolkovým státem a spolkovou zemí Dolní Sasko a ustanovení o omezení hlasovacích práv, v důsledku čehož zaniklo spojení mezi posledně uvedeným ustanovením a ustanovením o blokační menšině, splnilo Německo ve stanovené lhůtě povinnosti, které pro něj vyplývají z rozsudku, který byl proti němu vydán. Soudní dvůr proto žalobu Komise zamítl.

b) Žaloba na neplatnost

Co se týče žaloby na neplatnost, za pozornost stojí dva rozsudky Soudního dvora zabývající se novým zněním *článku 263 čtvrtého odstavce SFEU zavedeným Lisabonskou smlouvou*, z nichž první se týká pojmu „akt s obecnou působností [nařizovací akt]“ a druhý pojmu „prováděcí opatření“².

¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 23. října 2007, *Komise v. Německo* (C-112/05, Sb. rozh. s. I-8995).

² V oblasti žalob na neplatnost je třeba rovněž zmínit rozsudky ze dne 23. dubna 2013, *Gbagbo a další v. Rada* (C-478/11 P až C-482/11 P) a ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P). O těchto rozsudcích bude pojednáno v kapitole „Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zmrazení prostředků“.

V rozsudku ze dne 3. října 2013 vydaném ve věci *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada* (C-583/11 P) potvrdil Soudní dvůr usnesení Tribunálu³, v němž bylo rozhodnuto o nepřípustnosti žaloby podané několika fyzickými a právníckými osobami zastupujícími zájmy kanadských Inuitů, kterou se domáhaly zrušení nařízení č. 1007/2009⁴.

Soudní dvůr připomněl, že po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost mohou být některé akty s obecnou působností napadeny u unijních soudů fyzickými a právníckými osobami, aniž tyto osoby musí splnit podmínku osobního dotčení. Smlouva však jednoznačně stanoví, že se tato méně přísná pravidla přípustnosti vztahují pouze na omezenou kategorii těchto aktů, a to na nařizovací akty. Tribunál správně poukázal zejména na to, že ačkoli *legislativní akty mají obecnou působnost, nespádají pod nařizovací akty* a podléhají i nadále přísnějším pravidlům upravujícím přípustnost. Z přípravných prací k článku III-365 odst. 4 návrhu Smlouvy o Ústavě pro Evropu, jehož obsah byl doslovně převzat článkem 263 čtvrtým pododstavcem SFEU, totiž vyplývá, že změna čtvrtého pododstavce článku 230 ES zavedená v důsledku tohoto ustanovení nebyla určena k rozšíření podmínek přípustnosti žalob na neplatnost proti legislativním aktům. Přípustnost žaloby podané fyzickou nebo právníckou osobou proti legislativním aktům tedy i nadále podléhá podmínce, podle níž musí být žalobce napadeným aktem osobně dotčen.

Soudní dvůr rozhodl, že tato podmínka není v projednávaném případě splněna, neboť zákaz uvádění produktů z tuleňů na trh obsažený v nařízení č. 1007/2009 je formulován obecně a uplatňuje se bez rozdílu na všechny hospodářské subjekty, které spadají do jeho rozsahu působnosti, aniž je zaměřen konkrétně na žalobce, kteří tak nemohou být považováni za osobně dotčené tímto zákazem.

Soudní dvůr dále uvedl, že ochrana přiznaná článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie nevyžaduje, aby jednotlivec mohl bez jakékoli další podmínky podat žalobu na neplatnost proti unijním legislativním aktům přímo k unijnímu soudu. Členským státům naproti tomu přísluší stanovit systém procesních prostředků umožňující zajistit dodržování základního práva na účinnou právní ochranu. Toto ustanovení ani čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU, který takovou povinnost členským státům ukládá, však nevyžadují, aby jednotlivec mohl přímo podávat žaloby proti takovým aktům k vnitrostátním soudům.

Článek 263 čtvrtý pododstavec SFEU, ve znění pozměněném Lisabonskou smlouvou, byl vyložen také v rozsudku ze dne 19. prosince 2013 ve věci *Telefónica v. Komise* (C-274/12 P) vydaném na základě kasačního opravného prostředku podaného proti usnesení Tribunálu⁵, kterým byla za nepřípustnou prohlášena žaloba podaná proti rozhodnutí Komise, které spatřovalo v ustanovení španělského zákona o dani z příjmů právníckých osob opatření státních podpor, jež je částečně neslučitelné se společným trhem. Soudní dvůr se sice nevyslovil k povaze tohoto rozhodnutí, avšak považoval za vhodné definovat *kritéria pro určení toho, zda nařizovací akt vyžaduje přijetí „prováděcích opatření“ ve smyslu poslední části věty čtvrtého pododstavce článku 263 SFEU*.

Úvodem Soudní dvůr připomněl, že vyžaduje-li nařizovací akt přijetí prováděcích opatření, je soudní přezkum dodržení unijního právního řádu zajištěn buď unijními soudy, přísluší-li přijetí uvedených aktů orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie, nebo soudy vnitrostátními,

³ Usnesení Tribunálu ze dne 6. září 2011, *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada* (T-18/10, Sb. rozh. s. II-5599).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů (Úř. věst. L 286, s. 36).

⁵ Usnesení Tribunálu ze dne 21. března 2012, *Telefónica v. Komise* (T-228/10).

přísluší-li členským státům. Fyzické a právnické osoby mohou u vnitrostátních soudů uplatňovat neplatnost základního aktu a přimět tyto soudy, aby na základě článku 267 SFEU předložily Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

Stran otázky, zda nařizovací akt vyžaduje přijetí prováděcích opatření, Soudní dvůr judikoval, že je nutno vycházet z postavení té osoby, která se dovolává práva podat žalobu. Otázka, zda vůči ostatním osobám vyžaduje dotčený akt přijetí prováděcích opatření, je proto irrelevantní. Kromě toho je třeba se řídit jen předmětem žaloby, a pokud žalobce navrhuje jen částečné zrušení určitého aktu, musí se případně vzít v úvahu jen ta prováděcí opatření, jejichž přijetí vyžaduje tato část aktu.

Pokud jde o rozhodnutí napadené v projednávané věci, Soudní dvůr uvedl, že jeho předmětem je pouze určit neslučitelnost režimu podpor tvořeného daňovými právními předpisy se společným trhem a že nedefinuje konkrétní dopady, které toto určení má pro každou osobu povinnou k dani a které budou konkretizovány až ve správních aktech, například v daňovém výměru, jež představují prováděcí opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU.

Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že Tribunál právem rozhodl, že v projednávané věci nebyly splněny podmínky přípustnosti stanovené v čl. 263 čtvrtém pododstavci poslední části věty SFEU.

c) Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Rozsudek ze dne 15. ledna 2013, *Križan a další* (C-416/10)⁶, poskytl Soudnímu dvoru příležitost upřesnit *rozsah možnosti vnitrostátních soudů podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce a pojem soud posledního stupně*. Soudní dvůr připomněl, že vnitrostátní procesní pravidlo, na základě něhož zavazují posouzení soudu vyššího stupně soudy nižších stupňů, nemůže zpochybnit možnost, kterou mají tyto soudy nižšího stupně, spočívající v předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, mají-li pochybnosti o výkladu unijního práva, jelikož tyto soudy musejí odmítnout posouzení soudu vyššího stupně, pokud mají s ohledem na výklad provedený Soudním dvorem za to, že tato posouzení nejsou v souladu s unijním právem. Soudní dvůr uvedl, že tyto zásady platí i v případě, kdy se jedná o právní názor, který vyjádřil ústavní soud, jelikož z ustálené judikatury vyplývá, že nelze připustit, aby pravidla vnitrostátního práva porušovala jednotnost a účinnost unijního práva, přestože jsou ústavní povahy.

Soudní dvůr dále judikoval, že vnitrostátní soud představuje soud, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva ve smyslu čl. 267 třetího pododstavce SFEU, a je tedy povinen Soudnímu dvoru předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce i v případě, že vnitrostátní právo upravuje možnost podat u ústavního soudu dotyčného členského státu opravný prostředek proti rozhodnutím vnitrostátního soudu, který je omezen na přezkum případného porušení práv a svobod zaručených vnitrostátní ústavou nebo mezinárodní úmluvou.

d) Žaloba na náhradu škody

V rozsudku ze dne 18. dubna 2013 vydaném ve věci *Komise v. Systran a Systran Luxembourg* (C-103/11 P) se Soudní dvůr vyslovil k *rozdělení pravomocí mezi unijní soudy a soudy vnitrostátní u projednání žalob na náhradu škody z titulu mimosmluvní odpovědnosti Unie*. Tato věc vychází

⁶ Jiný aspekt tohoto rozsudku je shrnut v kapitole „Životní prostředí“.

z kasačního opravného prostředku podaného Komisí proti rozsudku Tribunálu⁷, v němž tento soud rozhodl, že spor ohledně domnělých porušení práva duševního vlastnictví, k nimž došlo po ukončení platnosti smluv týkajících se systému automatického překladu uzavřených mezi skupinou Systran a Komisí, byl mimosmluvní povahy, a uložil Komisi povinnost zaplatit této skupině paušální náhradu způsobené újmy.

Soudní dvůr uznal, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení v souvislosti s uplatněním zásad, jimiž se řídí určení soudní pravomoci v rámci žalob na náhradu škody podaných proti Unii, jakož i při právní kvalifikaci smluvních vztahů mezi skupinou Systran a Komisí. Soudní dvůr měl za to, že unijní soudy musí před rozhodnutím o meritu žaloby na náhradu škody určit, zda má uplatňovaná odpovědnost smluvní či mimosmluvní povahu, a určit tak i samotnou povahu dotčeného sporu. Za tímto účelem nemohou soudy vycházet pouze z norem, jichž se dovolávají účastníci řízení. Tyto soudy musí s ohledem na analýzu různých skutečností obsažených ve spise ověřit, zda je předmětem žaloby na náhradu škody návrh na poskytnutí odškodnění, které objektivně a celkově vychází z práv a povinností smluvní či mimosmluvní povahy.

Pokud je pro provedení této analýzy nezbytné vyložit obsah jedné nebo několika smluv uzavřených mezi dotčenými účastníky řízení, jsou uvedené soudy podle rozhodnutí Soudního dvora povinny prohlásit, že nemají pravomoc rozhodnout o tomto sporu, neexistuje-li v uvedených smlouvách rozhodčí doložka. Přezkum žaloby na náhradu škody zahrnuje totiž v tomto případě posouzení smluvních práv a povinností, které spadají do pravomoci vnitrostátních soudů.

e) Délka řízení

Tři rozsudky vydané dne 26. listopadu 2013 ve věcech *Gascogne Sack Deutschland* (dříve *Sachsa Verpackung*) v. *Komise* (C-40/12 P)⁸, *Kendrion v. Komise* (C-50/12 P)⁹ a *Groupe Gascogne v. Komise* (C-58/12 P)¹⁰ umožnily Soudnímu dvoru vyslovit se k *důsledkům nedodržení přiměřené lhůty rozhodování při posouzení žaloby na neplatnost podané proti rozhodnutí Komise, jímž byla uložena pokuta za porušení pravidel unijního práva hospodářské soutěže*.

Soudní dvůr připomněl, že pokud není dána žádná indicie, že nadměrná délka řízení u Tribunálu měla vliv na řešení sporu, nemůže překročení přiměřené lhůty rozhodování vést ke zrušení napadeného rozsudku.

Při posouzení vhodného prostředku nápravy finančních důsledků, které vyplynuly z nadměrné délky řízení před Tribunálem, se Soudní dvůr odchýlil od řešení nalezeného v jeho rozsudku ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise*¹¹ a v řízení o kasačním opravném prostředku zamítl návrh podaný v této souvislosti na snížení výše uložených pokut. Soudní dvůr potvrdil

⁷ Rozsudek Tribunálu ze dne 16. prosince 2010, *Systran a Systran Luxembourg v. Komise* (T-19/07, Sb. rozh. s. II-6083).

⁸ Rozsudek vydaný na základě kasačního opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunálu ze dne 16. listopadu 2011, *Sachsa Verpackung v. Komise* (T-79/06).

⁹ Rozsudek vydaný na základě kasačního opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunálu ze dne 16. listopadu 2011, *Kendrion v. Komise* (T-54/06).

¹⁰ Rozsudek vydaný na základě kasačního opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunálu ze dne 16. listopadu 2011, *Groupe Gascogne v. Komise* (T-72/06).

¹¹ Věc C-185/95 P (Recueil, s. I-8417); tento rozsudek byl vydán na základě kasačního opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunálu ze dne 6. dubna 1995, *Baustahlgewebe/Commission* (T-145/89, Recueil, s. II-987).

řešení obsažené v rozsudku ze dne 16. července 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*¹², a rozhodl, že porušení povinnosti vyplývající z článku 47 druhého pododstavce Listiny základních práv unijním soudem, která mu ukládá rozhodovat věci, jež mu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, musí být sankcionováno prostřednictvím žaloby na náhradu škody, protože taková žaloba představuje účinný a obecný prostředek nápravy k uplatnění a sankcionování takového porušení.

Tato žaloba nemůže být předložena přímo Soudnímu dvoru, ale musí být podána u Tribunálu na základě článků 268 SFEU a 340 druhého pododstavce SFEU. V této souvislosti Soudní dvůr zdůraznil, že Tribunál musí rozhodnout v jiném složení, než v jakém rozhodoval o žalobě na neplatnost, jejíž délka projednávání je kritizována.

Soudní dvůr dále uvedl, že v rámci této žaloby na náhradu škody musí Tribunál ověřit v závislosti na okolnostech vlastních každé věci, zda byla dodržena zásada přiměřené lhůty rozhodování. Tribunál také musí posoudit, zda dotýčným účastníkům řízení vznikla skutečně škoda z důvodu porušení jejich práva na účinnou soudní ochranu. Tento soud musí zohlednit obecné zásady použitelné v právních řádech členských států při projednávání žalob založených na podobných porušeních. Zejména musí zjistit, zda je možné určit kromě existence majetkové újmy i existenci nemajetkové újmy, kterou dotčení účastníci řízení utrpěli překročením lhůty a která musí být případně předmětem přiměřené náhrady škody.

Stran délky řízení před Tribunálem v dotčených věcech, která činila přibližně pět let a devět měsíců, Soudní dvůr konstatoval, že nemůže být odůvodněna žádnou okolností, která by měla souvislost s těmito věcmi. Nepřiměřenou délku této doby nelze vysvětlit ani složitostí sporu, ani chováním účastníků řízení nebo zvláštnostmi řízení. Za těchto okolností učinil Soudní dvůr závěr, že řízeními před Tribunálem bylo porušeno právo, které Listina základních práv přiznává účastníkům řízení, spočívající v tom, aby bylo o jejich věci rozhodnuto v přiměřené lhůtě, a že toto porušení představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jež přiznává práva jednotlivcům.

2. Listina základních práv Evropské unie

V oblasti ochrany základních práv poskytl Soudní dvůr ve dvou rozsudcích vyhlášených ve stejný den významná upřesnění k čl. 51 odst. 1 a článku 53 Listiny základních práv, která se týkají její oblasti působnosti a úrovně ochrany, kterou zajišťuje¹³.

¹² Věc C-385/07 P (Recueil, s. I-6155); tento rozsudek byl vydán na základě kasačního opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunálu ze dne 24. května 2007, *Duales System Deutschland v. Komise* (T-151/01, Sb. rozh. s. II-1607).

¹³ Tato část výroční zprávy zmiňuje pouze dva zásadní rozsudky týkající se obecných ustanovení Listiny základních práv. Několik dalších rozhodnutí, v nichž se Soudní dvůr vyslovil k Listině, je však uvedeno v dalších kapitolách této výroční zprávy. V této souvislosti lze uvést rozsudky ze dne 26. listopadu 2013, *Gascogne Sack Deutschland* (dříve *Sachsa Verpackung v. Komise*) (C-40/12 P), *Kendrion v. Komise* (C-50/12 P) a *Groupe Gascogne v. Komise* (C-58/12 P) (kapitola „Soudní řízení Evropské unie“), rozsudky ze dne 27. června 2013, *Agrokonsulting* (C-93/12) a ze dne 17. října 2013, *Schaible* (C-101/12) (kapitola „Zemědělství“), rozsudek ze dne 17. října 2013, *Schwarz* (C-291/12) (kapitola „Přeshraniční pohyb“), rozsudky ze dne 6. června 2013, *MA a další* (C-648/11) a ze dne 10. prosince 2013, *Abdullahi* (C-394/12) (kapitola „Azylová politika“), rozsudky ze dne 30. května 2013, *F* (C-168/13 PPU) a ze dne 29. ledna 2013, *Radu* (C-396/11) (kapitola „Evropský zatýkací rozkaz“), rozsudek ze dne 11. dubna 2013, *Edwards* (C-260/11) (kapitola „Zemědělství“) a rozsudek ze dne 19. září 2013, *Komise v. Strack* (C-579/12 RX II) (kapitola „Evropská veřejná služba“).

a) Oblast působnosti Listiny

V rozsudku ze dne 26. února 2013, *Åkerberg Fransson* (C-617/10), Soudní dvůr s odkazem na svou ustálenou judikaturu k působnosti základních práv v Unii a na vysvětlení k článku 51 Listiny základních práv nejprve uvedl, že v případě, kdy vnitrostátní právní úprava spadá do působnosti unijního práva, musí být respektována základní práva zaručená Listinou. Nemůže proto nastat případ, který by spadl pod unijní právo, a uvedená základní práva by se neuplatnila. Použitelnost unijního práva tak s sebou nese použitelnost základních práv zaručených Listinou základních práv.

Ohledně daňových sankcí a trestního stíhání pro daňový únik kvůli nesprávnosti informací poskytnutých v oblasti daně z přidané hodnoty (DPH), které byly předmětem věci v původním řízení, Soudní dvůr uvedl, že představují provedení několika ustanovení unijního práva upravujících DPH a ochranu finančních zájmů Unie¹⁴, a tedy uplatňování unijního práva ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny. Tento závěr nemůže být zpochybněn skutečností, že vnitrostátní právní předpisy, na nichž jsou založeny uvedené daňové sankce a trestní stíhání, nebyly přijaty k provedení směrnice 2006/112¹⁵, jelikož prostřednictvím jejich uplatňování má být sankcionováno porušení ustanovení uvedené směrnice, a tedy splněna povinnost účinného postihu jednání ohrožujících finanční zájmy Unie, kterou Smlouva ukládá členským státům.

Soudní dvůr rovněž uvedl, a odkázal při tom na rozsudek *Melloni*¹⁶ vydaný ve stejný den, že má-li vnitrostátní soud přezkoumat, zda vnitrostátní ustanovení nebo opatření, které v situaci, kdy postup členských států není zcela určen unijním právem, uplatňuje toto právo, je v souladu se základními právy, mohou vnitrostátní orgány a soudy použít vnitrostátní standardy ochrany základních práv. To však nesmí ohrozit úroveň ochrany stanovenou Listinou základních práv, jak ji vykládá Soudní dvůr, ani přednost, jednotu a účinnost unijního práva.

Poté se Soudní dvůr vyjádřil k zásadě *ne bis in idem* zakotvené v článku 50 Listiny základních práv a v této souvislosti uvedl, že tato zásada nebrání tomu, aby členský stát za totéž jednání spočívající v nesplnění povinnosti podat přiznání k DPH uložil postupně daňovou a trestní sankci, jestliže první sankce nemá trestní povahu. Trestní povaha daňových sankcí musí být podle Soudního dvora posouzena na základě tří kritérií, jimiž je právní kvalifikace porušení v rámci vnitrostátního práva, samotná povaha porušení práva a povaha, jakož i stupeň přísnosti sankce, která dotčené osobě hrozí.

Nakonec Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo brání soudní praxi, která podmiňuje povinnost vnitrostátního soudce upustit od použití jakéhokoli ustanovení odporujícího právu zaručenému Listinou základních práv tím, že tento rozpor musí jasným způsobem vyplývat ze znění této Listiny nebo z příslušné judikatury, jelikož tato praxe zbavuje vnitrostátní soud možnosti posoudit plně, a případně ve spolupráci se Soudním dvorem, slučitelnost uvedeného ustanovení s Listinou základních práv.

¹⁴ Viz článek 325 SFEU a články 2, 250 odst. 1 a 273 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, s. 1), dříve články 2 a 22 šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23).

¹⁵ Výše uvedená směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

¹⁶ Rozsudek ze dne 26. února 2013, *Melloni* (C-399/11), viz níže.

b) Úroveň ochrany základních práv zaručených Listinou

V rozsudku ze dne 26. února 2013, *Melloni* (C-399/11)¹⁷, měl Soudní dvůr příležitost vyjádřit se poprvé k výkladu článku 53 Listiny základních práv. Toto ustanovení stanoví, že Listina základních práv nezasahuje do základních práv uznaných mimo jiné ústavami členských států. V této věci, která vzešla z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce španělského ústavního soudu, v níž se jednalo o výkon evropského zatýkacího rozkazu na základě rámcového rozhodnutí 2002/584, ve znění pozdějších předpisů¹⁸, Soudní dvůr uvedl, že článek 53 Listiny základních práv neumožňuje členskému státu podmínit předání osoby odsouzené v nepřítomnosti tím, že odsuzující rozhodnutí bude moci být ve vystavujícím členském státě přezkoumáno za účelem vyloučení zásahu do práva na spravedlivý proces a práva na obhajobu zaručených jeho ústavou. Je sice pravda, že uvedený článek 53 Listiny potvrzuje, že pokud akt unijního práva vyžaduje přijetí vnitrostátních prováděcích opatření, mohou vnitrostátní orgány a soudy uplatnit vnitrostátní standardy ochrany základních práv za předpokladu, že toto uplatnění neohrozí úroveň ochrany stanovenou v Listině základních práv, ani přednost, jednotnost a účinnost unijního práva. Toto rámcové rozhodnutí však podle Soudního dvora harmonizuje podmínky výkonu evropského zatýkacího rozkazu v případě odsuzujících rozhodnutí vynesených v nepřítomnosti. Pokud by se tedy členský stát mohl článku 53 Listiny základních práv dovolávat k tomu, aby předání osoby podřídil podmínce, kterou rámcové rozhodnutí nestanoví, vedlo by to z důvodu, že by byla zpochybněna jednotnost standardu ochrany základních práv stanoveného v tomto rámcovém rozhodnutí, k narušení zásad vzájemné důvěry a uznávání, které má toto rámcové rozhodnutí posilovat, a ohrožovalo by to tudíž jeho účinnost.

3. Občanství Unie

V rozsudku ze dne 4. června 2013, *ZZ* (C-300/11), se Soudní dvůr vyslovil k výkladu článků 30 a 31 směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států¹⁹. V projednávaném případě zamítla zvláštní odvolací komise pro záležitosti přistěhovalectví (dále jen „SIAC“), která je institucí Spojeného království, opravný prostředek podaný ZZ, jenž má francouzské a alžírské občanství, proti rozhodnutí o odepření vstupu na území Spojeného království z důvodů veřejné bezpečnosti. SIAC vydala „důvěrný“ rozsudek, který vyčerpávajícím způsobem odůvodnila, a dále „veřejný“ rozsudek uvádějící stručné odůvodnění. ZZ byl sdělen pouze tento druhý rozsudek. Předkládající soud, k němuž bylo podáno odvolání proti tomuto rozsudku, vznesl otázku, v jakém rozsahu musí příslušný vnitrostátní orgán sdělit dotčené osobě důvody související s veřejnou bezpečností, o které se rozhodnutí o odepření vstupu opírá.

Soudní dvůr v rozsudku rozhodl, že výše uvedená ustanovení směrnice 2004/38 vykládaná ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv, který se týká účinnosti soudního přezkumu, vyžadují, aby příslušný vnitrostátní soud dbal na to, aby příslušný vnitrostátní orgán nesdělil dotčené

¹⁷ Další aspekt tohoto rozsudku je shrnut v kapitole „Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech“.

¹⁸ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, jímž jsou posílena procesní práva osob a zlepšeno uplatňování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí vydaných v nepřítomnosti dotčené osoby v průběhu řízení (Úř. věst. L 190, s. 1, a Úř. věst. L 81, s. 24).

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46, a oprava Úř. věst. 2004, L 229, s. 35; a Úř. věst. 2005, L 197, s. 34).

osobě přesné a úplné důvody, z nichž vychází rozhodnutí o odepření vstupu, jakož i informace o příslušných důkazech pouze v nezbytně nutném rozsahu. Vnitrostátní soud musí zajistit, aby byl dotčený o podstatě uvedených důvodů v každém případě informován způsobem, který náležitě zohlední nutnost zachovat důvěrnost důkazů. Soudní dvůr upřesnil, že neplatí domněnka o existenci nebo podloženosti důvodů uváděných vnitrostátním orgánem pro účely odepření sdělení těchto důvodů. Příslušný soud musí tedy provést nezávislý přezkum všech právních a skutkových okolností uváděných vnitrostátním orgánem a posoudit, zda bezpečnost státu brání tomu, aby byly dotčené osobě přesně a úplně sděleny důvody, z nichž vychází rozhodnutí o odepření vstupu.

V případě, že bezpečnost státu skutečně brání takovému sdělení důvodů, musí být soudní přezkum legality rozhodnutí proveden v řízení, v němž budou poměřeny požadavky týkající se bezpečnosti státu a požadavky týkající se práva na účinnou soudní ochranu, přičemž případné zásahy do výkonu tohoto práva se omezí na nezbytné minimum. Toto poměření se však neuplatní stejným způsobem u důkazů, které jsou základem pro odůvodnění, předložených příslušnému vnitrostátnímu soudu vzhledem k tomu, že poskytnutí těchto důkazů může přímo a konkrétně ohrozit bezpečnost státu²⁰.

4. Posílená spolupráce

V rozsudku ze dne 16. dubna 2013, *Španělsko a Itálie v. Rada* (C-274/11 a C-295/11), Soudní dvůr poprvé od vytvoření mechanismu posílené spolupráce zavedeného Amsterodamskou smlouvou posuzoval zákonnost povolení této spolupráce. Dva členské státy u něj totiž podaly *žalobu na zrušení rozhodnutí Rady 2011/167, kterým se povoluje posílená spolupráce k vytvoření jednotné patentové ochrany mezi 25 členskými státy*²¹, když Španělsko a Itálie odmítly účast z důvodu stanoveného jazykového režimu.

Soudní dvůr se nejprve zabýval tvrzením žalobkyň, podle něhož nemá Rada pravomoc takovou spolupráci povolit, z důvodu, že čl. 20 odst. 1 SEU vylučuje navázání veškeré posílené spolupráce v rámci výlučných pravomocí Unie a že vytváření evropských práv k zajištění jednotné ochrany práv duševního vlastnictví nesouvisí s některou z pravomocí sdílených členskými státy a Unií, ale s výlučnou pravomocí Unie uvedenou v čl. 3 odst. 1 písm. b) SFEU, týkající se stanovení pravidel hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu. Soudní dvůr s touto argumentací nesouhlasil. Rozhodl, že pravomoc k vytvoření evropských práv k duševnímu vlastnictví, jakož i k zavedení centralizovaného režimu pro udělování oprávnění, koordinaci a kontrolu na úrovni Unie v souvislosti s těmito právy, a pravomoc ke stanovení pravidel pro používání jazyků spadá do rámce fungování vnitřního trhu. Tyto pravomoci tedy spadají do oblasti sdílených pravomocí, a mají tudíž nevýlučnou povahu.

Jestliže napadené rozhodnutí splňuje podmínky stanovené v článku 20 SEU a v článku 326 a následujících SFEU, nepředstavuje podle Soudního dvora zneužití pravomoci, nýbrž vzhledem k nemožnosti dosáhnout v přiměřené lhůtě společné právní úpravy pro celou Unii přispívá k procesu integrace. Soudní dvůr navíc zdůraznil, že skutečnost, že evropské právo k duševnímu vlastnictví takto vytvořené, jednotná ochrana, kterou toto právo přiznává, a pravidla, která jsou s ním spojena,

²⁰ Stran použití zásad vyvozených v rozsudku ZZ v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky viz níže rozsudek ze dne 18. července 2013, *Komise v. Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P) obsažený v kapitole „Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zmrazení prostředků“.

²¹ Rozhodnutí Rady 2011/167/EU ze dne 10. března 2011, kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (Úř. věst. L 76, s. 53).

nebudou platit v celé Unii, nýbrž pouze na území zúčastněných členských států, je vlastní tomu, že pravomoc svěřená článkem 118 SFEU za účelem vytvoření evropských práv k duševnímu vlastnictví je vykonávána na základě posílené spolupráce. Tento důsledek vůbec nepředstavuje porušení článku 118 SFEU, ale nutně vyplývá z článku 20 SEU, který ve svém odstavci 4 stanoví, že akty přijaté v rámci posílené spolupráce zavazují pouze zúčastněné členské státy.

Nakonec Soudní dvůr uvedl, že napadené rozhodnutí dodržuje podmínku týkající se přijetí rozhodnutí o povolení posílené spolupráce až jako posledního prostředku, neboť Rada přihlédla ke skutečnosti, že legislativní proces s cílem vytvořit evropský patent byl započat během roku 2000, že mezi členskými státy byl diskutován značný počet různých pravidel pro používání jazyků ve vztahu k jednotnému patentu a že žádná z těchto pravidel nezískala takovou podporu, která by vedla k přijetí uceleného „legislativního balíčku“ týkajícího se tohoto patentu na úrovni Unie.

5. Rozdělení pravomocí a právní základ

V oblasti rozdělení pravomocí si zmínku zaslouží tři rozsudky. První dva se týkají společné obchodní politiky a třetí pak politiky sociální.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 22. října 2013, *Komise v. Rada* (C-137/12), se Komise domáhala zrušení *rozhodnutí 2011/853 o podpisu Evropské úmluvy o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem jménem Evropské unie*²². Komise zejména tvrdila, že uvedené rozhodnutí spadá do oblasti společné obchodní politiky a mělo být přijato na základě čl. 207 odst. 4 SFEU, a nikoli článku 114 SFEU upravujícího sbližování právních předpisů. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že rozhodnutí 2011/853 sleduje především cíl, který má zvláštní souvislost se společnou obchodní politikou, což vyžaduje pro účely jeho přijetí právní základ v podobě čl. 207 odst. 4 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 5 SFEU, a mimo jiné znamená, že podpis Evropské úmluvy o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem²³ jménem Unie spadá na základě čl. 3 odst. 1 písm. e) SFEU do její výlučné pravomoci. Zlepšení podmínek pro fungování vnitřního trhu je naproti tomu podle všeho vedlejším cílem uvedeného rozhodnutí, který není důvodem pro to, aby bylo založeno na článku 114 SFEU.

Poté, co Soudní dvůr připomněl, že do oblasti společné obchodní politiky mohou spadat jen ty unijní akty, které vykazují zvláštní spojitost s mezinárodním obchodem, poznamenal, že na rozdíl od směrnice 98/84²⁴ o právní ochraně stejných služeb s podmíněným přístupem v rámci Unie, jejímž právním základem je článek 100a ES, má rozhodnutí 2011/853, kterým se schvaluje podpis výše uvedené úmluvy jménem Unie, zavést podobnou ochranu jako v případě dané směrnice na území evropských států, které nejsou členy Unie, aby bylo v těchto státech podpořeno poskytování těchto služeb poskytovateli z Unie. Sledovaný cíl, který je s ohledem na body odůvodnění uvedeného rozhodnutí a úmluvu hlavním cílem tohoto rozhodnutí, tak vykazuje zvláštní vztah s mezinárodním obchodem týkajícím se uvedených služeb, kterýžto je s to odůvodnit spojení tohoto rozhodnutí se společnou obchodní politikou. Soudní dvůr tedy žalobě Komise vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil.

²² Rozhodnutí Rady 2011/853/EU ze dne 29. listopadu 2011 o podpisu Evropské úmluvy o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem jménem Evropské unie (Úř. věst. L 336, s. 1).

²³ Evropská úmluva o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem (Úř. věst. 2011, L 336, s. 2).

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/84/ES ze dne 20. listopadu 1998 o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem (Úř. věst. L 320, s. 54).

Rozdělení pravomocí mezi Unii a členskými státy bylo jádrem rozsudku ze dne 18. července 2013, *Daiichi Sankyo a Sanofi-Aventis Deutschland* (C-414/11), který se týkal *Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)*²⁵. Soudní dvůr, který měl rozhodovat především o otázce, zda článek 27 této dohody obsahující pojem patentovatelný předmět spadá do oblasti, v níž je v zásadě zachována pravomoc členských států, zdůraznil, že společná obchodní politika – která je součástí vnější činnosti Unie a týká se obchodu se třetími státy – zahrnuje po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost rovněž obchodní aspekty duševního vlastnictví²⁶. Jestliže je tedy účelem unijního aktu podpora, usnadnění nebo úprava mezinárodního obchodu, spadá podle Soudního dvora do společné obchodní politiky. Normy obsažené v dotyčné dohodě přitom zvláštní spojitost s mezinárodním obchodem vykazují. Soudní dvůr poukázal na to, že samotná dohoda je součástí liberalizace mezinárodního obchodu a jejím cílem je posílit a harmonizovat ochranu duševního vlastnictví ve světovém měřítku a zmenšit deformace mezinárodního obchodu na území členských států Světové obchodní organizace. V důsledku toho Soudní dvůr konstatoval, že tato dohoda, konkrétně její článek 27, spadá nyní do oblasti společné obchodní politiky a do výlučné pravomoci Unie.

V případě rozsudku ze dne 26. září 2013, *Spojené království v. Rada* (C-431/11), byla Soudnímu dvoru podána žaloba na zrušení rozhodnutí 2011/407 Rady, jímž se upravuje postoj, který má Evropská unie zaujmout ve Smíšeném výboru EHP ke změně přílohy VI (Sociální zabezpečení) a protokolu 37 k Dohodě o EHP²⁷. Na podporu své žaloby Spojené království uvedlo, že napadené rozhodnutí je nesprávně založeno na článku 48 SFEU, který upravuje opatření v oblasti sociálního zabezpečení, kdežto náležitým právním základem je čl. 79 odst. 2 SFEU týkající se přistěhovalecké politiky.

Soudní dvůr judikoval, že rozhodnutí 2011/407 mohlo být platně přijato na základě článku 48 SFEU. Cílem tohoto rozhodnutí je totiž umožnit, aby se unijní *acquis* týkající se koordinace systémů sociálního zabezpečení, pozměněné nařízeními č. 883/2004²⁸ a 987/2009²⁹, použilo rovněž na státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou smluvními stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP). Podle Soudního dvora je cílem uvedeného rozhodnutí přímo upravit nejen sociální práva státních příslušníků dotčených tří států ESVO, ale stejně tak i práva státních příslušníků Unie v uvedených státech. Rozhodnutí 2011/407 je právě jedním z opatření, kterými se musí právo vnitřního trhu Unie v co největší míře rozšířit na EHP, tak aby státní příslušníci uvedených států mohli využívat volný pohyb osob za stejných sociálních podmínek jako občané Unie. Z toho vyplývá, že modernizace a zjednodušení úpravy v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení platné v Unii, prostřednictvím nahrazení nařízení č. 1408/71³⁰ nařízením č. 883/2004, musí být nezbytně zajištěny i na úrovni EHP.

²⁵ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, která tvoří přílohu 1 C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) podepsané v Marrákeši dne 15. dubna 1994 a schválené rozhodnutím Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994) (Úř. věst. L 336, s. 1; Zvl. vyd. 11/21, s. 80).

²⁶ Článek 207 odst. 1 SFEU.

²⁷ Rozhodnutí Rady 2011/407/EU ze dne 6. června 2011 o postoji, který má Evropská unie zaujmout ve Smíšeném výboru EHP ke změně přílohy VI (Sociální zabezpečení) a protokolu 37 k Dohodě o EHP (Úř. věst. L 182, s. 12).

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. L 284, s. 43).

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004 (Úř. věst. L 284, s. 1).

³⁰ Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství (Úř. věst. L 149, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 35).

Soudní dvůr dodal, že čl. 79 odst. 2 SFEU nemůže sloužit jako právní základ pro přijetí takového opatření, jako je rozhodnutí 2011/407, jelikož je s ohledem na kontext rozvoje přidružení se státy ESVO, do kterého spadá, a zejména na cíle sledované tímto přidružením zjevně neslučitelné s cíli uvedeného čl. 79 odst. 2 SFEU, který spadá do hlavy V kapitoly 2 SFEU, nadepsané „Politiky týkající se kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví“. Soudní dvůr proto žalobu Spojeného království zamítl.

II. Zemědělství

V oblasti zemědělství je třeba zmínit dvě rozhodnutí, která se dotýkají unijních právních zásad a ochrany základních práv.

V první řadě se Soudní dvůr v rozsudku ze dne 27. června 2013, *Agrokonsulting* (C-93/12), vyjádřil k otázce, zda je z hlediska zásady rovnocennosti a efektivity, jakož i článku 47 Listiny základních práv *přípustné pravidlo členského státu o soudní příslušnosti*, které svěřuje všechny spory, jež se týkají rozhodnutí vnitrostátního orgánu odpovědného za vyplácení zemědělských podpor, jedinému soudu. V projednávaném případě se jednalo o ustanovení bulharského soudního řádu správního, v jehož důsledku měl předkládající soud povinnost rozhodovat o všech žalobách napadajících akty vnitrostátního orgánu odpovědného za vyplácení zemědělských podpor na základě provádění společné zemědělské politiky.

Soudní dvůr rozhodl, že uvedené zásady rovnocennosti a efektivity, jakož i článek 47 Listiny základních práv, nebrání takovému pravidlu, pokud podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, nejsou méně příznivé než podmínky stanovené pro soudní řízení určená k ochraně práv vyplývajících z případných režimů podpor ve prospěch zemědělců upravených vnitrostátním právem, a pokud dotčené vnitrostátní pravidlo nepřináší jednotlivcům procesní znevýhodnění, zejména pokud jde o délku řízení, jež mohou nadměrně ztěžovat výkon práv vyplývajících z unijního práva.

Zadruhé Soudní dvůr v rozsudku ze dne 17. října 2013, *Schaible* (C-101/12), posoudil platnost některých ustanovení nařízení č. 21/2004³¹. Podstatou této věci byla otázka, *zda povinnosti uložené chovatelům ovcí a koz těmito ustanoveními, která se týkala identifikace jednotlivých zvířat, jejich elektronické identifikace a vedení evidence, lze považovat za slučitelné s článkem 16 Listiny základních práv, který zakotvuje svobodu podnikání a zásadu rovného zacházení*.

Ve svém rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že neexistuje žádná skutečnost, která by mohla mít dopad na platnost sporných ustanovení z hlediska uvedené svobody a uvedené zásady. Ohledně jejich slučitelnosti se svobodou podnikání Soudní dvůr konstatoval, že ustanovení nařízení č. 21/2004, jež ukládají chovatelům ovcí a koz povinnosti týkající se elektronické identifikace jednotlivých zvířat a vedení evidence hospodářství, sice mohou omezovat svobodu podnikání, avšak ta není absolutní výsadou. Tato svoboda může být předmětem široké škály zásahů ze strany veřejné moci, jimiž lze ve veřejném zájmu stanovit hranice pro výkon hospodářské činnosti, avšak musí při tom být dodržena zásada proporcionality. V projednávaném případě měl Soudní dvůr za to, že i když mohou povinnosti dotčené v původním řízení omezovat svobodu podnikání, jsou nicméně

³¹ Nařízení Rady (ES) č. 21/2004 ze dne 17. prosince 2003 o stanovení systému identifikace a evidence ovcí a koz a o změně nařízení (ES) č. 1782/2003 a směrnic 92/102/EHS a 64/432/EHS (Úř. věst. 2004, L 5, s. 8). Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týkala čl. 3 odst. 1, čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 1 a čl. 9 odst. 3 prvního pododstavce, jakož i přílohy B bodu 2 uvedeného nařízení č. 21/2004.

odůvodněny legitimními cíli obecného zájmu. Tím, že usnadňují vysledovatelnost každého zvířete, a umožňují tak vnitrostátním orgánům v případě nákaz přijmout nezbytná opatření k zabránění šíření nakažlivých chorob u ovcí a koz, jsou totiž tyto povinnosti přiměřené a nezbytné k dosažení uvedených cílů, jimiž je ochrana zdraví, potírání nákaz a dobré životní podmínky zvířat, jakož i dosažení zemědělského vnitřního trhu v dotyčném odvětví.

III. Svobody pohybu

1. Volný pohyb pracovníků a sociální zabezpečení

V oblasti volného pohybu pracovníků a sociálního zabezpečení si zaslouží zvláštní pozornost tři rozsudky.

Zaprvé se v rozsudku ze dne 16. dubna 2013, *Las* (C-202/11), Soudní dvůr vyslovil k *právní úpravě členského státu ukládající povinnost používání úředního jazyka v pracovních smlouvách*. V projednávaném případě byl nizozemský státní příslušník s bydlištěm v Nizozemsku zaměstnán společností se sídlem v Antverpách (Belgie). Pracovní smlouva přeshraniční povahy vyhotovená v angličtině stanovila, že dotyčný vykonává pracovní činnost v Belgii. Tomuto zaměstnanci byla později dopisem této společnosti vyhotoveným rovněž v angličtině dána výpověď. Zaměstnanec se obrátil na arbeidsrechtbank a tvrdil, že ustanovení pracovní smlouvy jsou neplatná, neboť porušují ustanovení vyhlášky Vlámského společenství o používání jazyků, která každému podniku se sídlem v nizozemskojazyčném regionu ukládá pod sankcí neplatnosti smlouvy, o níž soud rozhodne i bez návrhu, povinnost vyhotovovat veškeré dokumenty týkající se pracovněprávního vztahu v nizozemštině, pokud přijímá pracovníka na pracovní místo přeshraniční povahy. Ve svém rozhodnutí Soudní dvůr rozhodl, že taková právní úprava představuje omezení volného pohybu pracovníků, jelikož může mít odrazující účinek na pracovníky a zaměstnavatele, kteří nizozemsky nehovoří. Soudní dvůr rovněž upřesnil, že ve zvláštním kontextu smlouvy přeshraniční povahy je taková jazyková povinnost nepřiměřená ve vztahu k cílům, jichž se v projednávaném případě dovolává Belgie, a to ochraně úředního jazyka, ochraně pracovníků a usnadnění s tím souvisejících správních kontrol.

Zadruhé je nutno upozornit na rozsudek ze dne 20. června 2013 vydaný ve věci *Giersch a další* (C-20/12), v němž se jednalo o *rovné zacházení v oblasti sociálních výhod pro příhraniční pracovníky a jejich rodinné příslušníky*. V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68³² musí být vykládán v tom smyslu, že v zásadě brání právní úpravě členského státu, která *podřizuje poskytnutí finanční podpory na vysokoškolské studium podmínce bydliště studenta v tomto členském státu* a zavádí rozdílné zacházení, které zakládá nepřímou diskriminaci mezi osobami, které mají v dotyčném členském státu bydliště, a osobami, které sice v tomto členském státu nemají bydliště, avšak jsou dětmi příhraničních pracovníků, kteří vykonávají činnost v uvedeném členském státu.

Soudní dvůr dále uvedl, že ačkoli cíl zvýšení podílu tuzemských obyvatel s vysokoškolským vzděláním za účelem podpory rozvoje hospodářství téhož členského státu představuje legitimní cíl, který může odůvodnit takový rozdíl v zacházení, a i když podmínka bydliště umožňuje dosažení uvedeného cíle, překračuje tato podmínka nicméně meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle. Tato podmínka bydliště totiž brání zohlednění jiných faktorů, které mohou

³² Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 33), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 (Úř. věst. L 158, s. 77; oprava Úř. věst. L 229, s. 35, a Úř. věst. 2005, L 197, s. 34).

odrážet skutečný stupeň vazby žadatele o uvedenou finanční podporu ke společnosti nebo pracovnímu trhu dotyčného členského státu, jako je skutečnost, že jeden z rodičů, který nadále poskytuje studentovi výživu, je příhraničním pracovníkem, který má v tomto členském státu stále zaměstnání a v posledně uvedeném státu pracuje již po značnou dobu.

Zatřetí je třeba zmínit rozsudek ze dne 21. února 2013, *Salgado González* (C-282/11), který se týkal posouzení *pravidel pro výpočet starobních důchodů samostatně výdělečných osob z hlediska unijní právní úpravy v oblasti sociálního zabezpečení migrujících pracovníků*³³.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že vzhledem k tomu, že na úrovni Unie nedošlo k harmonizaci, jsou podmínky, které zakládají nárok na dávky, stanovovány právními předpisy každého členského státu, ale že při výkonu této pravomoci musí členské státy dodržovat unijní právo a především ustanovení Smlouvy o FEU týkající se svobody pohybu. V této souvislosti nařízení č. 1408/71 stanoví, že pokud právní předpisy členského státu podmiňují získání nároku na dávky stanovené tímto ustanovením, jako je například starobní důchod, získáním dob pojištění, přihlíží příslušná instituce tohoto členského státu v nezbytné míře k dobám pojištění získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu³⁴. Pro uvedený účel přihlíží k těmto dobám, jako by byly získány podle jí uplatňovaných právních předpisů.

Vnitrostátní právní úprava, podle které se teoretická výše starobního důchodu migrující i nemigrující osoby samostatně výdělečně činné vždy vypočítá ze základů příspěvků odváděných touto osobou po stanovené referenční období, které předchází platbě jejího posledního příspěvku do systému sociálního zabezpečení, je proto v rozporu s požadavky uloženými nařízením č. 1408/71³⁵, pokud se tato teoretická výše vypočítává, jako by pojištěná osoba vykonávala veškerou svoji profesní činnost výhradně v daném členském státě. Podle Soudního dvora by tomu mohlo být jinak, kdyby vnitrostátní právní předpisy stanovily mechanismy upravující pravidla pro výpočet teoretické výše starobního důchodu, jež by zohledňovala okolnost, že pracovník využil svého práva volného pohybu, když pracoval v jiném členském státě.

2. Svoboda usazování a volný pohyb služeb

V rozsudku ze dne 8. května 2013, *Libert a další* (C-197/11 a C-203/11), měl Soudní dvůr příležitost vyslovit se k otázce, zda unijní právo brání vnitrostátní právní úpravě, která na jedné straně podřizuje *převod nemovitého majetku* nacházejícího se v některých obcích podmínce, aby posuzovací komise ověřila existenci „dostatečné vazby“ mezi nabyvatelem a dotyčnými obcemi, na straně druhé ukládá developerům a stavebníkům povinnost zajistit nabídku sociálního bydlení, a zároveň přitom upravuje finanční pobídky a dotační mechanismy.

Soudní dvůr poznamenal, že právní úprava obsahující takové podmínky převodu představuje omezení základních svobod zaručených unijním právem. Dále pak zdůraznil, že požadavky týkající se politiky sociálního bydlení, jako je uspokojení bytových potřeb nejméně majetných místních obyvatel, mohou představovat naléhavé důvody obecného zájmu odůvodňující takové omezení. Tato opatření jdou však podle Soudního dvora nad rámec toho, co je nezbytné pro dosažení sledovaného cíle, pokud podmínky stanovené pro převod nemovitého majetku přímo nesouvisí

³³ Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství (Úř. věst. 1971, L 149, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 35).

³⁴ Viz článek 45 nařízení č. 1408/71.

³⁵ Viz zejména článek 46 písm. a) nařízení č. 1408/71.

se socioekonomickými aspekty, jež odpovídají cíli chránit výlučně nejméně majetné místní obyvatele na trhu s nemovitostmi. V takovém případě totiž tyto podmínky mohou zvýhodňovat nejen nejméně majetné obyvatele, ale i jiné osoby, které mají dostatečné prostředky, a které tedy nepotřebují na uvedeném trhu zvláštní sociální ochranu.

Soudní dvůr měl naopak za to, že článek 63 SFEU nebrání tomu, aby byla některým hospodářským subjektům, jako jsou developři a stavebníci, uložena „sociální povinnost“, pokud se jim vydává stavební povolení nebo povolení k parcelování, za předpokladu, že spočívá v zajištění dostatečné nabídky bydlení pro osoby, které mají nízké příjmy, nebo pro jiné znevýhodněné kategorie místních obyvatel.

V rozsudku ze dne 24. října 2013, *LBĽ* (dříve *Landsbanki Islands*) (C-85/12), se Soudní dvůr zabýval výkladem *směrnice 2001/24 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí*³⁶, *začleněné do Dohody o Evropském hospodářském prostoru*. Tato směrnice stanoví, že v případě konkurzu úvěrové instituce, která má pobočky usazené v jiných členských státech, jsou reorganizační opatření a likvidační řízení součástí jediného úpadkového řízení v členském státě, ve kterém má instituce své statutární sídlo (domovský stát), a vyvolávají účinky v souladu s právem domovského státu v celé Unii bez nutnosti jakýchkoli dalších formalit.

V této věci se jednalo o zjištění, zda se na reorganizační opatření přijatá Islandem v důsledku bankovní a finanční krize, která tento stát postihla, vztahuje uvedená směrnice. Tato opatření přijatá ve formě moratoria chránila finanční instituce před zahajováním veškerých soudních řízení a zakazovala pokračovat v probíhajících soudních řízeních po celou dobu platnosti moratoria. Vůči *LBĽ*, islandské úvěrové instituci, na niž se vztahovalo moratorium na Islandu, byla přijata opatření spočívající v zajišťovacích zabaveních ve Francii, která tato instituce napadla u francouzských soudů, kde tvrdila, že reorganizační opatření přijatá na Islandu lze uplatnit na základě směrnice vůči jejímu francouzskému věřiteli, a zabavení jsou tedy neplatná.

Úvodem Soudní dvůr uvedl, že cílem směrnice 2001/24 je dosáhnout u členských států vzájemného uznávání opatření přijatých každým z nich pro obnovení životaschopnosti úvěrové instituce, kterou daný stát povolil. Soudní dvůr poté konstatoval, že v souladu se směrnicí 2001/24³⁷ jsou k provádění reorganizačních opatření v úvěrové instituci a k zahájení likvidačního řízení vůči takové instituci oprávněny pouze správní nebo soudní orgány domovského členského státu. Tato opatření vyvolávají ve všech členských státech účinky, které jim přiznává zákon domovského členského státu. Z toho vyplývá, že uznávání podle směrnice 2001/24, včetně účinků přiznaných právním řádem domovského členského státu, se vztahuje na reorganizační a likvidační opatření, o nichž rozhodly správní nebo soudní orgány tohoto členského státu. Naproti tomu mohou právní předpisy tohoto členského státu vyvolávat účinky v jiných členských státech v zásadě jen prostřednictvím opatření přijatých správními nebo soudními orgány tohoto členského státu vůči určité úvěrové instituci.

Rozsudek ze dne 24. září 2013 ve věci *Demirkan* (C-221/11) se týkal otázky, zda *volný pohyb služeb upravený v čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu*³⁸ k dohodě o přidružení mezi Evropským hospodářským

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí (Úř. věst. L 125, s. 15; Zvl. vyd. 06/04, s. 15).

³⁷ Směrnice 2001/24/ES, čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1.

³⁸ Protokol, který v souladu se svým článkem 62 tvoří nedílnou součást dohody o přidružení. Tento protokol byl podepsán dne 23. listopadu 1970 v Bruselu a uzavřen, schválen a potvrzen jménem Společenství nařízením Rady (EHS) č. 2760/72 ze dne 19. prosince 1972.

*společenstvím a Tureckem*³⁹ zahrnuje takzvaný „pasivní“ volný pohyb služeb, tedy svobodu, která uznává právo příjemců služeb vydat se za účelem využití služeb do některého členského státu.

Soudní dvůr uvedl, že ačkoli musí být zásady uznané v rámci článků Smlouvy o FEU týkajících se volného pohybu služeb v co největší možné míře uplatňovány na turecké státní příslušníky, aby se mezi smluvními stranami odstranila omezení volného pohybu služeb, nemůže být nicméně výklad ustanovení unijního práva, včetně ustanovení Smlouvy, týkajících se vnitřního trhu automaticky uplatněn na výklad dohody, kterou uzavřela Unie se třetím státem, kromě výslovných ustanovení stanovených za tímto účelem samotnou dohodou. Aby bylo možno určit, zda je takové uplatnění možné, je třeba srovnat cíl sledovaný dohodou o přidružení a kontext, do něhož tato dohoda spadá, a cíl a kontext Smlouvy. Podle Soudního dvora přitom mezi dohodou o přidružení a jejím dodatkovým protokolem na straně jedné a Smlouvou na straně druhé existují zásadní rozdíly, a to z důvodu skutečnosti, že přidružení EHS-Turecko sleduje výlučně hospodářský účel, a zejména cíl podpory ekonomického rozvoje Turecka. Rozvoj hospodářských svobod, který by obecně umožňoval volný pohyb osob srovnatelný s volným pohybem, jenž platí pro občany Unie, není předmětem dohody o přidružení. Soudní dvůr dále zdůraznil, že z časového hlediska nic nenasvědčuje tomu, že by smluvní strany dohody o přidružení a dodatkového protokolu v době jejich podpisu chápaly volný pohyb služeb tak, že by měl zahrnovat „pasivní“ volný pohyb služeb. Volný pohyb služeb ve smyslu čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu tedy nezahrnuje svobodu tureckých státních příslušníků, příjemců služeb, vydat se do členského státu, aby v něm využili poskytovaných služeb.

3. Volný pohyb kapitálu

V rozsudku ze dne 22. října 2013, *Essent a další* (C-105/12 až C-107/12), měl Soudní dvůr možnost vyslovit se k otázce, zda článek 345 SFEU, jakož i pravidla upravující volný pohyb kapitálu, brání vnitrostátním právním předpisům upravujícím vlastnické poměry provozovatelů elektrických a plynových distribučních soustav, které stanoví absolutní zákaz privatizace těchto provozovatelů.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že článek 345 SFEU vyjadřuje zásadu neutrality Smluv ve vztahu k úpravě vlastnictví uplatňované v členských státech. Smlouvy v zásadě nebrání především znárodnění ani privatizaci podniků, takže členské státy mohou legitimně sledovat cíl, který spočívá v zavedení nebo zachování režimu veřejného vlastnictví pro některé podniky. Tento soud však připomněl, že článek 345 SFEU nevyjímá úpravy vlastnictví uplatňované v členských státech ze základních pravidel Smlouvy o FEU, a zejména z pravidel o nediskriminaci, svobodě usazování a svobodě pohybu kapitálu.

V projednávaném případě Soudní dvůr konstatoval, že zákaz privatizace představuje, co do jeho účinků, překážku volného pohybu kapitálu. Dodal, že cíle spočívající v zajištění transparentnosti na trzích s elektřinou a plynem a v zabránění narušení hospodářské soutěže, z nichž vychází rozhodnutí vnitrostátního zákonodárce ohledně přijaté úpravy vlastnictví, lze zohlednit jako naléhavé důvody obecného zájmu k odůvodnění omezení volného pohybu kapitálu. Stejně tak ohledně zákazů skupiny a činností, které by mohly být v rozporu s provozováním soustavy, určil, že výše uvedené cíle mohou rovněž jakožto naléhavé důvody obecného zájmu odůvodnit zjištěná omezení základních svobod. Podle Soudního dvora je však dále třeba, aby byla dotčena omezení způsobila k dosažení sledovaných cílů a nepřekračovala meze toho, co je k dosažení uvedených cílů nezbytné.

³⁹ Podepsaná v Ankaře dne 12. září 1963.

IV. Kontroly na hranicích, azyl a přistěhovalectví

1. Přeshraniční pohyb

V oblasti společných pravidel pro normy a postupy ohledně kontrol na vnějších hranicích vznesl německý soud otázku, zda je nařízení č. 2252/2004⁴⁰ *platné v části, v níž ukládá žadateli o vydání cestovního pasu povinnost poskytnout otisky prstů a upravuje jejich uchovávání v cestovním pase, a to zejména z hlediska Listiny základních práv*. Soudní dvůr v rozsudku ze dne 17. října 2013 ve věci *Schwarz* (C-291/12) odpověděl na tuto otázku kladně. V této souvislosti uvedl, že ačkoli odebrání otisků prstů a jejich uchovávání v cestovním pase představuje zásah do práv na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů, zakotvených v člancích 7 a 8 Listiny základních práv, jsou tato opatření nicméně odůvodněna za účelem zabránění podvodnému používání cestovních pasů.

V rozsudku ze dne 19. prosince 2013, *Koushkabi* (C-84/12), Soudní dvůr upřesnil svou judikaturu v oblasti vízové politiky a konkrétně *postupy a podmínky pro vydávání jednotných víz*, jakož i prostor pro uvážení členských států, který v tomto ohledu mají. Soudní dvůr nejprve rozhodl, že čl. 23 odst. 4, čl. 32 odst. 1 a čl. 35 odst. 6 vízového kodexu⁴¹ musí být vykládány v tom smyslu, že po posouzení žádosti o udělení jednotného víza mohou příslušné orgány členského státu zamítnout žádost pouze v případě, že lze vůči žadateli namítnout některý z důvodů pro zamítnutí žádosti o udělení víza uvedených v těchto ustanoveních. Tyto orgány mají při posuzování této žádosti široký prostor pro uvážení, pokud jde o podmínky použití těchto ustanovení a o hodnocení rozhodných skutečností pro účely zjištění, zda lze vůči žadateli namítnout některý z těchto důvodů pro zamítnutí žádosti.

Konkrétně pak k důvodu zamítnutí žádosti týkajícímu se případné absence úmyslu žadatele opustit území členských států před skončením platnosti víza Soudní dvůr rozhodl⁴², že příslušné orgány členského státu nejsou povinny nabýt jistotu o úmyslu žadatele, ale mohou se spokojit s konstatováním, že o tomto úmyslu existuje důvodná pochybnost, s ohledem na celkovou situaci v zemi bydliště žadatele a na jeho individuální situaci doloženou informacemi, které poskytl.

Nakonec Soudní dvůr uvedl, že vízový kodex nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že jsou-li splněny podmínky pro udělení víza upravené tímto nařízením, jsou příslušné orgány oprávněny udělit žadateli jednotné vízum, přičemž se ale neupřesňuje, že jsou povinny toto vízum udělit, jestliže lze takové vnitrostátní ustanovení vykládat v souladu s uvedeným kodexem. Příslušné vnitrostátní orgány mohou tedy žádost o udělení jednotného víza žadateli zamítnout pouze v případě, že lze vůči tomuto žadateli namítnout některý z důvodů pro zamítnutí žádosti o udělení víza uvedených v těchto člancích.

⁴⁰ Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy (Úř. věst. L 385, s. 1), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009 ze dne 6. května 2009 (Úř. věst. L 142, s. 1, a oprava Úř. věst. L 188, s. 127).

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (Úř. věst. L 243, s. 1).

⁴² Soudní dvůr se vyjádřil s ohledem na čl. 32 odst. 1 vízového kodexu, ve spojení s jeho čl. 21 odst. 1.

2. Azylová politika

V této oblasti stojí za pozornost dva rozsudky, jejichž předmětem je právo na azyl a ve kterých se jednalo o nařízení č. 343/2003 („Dublin II“)⁴³.

V první řadě byl Soudní dvůr ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 6. června 2013, *MA a další* (C-648/11), dotázán na otázku *určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl* v případě, že žadatel o azyl, jenž je nezletilou osobou bez doprovodu, která nemá rodinného příslušníka oprávněně pobývajícího na území Evropské unie, podal žádost ve více než jednom členském státě. Za tímto účelem vyložil Soudní dvůr článek 6 druhý pododstavec nařízení č. 343/2003 v tom smyslu, že členským státem příslušným k posouzení této žádosti je ten členský stát, ve kterém se nezletilý nachází poté, co tam podal žádost o azyl. V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že výraz „členský stát, ve kterém nezletilý podal svou žádost o azyl“ obsažený v tomto ustanovení nelze chápat tak, že znamená první členský stát, ve kterém nezletilý podal svou žádost o azyl. Vzhledem k tomu, že nezletilý bez doprovodu tvoří kategorii obzvláště zranitelných osob, je totiž důležité neprodlužovat postup pro určení příslušného členského státu více, než je nezbytně nutné, ale zajistit jim rychlý přístup k řízení o přiznání právního postavení uprchlíka. Ačkoli je zájem nezletilého výslovně uveden pouze v prvním pododstavci článku 6 uvedeného nařízení, má proto čl. 24 odst. 2 Listiny základních práv ve spojení s jejím čl. 51 odst. 1 za následek, že ve všech rozhodnutích přijímaných členskými státy ohledně určení členského státu příslušného k posouzení práva na azyl musí být rovněž prvořadým hlediskem nejvlastnější zájem dítěte. Z toho podle Soudního dvora vyplývá, že nezletilé osoby bez doprovodu, které podaly žádost o azyl v některém členském státě, nemohou být zásadně přemístěny do jiného členského státu, ve kterém podaly první žádost o azyl.

Zadruhé, v rozsudku ze dne 10. prosince 2013 ve věci *Abdullahi* (C-394/12) Soudní dvůr rozhodl, že čl. 19 odst. 2 nařízení č. 343/2003 musí být vykládán tak, že za *okolností, kdy členský stát souhlasil s převzetím žadatele o azyl* jakožto členský stát prvního vstupu žadatele o azyl na území Evropské unie, může tento žadatel zpochybnit příslušnost tohoto členského státu k posouzení žádosti založenou na kritériích uvedených v čl. 10 odst. 1 uvedeného nařízení pouze s poukazem na existenci systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijímání žadatelů o azyl v tomto členském státě. Soudní dvůr převzal výklad podaný v rozsudku ze dne 21. prosince 2011 ve věci *NS*⁴⁴ a uvedl, že tyto systémové nedostatky a podmínky přijímání žadatelů o azyl musí představovat závažné a prokazatelné důvody pro domněnku, že uvedení žadatelé budou vystaveni skutečnému riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv.

3. Přistěhovalecká politika

V rozsudku ze dne 10. září 2013 ve věci *G. a R.* (C-383/13 PPU) měl Soudní dvůr vyložit čl. 15 odst. 2 a 6 směrnice 2008/115 („směrnice o navrácení“)⁴⁵, která upravuje *procesní záruky u rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí s neoprávněným pobytem*. V tomto ohledu zavazuje směrnice 2008/115 členské státy, aby zavedly účinné prostředky právní nápravy proti těmto

⁴³ Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (Úř. věst. L 50, s. 1).

⁴⁴ Spojené věci C-411/10 a C-493/10 (Sb. rozh. s. I-13905).

⁴⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, s. 98).

rozhodnutím, a dále stanoví, že pokud je zajištění dotčeného státního příslušníka třetí země nezákonné, musí být okamžitě propuštěn.

V rozsudku vydaném v naléhavém řízení o rozhodnutí o předběžné otázce Soudní dvůr rozhodl, že nedodržení práv na obhajobu při přijetí rozhodnutí o prodloužení zajištění státního příslušníka s neoprávněným pobytem za účelem jeho vyhoštění nevede automaticky ke zrušení zajištění. Vnitrostátní soud však musí ověřit, zda takové porušení skutečně zbavilo tu osobu, která se jej dovolává, možnosti lépe uplatnit svou obhajobu v natolik značném rozsahu, že toto správní řízení bývalo mohlo dospět k jinému výsledku.

Výkladu směrnice 2008/115 („směrnice o navracení“) se týká rovněž rozsudek ze dne 19. září 2013, *Filev a Osmani* (C-297/12). Soudní dvůr zde především rozhodl, že tato směrnice *brání vnitrostátnímu ustanovení, které podmiňuje omezení doby trvání zákazu vstupu tím, aby dotčený státní příslušník třetí země podal žádost o takové omezení*. Ze znění čl. 11 odst. 2 této směrnice totiž vyplývá, že členské státy musí omezit dobu trvání celého zákazu vstupu nezávisle na žádosti předložené za tímto účelem.

Soudní dvůr rovněž uvedl, že toto ustanovení brání tomu, aby porušení zákazu vstupu a pobytu na území členského státu, který byl vydán více než pět let před dnem nového vstupu dotčeného státního příslušníka třetí země na toto území nebo před nabytím účinnosti vnitrostátní právní úpravy k provedení této směrnice, vedlo k trestněprávní sankci, pokud tento státní příslušník nepředstavuje vážné ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo národní bezpečnosti.

Nakonec Soudní dvůr zdůraznil, že členský stát, který se na základě čl. 2 odst. 2 písm. b) „směrnice o navracení“ rozhodl pro nepoužití této směrnice na státní příslušníky třetích zemí, kteří podléhají trestněprávní sankci, se nemůže dovolávat těchto vnitrostátních pravidel vůči státnímu příslušníkovi, na něhož se vztahovala trestněprávní sankce před provedením směrnice do vnitrostátního práva a který se jí mohl přímo dovolávat.

V. Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech

1. Evropský zatýkácí rozkaz

V oblasti soudní spolupráce v trestních věcech si zaslouží pozornost tři rozsudky týkající se rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkáacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy⁴⁶. Dva z nich navíc vycházejí z prvních předběžných otázek položených španělským a francouzským ústavním soudem.

V první věci se španělský ústavní soud obrátil na Soudní dvůr s otázkou, zda rámcové rozhodnutí 2002/584 umožňuje vnitrostátním soudům – jak vyžaduje judikatura španělského ústavního soudu – *vázat předání osoby odsouzené v nepřítomnosti na podmínku, že odsuzující rozhodnutí může být ve vystavujícím členském státě přezkoumáno*. Poté co Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku ze dne 26. února 2013 ve věci *Melloni* připomněl, že vykonávající justiční orgán může výkon zatýkáacího rozkazu podřídit pouze podmínkám stanoveným v rámcovém rozhodnutí,

⁴⁶ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, jímž jsou posílena procesní práva osob a zlepšeno uplatňování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí vydaných v nepřítomnosti dotčené osoby v průběhu řízení (Úř. věst. L 190, s. 1, a Úř. věst. L 81, s. 24).

vedl, že jelikož článek 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí uvedenou podmínku neupravuje, brání soudním orgánům, aby odmítly výkon zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu, a to v situaci, kdy se dotýčná osoba nezúčastnila osobně soudního jednání, avšak o plánovaném jednání soudu věděla a zmocnila právního zástupce, aby ji na jednání soudu obhajoval, a tímto zástupcem byla skutečně na jednání soudu obhajována. Kromě toho měl Soudní dvůr za to, že toto ustanovení rámcového rozhodnutí, které za určitých podmínek umožňuje výkon evropského zatýkacího rozkazu v případě, že se dotýčná osoba nezúčastnila soudního jednání, je slučitelné s právem na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, jakož i s právem na obhajobu zaručenými články 47 a 48 odst. 1 Listiny základních práv. Toto právo obžalovaného osobně se účastnit soudního jednání sice podle Soudního dvora představuje základní prvek práva na spravedlivý proces, avšak není absolutní, jelikož se jej obžalovaný může v případě, že jsou zajištěny určité záruky, vzdát.

Nakonec Soudní dvůr uvedl, že ani článek 53 Listiny základních práv neumožňuje členskému státu přidělit předání osoby odsouzené v nepřítomnosti podmínce neupravené rámcovým rozhodnutím, že odsuzující rozhodnutí může být ve vystavujícím členském státě přezkoumáno za účelem vyloučení zásahu do práv zaručených jeho ústavou. Soudní dvůr rovněž poznamenal, že odlišný výklad článku 53 Listiny základních práv by byl v rozporu se zásadou přednosti unijního práva a ohrožoval by účinnost rámcového rozhodnutí 2002/584⁴⁷.

V rozsudku ze dne 30. května 2013, *F. (C-168/13 PPU)*, vzešlém ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, která byla předložena v rámci řízení o předběžné otázce ústavnosti položené francouzskému ústavnímu soudu, se Soudní dvůr zabýval *možností podat opravný prostředek s odkladným účinkem proti rozhodnutí o rozšíření účinků evropského zatýkacího rozkazu*. Soudní dvůr poté, co připomněl, že samotné rámcové rozhodnutí 2002/584 stanoví postup, který je v souladu s požadavky Listiny základních práv, uvedl, že neexistence výslovné úpravy případného práva na opravný prostředek s odkladným účinkem proti rozhodnutím o evropském zatýkacím rozkazu nebrání členským státům, aby takové právo stanovily, ani neznamená, že by měly povinnost jej zavést. V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že pokud není znemožněno použití uvedeného rámcového rozhodnutí, nebrání toto rámcové rozhodnutí členskému státu v tom, aby uplatňoval své ústavní zásady týkající se mimo jiné práva na spravedlivý proces.

Soudní dvůr však upřesnil, že rozhodovacímu prostoru, kterým členské státy pro tyto účely disponují, je třeba stanovit určité meze. Z toho vyplývá, že s ohledem na význam lhůt musí být pravomocné rozhodnutí o výkonu zatýkacího rozkazu přijato v zásadě do deseti dnů od vyjádření souhlasu vyžádané osoby se svým předáním, nebo – v ostatních případech – do šedesáti dnů od jejího zatčení. Soudní dvůr rovněž uvedl, že v souladu s rámcovým rozhodnutím⁴⁸ musí být rozhodnutí o rozšíření rozkazu nebo o dalším předání přijato v zásadě do 30 dnů od obdržení žádosti. Je-li tedy vnitrostátními právními předpisy upraveno právo podat proti tomuto rozhodnutí případný opravný prostředek s odkladným účinkem, musí být vykonáno ve výše uvedených lhůtách upravených k přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu zatýkacího rozkazu.

Ve třetí věci týkající se evropského zatýkacího rozkazu, a to v rozsudku ze dne 29. ledna 2013, *Radu (C-396/11)*, Soudní dvůr rozhodl, že vykonávající justiční orgány nemohou *odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem trestního stíhání z důvodu, že vyžádaná osoba nebyla ve vystavujícím členském státě před vydáním tohoto rozkazu vyslechnuta*. Zaprvé není tento důvod uveden mezi důvody odmítnutí výkonu takového rozkazu, které jsou upraveny v ustanoveních rámcového rozhodnutí 2002/584. Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že právo být

⁴⁷ V tomto ohledu viz shrnutí tohoto rozsudku uvedené v kapitole „Listina základních práv Evropské unie“.

⁴⁸ Článek 27 odst. 4 a čl. 28 odst. 3 písm. c) rámcového rozhodnutí 2002/584.

vyslechnut, zakotvené v člancích 47 a 48 Listiny základních práv, nevyžaduje, aby justiční orgán členského státu mohl odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem trestního stíhání z tohoto důvodu, vzhledem k tomu, že by tato povinnost nutně ohrozila samotný systém předávání stanovený rámcovým rozhodnutím. Za účelem zabránění útěku dotyčné osoby musí mít totiž takový zatýkací rozkaz určitý účinek překvapení. Soudní dvůr s odkazem na několik ustanovení rámcového rozhodnutí uvedl, že evropský zákonodárce každopádně zajistil dodržení práva být vyslechnut ve vykonávajícím členském státě způsobem, který neohrožuje účinnost mechanismu evropského zatýkacího rozkazu⁴⁹.

2. Vzájemné uznávání peněžitých trestů a pokut

V rozsudku ze dne 14. listopadu 2013, *Baláž* (C-60/12), byl podán výklad pojmu „soud, který je příslušný též v trestních věcech“ ve smyslu rámcového rozhodnutí 2005/214 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut⁵⁰. Soudní dvůr nejprve upřesnil, že tento pojem je autonomním pojmem unijního práva. S ohledem na skutečnost, že do oblasti působnosti rámcového rozhodnutí patří i delikty spočívající v „jednání, které porušuje pravidla silničního provozu“ a že k těmto deliktům není v jednotlivých členských státech přistupováno jednotně, Soudní dvůr ve snaze dostat zajištění užitečného účinku rámcového rozhodnutí uvedl, že pod tento pojem spadá každý soud, před nímž probíhá řízení naplňující základní znaky trestního řízení, přičemž se ale nevyžaduje, aby byl tento soud příslušný výlučně v trestních věcech. Soudní dvůr dále rozhodl, že vzhledem k tomu, že se rámcové rozhodnutí vztahuje též na pokuty ukládané správními orgány, lze v závislosti na zvláštnostech soudních systémů členských států požadovat, aby nejprve proběhla fáze správního řízení. V důsledku toho je nutno mít za to, že určitá osoba měla příležitost k projednání věci před soudem, který je příslušný též v trestních věcech, ve smyslu rámcového rozhodnutí, v případě, kdy byla povinna respektovat skutečnost, že před podáním opravného prostředku k soudu musí proběhnout správní řízení. Přístup k příslušnému soudu však nesmí podléhat podmínkám, které jej znemožňují nebo nadměrně ztěžují. Takový soud musí být tedy plně příslušný k přezkoumání věci po právní stránce i po stránce skutkové.

VI. Soudní spolupráce v občanských věcech

1. Soudní příslušnost, uznávání a výkon soudních rozhodnutí

V oblasti soudní spolupráce v občanských věcech se většina rozsudků vydaných v tomto roce týkala výkladu nařízení č. 44/2001 („Brusel I“)⁵¹.

Za zvláštní zmínku stojí rozsudek ze dne 12. září 2013 vydaný ve věci *Sunico a další* (C-49/12). Případ, o který v něm šlo, se týkal pojmu „věci občanské a obchodní“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 uvedeného nařízení a otázky, zda tento pojem musí být vykládán tak, že zahrnuje žalobu, kterou se veřejný orgán členského státu domáhá od fyzických a právnických osob se sídlem nebo s bydlištěm v jiném členském státě náhrady škody způsobené v rámci protiprávní spolupráce na podvodu v oblasti DPH, dlužné prvně uvedenému členskému státu.

⁴⁹ Viz zejména články 8, 13 až 15 a 19 rámcového rozhodnutí 2002/584.

⁵⁰ Článek 1 písm. a) bod iii), rámcového rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut (Úř. věst. L 76, s. 16), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. L 81, s. 24).

⁵¹ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

Soudní dvůr uvedl, že do působnosti nařízení č. 44/2001 mohou sice spadat určité spory mezi veřejným orgánem a osobou soukromého práva, avšak neplatí to v případě, kdy veřejný orgán jedná v rámci výkonu veřejné moci. Vzhledem k tomu, že se žaloba veřejného orgánu v projednávaném případě nezakládá na vnitrostátní právní úpravě týkající se DPH, ale na údajné účasti osoby soukromého práva na protiprávní spolupráci, jejímž účelem je spáchání podvodu, spadající do vnitrostátního právního rámce občanskoprávní delikttní nebo kvazidelikttní odpovědnosti, není právní vztah existující mezi oběma stranami právním vztahem založeným na veřejném právu a zahrnujícím výkon veřejné moci. Proto spadá taková žaloba pod pojem „věci občanské a obchodní“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení č. 44/2001. K tomu však Soudní dvůr uvedl, že vnitrostátní soud musí nicméně ověřit, zda veřejný orgán nevyužil důkazů získaných prostřednictvím výkonu veřejné moci, a zda se tudíž v rámci své žaloby nacházel ve stejné situaci jako soukromoprávní strana sporu.

2. Právo rozhodné pro smluvní závazkové vztahy

Spory týkající se kolizních norem, které se v agendě Soudního dvora v roce 2013 vyskytovaly zřídka, významně vystihuje rozsudek vydaný dne 17. října 2013 ve věci *Unamar* (C-184/12). Soudní dvůr, jenž byl požádán o výklad článků 3 a 7 odst. 2 Římské úmluvy⁵², měl v této věci příležitost upřesnit, *zda soud, který věc projednává, může vyloučit použití práva, které si zvolily smluvní strany ve smlouvě o obchodním zastoupení, ve prospěch lex fori z důvodu imperativní povahy pravidel upravujících situaci nezávislých obchodních zástupců v právním řádu daného členského státu.*

Soudní dvůr rozhodl, že je nutno respektovat volbu rozhodného práva smluvních stran v souladu s čl. 3 odst. 1 Římské úmluvy, takže výjimka vztahující se k existenci „imperativního ustanovení“ ve smyslu právních předpisů dotyčného členského státu, stanovená v čl. 7 odst. 2 této úmluvy, musí být vykládána striktně. Za imperativní ustanovení, jak uvedl Soudní dvůr, je třeba považovat ustanovení, jejichž dodržování bylo považováno za natolik klíčové pro zachování politického, sociálního nebo hospodářského uspořádání dotyčného členského státu, že je nutné požadovat jejich dodržování po každé osobě nacházející se na vnitrostátním území. Použití práva členského státu, které si smluvní strany zvolily ve smlouvě o obchodním zastoupení a které splňuje minimální ochranu předepsanou směrnicí 86/653⁵³, může být proto soudem, který věc projednává, vyloučeno pouze v případě, že tento soud s uvedením zevrubného odůvodnění konstatuje, že zákonodárce státu sídla soudu považoval za zásadní přiznat obchodnímu zástupci ochranu přesahující rámec ochrany stanovené uvedenou směrnicí, přičemž v této souvislosti zohlední povahu a účel těchto imperativních ustanovení.

VII. Doprava

Tento rok přinesl dvě zásadní rozhodnutí, která byla vydána v této oblasti. Zprv lze upozornit na rozsudek ze dne 26. února 2013 ve věci *Folkerts* (C-11/11), jenž upřesnil *pravidla náhrad pro cestující v letecké dopravě v případě zpoždění letu*. Soudní dvůr rozhodl, že v případě navazujících letů musí být paušální náhrada škody posouzena v závislosti na zpoždění zjištěném oproti plánovanému času příletu do cílového místa určení, kterým se rozumí místo určení posledního letu dotyčného cestujícího. Cestujícímu letu s mezipřistáním musí být proto poskytnuta náhrada škody, pokud

⁵² Úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, otevřená k podpisu v Římě dne 19. června 1980 (Úř. věst. L 266, s. 1).

⁵³ Směrnice Rady 86/653/EHS ze dne 18. prosince 1986 o koordinaci právní úpravy členských států týkající se nezávislých obchodních zástupců (Úř. věst. L 382, s. 17).

byl jeho první let při odletu zpožděn v rozsahu nedosahujícím prahových hodnot stanovených v nařízení č. 261/2004⁵⁴, avšak z důvodu tohoto zpoždění cestující dosáhl cílového místa určení tři nebo více hodin po plánovaném čase příletu.

Zadruhé rozhodoval Soudní dvůr ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 7. března 2013, *Švýcarsko v. Komise* (C-547/10 P), o kasačním opravném prostředku podaném proti rozsudku Tribunálu⁵⁵, kterým byla zamítnuta žaloba na zrušení rozhodnutí 2004/12⁵⁶, v němž Komise schválila *omezení přijatá německými orgány ohledně nočních přeletů některých zón na německém území v blízkosti letiště v Curychu*.

Soudní dvůr potvrdil celou analýzu žaloby provedenou Tribunálem. V této souvislosti připomněl, že v souladu s čl. 8 odst. 2 nařízení č. 2408/92 může členský stát omezit výkon provozních práv v oblasti letecké dopravy státními, regionálními nebo místními pravidly vztahujícími se především k ochraně životního prostředí. Přijetí takových pravidel není, jak uvedl, rovnocenné uložení podmínky ve smyslu čl. 9 odst. 1 nařízení č. 2408/92⁵⁷, která spočívá v omezení nebo odmítnutí výkonu provozních práv. Opačný výklad by zbavil čl. 8 odst. 2 tohoto nařízení jeho obsahu. Jelikož sporná opatření v projednávaném případě znamenají po dobu, po kterou jsou uplatňována, nikoli zákaz, byť podmíněný nebo částečný, přeletu přes německý vzdušný prostor pro lety z letiště v Curychu nebo na něj, ale pouhou změnu trajektorie těchto letů po vzletu z tohoto letiště nebo před přistáním na něm, měl Tribunál podle Soudního dvora správně za to, že tato opatření nespadají do působnosti čl. 9 odst. 1 nařízení.

Dále Soudní dvůr uvedl, že vzhledem k tomu, že se Švýcarská konfederace nepřipojila k vnitřnímu trhu Unie a dohoda ES-Švýcarsko o letecké dopravě⁵⁸ neobsahuje žádná konkrétní ustanovení, podle nichž mají dotčení letečtí dopravci požívat výhod plynoucích z ustanovení unijního práva v oblasti volného pohybu služeb, nemůže být výklad posledně uvedených ustanovení podaný v rámci vnitřního trhu přenášen na výklad uvedené dohody.

⁵⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů (Úř. věst. L 46, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 10; oprava v Úř. věst. 2009, L 92, s. 5).

⁵⁵ Rozsudek Tribunálu ze dne 9. září 2010, *Švýcarsko v. Komise* (T-319/05, Sb. rozh. s. II-4265).

⁵⁶ Rozhodnutí Komise 2004/12/ES ze dne 5. prosince 2003 o použití čl. 18 odst. 2 první věty dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě a nařízení Rady (EHS) č. 2408/92 (Úř. věst. 2004, L 4, s. 13).

⁵⁷ Nařízení Rady (EHS) č. 2408/92 ze dne 23. července 1992 o přístupu leteckých dopravců Společenství na letecké trasy uvnitř Společenství (Úř. věst. L 240, s. 8; Zvl. vyd. 07/01, s. 420).

⁵⁸ Dohoda o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací, podepsaná dne 21. června 1999 v Lucemburku, schválená jménem Společenství rozhodnutím Rady a Komise 2002/309/ES, Euratom týkajícím se dohody o vědeckotechnické spolupráci, ze dne 4. dubna 2002 o uzavření sedmi dohod se Švýcarskou konfederací (Úř. věst. L 114, s. 1; Zvl. vyd. 11/41, s. 89).

VIII. Hospodářská soutěž

1. Kartelové dohody

a) Porušení pravidel hospodářské soutěže

V oblasti výkladu ustanovení upravujících kartelové dohody je třeba upozornit na dva rozsudky⁵⁹. V první řadě se jedná o rozsudek ze dne 18. června 2013, *Schenker & Co a další* (C-681/11), v němž Soudní dvůr rozhodl, že *podnik, který jednal v rozporu s článkem 101 SFEU, se nemůže dovolávat porušení zásady ochrany legitimního očekávání a vyhnout se tak uložení pokuty z důvodu, že mylně pokládal své jednání na základě obsahu právní rady advokáta nebo rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž za legální*. Skutečnost, že dotyčný podnik provedl nesprávnou právní kvalifikaci svého jednání, nemůže mít totiž za následek jeho osvobození od uložení pokuty, kromě výjimečných případů, kdy uložení takové pokuty brání obecná zásada unijního práva, jako například zásada ochrany legitimního očekávání. Porušení této zásady se však nelze dovolávat tehdy, pokud neexistují konkrétní ujištění, která by tomuto podniku poskytla příslušná správa. Legitimní očekávání podniku se proto podle rozhodnutí Soudního dvora nemůže zakládat na odborné právní radě advokáta; stejně tak nemohou u podniků vzbuzovat takové legitimní očekávání vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vzhledem k tomu, že nemají pravomoc přijmout rozhodnutí konstatující neexistenci porušení unijního práva, nýbrž jen pravomoc ke zkoumání jednání podniků z hlediska vnitrostátního práva hospodářské soutěže.

Soudní dvůr se dále vyslovil k pravomoci vnitrostátních orgánů neuložit pokutu bez ohledu na konstatování, že došlo k porušení článku 101 SFEU. V této souvislosti judikoval, že článek 5 nařízení č. 1/2003⁶⁰ jim sice výslovně takovou pravomoc nesvěřuje, avšak ji ani nevylučuje. K zajištění účinného provádění článku 101 SFEU v obecném zájmu je však nutné, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v případě, že podnik úmyslně nebo z nedbalosti porušil uvedené ustanovení, od uložení pokuty upouštěly pouze výjimečně a k takovému neuložení pokuty by mělo docházet pouze v rámci vnitrostátního programu shovívavosti a za předpokladu, že se tento program uplatňuje způsobem, který není v rozporu s požadavkem účinného a jednotného uplatňování článku 101 SFEU.

Zadruhé v rozsudku ze dne 4. července 2013, *Komise v. Aalberts Industries a další* (C-287/11 P) se Soudní dvůr zabýval kasačním opravným prostředkem podaným proti rozsudku Tribunálu⁶¹, který zrušil rozhodnutí, v němž Komise rozhodla o *odpovědnosti mateřské společnosti za porušení pravidel hospodářské soutěže, jichž se dopustily její dceřiné společnosti*.

V této souvislosti Soudní dvůr připomněl, že chování dceřiné společnosti může být mateřské společnosti přičteno tehdy, pokud tato dceřiná společnost, ačkoli má vlastní právní subjektivitu, samostatně neurčuje své chování na trhu, ale v zásadě uplatňuje pokyny, které jsou jí uděleny mateřskou společností, zejména s ohledem na hospodářské, organizační a právní vazby, jež tyto dva právní subjekty spojují. Soudní dvůr shledal, že se Tribunál dopustil nesprávného právního

⁵⁹ V oblasti soudních řízení týkajících se pravidel hospodářské soutěže je třeba zmínit rovněž výše uvedené rozsudky ze dne 26. listopadu 2013, *Gascogne Sack Deutschland* (dříve *Sachsa Verpackung*) v. *Komise* (C-40/12 P); *Kendrion v. Komise* (C-50/12 P) a *Groupe Gascogne v. Komise* (C-58/12 P). Tyto rozsudky jsou shrnuty v kapitole „Soudní řízení Evropské unie“.

⁶⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

⁶¹ Rozsudek Tribunálu ze dne 24. března 2011, *Aalberts Industries a další v. Komise* (T-385/06, Sb. rozh. s. II-1223).

posouzení, když se omezil na zkoumání otázky, zda mohl být v případě dceřiných společností na základě přezkumu důkazů pojících se ke každé z nich zvlášť, učiněn závěr, že se protiprávního jednání dopustily odděleně, a nezkoumal žalobní důvod, jímž byla zpochybňována kvalifikace mateřské společnosti a jejích dceřiných společností jakožto jediného podniku ve smyslu článku 81 ES. Soudní dvůr měl však za to, že toto nesprávné právní posouzení není v projednávaném případě takové povahy, aby vedlo ke zrušení napadeného rozsudku, jelikož žaloba na neplatnost byla v každém případě opodstatněná, jelikož konstatování Komise ohledně účasti dceřiných společností na kartelové dohodě nebyla právně dostačujícím způsobem prokázána.

Soudní dvůr dospěl navíc k závěru, že Tribunál správně rozhodl, přestože konstatoval účast jednoho z dotčených podniků na schůzkách organizovaných v rámci kartelové dohody, že částečně nezruší rozhodnutí Komise, jelikož považovala dotčenou kartelovou dohodu za jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání. Částečné zrušení je totiž podle Soudního dvora myslitelné pouze v případě, že jednání, které představuje podstatnou část protiprávního jednání, je od zbytku tohoto jednání oddělitelné.

b) Nahlížení do spisu v oblasti kartelových dohod

V rozsudku ze dne 6. června 2013, *Donau Chemie a další* (C-536/11), rozhodoval Soudní dvůr o zásadách pro přístup osoby poškozené kartelovou dohodou, která se domáhá náhrady škody, k dokumentům ve spisu, jenž se vztahuje k vnitrostátnímu soudnímu řízení vedenému podle článku 101 SFEU. V této věci Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo, konkrétně zásada efektivit, brání ustanovení vnitrostátního práva, které podmiňuje povolení k takovému nahlížení souhlasem všech účastníků řízení a neponechává vnitrostátním soudům možnost zvážit dotčené zájmy. Tento závěr se týká rovněž dokumentů poskytnutých v rámci programu shovívavosti. Vnitrostátní soudy musí mít totiž podle rozhodnutí Soudního dvora možnost zvážit případ od případu zájem žadatele na získání přístupu k těmto dokumentům pro účely přípravy jeho žaloby na náhradu škody, zejména s přihlédnutím k jiným možnostem, které se žadateli případně nabízejí, a reálné škodlivé důsledky, které takový přístup může vyvolat ve vztahu k veřejným zájmům nebo legitimním zájmům jiných osob, včetně veřejného zájmu na účinnosti programů shovívavosti.

2. Státní podpory

a) Pojem „státní podpora“

V rozsudku ze dne 19. března 2013, *Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise a další* (C-399/10 P a C-401/10 P), rozhodl Soudní dvůr na základě kasačního opravného prostředku, že Tribunál⁶² nesprávně zrušil rozhodnutí, kterým Komise kvalifikovala jako státní podporu akcionářskou půjčku poskytnutou Francií společnosti France Télécom SA (FT) v podobě úvěrové linky, která byla oznámena v tiskové zprávě francouzského ministra hospodářství, financí a průmyslu. Ve svém rozsudku měl Tribunál za to, že finanční výhoda přiznaná společnosti FT neměla za následek odpovídající snížení státního rozpočtu, takže podmínka financování opatření ze státních prostředků, která je nezbytná ke kvalifikaci opatření jakožto podpory, nebyla splněna.

Soudní dvůr rozsudek Tribunálu zrušil a připomněl, že pro účely zjištění existence státní podpory musí sice Komise prokázat dostatečně přímou vazbu mezi příjemci poskytnutou výhodou na jedné straně a snížením státního rozpočtu nebo dostatečně konkrétním hospodářským rizikem výdajů

⁶² Rozsudek Tribunálu ze dne 21. května 2010, *Francie v. Komise* (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, Sb. rozh. s. II-2099).

zatěžujících tento rozpočet na straně druhé, avšak není nezbytné, aby takovéto snížení nebo riziko odpovídalo nebo bylo rovnocenné uvedené výhodě či tato měla za protiváhu takovéto snížení nebo takovéto riziko či byla stejné povahy jako závazek poskytnutí státních prostředků, z něhož vyplývá.

K meritu žaloby podané u Tribunálu Soudní dvůr mimo jiné uvedl, že Komise správně shledala, že oznámení tohoto opatření obsaženého v uvedené tiskové zprávě musí být považováno za součást opatření podpory, které bylo následně konkretizováno v návrhu akcionářské půjčky. Podle Soudního dvora je totiž na několik po sobě jdoucích zásahů státu třeba nahlížet jako na jediný zásah, zejména vykazují-li takovéto zásahy natolik úzké vazby, že je nemožné je od sebe oddělit.

V rozsudku ze dne 30. května 2013, *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11), Soudní dvůr rozhodl, že státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU nepředstavuje rozhodnutí vnitrostátního orgánu, jímž se na všechny příslušníky určitého zemědělského odvětví rozšiřuje závazně působnost mezioborové dohody, která zavádí v rámci mezioborové organizace příspěvek za účelem provádění činností spočívajících v komunikaci, propagaci, vnějších vztazích, zajišťování jakosti, výzkumu a ochraně zájmů dotčeného oboru.

Soudní dvůr v projednávaném případě zaprvé konstatoval, že uvedený mechanismus příspěvku nezahrnuje žádný přímý či nepřímý převod státních prostředků. Prostředky vybrané na základě úhrady těchto příspěvků totiž neprocházejí rozpočtem státu nebo jiné veřejné entity a stát se z žádného důvodu nevzdává žádného prostředku, jako jsou daně, poplatky, příspěvky či jiné prostředky. Zadruhé jsou mezioborové organizace sdruženími soukromého práva a nejsou součástí veřejné správy. Zatřetí nemohou veřejné orgány použít prostředky pocházející z takových příspěvků k podpoře určitých podniků, protože o použití těchto prostředků, které v plné míře slouží ke splnění cílů, které určuje dotčená mezioborová organizace sama, rozhoduje tato organizace. Nakonec Soudní dvůr doplnil, že se takové soukromé prostředky užívané mezioborovými organizacemi nestanou veřejnými prostředky pouze proto, že jsou použity společně s částkami pocházejícími případně z veřejného rozpočtu.

b) Pravomoci Rady a Komise v oblasti státních podpor

V průběhu roku 2013 vyhlásil Soudní dvůr řadu významných rozsudků, v nichž vymezil pravomoci Rady a Komise v oblasti státních podpor.

První série rozsudků se týkala podpor v oblasti zemědělství. V pokynech Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013⁶³ navrhla Komise členským státům, aby upravily existující režimy podpor za účelem nákupu zemědělské půdy tak, aby byly nejpozději do 31. prosince 2009 uvedeny do souladu s těmito pokyny. V roce 2007 Litva, Polsko, Lotyšsko a Maďarsko přijaly opatření navrhovaná Komisí. V roce 2009 zaslaly tyto čtyři státy Radě žádosti o prohlášení slučitelnosti jejich režimů podpor umožňujících nákup zemědělské půdy s vnitřním trhem s účinností od 1. ledna 2010. Rada těmto žádostem vyhověla. Komise podala žaloby, jimiž tato rozhodnutí Rady napadla. Soudní dvůr tyto žaloby zamítl čtyřmi rozsudky ze dne 4. prosince 2013 vydanými ve věcech *Komise v. Rada*, (C-111/10), týkající se Litvy, *Komise v. Rada*, (C-117/10), ohledně Polska, *Komise v. Rada*, (C-118/10), která se týkala Lotyšska, a *Komise v. Rada*, (C-121/10), týkající se Maďarska. V těchto rozsudcích vymezil Soudní dvůr rozsah pravomoci přiznané Radě článkem 108 odst. 2 třetím pododstavcem SFEU prohlásit státní podporu za slučitelnou se společným trhem, došlo-li k mimořádným okolnostem.

⁶³ Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 (Úř. věst. 2006, C 319, s. 1).

Soudní dvůr připomněl, že Komise vykonává při kontrole státních podpor ústřední úlohu a že pravomoc, která je svěřena Radě uvedeným ustanovením, má zjevně výjimečnou povahu. Soudní dvůr také zdůraznil, že pro zachování soudržnosti a účinnosti kroků Unie a zásady právní jistoty je nezbytné, že jakmile jeden z těchto orgánů rozhodl s konečnou platností o slučitelnosti dotčené podpory, nemůže druhý z nich již přijmout rozhodnutí, které by s ním bylo v rozporu. Stran napadených rozhodnutí Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní opatření přijatá státy za účelem uvedení jejich režimů podpor do souladu s pokyny Komise se týkala období před 1. lednem 2010, a že se tedy rozhodnutí Rady týkají nových režimů podpor.

Soudní dvůr nicméně uvedl, že Rada nemá pravomoc schválit nový režim podpor, jenž je nerozlučně spojen s existujícím režimem podpor, který se členský stát zavázal změnit nebo zrušit v důsledku toho, že akceptoval vhodná opatření navrhovaná Komisí. Soudní dvůr nicméně uvedl, že v projednávaném případě nemůže být z důvodu podstatné změny okolností, na které Rada odkazuje v odůvodnění napadených rozhodnutí, nahlíženo na posouzení provedené Komisí v uvedených pokynech tak, že předjímá posouzení, které bylo provedeno Radou a které se týkalo zcela odlišného hospodářského kontextu, než který Komise zohlednila v rámci svého posouzení. Zkoumáním relevantních hospodářských okolností dospěl Soudní dvůr k závěru, že s ohledem na neobvyklost a nepředvídatelnost, jakož i rozsah účinků hospodářské a finanční krize na zemědělství dotýčných členských států, nelze mít za to, že se Rada dopustila zjevně nesprávného posouzení.

Dalším významným rozhodnutím v oblasti rozdělení pravomocí mezi Radou a Komisí je rozsudek ze dne 10. prosince 2013, *Komise v. Irsko a další* (C-272/12 P), v němž se jednalo o *vnitrostátní právní úpravu spotřebních daní*. Soudní dvůr zrušil rozsudek Tribunálu⁶⁴, který vyhověl žalobě na zrušení rozhodnutí Komise, jímž byla jako státní podpora kvalifikována osvobození těžkých topných olejů používaných při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně. Tato osvobození od daně zavedly některé členské státy na základě rozhodnutí Rady o povolení těchto osvobození v souladu s čl. 8 odst. 4 směrnice 92/81 o harmonizaci struktur spotřebních daní z minerálních olejů⁶⁵. Tribunál zejména shledal, že povolení přiznaná Radou brání tomu, aby Komise mohla kvalifikovat sporná osvobození od daně jako státní podpory.

Soudní dvůr naopak rozhodl, že postup upravený v čl. 8 odst. 4 směrnice 92/81 má jiný cíl a jinou působnost než režim zavedený článkem 108 SFEU. Rozhodnutí Rady, kterým se členskému státu povoluje v souladu se směrnicí 92/81 zavést osvobození od spotřebních daní, proto nemůže bránit Komisi v tom, aby zahájila řízení upravené v článku 108 SFEU pro účely posouzení, zda toto osvobození od daně představuje státní podporu, a aby na závěr uvedeného řízení přijala konečné negativní rozhodnutí ve vztahu k uvedeným osvobozením.

Nakonec Soudní dvůr konstatoval, že i když byla daná směrnice přijata na návrh Komise, která měla za to, že tato osvobození nevedou k narušení hospodářské soutěže, nebrání tato okolnost tomu, aby byla tato osvobození kvalifikována jako státní podpory, jelikož pojem „státní podpora“ odpovídá objektivní situaci a nemůže záviset na jednání nebo prohlášení orgánů. Tato okolnost však musí být zohledněna v souvislosti s povinností zajistit navrácení neslučitelné podpory, a to z hlediska zásady ochrany legitimního očekávání a zásady právní jistoty.

⁶⁴ Rozsudek Tribunálu ze dne 21. března 2012, *Irsko a další v. Komise* (T-50/06 RENV, T-56/06 RENV, T-60/06 RENV, T-62/06 RENV a T-69/06 RENV).

⁶⁵ Směrnice Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktur spotřebních daní z minerálních olejů (Úř. věst. L 316, s. 12).

IX. Daňová ustanovení

V rozsudku ze dne 7. listopadu 2013, *Tulică* (C-249/12 a C-250/12), měl Soudní dvůr rozhodovat o *postupech výpočtu základu DPH*, pokud vnitrostátní daňové orgány musejí v případě, že nebyla tato daň zaplacená, vyměřit daň u plnění, u kterých cena stanovená smluvními stranami neobsahuje žádnou zmínku o DPH. V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2006/112 o společném systému daně z přidané hodnoty⁶⁶, a zejména její články 73 a 78, musí být vykládána v tom smyslu, že jestliže byla cena zboží určena smluvními stranami bez jakékoliv zmínky o DPH a dodavatel tohoto zboží je osobou, která je povinna odvést dlužnou daň ze zdanitelného plnění, musí být dohodnutá cena v případě, kdy dodavatel nemá možnost získat od pořizovatele daň požadovanou daňovou správou, považována za cenu zahrnující DPH.

Zohlednění plné ceny jakožto daňového základu by totiž v případě, že dodavatel nemá možnost získat od pořizovatele DPH následně požadovanou daňovým orgánem, měla za následek, že by DPH zatěžovala tohoto dodavatele. Takový způsob výpočtu daňového základu by narušoval jak zásadu, podle níž je DPH daní ze spotřeby, kterou musí nést konečný spotřebitel, tak i pravidlo, podle kterého daňový orgán nemůže vybrat DPH ve výši převyšující částku, která byla zaplacená osobě povinné k dani.

X. Sbližování právních předpisů

1. Duševní vlastnictví

Soudní agenda ve věci sbližování právních předpisů z oblasti duševního vlastnictví zahrnuje v roce 2013 dva významné rozsudky. První z nich obsažený v kapitole „Posílená spolupráce“ se zabývá návrhem jednotného patentu a druhý, shrnutý v této kapitole, přináší nový vývoj v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících.

V tomto rozsudku ze dne 11. července 2013, *Amazon.com International Sales a další* (C-521/11), upřesnil Soudní dvůr svou judikaturu týkající se *financování spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29*⁶⁷. V této věci se jednalo o vnitrostátní právní úpravu, podle níž má spravedlivá odměna formu poplatku za soukromé rozmnožování, který hradí osoby, jež pro komerční účely a za úplatu uvádějí do oběhu záznamové nosiče, které mohou sloužit k rozmnožování.

Soudní dvůr s odkazem na rozsudek *Padawan*⁶⁸ nejprve uvedl, že unijní právo nebrání obecnému systému poplatků, který uplatňuje bez rozdílu poplatky za soukromé rozmnožování při prvním uvedení záznamových nosičů do oběhu, obsahuje-li tento systém možnost vrácení uhrazených poplatků v případech, kdy se užívání netýká soukromého rozmnožování. Vnitrostátní soud však musí s ohledem na okolnosti vlastní každému vnitrostátnímu systému a omezení uložená touto směrnicí 2001/29 ověřit, zda praktické obtíže takový systém financování spravedlivé odměny odůvodňují a zda je nárok na vrácení účinný a nečiní navrácení uhrazeného poplatku nadměrně obtížným. Podle Soudního dvora mohou praktické obtíže související s určením soukromého účelu

⁶⁶ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, s. 1).

⁶⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

⁶⁸ Rozsudek ze dne 21. října 2010 (C-467/08, Sb. rozh. s. I-10055).

užívání nosičů odůvodnit stanovení vyvratitelné domněnky o soukromém užívání takových nosičů v případě jejich uvedení do oběhu ve vztahu k fyzickým osobám, za podmínky, že stanovená domněnka nevede k uložení poplatku za soukromé rozmnožování v případech, kdy jsou tyto nosiče zjevně užívány pro jiné než soukromé účely.

Poté Soudní dvůr upřesnil, že poplatek za soukromé rozmnožování nemůže být vyloučen z důvodu, že polovina výtěžku vybraného z titulu odměny je vyplacena nikoli přímo oprávněným příjemcům této odměny, ale sociálním a kulturním zařízením zřízeným v jejich prospěch, avšak za podmínky, že tato zařízení skutečně slouží ku prospěchu uvedeným oprávněným osobám a že způsoby jejich fungování nejsou diskriminační. Povinnost uhradit uvedený poplatek nemůže být také vyloučena z důvodu, že obdobný poplatek již byl zaplacen v jiném členském státě. Osoba, která předtím tento poplatek zaplatila v členském státě, který není místně příslušný, jej však může požádat o jeho vrácení.

2. Praní peněz

Předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu bylo jádrem rozsudku ze dne 25. dubna 2013, *Jyske Bank Gibraltar* (C-212/11). V této věci se měl Soudní dvůr vyjádřit k otázce, zda je s čl. 22 odst. 2 směrnice 2005/60⁶⁹ slučitelná právní úprava členského státu vyžadující, aby úvěrové instituce vykonávající na jeho území svou činnost v režimu volného pohybu služeb předávaly informace požadované pro boj proti praní peněz přímo finanční zpravodajské jednotce tohoto státu.

Podle Soudního dvora musí být uvedené ustanovení vykládáno v tom smyslu, že subjekty, na které se vztahuje uvedená směrnice, musí předávat požadované informace finanční zpravodajské jednotce členského státu, na jehož území se nacházejí, což v případě transakcí uskutečněných v režimu volného pohybu služeb znamená finanční zpravodajské jednotce domovského členského státu. Toto ustanovení však nebrání tomu, aby hostitelský členský stát vyžadoval, aby úvěrová instituce vykonávající na jeho území činnost v režimu volného pohybu služeb předávala informace přímo jeho vlastní finanční zpravodajské jednotce, za podmínky, že cílem takové právní úpravy je zvýšit v souladu s unijním právem účinnost boje proti praní peněz a financování terorismu.

Taková vnitrostátní právní úprava sice představuje omezení volného pohybu služeb, neboť v souvislosti s činnostmi vykonávanými v režimu volného pohybu služeb vede k obtížím a dodatečným nákladům a je s to rozšířit kontroly již prováděné v domovském členském státě, avšak to ještě neznamená, že je neslučitelná s článkem 56 SFEU. Tak tomu podle Soudního dvora není v případě, lze-li ji považovat za odůvodněnou naléhavým důvodem obecného zájmu. Taková právní úprava může být v tomto ohledu považována za úpravu způsobilou dosáhnout cíle, jímž je předcházet praní peněz a financování terorismu, a může představovat opatření, které je přiměřené sledování tohoto cíle, pokud neexistuje účinný mechanismus zaručující plnohodnotnou a kompletní spolupráci finančních zpravodajských jednotek.

3. Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel

Z řady rozhodnutí vydaných v průběhu roku, která se týkala pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, je třeba upozornit na rozsudek ze dne 10. října 2013, *Spedition Welter*

⁶⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu (Úř. věst. L 309, s. 15).

(C-306/12). V této věci byla Soudnímu dvoru předložena předběžná otázka ohledně výkladu čl. 21 odst. 5 směrnice 2009/103⁷⁰ stran *pravomocí, které musí mít škodní zástupce*.

V této souvislosti Soudní dvůr nejprve připomněl, že cílem směrnice 2009/103 je zaručit poškozeným z nehod motorových vozidel srovnatelné zacházení nezávisle na tom, na kterém místě Unie k nehodám dojde. Za tímto účelem musí mít tito poškození možnost uplatnit nárok na odškodnění v členském státě svého bydliště nebo sídla vůči škodnímu zástupci jmenovanému v tomto státě pojišťovnou osoby, která odpovídá za škodu. Podle bodu 37 odůvodnění uvedené směrnice musí členské státy zajistit, aby tito škodní zástupci měli dostatečnou pravomoc k zastupování pojišťovny vůči poškozeným a rovněž k jejímu zastupování před orgány daného státu, včetně případného zastupování před soudy, je-li to slučitelné s pravidly o stanovení soudní příslušnosti. Mezi pravomoci, kterými musí být vybaven škodní zástupce, patří proto podle Soudního dvora oprávnění převzít doručované soudní písemnosti. Vyloučit takové oprávnění by znamenalo připravit směrnici 2009/103 o její cíl, kterým je zaručit poškozeným srovnatelné zacházení na celém území Unie.

4. Klamavá a srovnávací reklama

V oblasti klamavé a srovnávací reklamy je třeba zmínit rozsudek ze dne 11. července 2013, *Belgian Electronic Sorting Technology* (C-657/11). Soudní dvůr, který měl objasnit *dosah pojmu „reklama“* ve smyslu článku 2 bodu 1 směrnice 84/450⁷¹, ve znění směrnice 2005/29, a článku 2 písm. a) směrnice 2006/114⁷², upřesnil, že tento pojem nelze vykládat a používat tak, aby se počínání obchodníka směřující k podpoře prodeje jeho výrobků nebo služeb, které může ovlivnit ekonomické chování spotřebitelů, a tedy se dotknout konkurentů tohoto obchodníka, vymykalo pravidlům poctivé soutěže stanoveným těmito směrnicemi. Z toho vyplývá, že tento pojem zahrnuje užívání názvu domény, jakož i používání metatagů v metadatech určité internetové stránky, pokud název domény nebo metatagy tvořené klíčovými slovy („keyword metatags“) odkazují na některé výrobky nebo služby či na obchodní firmu společnosti a představují formu sdělení, jež je určeno případným spotřebitelům a vybízí je k tomu, aby našli internetovou stránku vztahující se k uvedeným výrobkům nebo službám či k uvedené společnosti. Tento pojem naproti tomu nezahrnuje registraci názvu domény jako takovou, protože se jedná o čistě formální úkon, který sám o sobě nutně neznamená, že se případní spotřebitelé mohou seznámit s názvem domény, a tedy nemůže ovlivnit jejich rozhodování.

XI. Sociální politika

1. Rovné zacházení v zaměstnání a povolání

Rozsudek ze dne 25. dubna 2013, *Asociația ACCEPT* (C-81/12), se týkal *homofobních prohlášení v souvislosti s politikou náborů profesionálního fotbalového klubu*. Zvláštnost věci spočívala ve

⁷⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ze dne 16. září 2009 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (Úř. věst. L 263, s. 11).

⁷¹ Směrnice Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy (Úř. věst. L 250, s. 17; Zvl. vyd. 15/01, s. 227), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 (Úř. věst. L 149, s. 22).

⁷² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/114/ES ze dne 12. prosince 2006 o klamavé a srovnávací reklamě (kodifikované znění) (Úř. věst. L 376, s. 21).

skutečnosti, že veřejné prohlášení vylučující přijetí fotbalisty prezentovaného jako homosexuála tímto klubem vyslovila osoba, která na veřejnosti vystupuje a je veřejností vnímána jako hlavní manažer uvedeného klubu, aniž má však právní způsobilost zavazovat klub v oblasti přijímání zaměstnanců. Soudní dvůr rozhodl, že taková prohlášení mohou být kvalifikována ve smyslu směrnice 2000/78⁷³, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, jako skutečnosti nasvědčující tomu, že ze strany klubu došlo k diskriminaci na základě sexuální orientace.

V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že zaměstnavatel nemůže vyvrátit existenci skutečností nasvědčujících tomu, že uplatňuje diskriminační politiku v oblasti zaměstnávání, tím, že se omezí na tvrzení, že homofobní prohlášení nasvědčující existenci takové politiky pocházejí od osoby, která přestože tvrdí, že hraje významnou roli v rámci řízení tohoto zaměstnavatele, a přestože se jeví, že tomu tak skutečně je, není právně způsobilá zavazovat klub v oblasti zaměstnávání. Taková domněnka diskriminace by mohla být naproti tomu vyvrácena prostřednictvím souboru shodujících se indicií, jako je jasné distancování se ze strany klubu od homofobních prohlášení. Podle Soudního dvora nemá naopak důkazní břemeno, jak je upraveno ve směrnici 2000/78, za následek, že je vyžadováno podání důkazu, jehož předložením by nutně bylo porušeno právo na respektování soukromého života. Není tedy nutné, aby žalovaný zaměstnavatel prokázal, že osoby s určitou sexuální orientací byly v minulosti přijaty do zaměstnání.

V rozsudku ze dne 11. dubna 2013, *Ring* (C-335/11 a C-337/11), se Soudní dvůr stále v souvislosti se směrnicí 2000/78 vyjádřil k otázce, zda *propuštění zaměstnance na základě výpovědi se zkrácenou výpovědní dobou z důvodu nemoci může vést k diskriminaci zdravotně postižených pracovníků*.

V tomto ohledu Soudní dvůr především zdůraznil, že směrnice 2000/78⁷⁴ ukládá zaměstnavateli povinnost přijmout vhodná opatření ve formě přiměřeného uspořádání, která zdravotně postižené osobě umožní přístup k zaměstnání, jeho výkon nebo postup v zaměstnání. Opatření k zajištění „přiměřeného uspořádání“ ve smyslu této směrnice zahrnuje odstranění různých překážek, které narušují plné a účinné zapojení zdravotně postižených osob do profesního života na rovnoprávném základě s ostatními pracovníky. Soudní dvůr tedy rozhodl, že i když zkrácení pracovní doby nespadá pod pojem „režim pracovní doby“, který výslovně uvádí směrnice 2000/78, lze jej v případech, kdy umožňuje pracovníkovi nadále pokračovat ve výkonu zaměstnání, a za podmínky, že nepředstavuje neúměrné břemeno pro zaměstnavatele, považovat za opatření k zajištění přiměřeného uspořádání. Seznam těchto opatření obsažených v preambuli směrnice 2000/78 totiž není vyčerpávající.

Vnitrostátní ustanovení upravující propuštění ve zkrácené výpovědní době z důvodu nemoci považoval Soudní dvůr za ustanovení, které může vést k nerovnému zacházení nepřímo založenému na zdravotním postižení, neboť zdravotně postižený pracovník je vystaven vyššímu riziku, že se vůči němu uplatní zkrácená výpovědní doba, než pracovník, který zdravotně postižený není. Tento soud připomněl široký prostor pro uvážení, který členské státy mají v oblasti sociální politiky, a uvedl, že je na předkládajícím soudu, aby posoudil, zda vnitrostátní zákonodárce sledováním legitimních cílů podpory zaměstnávání nemocných osob na jedné straně a přiměřené rovnováhy mezi protichůdnými zájmy zaměstnance a zaměstnavatele, pokud jde o nepřítomnost v zaměstnání z důvodu nemoci na straně druhé, opominul zohlednit relevantní skutečnosti, které se týkají zejména zdravotně postižených pracovníků a zvláštních potřeb spojených s ochranou, kterou si vyžaduje jejich stav.

⁷³ Článek 2 odst. 2 a čl. 10 odst. 1 směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

⁷⁴ Článek 5 směrnice 2000/78.

2. Ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele

V rozsudku ze dne 25. dubna 2013, *Hogan a další* (C-398/11), Soudní dvůr rozhodl, že se směrnice 2008/94 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele⁷⁵ použije na nároky bývalých zaměstnanců na *starobní důchod z doplňkového systému sociálního zabezpečení zřízeného jejich zaměstnavatelem*.

Článek 8 této směrnice stanoví, že členské státy musí zajistit, aby byla přijata nezbytná opatření na ochranu zájmů zaměstnanců, pokud jde o jejich práva na tyto dávky. Podle Soudního dvora je pro použití tohoto článku dostatečné, že doplňkový zaměstnanecký systém sociálního zabezpečení nemá k datu, k němuž se zaměstnavatel ocitne v platební neschopnosti, dostatečné finanční krytí a že zaměstnavatel nemá z důvodu platební neschopnosti finanční prostředky nezbytné k tomu, aby do tohoto systému zaplatil příspěvky v dostatečné výši, jež by umožnily plnou úhradu dlužných dávek. Pro účely určení, zda členský stát splnil povinnost stanovenou v článku 8 směrnice 2008/94, nelze zohlednit dávky zákonného důchodu, na které se nevztahuje tento článek.

Irská právní úprava, která byla předmětem věci *Hogan*, byla přijata tímto členským státem po vydání dřívějšího rozsudku ve věci *Robins a další*⁷⁶. Vyhlášením posledně uvedeného rozsudku byly členské státy obeznámeny s tím, že řádné provedení článku 8 směrnice 2008/94 vyžaduje, aby zaměstnanec obdržel v případě platební neschopnosti svého zaměstnavatele alespoň polovinu předmětných dávek ve stáří. Irská právní úprava však omezovala rozsah ochrany žalobců v původním řízení na méně než polovinu hodnoty jejich nároků na starobní důchod. Soudní dvůr shledal, že taková právní úprava nejen že nesplňuje povinnosti uložené uvedenou směrnicí členským státům, ale představuje rovněž závažné porušení povinností tohoto členského státu, které je způsobilé založit jeho odpovědnost. K tomu tento soud dodal, že hospodářská situace dotyčného členského státu nepředstavuje zvláštní okolnost, která by mohla odůvodnit nižší úroveň ochrany práva zaměstnanců na starobní důchod.

3. Právo na mateřskou dovolenou

V rozsudku ze dne 19. září 2013, *Betriu Montull* (C-5/12), Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 92/85⁷⁷ a 76/207⁷⁸, z nichž první upravuje ochranu těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu a druhá se týká *rovného zacházení zaměstnanců a zaměstnankyň*, nebrání vnitrostátní právní úpravě, která vyhrazuje nárok na mateřskou dovolenou upravený první směrnicí pro dobu následující po šesti týdnech povinného pracovního volna matky po porodu pouze těm rodičům, kteří mají oba postavení zaměstnance, a která tedy vylučuje přiznání tohoto nároku otcům dítěte, jehož matka takové postavení nemá a není pojištěna v rámci veřejného systému sociálního zabezpečení.

⁷⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele (kodifikované znění) (Úř. věst. L 283, s. 36).

⁷⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. ledna 2007, *Robins a další* (C-278/05, Sb. rozh. s. I-1053).

⁷⁷ Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (Úř. věst. L 348, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 110).

⁷⁸ Směrnice Rady 76/207/EHS ze dne 9. února 1976 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky (Úř. věst. L 39, s. 40; Zvl. vyd. 05/01, s. 187).

Situace takové osoby samostatně výdělečně činné totiž nespadá do působnosti směrnice 92/85, která se vztahuje pouze na těhotné zaměstnankyně a zaměstnankyně krátce po porodu nebo kojící zaměstnankyně. Tato vnitrostátní právní úprava představuje sice podle Soudního dvora rozdílné zacházení na základě pohlaví, které je však odůvodněné ve smyslu směrnice 76/207⁷⁹, jež uznává oprávněnost ochrany biologického stavu ženy v průběhu jejího těhotenství a po něm⁸⁰.

XII. Ochrana spotřebitele

V oblasti ochrany spotřebitele je nutno upozornit na rozsudek ze dne 14. března 2013, *Aziz* (C-415/11), týkající se výkladu směrnice 93/13⁸¹ o zneužívajících klauzulích ve spotřebitelských smlouvách. Věc, o kterou se zde jedná, vychází ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce španělského soudu, u něhož podal spotřebitel žalobu na určení *zneužívajícího charakteru klauzule obsažené ve smlouvě o úvěru zajištěném hypotékou* a na zrušení řízení o výkonu rozhodnutí, které bylo proti uvedenému spotřebiteli zahájeno.

Soudní dvůr konstatoval, že pokud vnitrostátní procesní režim nepřipouští možnost, aby soud rozhodující ve věci samé, k němuž spotřebitel podal návrh na určení zneužívajícího charakteru smluvní klauzule, na základě které byl vydán exekuční titul, přijal předběžná opatření způsobilá přerušit řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, v případech, kdy je přijetí takových opatření nezbytné k zajištění plného účinku jeho konečného rozhodnutí, může tento režim narušovat účinnost ochrany sledované směrnicí. Bez této možnosti by ve všech případech, kdy došlo k výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou před vydáním rozhodnutí soudu příslušného ve věci samé, kterým byla klauzule obsažená ve smlouvě, z níž vychází hypotéka, prohlášena za zneužívající, a kterým bylo tedy řízení o výkonu rozhodnutí prohlášeno za neplatné, mohlo toto rozhodnutí dotčenému spotřebiteli zajistit pouze ochranu výlučně v podobě náhrady škody, která by se jevila jako neúplná a nedostatečná a v rozporu s ustanovením čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 by nepředstavovala ani přiměřený ani účinný prostředek zabráňující dalšímu používání této klauzule.

Soudní dvůr dále upřesnil, že pojem „významná nerovnováha v neprospěch spotřebitele“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice je třeba posuzovat na základě analýzy vnitrostátních právních předpisů, které by se použily v případě neexistence dohody stran, aby bylo možné posoudit, zda a případně do jaké míry je právní postavení spotřebitele smlouvou zhoršeno ve srovnání s právním postavením, jaké by měl podle platné vnitrostátní právní úpravy. Stejně tak by za tímto účelem mělo být přezkoumáno právní postavení, v jakém se daný spotřebitel nachází s ohledem na prostředky, které má podle vnitrostátních právních předpisů k dispozici pro zabránění dalšímu používání zneužívajících klauzulí.

⁷⁹ Článek 2 odst. 1 směrnice 76/207.

⁸⁰ Článek 2 odst. 3 směrnice 76/207.

⁸¹ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288).

XIII. Životní prostředí

1. Právo na informace a na přístup k rozhodnutím v oblasti životního prostředí

Ve výše uvedeném rozsudku ze dne 15. ledna 2013, *Križan a další*⁸², se Soudní dvůr vyslovil k *právu veřejnosti na přístup k územnímu rozhodnutí* o umístění skládky odpadů. Soudní dvůr konstatoval, že rozhodnutí dotčené ve věci v původním řízení představuje jedno z opatření, na jejichž základě bude přijato konečné rozhodnutí o tom, zda bude toto zařízení povoleno, či nikoli, a že obsahuje informace relevantní pro povolovací řízení. Dotčená veřejnost má proto na základě Aarhuské úmluvy⁸³ a směrnice 96/61 o prevenci a omezování znečištění⁸⁴, která přebírá ustanovení úmluvy, právo na přístup k tomuto rozhodnutí. V této souvislosti Soudní dvůr upřesnil, že odmítnutí zpřístupnit územní rozhodnutí nelze odůvodnit dovoláváním se ochrany důvěrnosti obchodních či průmyslových informací. Soudní dvůr však připustil možnost zhojit neodůvodněné odepření zpřístupnit územní rozhodnutí veřejnosti za podmínky, že jsou ještě všechny možnosti výběru a alternativ otevřeny a že takové zhojení veřejnosti stále umožňuje, aby reálně ovlivnila výsledek rozhodování.

Kromě toho Soudní dvůr konstatoval, že cíle směrnice spočívajícího v prevenci a omezování znečišťování životního prostředí by nebylo možné dosáhnout, kdyby bylo nemožné zabránit tomu, aby zařízení, pro které mohlo být vydáno povolení přiznané v rozporu se směrnicí, fungovalo i dále, než bude vydáno konečné rozhodnutí o zákonnosti tohoto povolení. V důsledku toho směrnice vyžaduje, aby měli příslušníci dotčené veřejnosti právo požádat o vydání předběžných opatření, která mohou těmto znečištěním zabránit, jako je například dočasný odklad vykonatelnosti zpochybněného povolení.

Podle směrnice 2003/4⁸⁵ musí členské státy zajistit, aby orgány veřejné správy měly povinnost poskytovat všem žadatelům na jejich žádost informace o životním prostředí v jejich držení nebo pro ně držené. V rozsudku ze dne 19. prosince 2013, *Fish Legal a Shirley* (C-279/12), Soudní dvůr upřesnil *pojem „orgán veřejné správy“* ve smyslu uvedené směrnice.

Soudní dvůr měl za to, že takové subjekty, jako jsou vodárenské společnosti provozující kanalizace nebo vodovody lze kvalifikovat jako právnické osoby vykonávající „funkce veřejné správy“, a z tohoto důvodu představují „orgány veřejné správy“ ve smyslu směrnice⁸⁶, pokud jsou na základě vnitrostátního práva pověřeny poskytováním služeb veřejného zájmu a jsou jim za tímto účelem přiznána výjimečná oprávnění ve srovnání s pravidly použitelnými ve vztazích mezi osobami soukromého práva. Tento soud dále uvedl, že takové podniky, které poskytují veřejné služby ve vztahu k životnímu prostředí, musí být rovněž kvalifikovány jako „orgány veřejné správy“ podle směrnice⁸⁷, pokud poskytují tyto služby pod kontrolou orgánu nebo osoby spadající pod

⁸² Jiná problematika tohoto rozsudku je uvedena v kapitole „Soudní řízení Evropské unie“.

⁸³ Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsaná v Aarhusu dne 25. června 1998. Tato úmluva byla schválena jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 (Úř. věst. L 124, s. 1).

⁸⁴ Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění (Úř. věst. L 257, s. 26; Zvl. vyd. 15/03, s. 80), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006 (Úř. věst. L 33, s. 1).

⁸⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375).

⁸⁶ Článek 2 bod 2 písm. b) směrnice 2003/4.

⁸⁷ Článek 2 bod 2 písm. c) směrnice 2003/4.

čl. 2 bod 2 písm. a) nebo b) směrnice 2003/4 a opravdu nezávisle neurčují způsob, jakým poskytují tyto služby, jelikož takový orgán nebo taková osoba mohou rozhodujícím způsobem ovlivňovat činnost uvedených podniků v oblasti životního prostředí.

Soudní dvůr dodal, že taková osoba vykonávající „funkce veřejné správy“ ve smyslu čl. 2 bodu 2 písm. b) směrnice 2003/4, která představuje orgán veřejné správy, je povinna zpřístupnit všechny informace o životním prostředí, které drží. Naopak obchodní společnosti, které mohou být orgánem veřejné správy podle čl. 2 bodu 2 písm. c) uvedené směrnice pouze tehdy, jsou-li při poskytování veřejných služeb v oblasti životního prostředí kontrolovány orgánem veřejné správy, jsou povinny poskytovat informace o životním prostředí pouze v případě, že tyto informace souvisí s poskytováním takových služeb.

2. Právo na účinný prostředek nápravy v oblasti životního prostředí

V rozsudku ze dne 11. dubna 2013, *Edwards* (C-260/11), Soudní dvůr rozhodoval o otázce *nákladů soudních řízení*, které mohou představovat narušení práva na účinný prostředek nápravy v oblasti životního prostředí. Soudní dvůr uvedl, že požadavek upravený unijním právem⁸⁸, podle kterého nesmí být soudní řízení nepřiměřeně nákladné, znamená, že dotčeným osobám nesmí být bráněno v zahájení soudního řízení spadajícího do působnosti relevantních ustanovení unijního práva ani v pokračování v účasti na takovém řízení z důvodu finanční zátěže, která by z toho mohla vyplývat s ohledem na všechny vzniklé náklady. Soudní dvůr upřesnil, že tento požadavek v oblasti životního prostředí vyplývá z respektování práva na účinný prostředek nápravy zakotvený v článku 47 Listiny základních práv a ze zásady efektivity.

Pokud má vnitrostátní soud rozhodnout o uložení nákladů řízení jednotlivci, který jako žalobce neměl úspěch ve sporu v oblasti životního prostředí, musí se ujistit, že soudní řízení není nepřiměřeně nákladné a zohlednit přitom jak zájem osoby, která chce hájit svá práva, tak obecný zájem na ochraně životního prostředí.

V rámci tohoto posouzení nemůže vnitrostátní soud zakládat své rozhodnutí pouze na hospodářské situaci dotčené osoby, ale musí rovněž provést objektivní analýzu výše nákladů řízení. Náklady řízení tak nemohou přesáhnout finanční možnosti dotčené osoby a v každém případě se nesmí jevit ani jako objektivně nepřiměřené.

XIV. Telekomunikace

Judikatura v tomto roce poskytla Soudnímu dvoru příležitost zabývat se právními předpisy v oblasti služeb elektronických komunikací.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 21. března 2013, *Belgacom a další* (C-375/11), byla Soudnímu dvoru předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se *slučitelnosti poplatků*

⁸⁸ Článek 10a pátý pododstavec směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, s. 40; Zvl. vyd. 15/01, s. 248) a článek 15a pátý pododstavec směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění (Úř. věst. L 257, s. 26; Zvl. vyd. 15/03, s. 80), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí a o změně směrnic Rady 85/337/EHS a 96/61/ES, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně (Úř. věst. L 156, s. 17; Zvl. vyd. 15/07, s. 466).

*ukládáných mobilním operátorům v Belgii se směrnicí 2002/20 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací*⁸⁹.

V první řadě Soudní dvůr upřesnil, že postup prodloužení platnosti práv na užívání rádiových frekvencí musí být považován za udělení nových práv a postup udělování práv musí tedy podléhat směrnici. Dále měl Soudní dvůr za to, že články 12 a 13 směrnice nebrání tomu, aby členský stát ukládal mobilním operátorům jednorázový poplatek hrazený jak za nabytí nových práv na užívání rádiových frekvencí, tak za prodloužení jejich platnosti, který doplňuje nejen roční poplatek za poskytnutí frekvencí, jenž má podpořit optimální využití zdrojů, ale rovněž poplatek, který má pokrýt náklady na správu spojenou s povolením, za předpokladu, že tyto poplatky mají skutečně zajistit optimální využití rádiových frekvencí, že jsou objektivně odůvodněné, transparentní, nediskriminační a přiměřené z hlediska jejich zamýšleného účelu a že berou v úvahu cíle uvedené v článku 8 směrnice.

Nakonec Soudní dvůr uvedl, že ukládání jednorázového poplatku představuje změnu podmínek použitelných na operátory, kteří jsou držiteli práva na užívání rádiových frekvencí. Článek 14 odst. 1 dané směrnice tedy nebrání tomu, aby členský stát upravil takový poplatek, za předpokladu, že tato změna je v souladu s podmínkami uvedenými v tomto ustanovení, tedy že je objektivně odůvodněná, provedená přiměřeným způsobem a že byla předem oznámena všem zainteresovaným stranám, aby mohly vyjádřit své názory.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 7. listopadu 2013, *UPC Nederland* (C-518/11), Soudní dvůr upřesnil *věcnou působnost směrnic tvořících nový právní rámec upravující sítě a služby elektronických komunikací v unijním právu*⁹⁰.

Soudní dvůr rozhodl, že služba spočívající v poskytování základní nabídky rozhlasových a televizních programů přístupné prostřednictvím kabelové sítě, za jejíž poskytování jsou účtovány jak náklady na přenos, tak odměna placená vysílacím organizacím a autorské poplatky placené organizacím pro kolektivní správu autorských práv v souvislosti s šířením obsahů děl, spadá pod pojem „služba elektronických komunikací“, a tudíž do oblasti věcné působnosti právních předpisů upravujících elektronické komunikace v unijním právu.

Stran pravomocí vnitrostátních orgánů v rámci uplatňování uvedené právní úpravy Soudní dvůr judikoval, že dotčené směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že nepovolují takovému subjektu, jako je místní subjekt, který nemá postavení vnitrostátního regulačního orgánu ve smyslu směrnice 2002/20, aby přímo zasahoval do stanovení cen za poskytování základní nabídky rozhlasových a televizních programů přístupné prostřednictvím kabelové sítě, které jsou účtovány konečnému spotřebiteli. Takový subjekt se s ohledem na zásadu loajální spolupráce nemůže vůči poskytovateli základní nabídky rozhlasových a televizních programů přístupné prostřednictvím

⁸⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací („autorizační“ směrnice) (Úř. věst. L 108, s. 21; Zvl. vyd. 13/29, s. 337).

⁹⁰ Jedná se o směrnici Evropského parlamentu a Rady 97/66/ES ze dne 15. prosince 1997 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví telekomunikací (Úř. věst. 1998, L 24, s. 1; Zvl. vyd. 15/07, s. 631), směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazením zařízení a o jejich vzájemném propojení (Úř. věst. L 108, s. 7; Zvl. vyd. 13/29, s. 323), výše uvedenou směrnici 2002/20/ES, směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová“ směrnice) a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice „o univerzální službě“) (Úř. věst. L 108, s. 51; Zvl. vyd. 13/29, s. 367).

kabelové sítě dovolávat ani ustanovení smlouvy uzavřené před přijetím nového právního rámce, které omezuje svobodu tohoto poskytovatele při stanovení cen.

Předmětem dvou důležitých rozsudků Soudního dvora byla směrnice 2010/13 upravující audiovizuální mediální služby⁹¹.

V první řadě posuzoval Soudní dvůr v rozsudku ze dne 22. ledna 2013, *Sky Österreich* (C-283/11), platnost čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 z hlediska práva na soukromé vlastnictví a svobody podnikání. Podle tohoto ustanovení směrnice je majitel povinen umožnit zhotovení krátkých zpravodajských příspěvků všem subjektům televizního vysílání usazeným v Unii a nemůže požadovat finanční náhradu přesahující dodatečné náklady vzniklé přímo při poskytování přístupu k signálu.

Stran údajného porušení článku 17 Listiny základních práv, který zakotvuje právo na soukromé vlastnictví, Soudní dvůr uvedl, že majitel výhradních práv k televiznímu vysílání událostí velkého významu pro veřejnost nemůže požadovat ochranu poskytovanou tímto ustanovením, jelikož se nemůže dovolávat nabytého právního postavení k tomu, aby požadoval náhradu přesahující výši dodatečných nákladů vzniklých při poskytování přístupu k signálu.

Soudní dvůr pak ohledně slučitelnosti čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 se svobodou podnikání upravenou v článku 16 Listiny základních práv zdůraznil, že pro majitele výhradních vysílacích práv nemá tato svoboda povahu absolutní výsady, ale musí být posuzována ve vztahu ke své úloze ve společnosti. Vzhledem k významu, jakého požívá ochrana základního práva přijímat informace, svoboda jakož i pluralita médií na jedné straně a ochrana svobody podnikání na straně druhé, Soudní dvůr uvedl, že unijní zákonodárce mohl přijmout taková pravidla omezující svobodu podnikání, jako jsou pravidla stanovená v článku 15 směrnice 2010/13, a s přihlédnutím k nutnému vyvážení dotčených práv a zájmů upřednostnit přístup veřejnosti k informacím před smluvní volností.

Zadruhé poskytl rozsudek ze dne 18. července 2013, *Sky Italia* (C-234/12), Soudnímu dvoru příležitost vyslovit se k vnitrostátní právní úpravě stanovící pro subjekty placeného televizního vysílání *maximální procentní podíl vysílacího času vyhrazeného pro televizní reklamu*, který je nižší než podíl stanovený pro subjekty volně dostupného televizního vysílání.

Soudní dvůr v tomto rozsudku shledal, že členský stát může, aniž porušuje zásadu rovného zacházení, stanovit různé limity pro vysílací čas vyhrazený této reklamě v závislosti na tom, zda se jedná o subjekt placeného či volně dostupného televizního vysílání. V této souvislosti upřesnil, že zásady a cíle pravidel stanovujících vysílací čas vyhrazený televizní reklamě upravené zejména směrnicí 2010/13 mají zavést vyváženou ochranu finančních zájmů subjektů televizního vysílání a inzerentů na jedné straně a zájmů oprávněných, tedy autorů a tvůrců, jakož i spotřebitelů, jimiž jsou televizní diváci, na straně druhé. Vyvážená ochrana uvedených zájmů se přitom podle Soudního dvora liší podle toho, zda subjekty televizního vysílání vysílají své programy za úplatu, či nikoli, vzhledem k tomu, že situace těchto subjektů a jejich televizních diváků je objektivně rozdílná.

Soudní dvůr navíc zdůraznil, že dotčená vnitrostátní právní úprava může sice představovat omezení svobody volného pohybu služeb upravené v článku 56 SFEU, avšak ochrana spotřebitelů

⁹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (Úř. věst. L 95, s. 1).

před nadměrnou komerční reklamou představuje naléhavý důvod obecného zájmu, který může odůvodnit toto omezení za podmínky, že jeho uplatnění je způsobilé zaručit uskutečnění sledovaného cíle a nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k jeho dosažení.

XV. Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zmrazení prostředků

V oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) vydal Soudní dvůr několik rozhodnutí, v nichž se jednalo o opatření spočívající ve zmrazení prostředků, která si zaslouží zmínku z důvodu, že přispěla k definici materiálních podmínek, které musí tato opatření splňovat, k vymezení rozsahu soudního přezkumu těchto opatření nebo ke stanovení procesněprávních pravidel vztahujících se na žaloby podané proti těmto opatřením.

1. Přezkum legality vykonávaný unijním soudem

V rozsudku ze dne 18. července 2013, *Komise v. Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P) („Kadi II“), se Soudní dvůr vyslovil zejména k *rozsahu přezkumu legality opatření ke zmrazení prostředků vykonávanému unijním soudem*.

V řízení, v němž byl vydán rozsudek Tribunálu, který byl napaden kasačním opravným prostředkem, se Y. A. Kadi domáhal zrušení rozhodnutí přijatého Komisí v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2008, *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise*⁹². Ve své žalobě především tvrdil, že došlo k porušení povinnosti uvést odůvodnění a práva na obhajobu. Tribunál rozhodl, že je tato žaloba opodstatněná a napadené rozhodnutí zrušil. Soudní dvůr sice konstatoval, že se Tribunál v napadeném rozsudku⁹³ dopustil nesprávných právních posouzení, avšak tento rozsudek potvrdil, když po přezkumu shledal, že navzdory těmto pochybením je výrok rozsudku Tribunálu opodstatněný.

Soudní dvůr připomněl, že se unijní soud musí ujistit, že se rozhodnutí obsahující omezující opatření opírá o dostatečně pevný skutkový základ. Za tímto účelem je třeba ověřit skutečnosti uváděné ve shrnutí důvodů, ze kterých uvedené rozhodnutí vychází, tak aby se soudní přezkum neomezoval na abstraktní posouzení pravděpodobnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody podloženy.

K provedení takového posouzení se podle Soudního dvora nevyžaduje, aby příslušný unijní orgán předložil unijnímu soudu všechny informace a důkazy, jež se týkají důvodů uvedených ve shrnutí poskytnutém Výborem pro sankce Rady bezpečnosti Spojených národů. Je však třeba, aby předložené informace a důkazy podporovaly důvody použité proti dotčené osobě. V případě, že příslušný unijní orgán nemůže informace unijnímu soudu poskytnout, musí tento soud vycházet pouze ze skutečností, které mu byly sděleny. Pokud tyto skutečnosti neumožňují konstatovat podloženost některého z důvodů, unijní soud ho nemůže přijmout jako důvod pro dotčené rozhodnutí o zápisu nebo ponechání zápisu jména osoby na seznamu.

⁹² Spojené věci C-402/05 P a C-415/05 P (Sb. rozh. s. I-6351).

⁹³ Rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2010, *Kadi v. Komise* (T-85/09, Sb. rozh. s. II-5177).

V tomto ohledu Soudní dvůr odkázal na výše uvedený rozsudek ZZ⁹⁴ a uvedl, že bezpečnostní imperativy nebo důvody spojené s mezinárodními vztahy Unie a jejích členských států mohou bránit sdělení určitých informací nebo důkazů dotyčné osobě. Za takových okolností je úkolem unijního soudu, aby skloubil legitimní bezpečnostní obavy týkající se povahy a zdroje informací, k nimž bylo přihlíženo při přijímání předmětného aktu, s nutností zaručit jednotlivcům dodržování jejich procesních práv, jako jsou právo být vyslechnut či zásada kontradiktornosti. Dospěje-li unijní soud k závěru, že bezpečnostní imperativy nebo důvody nebrání tomu, aby byly předmětné informace sděleny, umožní příslušnému unijnímu orgánu, aby je dotyčné osobě sdělil. Pokud tento orgán nesdělí tyto informace nebo důkazy, přezkoumá unijní soud legalitu napadeného aktu pouze na základě skutečností, jež byly této osobě sděleny.

Pokud se jeví, že důvody uváděné příslušným unijním orgánem skutečně brání tomu, aby byly dotyčné osobě sděleny informace nebo důkazy předložené unijnímu soudu, je nutné odpovídajícím způsobem vyvážit požadavky týkající se práva na účinnou soudní ochranu, zejména pak dodržování zásady kontradiktornosti, a požadavky týkající se bezpečnosti Unie a jejích členských států nebo jejich mezinárodních vztahů. Za tímto účelem je nutno posoudit, zda nesdělení důvěrných informací dotčené osobě může ovlivnit důkazní hodnotu důvěrných důkazů.

V projednávaném případě Soudní dvůr uvedl, že na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál, je většina důvodů použitých proti Y. A. Kadimu dostatečně přesná a konkrétní k účelnému využití práv na obhajobu, jakož i k výkonu soudního přezkumu legality napadeného aktu. Jelikož však nebyly předloženy žádné informace nebo důkazy na podporu tvrzení o zapojení Y. A. Kadiho do mezinárodního terorismu, nemohou tyto informace odůvodňovat to, že vůči němu byla v Unii přijata omezující opatření.

Podobně a na základě tohoto výkladu ustanovení unijního práva v oblasti SZBP zamítl Soudní dvůr v rozsudku ze dne 28. listopadu 2013, *Rada v. Fulmen a Mahmoudian* (C-280/12 P), kasační opravný prostředek Rady podaný proti rozsudku Tribunálu⁹⁵, jímž byla zrušena omezující opatření uložená žalobcům v prvním stupni jako součást prováděcích opatření přijatých vůči Íránu za účelem zabránění šíření jaderných zbraní⁹⁶. Soudní dvůr totiž konstatoval, že jelikož Rada nepředložila unijnímu soudu důkazy ani shrnutí důvěrných informací, musel se unijní soud opřít o jedinou skutečnost, která mu byla sdělena, a to tvrzení uvedené v odůvodnění předmětných aktů. Soudní dvůr proto shledal, že se Tribunál nedopustil nesprávného posouzení, když rozhodl, že Rada neprokázala zapojení společnosti Fulmen a F. Mahmoudiana do šíření jaderných zbraní.

Dále se Soudní dvůr v rozsudku ze dne 23. dubna 2013, *Gbagbo a další v. Rada* (C-478/11 P až C-482/11 P), vyslovil k *určení počátku plynutí lhůty pro podání žaloby na neplatnost v oblasti SZBP*. Soudnímu dvoru byl podán kasační opravný prostředek proti usnesením Tribunálu⁹⁷, jimiž byly jako opožděné odmítnuty žaloby, kterými se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí a nařízení Rady, jež jim ukládala omezující opatření, a mezi nimi také opatření přijatá proti některým osobám

⁹⁴ Tento rozsudek je shrnut v kapitole „Občanství Unie“.

⁹⁵ Rozsudek Tribunálu ze dne 21. března 2012, *Fulmen v. Rada* (T-439/10 a T-440/10).

⁹⁶ Tribunál rozhodl, že přezkum legality [...] není omezen na ověření abstraktní „pravděpodobnosti“ podaného odůvodnění, ale musí posoudit, zda je toto odůvodnění právně dostačujícím způsobem podepřeno konkrétními důkazy a informacemi. Tento soud rovněž uvedl, že se Rada nemůže dovolávat důkazů pocházejících z důvěrných zdrojů a dospěl k závěru, že Rada nepředložila důkaz o zapojení žalobců do činností souvisejících se šířením jaderných zbraní.

⁹⁷ Usnesení Tribunálu ze dne 13. července 2011, *Gbagbo v. Rada* (T-348/11), *Koné v. Radal* (T-349/11), *Boni-Clavierie v. Rada* (T-350/11), *Djédjé v. Rada* (T-351/11) a *N'Guessan v. Rada* (T-352/11).

a subjektům vzhledem k situaci v Pobřeží slonoviny. Žalobci v řízení před Tribunálem tvrdili, že na ně nelze vztáhnout dvouměsíční lhůtu pro podání jejich žaloby vzhledem k tomu, že jim sporné akty nebyly oznámeny. Podle rozhodnutí Tribunálu začala naopak tato lhůta plynout čtrnáct dnů po zveřejnění napadených aktů v *Úředním věstníku Evropské unie* a v době podání návrhů na zahájení řízení již uplynula.

Soudní dvůr uvedl, že toto posouzení obsahuje vadu nesprávného právního posouzení, avšak nemá dopad na přípustnost žaloby vzhledem k tomu, že žaloba byla každopádně podána opožděně. Podle Soudního dvora musí být totiž sporné akty nejen zveřejněny v *Úředním věstníku*, ale také oznámeny dotčným osobám, a to buď přímo, pokud byla jejich adresa známa, nebo v opačném případě prostřednictvím zveřejnění oznámení v *Úředním věstníku* upraveného v čl. 7 odst. 3 rozhodnutí 2010/656⁹⁸ a čl. 11a odst. 3 nařízení č. 560/2005⁹⁹. Toto oznámení je takové povahy, že umožňuje dotčeným osobám identifikovat opravné prostředky, které mají k dispozici k tomu, aby napadly své zařazení na dotčené seznamy, jakož i datum uplynutí lhůty pro jejich podání. V projednávaném případě nebyly sporné akty doručeny přímo na adresu dotčných osob, ale byly sděleny prostřednictvím zveřejnění uvedeného oznámení. Lhůta pro podání žaloby na neplatnost začala proto běžet u každé z dotčných osob a každého dotčného subjektu od data sdělení, k němuž došlo prostřednictvím zveřejnění daného oznámení.

V rozsudku ze dne 28. května 2013, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (C-239/12 P), Soudní dvůr rozhodoval o otázce, za jakých podmínek může *právní zájem na podání žaloby na zrušení opatření spočívajícího ve zmrazení prostředků přetrvávat u žalobce i poté, co toto opatření přestalo po podání žaloby vyvolávat účinky*.

Pan Abdulrahim podal nejprve žalobu u Tribunálu, v níž se poté, co bylo jeho jméno zapsáno do seznamu Výboru pro sankce zřízeného v roce 1999 na základě rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů o situaci v Afghánistánu, domáhal zrušení nařízení, jímž byla vůči němu přijata omezující opatření. V době, kdy probíhalo řízení před Tribunálem, bylo jeho jméno ze seznamu Výboru pro sankce vyškrtáno, načež bylo také vyňato ze seznamu obsaženého v nařízení Komise. Tribunál dospěl k závěru, že se návrh na zrušení jeho zařazení na seznam stal bezpředmětným a rozhodl¹⁰⁰, že již není třeba ve věci rozhodnout.

Soudní dvůr usnesení Tribunálu zrušil a připomněl, že osoba dotčená napadeným aktem si zachovává nadále právní zájem na jeho zrušení buď proto, aby dosáhla zjednáání nápravy své situace, nebo aby přiměla orgán, jenž napadený akt vydal, k tomu, že v budoucnu provede odpovídající změny, a zabrání tak nebezpečí, že se protiprávnost v budoucnu zopakuje, nebo konečně, aby se případně domáhala nápravy morální újmy, kterou z důvodu této protiprávnosti utrpěla.

Soudní dvůr pak potvrdil rozdíl připomenutý Tribunálem mezi derogací aktu, která není retroaktivním uznáním jeho protiprávnosti, a zrušujícím rozsudkem, jímž je akt se zpětným účinkem vyřazen z právního řádu, a z toho důvodu se na něj nahlíží, jakoby nikdy neexistoval. Podle Soudního dvora však Tribunál nesprávně dovodil, že toto rozlišování nemůže odůvodnit právní zájem A. Abdulrahima na zrušení nařízení, které se jej týká. Soudní dvůr zdůraznil především

⁹⁸ Rozhodnutí Rady 2010/656/SZBP ze dne 29. října 2010, kterým se obnovují omezující opatření vůči Pobřeží slonoviny (Úř. věst. L 285, s. 28).

⁹⁹ Nařízení (ES) č. 560/2005 ze dne 12. dubna 2005, kterým se ukládají některá zvláštní omezující opatření namířená proti některým osobám a subjektům vzhledem k situaci v Pobřeží slonoviny (Úř. věst. L 95, s. 1).

¹⁰⁰ Usnesení Tribunálu ze dne 28. února 2012, *Abdulrahim v. Rada a Komise* (T-127/09).

skutečnost, že omezující opatření mají značné nepříznivé důsledky a významný dopad na práva a svobody dotčených osob. Vedle samotného zmrazení prostředků, které svou dalekosáhlostí rozvrací profesní i rodinný život dotčených osob a brání činění mnoha právních úkonů, je třeba zohlednit i potupu a nedůvěru, které provázejí veřejné označení dotčených osob za osoby spojené s teroristickou organizací¹⁰¹.

2. Míra zapojení určitého subjektu a uložení omezujících opatření

Rozsudkem ze dne 28. listopadu 2013, *Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft* (C-348/12 P), zrušil Soudní dvůr rozsudek Tribunálu¹⁰² vydaný v souvislosti s *omezujícími opatřeními přijatými vůči Íránu za účelem zabránění šíření jaderných zbraní*, který se týkal opatření přijatého vůči podniku dodávajícího výrobky íránskému plynárenskému a ropnému průmyslu. Soudní dvůr totiž dospěl k závěru, že Tribunál nezohlednil vývoj unijní právní úpravy v oblasti omezujících opatření a především její změny, které doznala po rezoluci Rady bezpečnosti Spojených národů 1929 (2010)¹⁰³. Podle Soudního dvora z unijní právní úpravy¹⁰⁴ výslovně vyplývá, že íránský ropný a plynárenský průmysl může být předmětem omezujících opatření, zejména pokud přispívá k pořízování zakázaného zboží a zakázaných technologií, jelikož spojitost mezi tímto zbožím a těmito technologiemi na jedné straně a šířením jaderných zbraní na straně druhé konstatoval unijní zákonodárce v obecných pravidlech.

Ve světle této právní úpravy a uvedené rezoluce Rady bezpečnosti Soudní dvůr konstatoval, že pouhé obchodování s klíčovými zařízeními a technologiemi pro uvedené odvětví je možné považovat za podporu jaderných činností Íránu. Tribunál se tedy podle Soudního dvora dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že předpokladem přijetí omezujících opatření vůči určitému subjektu je, že tento subjekt předtím skutečně jednal zavrženíhodným způsobem, jelikož pouhé riziko, že dotyčný subjekt tak bude jednat v budoucnu, nestačí. Soudní dvůr poté, co určil, že rozhodne ve věci samé, potvrdil legalitu rozhodnutí o zápisu společnosti Kala Naft na seznamy subjektů, jejichž prostředky byly zmrazeny.

XVI. Evropská veřejná služba

V oblasti evropské veřejné služby se Soudní dvůr vyslovil ke dvěma otázkám zásadního významu.

Předmětem rozsudku ze dne 19. září 2013, *Komise v. Strack* (C-579/12 RX II), který je třetím rozsudkem vydaným v rámci přezkumného řízení upraveného v čl. 256 odst. 2 druhého pododstavce SFEU, byl přezkum rozsudku Tribunálu, který zrušil rozsudek Soudu pro veřejnou službu, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Komise zamítající žádost úředníka o převod placené dovolené za kalendářní rok, která nemohla být vzhledem k dlouhodobému volnu z důvodu nemoci vyčerpána během referenčního období. Soudní dvůr rozhodl, že rozsudek Tribunálu narušuje jednotu a soudržnost unijního práva. Potvrzením rozhodnutí o zamítnutí žádosti o převod dovolené vyložil totiž Tribunál nesprávně

¹⁰¹ Soudní dvůr měl za to, že se jedná o spor, který není ve stavu, v němž by soudní řízení dovolovalo rozhodnout ve věci samé, a vrátil věc Tribunálu k novému rozhodnutí. Řízení o této věci stále probíhá.

¹⁰² Rozsudek Tribunálu ze dne 25. dubna 2012, *Manufacturing Support & Procurement Kala Naft v. Rada* (T-509/10).

¹⁰³ Rezoluce Rady bezpečnosti 1929 (2010) ze dne 9. června 2010.

¹⁰⁴ Rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postoje 2007/140/SZBP (Úř. věst. L 195, s. 39, a oprava Úř. věst. L 265, s. 18) a nařízení Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (ES) č. 423/2007 (Úř. věst. L 281, s. 1).

článek 1e odst. 2 služebního řádu úředníků Evropské unie („služební řád“)¹⁰⁵ v tom smyslu, že nezahrnuje požadavky týkající se úpravy pracovní doby stanovené směrnicí 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby, a zejména požadavky týkající se placené dovolené za kalendářní rok, a článek 4 přílohy V služebního řádu tak, že z něj plyne, že nárok na převod dovolené za kalendářní rok převyšující hranici stanovenou v tomto ustanovení lze přiznat jen v případě, že čerpání dovolené brání činnosti úředníka při výkonu jeho služebních povinností.

Naopak podle obecné interpretační zásady, na základě které musí být unijní akt vykládán v co největším možném rozsahu způsobem, který nezpochybňuje jeho platnost, a v souladu s veškerým primárním právem, a mimo jiné i s ustanoveními Listiny základních práv, musí být článek 1e odst. 2 služebního řádu vykládán způsobem, který umožňuje zajistit jeho soulad s nárokem na placenou dovolenou za kalendářní rok jakožto zásadou sociálního práva Unie, který je nyní výslovně zakotven v čl. 31 odst. 2 Listiny základních práv. To podle Soudního dvora vyžaduje, aby byl uvedený článek 1e odst. 2 vykládán v tom smyslu, že umožňuje, aby byla do služebního řádu začleněna podstata článku 7 uvedené směrnice 2003/88 jakožto pravidlo minimální ochrany, jež případně doplní ostatní ustanovení služebního řádu upravující nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok a především pak článek 4 přílohy V tohoto služebního řádu.

Jelikož musí být článek 4 přílohy V služebního řádu vykládán v tom smyslu, že neupravuje otázku převodu placené dovolené za kalendářní rok, kterou úředník nemohl vyčerpat během referenčního období, protože čerpal dlouhodobé pracovní volno z důvodu nemoci, musejí být požadavky vyplývající v tomto směru z čl. 1e odst. 2 služebního řádu a konkrétně z článku 7 směrnice 2003/88 zohledněny jakožto minimální požadavky použitelné s výhradou příznivějších ustanovení služebního řádu.

V rozsudcích vyhlášených dne 19. listopadu 2013, *Komise v. Rada* (C-63/12), *Rada v. Komise* (C-66/12) a *Komise v. Rada* (C-196/12), se Soudní dvůr vyslovil k pravidlům služebního řádu úředníků Evropské unie upravujícím postupy pro stanovení *roční úpravy odměn a důchodů úředníků*. Spory mezi Komisí a Radou se týkaly otázky, zda je třeba pro rok 2011 uplatnit „obvyklou“ a automatickou metodu úpravy podle článku 3 přílohy XI služebního řádu úředníků, anebo doložku o výjimce upravenou v článku 10 této přílohy, která se použije „pokud v rámci Unie dojde k závažnému a náhlému zhoršení ekonomické a sociální situace“.

S ohledem na specifické rysy postupů stanovených v příloze XI služebního řádu, kontext článku 10 přílohy XI a zejména roli, kterou Radě přiznává článek 65 služebního řádu, musí Rada posoudit objektivní údaje poskytnuté Komisí s cílem konstatovat, zda došlo k takovému závažnému a náhlému zhoršení umožňujícímu uplatnění doložky o výjimce, či nikoli. Soudní dvůr zdůraznil, že shledá-li Rada, že došlo k závažnému a náhlému zhoršení ve smyslu tohoto článku 10, je Komise povinna předložit Parlamentu a Radě příslušné návrhy na základě uvedeného ustanovení.

Soudní dvůr nakonec dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že Rada pro rok 2011 na základě údajů poskytnutých Komisí určila, že došlo k závažnému a náhlému zhoršení, neměla povinnost přijmout návrh předložený Komisí na základě „obvyklé“ metody úpravy pro tento rok.

¹⁰⁵ Nařízení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství a kterým se zavádějí zvláštní opatření dočasně použitelná na úředníky Komise (Úř. věst. L 56, s. 1; Zvl. vyd. 01/02, s. 5), které bylo pozměněno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1080/2010 ze dne 24. listopadu 2010 (Úř. věst. L 311, s. 1), ve znění opravy zveřejněné dne 5. června 2012 (Úř. věst. 2012, L 144, s. 48).

C – Složení Soudního dvora

(Protokolární pořádek k 23. říjnu 2013)

První řada, zleva doprava:

předseda senátu L. Bay Larsen; předsedkyně senátu R. Silva de Lapuerta; místopředseda Soudního dvora K. Lenaerts; předseda Soudního dvora V. Skouris; předsedové senátu A. Tizzano a M. Ilešič.

Druhá řada, zleva doprava:

předsedové senátu C. G. Fernlund a A. Borg Barthet; první generální advokát P. Cruz Villalón, předsedové senátu T. von Danwitz, E. Juhász, M. Safjan a J. L. da Cruz Vilaça.

Třetí řada, zleva doprava:

generální advokát P. Mengozzi; soudci J.-C. Bonichot a J. Malenovský, generální advokátka J. Kokott, soudci A. Rosas, G. Arestis a E. Levits, generální advokátka E. Sharpston.

Čtvrtá řada zleva doprava:

soudkyně A. Prechal, M. Berger a C. Toader; soudce A. Ó Caoimh; generální advokát Y. Bot; soudci A. Arabadžev a D. Šváby; generální advokát N. Jääskinen.

Pátá řada zleva doprava:

generální advokát M. Szpunar, soudce F. Biltgen, generální advokáti N. Wahl a M. Wathelet, soudci E. Jarašiūnas, C. Vajda a S. Rodin; soudkyně K. Jürimäe; vedoucí soudní kanceláře A. Calot Escobar.

1. Členové Soudního dvora

(podle pořadí nástupu do funkce)

Vassilios Skouris

narozen v roce 1948; diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970); doktorát z ústavního a správního práva na univerzitě v Hamburku (1973); profesor na univerzitě v Hamburku (1972–1977); profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu (1978); profesor veřejného práva na univerzitě v Soluni (1982); ministr vnitra (v letech 1989 a 1996); člen správního výboru na krétské univerzitě (1983–1987); ředitel Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1997–2005); předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992–1994); člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993–1995); člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994–1996); člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995); člen správního výboru řecké justiční akademie (1995–1996); člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997–1999); předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998; soudce Soudního dvora od 8. června 1999; předseda Soudního dvora od 7. října 2003.

Koen Lenaerts

narozen v roce 1954; licencié en droit (diplom v oboru právo) a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979–1983), později profesor evropského práva na Katholieke Universiteit Leuven (od roku 1983); referendář Soudního dvora (1984–1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984–1989); advokát bruselské advokátní komory (1986–1989); hostující profesor na Harvard Law School (1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 6. října 2003; soudce Soudního dvora od 7. října 2003; místopředseda Soudního dvora od 9. října 2012.

Antonio Tizzano

narozen v roce 1940; profesor práva Evropské unie na Univerzitě La Sapienza v Římě; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969–1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979–1992), Katánii (1969–1977) a Mogadišu (1967–1972); advokát u italského Kasačního soudu; právní poradce na Stálém zastoupení Italské republiky při Evropských společenstvích (1984–1992); člen italské delegace během jednání o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky k Evropským společenstvím, jednání týkajících se Jednotného evropského aktu a Smlouvy o Evropské unii; autor početné řady publikací, včetně Komentářů k evropským smlouvám a kodexů Evropské unie; zakladatel a od roku 1996 ředitel revue „Il Diritto dell’Unione Europea“; člen řídicích nebo redakčních výborů několika právnických periodik; působil jako zpravodaj během mnoha mezinárodních kongresů; konference a přednášky na několika mezinárodních institucích, včetně Akademie mezinárodního práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertů prověřujících finanční hospodaření Komise Evropských společenství (1999); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000 do 3. května 2006; soudce Soudního dvora od 4. května 2006.

Allan Rosas

narozen v roce 1948; doktor práv na univerzitě v Turku (Finsko); profesor práv na univerzitě v Turku (1978–1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981–1996); ředitel Institutu pro lidská práva tamtéž (1985–1995); různé odpovědné univerzitní funkce národní a mezinárodní; člen vědeckých společností; koordinátor národních i mezinárodních výzkumných projektů a programů, zvláště v následujících oblastech: právo Společenství, mezinárodní právo, základní lidská práva a svobody; ústavní právo a srovnávací nauka o veřejné správě; zástupce finské vlády jakožto člen nebo poradce finských delegací na různých mezinárodních konferencích a setkáních; odborník na finské právo, zejména ve vládních a parlamentních právních komisích ve Finsku, stejně jako v Organizaci spojených národů, v UNESCO, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy; od roku 1995 hlavní právní poradce právní služby Evropské komise pověřený vnějšími vztahy; od března roku 2001 zástupce generálního ředitele právní služby Evropské komise; soudce Soudního dvora od 17. ledna 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narozena v roce 1954; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (univerzita Complutense v Madridu); abogado del Estado (soudní úřednice) v Malaze; abogado del Estado v právní sekci ministerstva dopravy, turistiky a komunikací, poté v právní sekci ministerstva zahraničních věcí; abogado del Estado Jefe ve státní právní službě pověřena zastupováním v řízení před Soudním dvorem a zástupkyně generálního ředitele sekce právní pomoci v mezinárodním právu a právu Společenství Abogacía General del Estado (ministerstvo spravedlnosti); členka poradní přípravné skupiny Komise pro budoucnost soudního systému Společenství; vedoucí španělské delegace skupiny „Přátelé předsednictví“ pro reformu soudního systému Společenství v rámci Niceské smlouvy a zvláštní pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“; profesorka práva Společenství na Diplomatické škole v Madridu; spolu-šéfredaktorka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2003.

Juliane Kokott

narozena v roce 1957; studium práv (univerzity v Bonnu a Ženevě); LL. M. (American University/Washington D. C.); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardská univerzita, 1990); hostující profesorka na univerzitě v Berkeley (1991); profesorka veřejného práva německého a cizích států, mezinárodního práva a evropského práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) a Düsseldorfu (1994); zastupující soudkyně německé vlády u Mezinárodního smírčího a rozhodčího soudu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE); viceprezidentka Federální poradní rady pro globální změny (WBGU, 1996); profesorka mezinárodního práva a mezinárodního práva obchodního a evropského práva na univerzitě v St. Gallen (1999); ředitelka Institutu evropského a mezinárodního obchodního práva na univerzitě v St. Gallen (2000); zástupkyně ředitele studijního programu specializovaného na obchodní právo na univerzitě v St. Gallen (2001); generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2003.

Endre Juhász

narozen v roce 1944; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Segedíně, Maďarsko (1967); přijímací zkouška do maďarské advokátní komory (1970); postgraduální studium v oboru srovnávacího práva na univerzitě ve Štrasburku, Francie (1969, 1970, 1971, 1972); úředník právního odboru ministerstva zahraničního obchodu (1966–1974), ředitel pro legislativní záležitosti (1973–1974); první obchodní atašé na velvyslanectví Maďarska v Bruselu, odpovědný za otázky Společenství (1974–1979); ředitel na ministerstvu zahraničního obchodu (1979–1983); první obchodní atašé, dále pak obchodní poradce na velvyslanectví Maďarska ve Washingtonu DC, Spojené státy (1983–1989); generální ředitel na ministerstvu obchodu a ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1989–1991); hlavní vyjednaváč pro dohodu o přidružení mezi Maďarskem a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (1990–1991); generální tajemník ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů, ředitel Úřadu pro evropské záležitosti (1992); státní tajemník při ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1993–1994); státní tajemník, předseda Úřadu pro evropské záležitosti ministerstva průmyslu a obchodu (1994); zvláštní a zplnomocněný velvyslanec, vedoucí diplomatické mise Maďarské republiky při Evropské unii (leden 1995 – květen 2003); hlavní vyjednaváč pro přistoupení Maďarské republiky k Evropské unii (červenec 1998 – duben 2003); ministr bez portfeje pro koordinaci otázek evropské integrace (od května 2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

George Arestis

narozen v roce 1945; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Athénách (1968); M. A. Comparative Politics and Government, University of Kent v Canterbury (1970); výkon profese advokáta na Kypru (1972–1982); jmenování do funkce District Court Judge (1982); povýšen do funkce President District Court (1995); Administrative President District Court v Nikósii (1997–2003); soudce Nejvyššího soudu Kypru (2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Anthony Borg Barthet U. O. M.

narozen v roce 1947; doktorát v oboru právo Královské univerzity na Maltě v roce 1973; nástup do maltské veřejné správy jako Notary to Government v roce 1975; poradce republiky v roce 1978, první poradce republiky v roce 1979, náměstek Attorney General v roce 1988, jmenovaný Attorney General prezidentem Malty v roce 1989; lektor občanského práva na částečný úvazek na Maltské univerzitě (1985–1989); člen univerzitní rady Maltské univerzity (1998–2004); člen komise pro správu spravedlnosti (1994–2004); člen výboru guvernéřů rozhodčího centra na Maltě (1998–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Marko Ilešič

narozen v roce 1947; doktor práv (univerzita v Lublani); zaměření na srovnávací právo (univerzity ve Štrasburku a Coimbre); justiční zkouška; profesor občanského, obchodního a mezinárodního práva soukromého; proděkan (1995–2001) a děkan (2001–2004) právnické fakulty univerzity v Lublani; autor četných právních publikací; honorární soudce a předseda senátu pracovního soudu v Lublani (1975–1986); předseda sportovního tribunálu Slovinska (1978–1986); předseda burzovní rozhodčí komory v Lublani; rozhodce Jugoslávské obchodní komory (do roku 1991) a Slovinské obchodní komory (od roku 1991); rozhodce Mezinárodní obchodní komory v Paříži; soudce odvolacího soudu UEFA a FIFA; předseda Unie sdružení slovinských právníků (1993–2005); člen Asociace mezinárodního práva, Mezinárodního námořního výboru a dalších mezinárodních právních asociací; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Jiří Malenovský

narozen v roce 1950; doktor práv Univerzity Karlovy v Praze (1975); odborný asistent (1974–1990), proděkan (1989–1991) a vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva (1990–1992) Masarykovy univerzity v Brně; soudce Ústavního soudu ČSFR (1992); velvyslanec při Radě Evropy (1993–1998); předseda Výboru delegátů ministrů Rady Evropy (1995); vrchní ředitel na ministerstvu zahraničních věcí (1998–2000); předseda české a slovenské sekce Asociace mezinárodního práva (1999–2001); soudce Ústavního soudu (2000–2004); člen Legislativní rady (1998–2000); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (od roku 2000); profesor v oboru mezinárodního práva veřejného na Masarykově univerzitě v Brně (2001); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Uno Lõhmus

narozen v roce 1952; doktorát v oboru právo v roce 1986; člen advokátní komory (1977–1998); hostující profesor v oboru trestního práva na univerzitě v Tartu; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1994–1998); předseda Nejvyššího soudu Estonska (1998–2004); člen právní komise pro Ústavu; konzultant redakčního výboru pro trestní zákon; člen redakční pracovní skupiny pro trestní řád; autor řady publikací o lidských právech a ústavním právu; soudce Soudního dvora od 11. května 2004 do 23. října 2013.

Egils Levits

narozen v roce 1955; držitel diplomu v oboru právo a politických věd univerzity v Hamburku; vědecký spolupracovník na Právnické fakultě univerzity v Kielu; poradce lotyšského parlamentu pro otázky mezinárodního práva, ústavního práva a legislativní reformy; velvyslanec Lotyšska v Německu a Švýcarsku (1992–1993), v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku (1994–1995); místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, pověřený řízením ministerstva zahraničních věcí (1993–1994); smírčí soudce Smírčího a rozhodčího soudu OBSE (od roku 1997); člen Stálého rozhodčího soudu (od roku 2001); v roce 1995 zvolen soudcem Evropského soudu pro lidská práva, znovu zvolen v roce 1998 a 2001; četné publikace v oblasti ústavního práva a správního práva, legislativní reformy a práva Společenství; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narozen v roce 1950; bakalář v oboru občanského práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyššího studia evropského práva (University College Dublin, 1977); barrister u irské advokátní komory (1972–1999); docent evropského práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); zástupce irské vlády v četných věcech před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce High Court v Irsku (od roku 1999); Benchler (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); náměstek předsedy Irské společnosti evropského práva; člen Asociace mezinárodního práva (irská sekce); syn Andrease O'Keeffeho (Aindrias Ó Caoimh), soudce Soudního dvora (1974–1985); soudce Soudního dvora od 13. října 2004.

Lars Bay Larsen

narozen v roce 1953; diplom politických věd (1976), licencié en droit (diplom v oboru právo) (1983), univerzita v Kodani; úředník na ministerstvu spravedlnosti (1983–1985); lektor (1984–1991), poté přidružený profesor (1991–1996) rodinného práva na univerzitě v Kodani; vedoucí sekce Advokatsamfund (1985–1986); vedoucí oddělení (1986–1991) na ministerstvu spravedlnosti; člen advokátní komory (1991); vedoucí divize (1991–1995), vedoucí policejního odboru (1995–1999), vedoucí právního odboru (2000–2003) na ministerstvu spravedlnosti; zástupce Dánska ve Výboru K-4 (1995–2000), v Groupe central de Schengen (1996–1998) a v Europol Management Board (1998–2000); soudce u Højesteret (2003–2006); soudce Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Eleanor Sharpston

narozena v roce 1955; studia ekonomie, jazyků a práv na King's College, Cambridge (1973–1977); asistentka a výzkumná pracovníce na Corpus Christi College, Oxford (1977–1980); členka advokátní komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980–1987 a 1990–2005); referendářka u generálního advokáta, poté u soudce Sira Gordona Slynn (1987–1990); profesorka evropského práva a práva srovnávacího (Director of European Legal Studies) na University College London (1990–1992); profesorka (Lecturer) na právnické fakultě (1992–1998), poté přidružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998–2005) na univerzitě v Cambridge; Fellow of King's College, Cambridge (1992–2010); Emeritus Fellow of King's College, Cambridge (od roku 2011); přidružená profesorka a výzkumná pracovníce (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzitě v Cambridge (1998–2005); Queen's Counsel (1999); Benchers of Middle Temple (2005); Honorary Fellow of Corpus Christi College, Oxford (2010); LL.D (h.c.) Glasgow (2010) a Nottingham Trent (2011); generální advokátka Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Paolo Mengozzi

narozen v roce 1938; profesor mezinárodního práva a vedoucí katedry Jeana Monneta práva Evropských společenství univerzity v Bologni; doktor honoris causa univerzity Carlos III v Madridu; hostující profesor při univerzitách Johnse Hopkinse (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris II, Georgia (Atény) a Mezinárodního univerzitního institutu (Lucemburk); koordinátor programu European Business Law Pallas Program, organizovaného při univerzitě v Nimègue; člen poradního výboru Komise Evropských společenství pro veřejné zakázky; zástupce státního tajemníka pro průmysl a obchod u příležitosti půlročního italského předsednictví v Radě; člen poradní přípravné skupiny Evropských společenství pro Mezinárodní obchodní organizaci (WTO) a ředitel zasedání výzkumného centra akademie mezinárodního práva v Haagu, věnovaného WTO, v roce 1997; soudce Soudu prvního stupně od 4. března 1998 do 3. května 2006; generální advokát Soudního dvora od 4. května 2006.

Yves Bot

narozen v roce 1947; diplom právnické fakulty v Rouenu; doktor práv (univerzita Paříž II Panthéon-Assas); hostující profesor na právnické fakultě v Le Mans; státní zástupce, poté první státní zástupce na státním zastupitelství v Le Mans (1974–1982); státní zástupce u tribunal de grande instance de Dieppe (okresní soud v Dieppe) (1982–1984); zastupující státní zástupce u tribunal de grande instance de Strasbourg (okresní soud ve Štrasburku) (1984–1986); státní zástupce u tribunal de grande instance de Bastia (okresní soud v Bastii) (1986–1988); generální advokát u cour d'appel de Caen (odvolací soud v Caen) (1988–1991); státní zástupce u tribunal de grande instance du Mans (okresní soud v Le Mans) (1991–1993); vysoký úředník na ministerstvu spravedlnosti pověřený zvláštními úkoly pro ministra (1993–1995); státní zástupce u tribunal de grande instance de Nanterre (okresní soud v Nanterre) (1995–2002); státní zástupce u tribunal de grande instance de Paris (okresní soud v Paříži) (2002–2004); hlavní státní zástupce u cour d'appel de Paris (odvolací soud v Paříži) (2004–2006); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Jean-Claude Bonichot

narozen v roce 1955; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě v Metách, diplom Institut d'études politiques de Paris (Institut politických věd v Paříži), bývalý žák École nationale d'administration (Národní škola správní); zpravodaj (1982–1985), vládní komisař (1985–1987 a 1992–1999); přísedící (1999–2000); předseda šestého podsenátu senátu pro sporné věci (2000–2006) Conseil d'État (Nejvyšší správní soud); referendář u Soudního dvora (1987–1991); ředitel kabinetu ministra práce, zaměstnanosti a odborného vzdělávání, poté ředitel kabinetu státního ministra, ministra pro veřejnou službu a modernizaci správy (1991–1992); vedoucí právní mise Conseil d'État u Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (Národní zaměstnanecká zdravotní pojišťovna) (2001–2006); hostující profesor na univerzitě v Metách (1988–2000), poté na univerzitě v Paříži I Panthéon Sorbonne (od roku 2000); autor četných publikací o správním právu, právu Společenství a evropském právu lidských práv; zakladatel a předseda redakčního výboru *Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme* (Právní bulletin pro právo urbanismu), spoluzakladatel a člen redakčního výboru *Bulletin juridique des collectivités locales* (Právní bulletin pro místní celky), předseda vědeckého výboru pro výzkum týkající se institucí a práva urbanismu a bydlení; soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Thomas von Danwitz

narozen v roce 1962; studia v Bonnu, v Ženevě a v Paříži; státní zkouška v oboru právo (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonnu, 1988); mezinárodní diplom v oboru veřejné správy [École nationale d'administration, (Národní škola správní), 1990]; habilitace (univerzita v Bonnu, 1996); profesor německého veřejného práva a práva evropského (1996–2003), děkan právnické fakulty na univerzitě v Ruhr, Bochum (2000–2001); profesor německého veřejného práva a práva evropského (univerzita v Kolíně, 2003–2006); ředitel Institutu pro veřejné právo a správní vědu (2006); hostující profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), na univerzitě Françoise Rabelaise (Tours, 2001–2006) a na univerzitě v Paříži I Panthéon Sorbonne, (2005–2006); doktor *honoris causa* univerzity Françoise Rabelaise (Tours, 2010); soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Alexander Arabadžev

narozen v roce 1949; studium práv (univerzita svatého Klimenta Ochridského, Sofie); soudce u soudu prvního stupně v Blagoevgradu (1975–1983); soudce krajského soudu v Blagoevgradu (1983–1986); soudce Nejvyššího soudu (1986–1991); soudce Ústavního soudu (1991–2000); člen Evropské komise pro lidská práva (1997–1999); člen Evropského konventu o budoucnosti Evropy (2002–2003); poslanec (2001–2006); pozorovatel u Evropského parlamentu; soudce Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Camelia Toader

narozena v roce 1963; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justiční čekatelka u soudu prvního stupně v Buřtea (1986–1988); soudkyně u soudu prvního stupně 5. obvodu v Bukurešti (1988–1992); členka advokátní komory v Bukurešti (1992); lektorka (1992–2005), poté od roku 2005 profesorka občanského práva a evropského smluvního práva na univerzitě v Bukurešti; několik doktorandských a výzkumných studií na institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku (mezi lety 1992 a 2004); vedoucí odboru pro evropskou integraci na ministerstvu spravedlnosti (1997–1999); soudkyně Nejvyššího soudu (1999–2007); hostující profesorka na univerzitě ve Vídni (2000 a 2011); vyučující práva Společenství na Národní justiční akademii (2003 a 2005–2006); členka redakční rady několika právních časopisů; od roku 2010 přidružená členka Mezinárodní akademie pro srovnávací právo, emeritní vědecká pracovnice centra pro studium evropského práva na Institutu právního výzkumu rumunské akademie; soudkyně Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Jean-Jacques Kasel

narozen v roce 1946; doktor práv, speciální diplom v oboru správního práva (ULB, 1970); diplom z IEP v Paříži (Ecofin, 1972); advokátní koncipient; právní poradce Banque de Paris et des Pays-Bas (1972–1973); atašé, poté vyslanecký tajemník na ministerstvu zahraničních věcí (1973–1976); předseda pracovních skupin Rady ministrů (1976); první tajemník zastupitelského úřadu (Paříž), zástupce stálého představitele při OECD (styčný diplomat pro UNESCO, 1976–1979); vedoucí kabinetu místopředsedy vlády (1979–1980); předseda pracovních skupin CPE (Asie, Afrika, Latinská Amerika), poradce a následně zástupce vedoucího kabinetu předsedy Komise Evropských společenství (1981); ředitel pro záležitosti rozpočtu a služebního řádu v generálním sekretariátu Rady ministrů (1981–1984); rada stálého zastoupení při Evropských společenstvích (1984–1985); předseda rozpočtového výboru; zplnomocněný vyslanec, ředitel pro politické a kulturní záležitosti (1986–1991); diplomatický poradce předsedy vlády (1986–1991); velvyslanec v Řecku (1989–1991, nerezidentní), předseda politického výboru (1991); velvyslanec, stálý zástupce při Evropských společenstvích (1991–1998); předseda Coreperu (1997); velvyslanec (Brusel, 1998–2002); stálý představitel při NATO (1998–2002); dvorní maršálek a vedoucí kanceláře Jeho královské Výsosti velkovévody (2002–2007); soudce Soudního dvora od 15. ledna 2008 do 7. října 2013.

Marek Safjan

narozen v roce 1949; doktor práv (univerzita ve Varšavě, 1980); doktor právních věd (univerzita ve Varšavě, 1990); řádný profesor práva (1998); ředitel Institutu občanského práva na univerzitě ve Varšavě (1992–1996); prorektor univerzity ve Varšavě (1994–1997); generální tajemník polské sekce Sdružení přátel francouzské právní kultury založeného Henrim Capitantem (1994–1998); zástupce Polska ve výboru pro bioetiku Rady Evropy (1991–1997); soudce Ústavního soudu (1997–1998), poté předseda téhož soudu (1998–2006); člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva (od roku 1994) a její místopředseda (od roku 2010), člen Mezinárodního sdružení pro právo, etiku a vědu (od roku 1995), člen polského helsinského výboru; člen Polské akademie umění a literatury; vyznamenání za zásluhy udělené generálním tajemníkem Rady Evropy (2007); autor četné řady publikací v oblasti občanského práva, lékařského práva a evropského práva; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

Daniel Šváby

narozen v roce 1951; doktor práv (univerzita v Bratislavě); soudce obvodního soudu v Bratislavě; soudce odvolacího soudu u občanskoprávního senátu a místopředseda Městského soudu v Bratislavě; člen odboru občanského a rodinného práva právního institutu ministerstva spravedlnosti; dočasně přidělený soudce obchodního kolegia Nejvyššího soudu; člen Evropské komise pro lidská práva (Štrasburk); soudce Ústavního soudu (2000–2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004 do 6. října 2009; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

Maria Berger

narozena v roce 1956; studium práv a ekonomie (1975–1979), doktorka práv; asistentka a lektorka na Institutu pro veřejné právo a politické vědy na univerzitě v Innsbrucku (1979–1984); rada na spolkovém ministerstvu vědy a výzkumu, naposledy ve funkci zástupkyně vedoucího oddělení (1984–1988); pověřená otázkami EU v Úřadu spolkového kancléře (1988–1989); ředitelka Odboru evropské integrace Úřadu spolkového kancléře (příprava na přistoupení Rakouska k Evropské unii) (1989–1992); ředitelka na Kontrolním úřadu ESVO v Ženevě a Bruselu (1993–1994); proděkanka Donau Universität v Krems (1995–1996); poslankyně Evropského parlamentu (listopad 1996 – leden 2007 a prosinec 2008 – červenec 2009) a členka právního výboru; náhradnice v evropském Konventu o budoucnosti Evropy (únor 2002 – červenec 2003); členka městské rady v Perg (září 1997 – září 2009); spolková ministryně spravedlnosti (leden 2007 – prosinec 2008); soudkyně Soudního dvora od 7. října 2009.

Niilo Jääskinen

narozen v roce 1958; licence en droit (diplom v oboru právo) (1980), diplom „magister“ v oboru právo (1982), doktorát (2008) na univerzitě v Helsinkách; lektor na univerzitě v Helsinkách (1980–1986); referendář a soudce dočasně přidělený k soudu prvního stupně v Rovaniemi (1983–1984); právní poradce (1987–1989), poté vedoucí oddělení evropského práva na ministerstvu spravedlnosti (1990–1995); právní poradce na ministerstvu zahraničních věcí (1989–1990); poradce a tajemník pro evropské záležitosti Velkého výboru finského parlamentu (1995–2000); dočasně přidělený soudce (červenec 2000 – prosinec 2002), poté soudce (leden 2003 – září 2009) Nejvyššího správního soudu; odpovědný za právní a ústavní otázky při jednáních o přistoupení Finské republiky k Evropské unii; generální advokát Soudního dvora od 7. října 2009.

Pedro Cruz Villalón

narozen v roce 1946; vysokoškolský diplom v oboru právo (1963–1968) a titul doktora práv (1975) obdržel na univerzitě v Seville; postgraduální studium na univerzitě ve Freiburgu im Breisgau (1969–1971); profesor práva a politiky na univerzitě v Seville (1978–1986); vedoucí katedry ústavního práva na univerzitě v Seville (1986–1992); referendář u ústavního soudu (1986–1987); soudce ústavního soudu (1992–1998); předseda ústavního soudu (1998–2001); fellow na Wissenschaftskolleg v Berlíně (2001–2002); vedoucí katedry ústavního práva na Autonomní univerzitě v Madridu (2002–2009); volený člen Státní rady (2004–2009); autor řady publikací; generální advokát Soudního dvora od 14. prosince 2009.

Alexandra (Sacha) Prechal

narozena v roce 1959; studia práv (univerzita v Groningenu, 1977–1983); doktorka práv (univerzita v Amsterdamu, 1995); odborná asistentka právnické fakulty v Maastrichtu (1983–1987); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (1987–1991); lektorka na Institutu Europa právnické fakulty univerzity v Amsterdamu (1991–1995); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Tilburgu (1995–2003); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Utrechtu a členka správní rady Institutu Europa univerzity v Utrechtu (od roku 2003); členka redakčních výborů několika národních a mezinárodních právnických časopisů; autorka četných publikací; členka nizozemské Královské akademie věd; soudkyně Soudního dvora od 10. června 2010.

Egidijus Jarašiūnas

narozen v roce 1952; držitel diplomu v oboru právo univerzity ve Vilniusu (1974–1979); doktor právních věd Litevské právní akademie (1999), advokát litevské advokátní komory (1979–1990); poslanec Nejvyšší rady (Parlamentu) Litevské republiky (1990–1992), poté člen Seimas (Parlamentu) Litevské republiky a člen Komise státu a práva (1992–1996); soudce Ústavního soudu Litevské republiky (1996–2005), poté poradce předsedy Ústavního soudu Litvy (od roku 2006); asistent na katedře ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (1997–2000), poté přidružený profesor (2000–2004) a následně profesor (od roku 2004) na uvedené fakultě a konečně vedoucí této katedry (2005–2007); děkan právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (2007–2010); člen Benátské komise (2006–2010); signatář aktu ze dne 11. března 1990 o obnovení nezávislosti Litvy; autor řady právních publikací; soudce Soudního dvora od 6. října 2010.

Carl Gustav Fernlund

narozen v roce 1950; diplom v oboru právo na univerzitě v Lundu (1975); vedoucí soudní kanceláře soudu prvního stupně v Landskroně (1976–1978); přisedící odvolacího správního soudu (1978–1982); zastupující soudce odvolacího správního soudu (1982); právní poradce stálého ústavního výboru švédského parlamentu (1983–1985); právní poradce na ministerstvu financí (1985–1990); ředitel odboru daně z příjmů fyzických osob ministerstva financí (1990–1996); ředitel odboru spotřební daně ministerstva financí (1996–1998); finanční poradce stálého zastoupení Švédska při Evropské unii (1998–2000); generální ředitel pro právní věci oddělení daní a cel ministerstva financí (2000–2005); soudce Nejvyššího správního soudu (2005–2009); předseda správního odvolacího soudu v Göteborgu (2009–2011); soudce Soudního dvora od 6. října 2011.

José Luís da Cruz Vilaça

narozen v roce 1944; diplom v oboru právo a magisterské studium politické ekonomie na univerzitě v Coimbre; doktor mezinárodní ekonomie (univerzita de Paris I – Panthéon Sorbonne); povinnou vojenskou službu absolvoval na ministerstvu námořnictví (právní služba, 1969–1972); profesor na katolické univerzitě Nova v Lisabonu; dříve profesor na univerzitě v Coimbre a na univerzitě Lusíada v Lisabonu (ředitel Institutu evropských studií); člen portugalské vlády (1980–1983); státní tajemník ministerstva vnitra, úřadu předsedy vlády a pro evropské záležitosti; poslanec v portugalském parlamentu, místopředseda skupiny křesťanských demokratů; generální advokát u Soudního dvora (1986–1988); předseda Soudu prvního stupně Evropských společenství (1989–1995); advokát u advokátní komory v Lisabonu, specialista na evropské právo a právo hospodářské soutěže (1996–2012); člen poradní přípravné skupiny pro reformu soudního systému Společenství „Groupe Due“ (2000); předseda disciplinární komise Evropské komise (2003–2007); předseda Portugalského sdružení pro evropské právo (od roku 1999); soudce Soudního dvora od 8. října 2012.

Melchior Wathelet

narozen v roce 1949; licencié en droit (magistr práv) a licencié en sciences économiques (magistr hospodářských věd) (univerzita v Lutychu, Belgie); Master of Laws (Harvard University, Spojené státy americké); *doctor honoris causa* (univerzita Paris Dauphine); profesor evropského práva na univerzitě v Lovani (Belgie) a na univerzitě v Lutychu; poslanec (1977–1995); státní tajemník, ministr a předseda vlády regionu Valonsko (1980–1988); místopředseda vlády, ministr spravedlnosti a ministr pro střední třídu (1988–1992); místopředseda vlády, ministr spravedlnosti a ministr hospodářských věcí (1992–1995); místopředseda vlády, ministr národní obrany (1995); starosta Verviers (1995); soudce Soudního dvora Evropských společenství (1995–2003); právní poradce, poté advokát (2004–2012); ministre d'État (honorární člen královské rady) (2009–2012); generální advokát Soudního dvora od 8. října 2012.

Christopher Vajda

narozen v roce 1955; vysokoškolský diplom v oboru právo na univerzitě v Cambridge; licence (magistr) se zaměřením na evropské právo na svobodné univerzitě v Bruselu (s vyznamenáním); člen advokátní komory Anglie a Walesu (Gray's Inn, od roku 1979); barrister (1979–2012); člen advokátní komory Severního Irska (od roku 1996); Queen's Counsel (1997); bencher u Gray's Inn (2003); recorder u Crown Court (2003–2012); pokladník United Kingdom Association for European Law (2001–2012); přispěvatel do díla *European Community Law of Competition* (Bellamy & Child, 3. až 6. vyd.); soudce Soudního dvora od 8. října 2012.

Nils Wahl

narozen v roce 1961; doktor práv, univerzita ve Stockholmu (1995); hostující profesor (docent) a vedoucí katedry Jeana Monneta pro evropské právo (1995); profesor evropského práva, univerzita ve Stockholmu (2001); generální ředitel vzdělávací nadace (1993–2004); předseda švédského sdružení pro studium práva Společenství (Nätverket för europarättslig forskning) (2001–2006); člen Rady pro otázky hospodářské soutěže (Rådet för konkurrensfrågor) (2001–2006); soudce Tribunálu od 7. října 2006 do 28. listopadu 2012; generální advokát Soudního dvora od 28. listopadu 2012.

Siniša Rodin

narozen v roce 1963; doktor práv (univerzita v Záhřebu, 1995); L. L. M. (University of Michigan Law School, 1992); Fulbright Fellow a Visiting Scholar na Harvard Law School (2001–2002); asistent, poté docent a profesor na právnické fakultě univerzity v Záhřebu od roku 1987; vedoucí katedry Jeana Monneta od roku 2006 a vedoucí katedry Jeana Monneta ad personam od roku 2011; hostující profesor na Cornell Law School (2012); člen chorvatské komise pro ústavní reformu, předseda pracovní skupiny pro přistoupení k Unii (2009–2010); člen chorvatského vyjednávacího týmu pro přistoupení Chorvatska k Unii (2006–2011); autor mnoha publikací; soudce Soudního dvora od 4. července 2013.

François Biltgen

narozen v roce 1958; titul maîtrise en droit (1981) a diplôme d'études approfondies (DEA) na Université de droit, d'économie et de sciences sociales, Paris II (1982); diplom na Institut d'études politiques v Paříži (1982); advokát zapsaný v lucemburské advokátní komoře (1987–1999); člen Poslanecké sněmovny (1994–1999); člen zastupitelstva města Esch-sur-Alzette (1987–1999); radní města Esch-sur-Alzette (1997–1999); zastupující člen lucemburské delegace u Výboru regionů Evropské unie (1994–1999); ministr práce a zaměstnanosti, ministr pro náboženské otázky, ministr pro vztahy s Parlamentem, pověřený ministr pro komunikace (1999–2004); ministr práce a zaměstnanosti, ministr pro náboženské otázky, ministr kultury, vysokoškolského vzdělávání a výzkumu (2004–2009); ministr spravedlnosti, ministr pro veřejnou službu a správní reformu, ministr vysokoškolského vzdělávání a výzkumu, ministr pro komunikaci a sdělovací prostředky, ministr pro náboženské otázky (2009–2013); spolupředseda ministerské konference pro Boloňský proces v letech 2005 a 2009; spolupředseda ministerské konference Evropské vesmírné agentury (2012–2013); soudce Soudního dvora od 7. října 2013.

Küllike Jürimäe

narozena v roce 1962; držitelka diplomu v oboru právo univerzity v Tartu (1981–1986); asistentka státního zástupce v Tallinnu (1986–1991); držitelka diplomu Estonské diplomatické školy (1991–1992); právní poradkyně (1991–1993) a vrchní rada hospodářské a průmyslové komory (1992–1993); soudkyně odvolacího soudu v Tallinnu (1993–2004); European Master v oboru lidská práva a demokratizace, univerzity v Padově a v Nottinghamu (2002–2003); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004 do 23. října 2013; soudkyně Soudního dvora od 23. října 2013.

Maciej Szpunar

narozen v roce 1971; diplom v oboru právo získal na Slezské univerzitě a v Collège d'Europe v Brugách; doktor práv (2000); docent právních věd (2009); profesor práva (2013); hostující profesor na Jesus College, Cambridge (1998), na univerzitě v Lutychu (1999) a na Evropském univerzitním institutu ve Florencii (2003); advokát (2001–2008), člen Výboru pro mezinárodní právo soukromé komise pro kodifikaci soukromého práva na Ministerstvu spravedlnosti (2001–2008); člen vědeckého výboru Akademie evropského práva v Trevíru (od roku 2008); člen pracovní skupiny pro platné komunitární právo soukromé „Acquis Group“ (od roku 2006); státní podtajemník na Úřadu pro evropskou integraci (2008–2009), poté na ministerstvu zahraničních věcí (2010–2013); místopředseda vědeckého výboru Justičního institutu; zmocněnec polské vlády v řadě právních věcí projednávaných soudy Evropské unie; vedoucí polské delegace při jednáních o Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii; člen redakční rady několika právnických časopisů; autor řady publikací v oblasti evropského práva a mezinárodního práva soukromého; generální advokát Soudního dvora od 23. října 2013.

Alfredo Calot Escobar

narozen v roce 1961; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě ve Valencii (1979–1984); obchodní analytik u Rady obchodních komor Valencijského autonomního společenství (1986); právník lingvista u Soudního dvora (1986–1990); právník revizor u Soudního dvora (1990–1993); rada na odboru tisku a informací Soudního dvora (1993–1995); rada na sekretariátu institucionálního výboru Evropského parlamentu (1995–1996); atašé vedoucího kanceláře Soudního dvora (1996–1999); referendář u Soudního dvora (1999–2000); vedoucí španělského překladatelského oddělení Soudního dvora (2000–2001); ředitel, poté generální ředitel překladatelské služby Soudního dvora (2001–2010); vedoucí kanceláře Soudního dvora od 7. října 2010.

2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2013

Slavnostní zasedání ze dne 4. července 2013

V návaznosti na přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii dne 1. července 2013 jmenovali zástupci vlád členských států Evropské unie rozhodnutím ze dne 1. července 2013 soudcem Soudního dvora p. Sinišu Rodina na období od 1. července 2013 do 6. října 2015.

Slavnostní zasedání ze dne 7. října 2013

V návaznosti na odstoupení p. Jean-Jacquese Kasela z funkce jmenovali zástupci vlád členských států Evropské unie rozhodnutím ze dne 26. června 2013 p. Françoise Biltgena soudcem Soudního dvora na zbývající část funkčního období p. Jean-Jacquese Kasela, tedy do 6. října 2015.

Slavnostní zasedání ze dne 23. října 2013

Rozhodnutím ze dne 16. října 2013 jmenovali zástupci vlád členských států p. Macieje Szpunara generálním advokátem na období od 16. října 2013 do 6. října 2018.

V důsledku odstoupení p. Una Løhmuse jmenovali dále zástupci vlád členských států rozhodnutím ze dne 26. června 2013 paní Küllike Jürimäe, soudkyni Tribunálu, soudkyní Soudního dvora na období od 6. října 2013 do 6. října 2015.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna 2013 do 3. července 2013

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan K. LENAERTS, místopředseda Soudního dvora
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně druhého senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu
Pan N. JÄÄSKINEN, první generální advokát
Pan A. ROSAS, předseda desátého senátu
Pan G. ARESTIS, předseda sedmého senátu
Pan J. MALENOVSKÝ, předseda devátého senátu
Paní M. BERGER, předseda šestého senátu
Pan E. JARAŠIŪNAS, předseda osmého senátu
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan U. LÖHMUS, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J.-C. BONICHOT, soudce
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan J.-J. KASEL, soudce
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan C. G. FERNLUND, soudce
Pan J. L. DA CRUZ VILAÇA, soudce
Pan M. WATHELET, generální advokát
Pan C. VAJDA, soudce
Pan N. Wahl, generální advokát

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

od 4. července 2013 do 7. října 2013

Pan V. SKOURIS, předseda,
Pan K. LENAERTS, místopředseda,
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu,
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně druhého senátu,
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu,
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu,
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu,
Pan N. JÄÄSKINEN, první generální advokát,
Pan A. ROSAS, předseda desátého senátu,
Pan G. ARESTIS, předseda sedmého senátu,
Pan J. MALENOVSKÝ, předseda devátého senátu,
Paní M. BERGER předsedkyně šestého senátu,
Pan E. JARAŠIŪNAS, předseda osmého senátu,
Paní J. KOKOTT, generální advokátka,
Pan E. JUHÁSZ, soudce,
Pan A. BORG BARTHET, soudce,
Pan U. LÖHMUS, soudce,
Pan E. LEVITS, soudce,
Pan A. Ó CAOIMH, soudce,
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka,
Pan P. MENGOZZI, generální advokát,
Pan Y. BOT, generální advokát,
Pan J.-C. BONICHOT, soudce,
Pan A. ARABADŽEV, soudce,
Paní C. TOADER, soudkyně,
Pan J.-J. KASEL, soudce,
Pan M. SAFJAN, soudce,
Pan D. ŠVÁBY, soudce,
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát,
Paní A. PRECHAL, soudkyně,
Pan C. G. FERNLUND, soudce,
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, soudce,
Pan M. WATHELET, generální advokát,
Pan C. VAJDA, soudce,
Pan N. WAHL, generální advokát,
Pan S. RODIN, soudce,

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

od 8. října 2013 do 22. října 2013

Pan V. SKOURIS, předseda,
Pan K. LENAERTS, místopředseda,
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu,
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně
druhého senátu,
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu,
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu,
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu,
Pan P. CRUZ VILLALÓN, první generální
advokát,
Pan E. JUHÁSZ, předseda desátého senátu,
Pan A. BORG BARTHET, předseda šestého
senátu,
Pan M. SAFJAN, předseda devátého senátu,
Pan C. G. FERNLUND, předseda osmého senátu,
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, předseda sedmého
senátu,
Pan A. ROSAS, soudce,
Paní J. KOKOTT, generální advokátka,
Pan G. ARESTIS, soudce,
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce,
Pan U. LÖHMUS, soudce,
Pan E. LEVITS, soudce,
Pan A. Ó CAOIMH, soudce,
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka,
Pan P. MENGGOZZI, generální advokát,
Pan Y. BOT, generální advokát,
Pan J.-C. BONICHOT, soudce,
Pan A. ARABADŽEV, soudce,
Paní C. TOADER, soudkyně,
Pan D. ŠVÁBY, soudce,
Paní M. BERGER, soudkyně,
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát,
Paní A. PRECHAL, soudkyně,
Pan E. JARAŠIÜNAS, soudce,
Pan M. WATHELET, generální advokát,
Pan C. VAJDA, soudce,
Pan N. WAHL, generální advokát,
Pan S. RODIN, soudce,
Pan F. BILTGEN, soudce,

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní
kanceláře

od 23. října 2013 do 31. prosince 2013

Pan V. SKOURIS, předseda,
Pan K. LENAERTS, místopředseda,
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu,
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně
druhého senátu,
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu,
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu,
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu,
Pan P. CRUZ VILLALÓN, první generální
advokát,
Pan E. JUHÁSZ, předseda desátého senátu,
Pan A. BORG BARTHET, předseda šestého
senátu,
Pan M. SAFJAN, předseda devátého senátu,
Pan C. G. FERNLUND, předseda osmého senátu,
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, předseda sedmého
senátu,
Pan A. ROSAS, soudce,
Paní J. KOKOTT, generální advokátka,
Pan G. ARESTIS, soudce,
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce,
Pan E. LEVITS, soudce,
Pan A. Ó CAOIMH, soudce,
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka,
Pan P. MENGGOZZI, generální advokát,
Pan Y. BOT, generální advokát,
Pan J.-C. BONICHOT, soudce,
Pan A. ARABADŽEV, soudce,
Paní C. TOADER, soudkyně,
Pan D. ŠVÁBY, soudce,
Paní M. BERGER, soudkyně,
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně,
Pan E. JARAŠIÜNAS, soudce,
Pan M. WATHELET, generální advokát,
Pan C. VAJDA, soudce,
Pan N. WAHL, generální advokát,
Pan S. RODIN, soudce,
Pan F. BILTGEN, soudce,
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně,
Pan M. SZPUNAR, generální advokát,

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní
kanceláře

4. Bývalí členové Soudního dvora

Pilotti Massimo, soudce (1952–1958), předseda od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, soudce (1952–1958)
Van Kleffens Adrianus, soudce (1952–1958)
Rueff Jacques, soudce (1952–1959 a 1960–1962)
Riese Otto, soudce (1952–1963)
Lagrange Maurice, generální advokát (1952–1964)
Delvaux Louis, soudce (1952–1967)
Hammes Charles Léon, soudce (1952–1967), předseda od roku 1964 do roku 1967
Roemer Karl, generální advokát (1953–1973)
Catalano Nicola, soudce (1958–1962)
Rossi Rino, soudce (1958–1964)
Donner Andreas Matthias, soudce (1958–1979), předseda od roku 1958 do roku 1964
Trabucchi Alberto, soudce (1962–1972), poté generální advokát (1973–1976)
Lecourt Robert, soudce (1962–1976), předseda od roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, soudce (1963–1970)
Gand Joseph, generální advokát (1964–1970)
Monaco Riccardo, soudce (1964–1976)
Mertens de Wilmars Josse J., soudce (1967–1984), předseda od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, soudce (1967–1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generální advokát (1970–1972)
Kutscher Hans, soudce (1970–1980), předseda od roku 1976 do roku 1980
Mayras Henri, generální advokát (1972–1981)
O'Dalaigh Cearbhall, soudce (1973–1974)
Sørensen Max, soudce (1973–1979)
Reischl Gerhard, generální advokát (1973–1981)
Warner Jean-Pierre, generální advokát (1973–1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., soudce (1973–1988), předseda od roku 1984 do roku 1988
O'Keefe Aindrias, soudce (1974–1985)
Touffait Adolphe, soudce (1976–1982)
Capotorti Francesco, soudce (1976), poté generální advokát (1976–1982)
Bosco Giacinto, soudce (1976–1988)
Koopmans Thymen, soudce (1979–1990)
Due Ole, soudce (1979–1994), předseda od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, soudce (1980–1988)
Chloros Alexandros, soudce (1981–1982)
Rozès Simone, generální advokátka (1981–1984)
VerLoren van Themaat Pieter, generální advokát (1981–1986)
Slynn Sir Gordon, generální advokát (1981–1988), poté soudce (1988–1992)
Grévisse Fernand, soudce (1981–1982 et 1988–1994)
Bahlmann Kai, soudce (1982–1988)
Galmot Yves, soudce (1982–1988)
Mancini G. Federico, generální advokát (1982–1988), poté soudce (1988–1999)
Kakouris Constantinos, soudce (1983–1997)

Darmon Marco, generální advokát (1984–1994)
Joliet René, soudce (1984–1995)
Lenz Carl Otto, generální advokát (1984–1997)
O’Higgins Thomas Francis, soudce (1985–1991)
Schockweiler Fernand, soudce (1985–1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, generální advokát (1986–1988)
De Carvalho Moitinho de Almeida José Carlos, soudce (1986–2000)
Mischo Jean, generální advokát (1986–1991 et 1997–2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, soudce (1986–2003), předseda od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, soudce (1988–1994)
Zuleeg Manfred, soudce (1988–1994)
Van Gerven Walter, generální advokát (1988–1994)
Tesauro Giuseppe, generální advokát (1988–1998)
Jacobs Francis Geoffrey, generální advokát (1988–2006)
Kapteyn Paul Joan George, soudce (1990–2000)
Murray John L., soudce (1991–1999)
Gulmann Claus Christian, generální advokát (1991–1994), poté soudce (1994–2006)
Edward David Alexander Ogilvy, soudce (1992–2004)
Elmer Michael Bendik, generální advokát (1994–1997)
Hirsch Günter, soudce (1994–2000)
Cosmas Georges, generální advokát (1994–2000)
La Pergola Antonio Mario, soudce (1994 et 1999–2006), generální advokát (1995–1999)
Puissochet Jean-Pierre, soudce (1994–2006)
Léger Philippe, generální advokát (1994–2006)
Ragnemalm Hans, soudce (1995–2000)
Fennelly Nial, generální advokát (1995–2000)
Sevón Leif, soudce (1995–2002)
Wathelet Melchior, soudce (1995–2003)
Jann Peter, soudce (1995–2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, generální advokát (1995–2009)
Schintgen Romain, juge (1996–2008)
Ioannou Krateros, soudce (1997–1999)
Alber Siegbert, generální advokát (1997–2003)
Saggio Antonio, generální advokát (1998–2000)
O’Kelly Macken Fidelma, soudce (1999–2004)
Von Bahr Stig, soudce (2000–2006)
Colneric Ninon, soudkyně (2000–2006)
Geelhoed Leendert A., generální advokát (2000–2006)
Stix-Hackl Christine, generální advokátka (2000–2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, soudce (2000–2010)
Da Cunha Rodrigues José Narciso, soudce (2000–2012)
Poiars Pessoa Maduro Luís Miguel, generální advokát (2003–2009)
Makarczyk Jerzy, soudce (2004–2009)
Klučka Ján, soudce (2004–2009)
Kūris Pranas, soudce (2004–2010)
Schiemann Konrad Hermann Theodor, soudce (2004–2012)

Löhmus Uno, soudce (2004–2013)
Lindh Pernilla, soudkyně (2006–2011)
Mazák Ján, generální advokát (2006–2012)
Trstenjak Verica, generální advokátka (2006–2012)
Kasel Jean-Jacques, soudce (2008–2013)

Předsedové

Pilotti Massimo (1952–1958)
Donner Andreas Matthias (1958–1964)
Hammes Charles Léon (1964–1967)
Lecourt Robert (1967–1976)
Kutscher Hans (1976–1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980–1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984–1988)
Due Ole (1988–1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994–2003)

Vedoucí soudní kanceláře

Van Houtte Albert (1953–1982)
Heim Paul (1982–1988)
Giraud Jean-Guy (1988–1994)
Grass Roger (1994–2010)

D – Soudní statistiky Soudního dvora

Obecná činnost Soudního dvora

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2009–2013)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2009–2013)
3. Předmět řízení (2013)
4. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2009–2013)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2009–2013)
6. Rozsudky, usnesení, posudky (2013)
7. Soudní kolegia (2009–2013)
8. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením (2009–2013)
9. Předmět řízení (2009–2013)
10. Předmět řízení (2013)
11. Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2009–2013)
12. Délka trvání řízení (rozsudky a judikující usnesení) (2009–2013)

Věci projednávané k 31. prosinci

13. Povaha řízení (2009–2013)
14. Soudní kolegia (2009–2013)

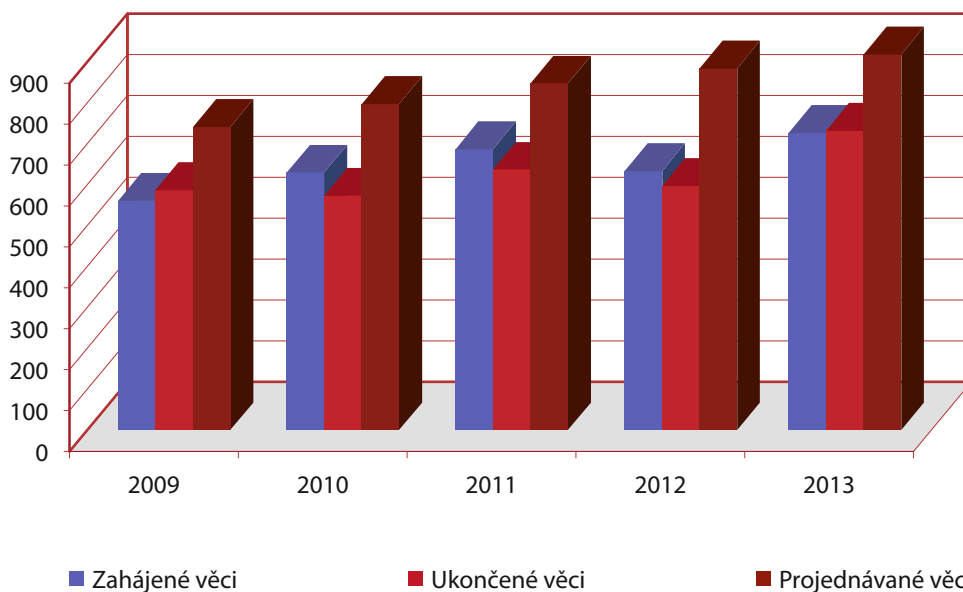
Různé

15. Zrychlená řízení (2009–2013)
16. Řízení o naléhavé předběžné otázce (2009–2013)
17. Předběžná opatření (2013)

Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2013)

18. Zahájené věci a rozsudky
19. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)
20. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)
21. Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

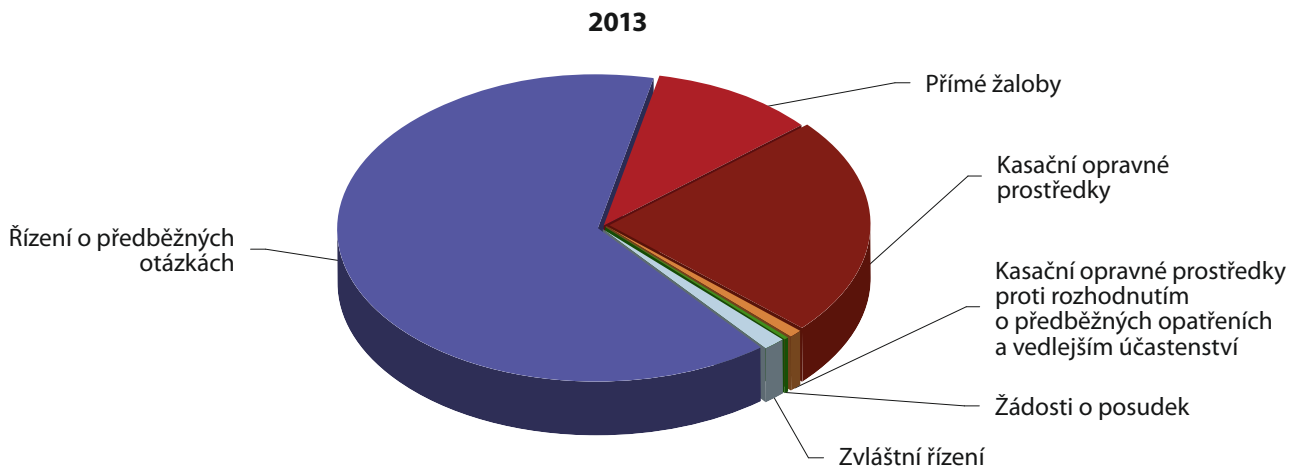
1. *Obecná činnost Soudního dvora – Zahájené, ukončené, projednávané věci (2009–2013)*¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Zahájené věci	562	631	688	632	699
Ukončené věci	588	574	638	595	701
Projednávané věci	742	799	849	886	884

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Řízení o předběžných otázkách	302	385	423	404	450
Přímé žaloby	143	136	81	73	72
Kasační opravné prostředky	105	97	162	136	161
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	2	6	13	3	5
Žádosti o posudek	1			1	2
Zvláštní řízení ²	9	7	9	15	9
Celkem	562	631	688	632	699
Návrhy na předběžná opatření	1	3	3		1

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

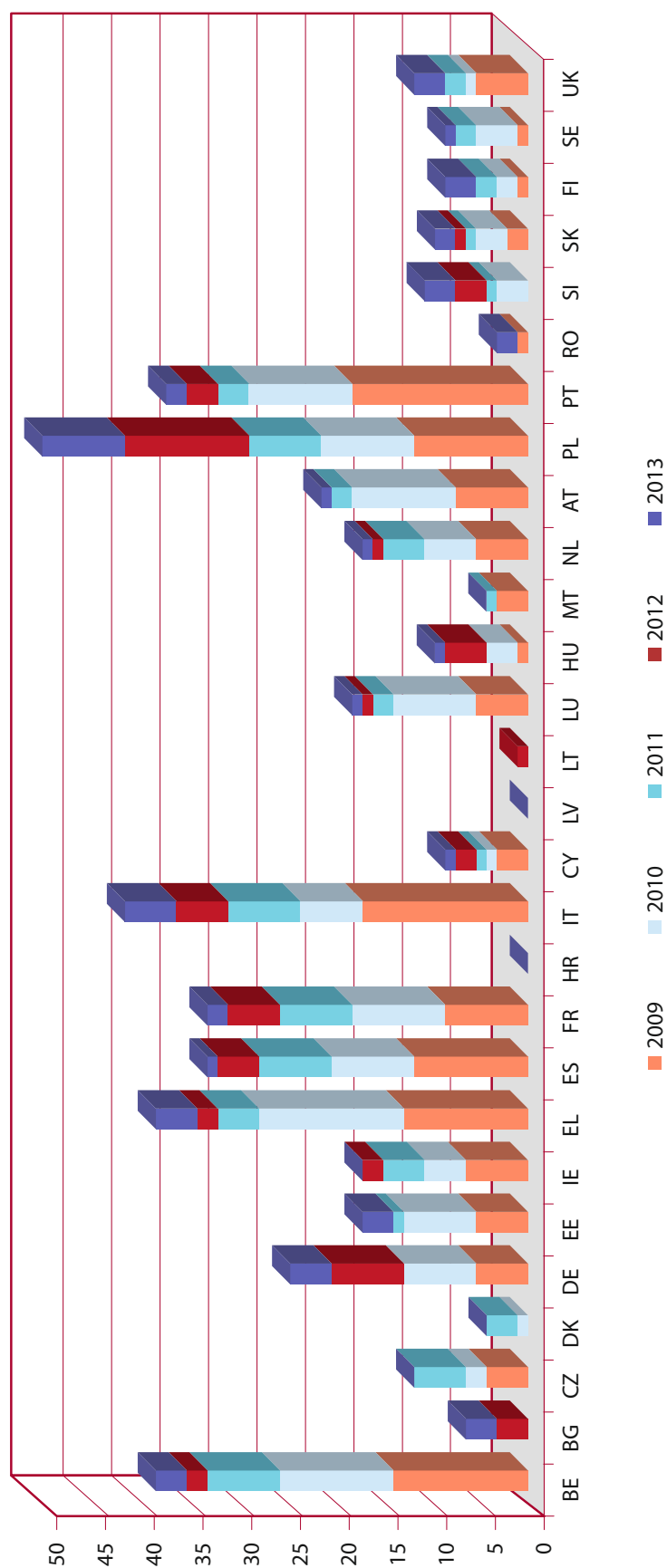
² Za „zvláštní řízení“ jsou považována: právní pomoc, určení nákladů řízení, odpor proti rozsudku pro zmeškání, námitka třetí osoby, obnova řízení, výklad rozsudku, přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu, řízení o zabavení pohledávky; věci v oblasti imunit.

3. Zahájené věci – Předmět řízení (2013)¹

	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Zvláštní řízení
Celní unie a společný celní tarif		17				17	
Daně	8	44				52	
Doprava	3	26				29	
Duševní a průmyslové vlastnictví	2	22	38			62	
Energie	9	1	1			11	
Evropské občanství		6				6	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům...)	1	2				3	
Hospodářská a měnová politika	1	1				2	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost		2	8			10	
Hospodářská soutěž		6	32		1	39	1
Institucionální právo	12	2	8		1	23	1
Obchodní politika		4	4			8	
Ochrana spotřebitele		34				34	
Politika rybolovu	2		2			4	
Právní zásady Unie		16				16	
Právo podniků	1	2				3	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	1	57			1	59	
Průmyslová politika	2	9				11	
Přistoupení nových států	1					1	
Přístup k dokumentům			8		2	10	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)			5			5	
Sbližování právních předpisů	2	24				26	
Sociální politika	3	37	3			43	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků		18				18	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		1	6			7	
Státní podpory	1	9	29		1	40	
Svoboda usazování	2	7				9	
Veřejné zakázky	1	13	3			17	
Veřejné zdraví		3	2		1	6	
Vnější činnost Evropské unie		5				5	
Volný pohyb kapitálu	1	4				5	
Volný pohyb osob	2	22				24	
Volný pohyb služeb		12				12	
Volný pohyb zboží	1	5				6	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír			1			1	
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1				1	
Zemědělství	2	20	9			31	
Životní prostředí	12	16	1			29	
SFEU	70	448	160	5	2	685	2
Řízení							7
Služební řád	2	2	1			5	
Různé	2	2	1			5	7
CELKEM	72	450	161	5	2	690	9

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

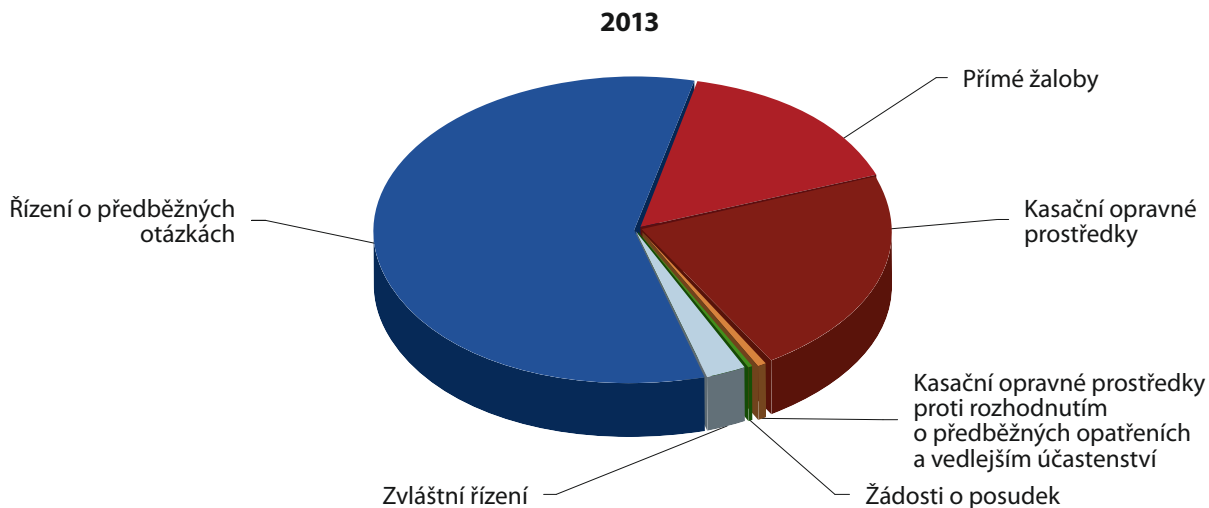
4. Zahájené věci – Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Belgie	13	11	7	2	3
Bulharsko				3	3
Česká republika	4	2	5		
Dánsko		1	3		
Německo	5	7		7	4
Estonsko	5	7	1		3
Irsko	6	4	4	2	
Řecko	12	14	4	2	4
Španělsko	11	8	7	4	1
Francie	8	9	7	5	2
Chorvatsko					
Itálie	16	6	7	5	5
Kypr	3	1	1	2	1
Lotyšsko					
Litva				1	
Lucembursko	5	8	2	1	1
Maďarsko	1	3		4	1
Malta	3		1		
Nizozemsko	5	5	4	1	1
Rakousko	7	10	2		1
Polsko	11	9	7	12	8
Portugalsko	17	10	3	3	2
Rumunsko	1				2
Slovensko		3	1	3	3
Slovensko	2	3	1	1	2
Finsko	1	2	2		3
Švédsko	1	4	2		1
Spojené království	5	1	2		3
Celkem	142	128	73	58	54

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

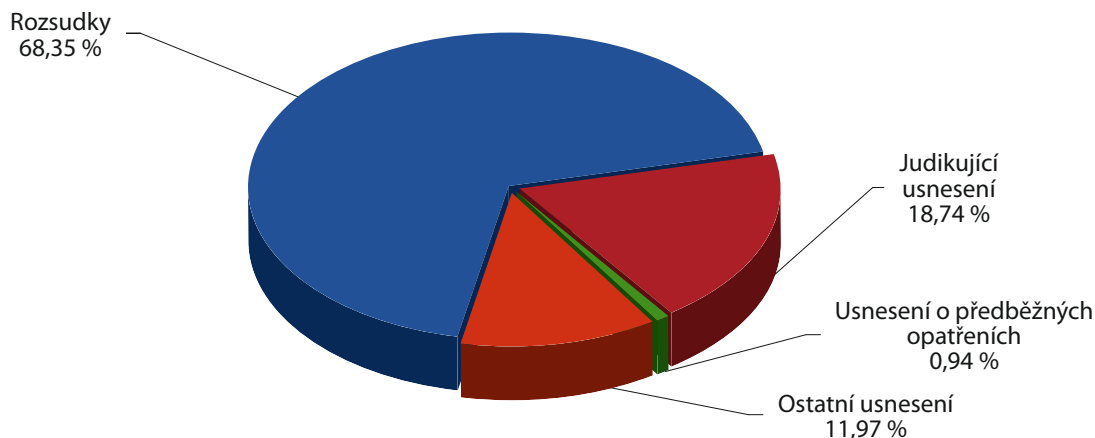
5. Ukončené věci – Povaha řízení (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Řízení o předběžných otázkách	259	339	388	386	413
Přímé žaloby	215	139	117	70	110
Kasační opravné prostředky	97	84	117	117	155
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	7	4	7	12	5
Žádosti o posudek	1		1		1
Zvláštní řízení	9	8	8	10	17
Celkem	588	574	638	595	701

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

6. Ukončené věci – Rozsudky, usnesení, posudky (2013)¹

	Rozsudky	Judikující usnesení ²	Usnesení o předběžných opatřeních ³	Ostatní usnesení ⁴	Žádosti o posudek	Celkem
Řízení o předběžných otázkách	276	51		35		362
Přímé žaloby	74	1		34		109
Kasační opravné prostředky	82	52	1	6		141
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství			5			5
Žádosti o posudek				1		1
Zvláštní řízení	2	15				17
Celkem	434	119	6	76		635

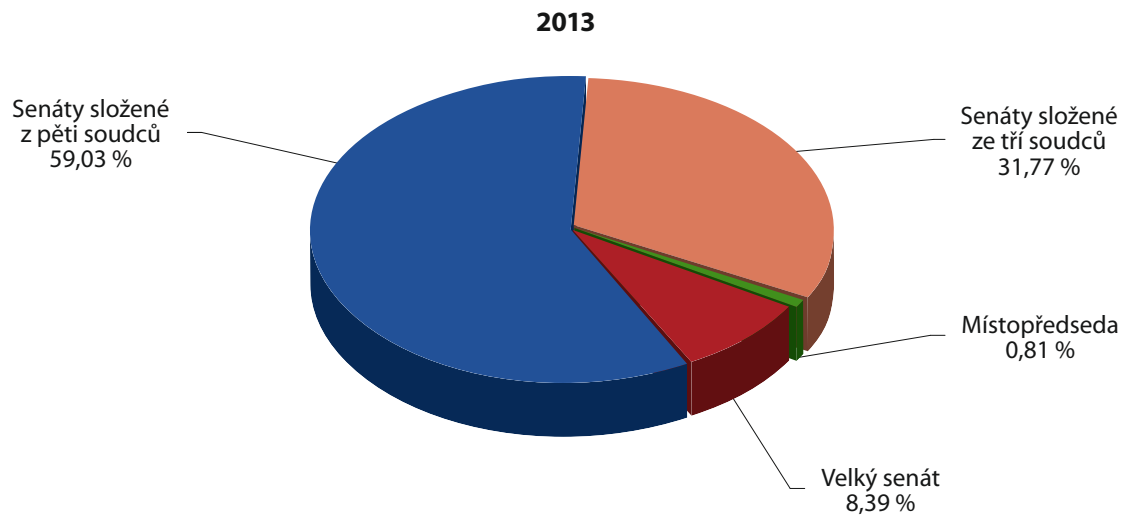
¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

³ Usnesení vydaná k návrhu na základě článků 278 SFEU nebo 279 SFEU (dříve článků 242 ES a 243 ES) nebo na základě článku 280 SFEU (dříve článku 244 ES) nebo na základě odpovídajících ustanovení SESAE nebo na základě kasačního opravného prostředku proti usnesení o předběžném opatření nebo vedlejším účastenství.

⁴ Usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Tribunálu.

7. Ukončené věci – Soudní kolegia (2009–2013)¹

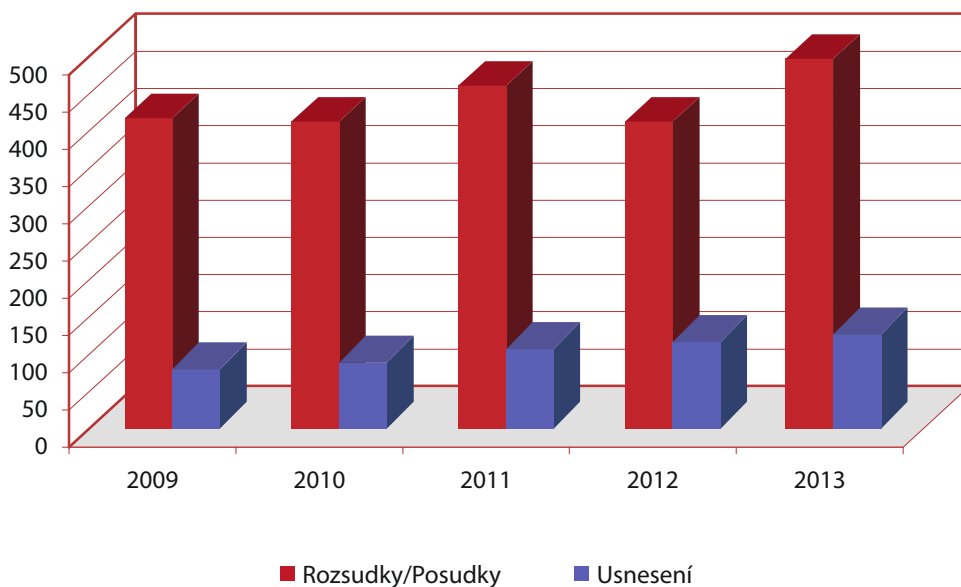

	2009			2010			2011			2012			2013		
	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem
Plénium							1		1	1		1			
Velký senát	41		41	70	1	71	62		62	47		47	52		52
Senáty složené z pěti soudců	275	8	283	280	8	288	290	10	300	275	8	283	348	18	366
Senáty složené ze tří soudců	96	70	166	56	76	132	91	86	177	83	97	180	91	106	197
Předseda		5	5		5	5		4	4		12	12			
Místopředseda														5	5
Celkem	412	83	495	406	90	496	444	100	544	406	117	523	491	129	620

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyřknutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

8. Ukončené věci – Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením (2009–2013)^{1 2}

	2009	2010	2011	2012	2013
Rozsudky/Posudky	412	406	444	406	491
Usnesení	83	90	100	117	129
Celkem	495	496	544	523	620

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

9. Ukončené věci – Předmět řízení (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Bruselská úmluva	2				
Celní unie a společný celní tarif ⁴	5	15	19	19	11
Cestovní ruch				1	
Daně	44	66	49	64	74
Doprava	9	4	7	14	17
Duševní a průmyslové vlastnictví	31	38	47	46	43
Energie	4	2	2		1
Evropské občanství	3	6	7	8	12
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům...) ²		1	4	3	2
Hospodářská a měnová politika	1	1		3	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost				3	6
Hospodářská soutěž	28	13	19	30	43
Institucionální právo	29	26	20	27	31
Obchodní politika	5	2	2	8	6
Ochrana spotřebitele ³		3	4	9	19
Politika rybolovu	4	2	1		
Právní zásady Unie	4	4	15	7	17
Právo podniků	17	17	8	1	4
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	26	24	24	37	46
Průmyslová politika	6	9	9	8	15
Přistoupení nových států	1		1	2	
Přístup k dokumentům			2	5	6
Regionální politika	3	2			
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)			1		
Rozpočet Společenství ²		1			
Římská úmluva	1				
Sbližování právních předpisů	32	15	15	12	24
Sociální politika	33	36	36	28	27
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	3	6	8	8	12
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2	2	3	9	12
Společný celní tarif ⁴	13	7	2		
Státní podpory	10	16	48	10	34
Svoboda usazování	13	17	21	6	13
Veřejné zakázky			7	12	12
Veřejné zdraví			3	1	2
Vlastní zdroje Společenství ²	10	5	2		
Vnější činnost Evropské unie	8	10	8	5	4
Volný pohyb kapitálu	7	6	14	21	8
Volný pohyb osob	19	17	9	18	15
Volný pohyb služeb	17	30	27	29	16
Volný pohyb zboží	13	6	8	7	1
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky		1			

>>>

	2009	2010	2011	2012	2013
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír				1	1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport				1	
Zemědělství	18	15	23	22	33
Životní prostředí ³		9	35	27	35
Životní prostředí a spotřebitelé ³	60	48	25	1	
Smlouva o ES/SFEU	481	482	535	513	602
Smlouva o EU	1	4	1		
Smlouva o ESUO			1		
Řízení	5	6	5	7	13
Služební řád	8	4			5
Výsady a imunity			2	3	
Různé	13	10	7	10	18
CELKEM	495	496	544	523	620

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Oddíly „Rozpočet Společenství“ a „Vlastní zdroje Společenství“ byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy“.

³ Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

⁴ Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

10. Ukončené věci – Předmět řízení (2013)¹

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem
Celní unie a společný celní tarif ⁵	9	2	11
Daně	67	7	74
Doprava	16	1	17
Duševní a průmyslové vlastnictví	24	19	43
Energie	1		1
Evropské občanství	11	1	12
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům...) ³	2		2
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	3	3	6
Hospodářská soutěž	38	5	43
Institucionální právo	9	22	31
Obchodní politika	6		6
Ochrana spotřebitele ⁴	15	4	19
Právní zásady Unie	4	13	17
Právo podniků	4		4
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	41	5	46
Průmyslová politika	14	1	15
Přístup k dokumentům	4	2	6
Sbližování právních předpisů	18	6	24
Sociální politika	21	6	27
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	12		12
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	12		12
Státní podpory	30	4	34
Svoboda usazování	13		13
Veřejné zakázky	8	4	12
Veřejné zdraví	1	1	2
Vnější činnost Evropské unie	4		4
Volný pohyb kapitálu	8		8
Volný pohyb osob	14	1	15
Volný pohyb služeb	14	2	16
Volný pohyb zboží	1		1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1		1
Zemědělství	30	3	33
Životní prostředí ⁴	33	2	35
Smlouva o ES/SFEU	488	114	602

>>>

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení²	Celkem
Řízení		13	13
Služební řád	3	2	5
Různé	3	15	18
CELKEM	491	129	620

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

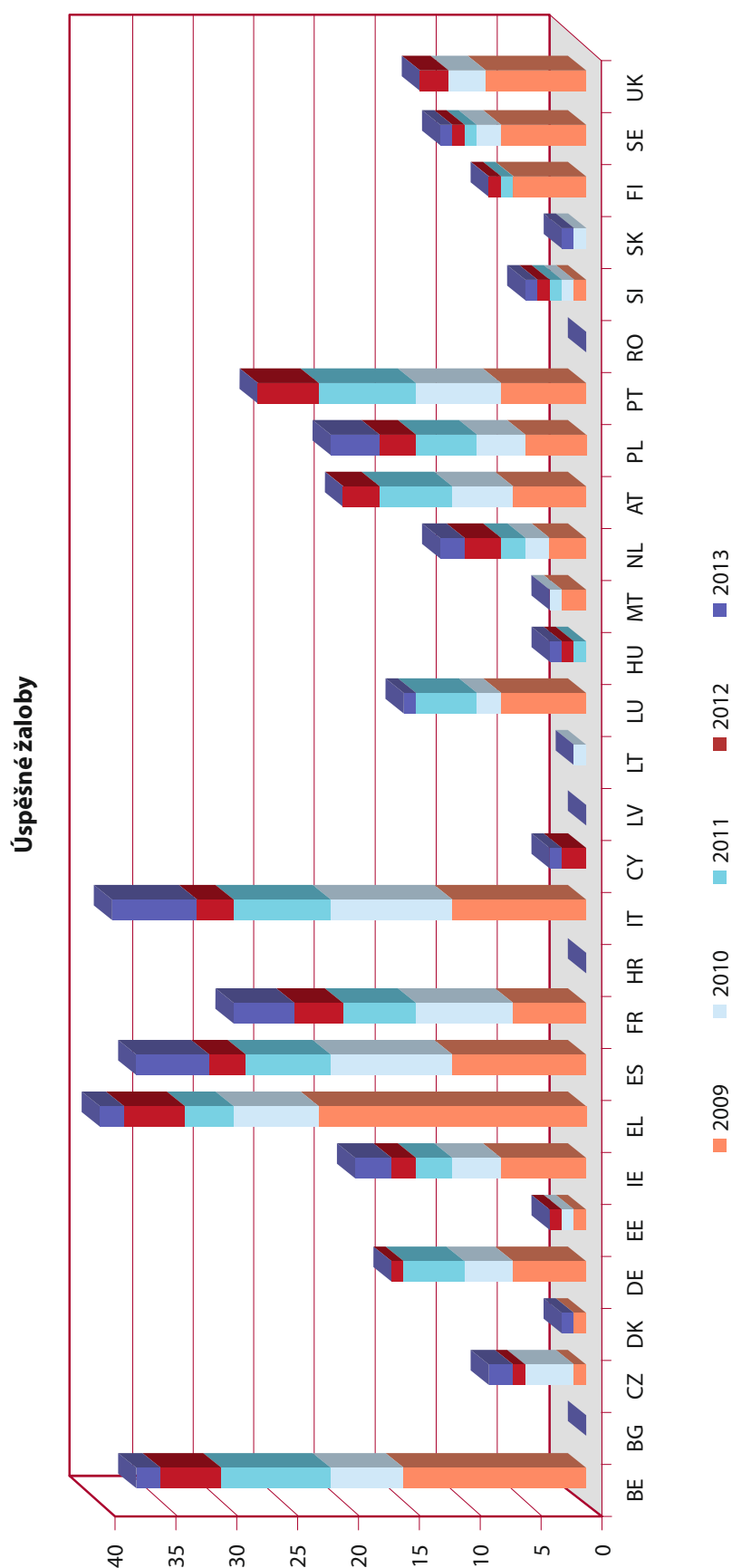
² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

³ Oddíly „Rozpočet Společenství“ a „Vlastní zdroje Společenství“ byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy“.

⁴ Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

⁵ Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

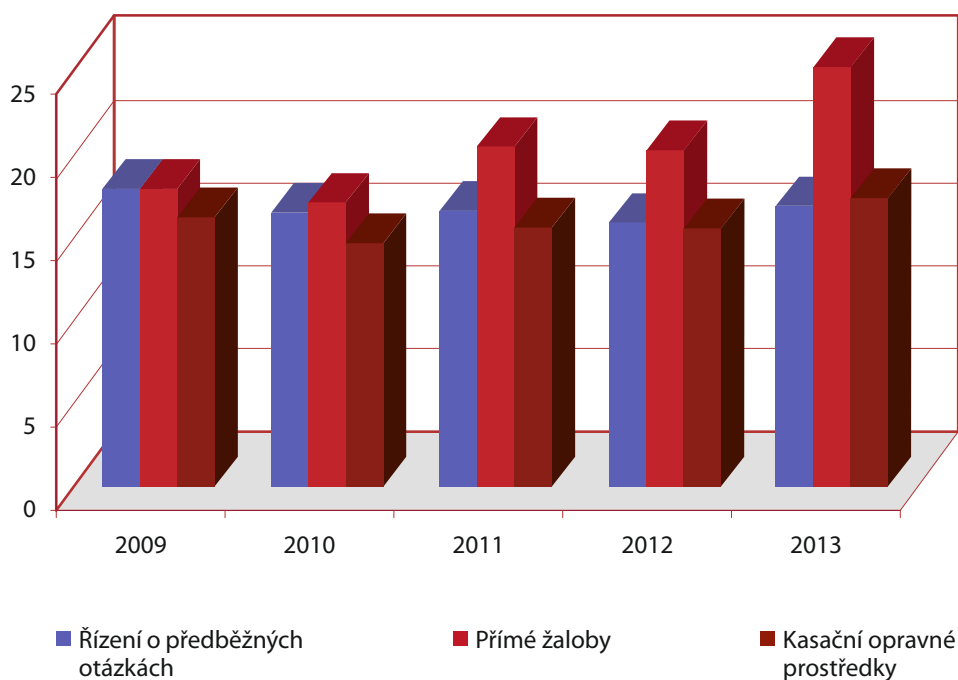
11. Ukončené věci – Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2009–2013)¹

	2009		2010		2011		2012		2013	
	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté
Belgie	15	1	6	1	9	1	5	1	2	1
Bulharsko										
Česká republika	1		4				1		2	2
Dánsko	1								1	1
Německo	6	2	4	2	5		1	2		2
Estonsko	1		1				1			
Irsko	7		4		3		2		3	1
Řecko	22		7		4		5		2	1
Španělsko	11		10	2	7	1	3		6	
Francie	6		8	2	6		4		5	3
Chorvatsko										
Itálie	11	4	10		8	1	3		7	1
Kypr						1	2		1	
Lotyšsko										
Litva			1							
Lucembursko	7		2		5				1	1
Maďarsko					1	1	1		1	
Malta	2		1	1		1				
Nizozemsko	3		2	1	2		3	1	2	2
Rakousko	6		5		6		3			1
Polsko	5		4	1	5		3		4	2
Portugalsko	7	1	7	1	8	1	5			1
Rumunsko						1				
Slovensko	1		1		1		1		1	
Finsko	6	1			1		1			2
Švédsko	7		2		1		1		1	1
Spojené království	8	1	3	1			2			1
Celkem	133	10	83	12	72	9	47	5	40	23

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

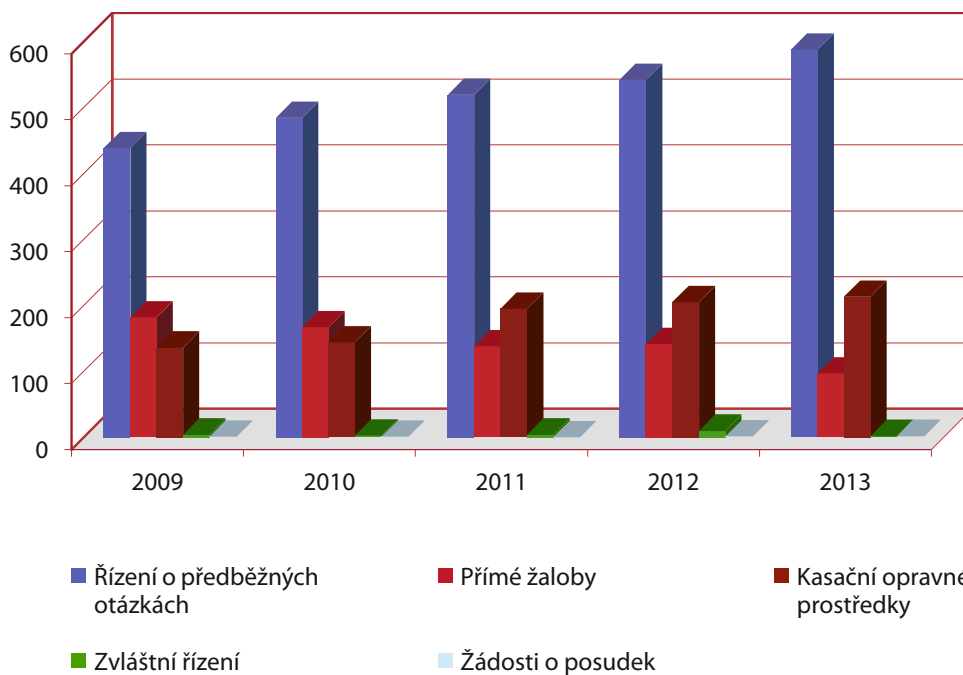
12. Ukončené věci – Délka trvání řízení (2009–2013)¹ (rozsudky a judikující usnesení)

	2009	2010	2011	2012	2013
Řízení o předběžných otázkách	17,0	16,1	16,3	15,6	16,3
Řízení o naléhavé předběžné otázce	2,6	2,2	2,5	1,9	2,2
Přímé žaloby	17,1	16,7	20,3	19,7	24,3
Kasační opravné prostředky	15,5	14,0	15,1	15,2	16,6

¹ Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetinách měsíce. Z výpočtu délky trvání řízení jsou vyloučeny: věci zahrnující mezitímní rozsudek nebo dokazování; posudky; zvláštní řízení (a sice právní pomoc, určení nákladů řízení, oprava rozsudku, odpor proti rozsudku, námitky třetí osoby, výklad rozsudku, obnova řízení, přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu, řízení o soudním zabavení pohledávky); věci ukončené usnesením o vyškrtnutí, nevydáním rozhodnutí ve věci, postoupením Tribunálu, řízení o předběžných opatřeních, jakož i kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství.

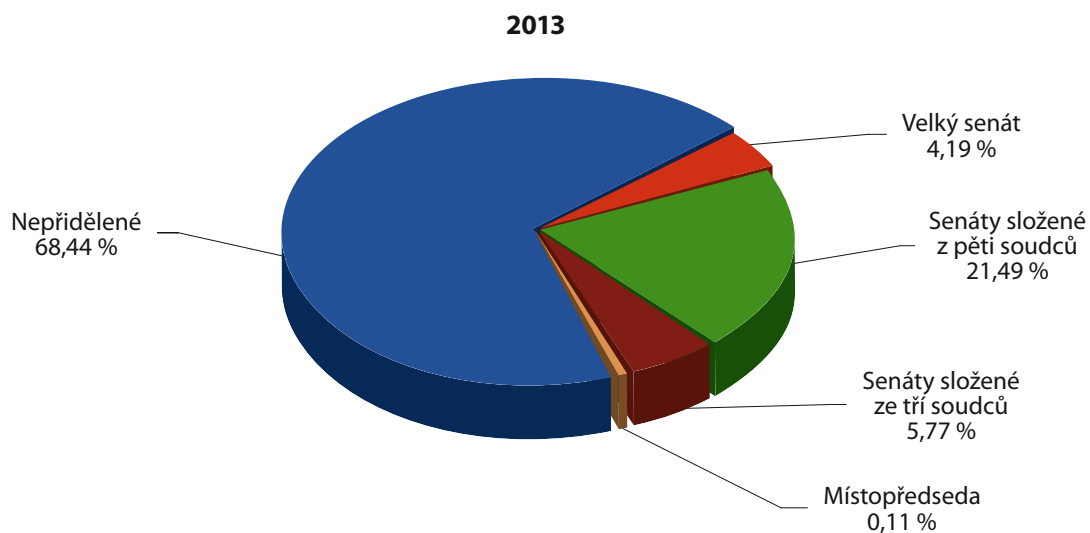
13. Věci projednávané k 31. prosinci – Povaha řízení (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Řízení o předběžných otázkách	438	484	519	537	574
Přímé žaloby	170	167	131	134	96
Kasační opravné prostředky	129	144	195	205	211
Zvláštní řízení	4	3	4	9	1
Žádosti o posudek	1	1		1	2
Celkem	742	799	849	886	884

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

14. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Plénium		1			
Velký senát	65	49	42	44	37
Senáty složené z pěti soudců	169	193	157	239	190
Senáty složené ze tří soudců	15	33	23	42	51
Předseda	3	4	10		
Místopředseda				1	1
Nepřidělené	490	519	617	560	605
Celkem	742	799	849	886	884

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

15. Různé – Zrychlená řízení (2009–2013)

	2009		2010		2011		2012		2013	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Přímé žaloby				1			1			
Řízení o předběžných otázkách	1	3	4	8	2	7	1	4		14
Kasační opravné prostředky		1				5		1		
Zvláštní řízení		1								
Celkem	1	5	4	9	2	12	2	5		14

16. Různé – Řízení o naléhavé předběžné otázce (2009–2013)

	2009		2010		2011		2012		2013	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech		1								
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2		5	4	2	5	4	1	2	3
Celkem	2	1	5	4	2	5	4	1	2	3

17. Různé – Předběžná opatření (2013)¹

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastnství	Směr rozhodnutí	
			Zamítnutí	Povolení
Přístup k dokumentům		2	2	
Státní podpory		1		
Hospodářská soutěž		1	2	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1		1	
Veřejné zdraví		1	1	
CELKEM	1	5	6	

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

18. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2013) – Zahájené věci a rozsudky

Roky	Zahájené věci ¹							Rozsudky/ posudky ²
	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1953		4				4		
1954		10				10		2
1955		9				9	2	4
1956		11				11	2	6
1957		19				19	2	4
1958		43				43		10
1959		46			1	47	5	13
1960		22			1	23	2	18
1961	1	24			1	26	1	11
1962	5	30				35	2	20
1963	6	99				105	7	17
1964	6	49				55	4	31
1965	7	55				62	4	52
1966	1	30				31	2	24
1967	23	14				37		24
1968	9	24				33	1	27
1969	17	60				77	2	30
1970	32	47				79		64
1971	37	59				96	1	60
1972	40	42				82	2	61
1973	61	131				192	6	80
1974	39	63				102	8	63
1975	69	61			1	131	5	78
1976	75	51			1	127	6	88
1977	84	74				158	6	100
1978	123	146			1	270	7	97
1979	106	1 218				1 324	6	138
1980	99	180				279	14	132
1981	108	214				322	17	128
1982	129	217				346	16	185
1983	98	199				297	11	151
1984	129	183				312	17	165
1985	139	294				433	23	211
1986	91	238				329	23	174
1987	144	251				395	21	208
1988	179	193				372	17	238
1989	139	244				383	19	188

>>>

Roky	Zahájené věci ¹							Rozsudky/ posudky ²
	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1990	141	221	15	1		378	12	193
1991	186	140	13	1	2	342	9	204
1992	162	251	24	1	2	440	5	210
1993	204	265	17			486	13	203
1994	203	125	12	1	3	344	4	188
1995	251	109	46	2		408	3	172
1996	256	132	25	3		416	4	193
1997	239	169	30	5		443	1	242
1998	264	147	66	4		481	2	254
1999	255	214	68	4		541	4	235
2000	224	197	66	13	2	502	4	273
2001	237	187	72	7		503	6	244
2002	216	204	46	4		470	1	269
2003	210	277	63	5	1	556	7	308
2004	249	219	52	6	1	527	3	375
2005	221	179	66	1		467	2	362
2006	251	201	80	3		535	1	351
2007	265	221	79	8		573	3	379
2008	288	210	77	8	1	584	3	333
2009	302	143	105	2	1	553	1	376
2010	385	136	97	6		624	3	370
2011	423	81	162	13		679	3	370
2012	404	73	136	3	1	617		357
2013	450	72	161	5	2	690	1	434
Celkem	8 282	8 827	1 578	106	22	18 815	356	9 797

¹ Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.² Čistá čísla.

19. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2013) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další ¹	Celkem
1961																			1											1
1962																			5											5
1963																1			5											6
1964												2							4											6
1965					4					2									1											7
1966																			1											1
1967	5				11					3						1			3											23
1968	1				4					1		1							2											9
1969	4				11					1						1														17
1970	4				21					2		2							3											32
1971	1				18					6		5				1			6											37
1972	5				20					1		4							10											40
1973	8				37					4		5				1			6											61
1974	5				15					6		5							7									1		39
1975	7			1	26					15		14				1			4									1		69
1976	11				28			1		8		12							14								1			75
1977	16			1	30			2		14		7							9								5			84
1978	7			3	46			1		12		11							38								5			123
1979	13			1	33			2		18		19				1			11								8			106
1980	14			2	24			3		14		19							17								6			99
1981	12			1	41					17		11				4			17								5			108
1982	10			1	36					39		18							21								4			129
1983	9			4	36			2		15		7							19								6			98
1984	13			2	38			1		34		10							22								9			129
1985	13				40			2		45		11				6			14								8			139
1986	13			4	18			4	2	1	19	5				1			16								8			91
1987	15			5	32			2	17	1	36	5				3			19									9		144

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další¹	Celkem	
1988	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179	
1989	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18			1						14		139	
1990	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9			2						12		141	
1991	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17			3						14		186	
1992	16			3	62			1	5	15		22				1			18			1						18		162	
1993	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43			3						12		204	
1994	19			4	44		2		13	36		46				1			13			1						24		203	
1995	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2		5				6	20			251	
1996	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256	
1997	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35		2				6	7	18		239	
1998	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16		7				2	6	24		264	
1999	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56		7				4	5	22		255	
2000	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31		8				5	4	26	1	224	
2001	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237	
2002	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216	
2003	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15		1				4	4	22		210	
2004	24			4	50		1	18	8	21		48				1	2		28	12		1				4	5	22		249	
2005	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221	
2006	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3				1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1	1	2		19	20	7	3	1			1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288	
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302	
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385	
2011	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423	
2012	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404	
2013	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450	
Celkem	739	65	34	155	2050	15	72	166	313	886		1227	5	30	23	83	84	2	879	429	60	116	63	5	24	83	111	561	2	8282	

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux / Benelux Gerechtshof).
Věc C-196/09, Miles a další (Rada pro stížnosti evropských škol).

20. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2013) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)

			Celkem
Belgie	Cour constitutionnelle	28	
	Cour de cassation	90	
	Conseil d'État	68	
	Ostatní soudy	553	739
Bulharsko	Върховен касационен съд	1	
	Върховен административен съд	10	
	Ostatní soudy	54	65
Česká republika	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	2	
	Nejvyšší správní soud	16	
	Ostatní soudy	16	34
Dánsko	Højesteret	33	
	Ostatní soudy	122	155
Německo	Bundesverfassungsgericht		
	Bundesgerichtshof	184	
	Bundesverwaltungsgericht	109	
	Bundesfinanzhof	295	
	Bundesarbeitsgericht	26	
	Bundessozialgericht	75	
	Ostatní soudy	1 361	2 050
Estonsko	Riigikohus	5	
	Ostatní soudy	10	15
Irsko	Supreme Court	23	
	High Court	23	
	Ostatní soudy	26	72
Řecko	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	51	
	Ostatní soudy	105	166
Španělsko	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	49	
	Ostatní soudy	263	313
Francie	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	107	
	Conseil d'État	83	
	Ostatní soudy	695	886
Chorvatsko	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		

>>>

			Celkem
Itálie	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	119	
	Consiglio di Stato	101	
	Ostatní soudy	1 005	1 227
Kypr	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Ostatní soudy	1	5
Lotyšsko	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Ostatní soudy	9	30
Litva	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	9	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	7	
	Ostatní soudy	6	23
Lucembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	12	
	Cour administrative	10	
	Ostatní soudy	51	83
Maďarsko	Kúria	15	
	Fővárosi Ítéltábla	4	
	Szegedi Ítéltábla	2	
	Ostatní soudy	63	84
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Ostatní soudy	2	2
Nizozemsko	Hoge Raad	239	
	Raad van State	95	
	Centrale Raad van Beroep	58	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	148	
	Tariefcommissie	35	
	Ostatní soudy	304	879
Rakousko	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	98	
	Verwaltungsgerichtshof	76	
	Ostatní soudy	250	429
Polsko	Trybunał Konstytucyjny		
	Sąd Najwyższy	6	
	Naczelny Sąd Administracyjny	24	
	Ostatní soudy	30	60
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	3	
	Supremo Tribunal Administrativo	51	
	Ostatní soudy	62	116

>>>

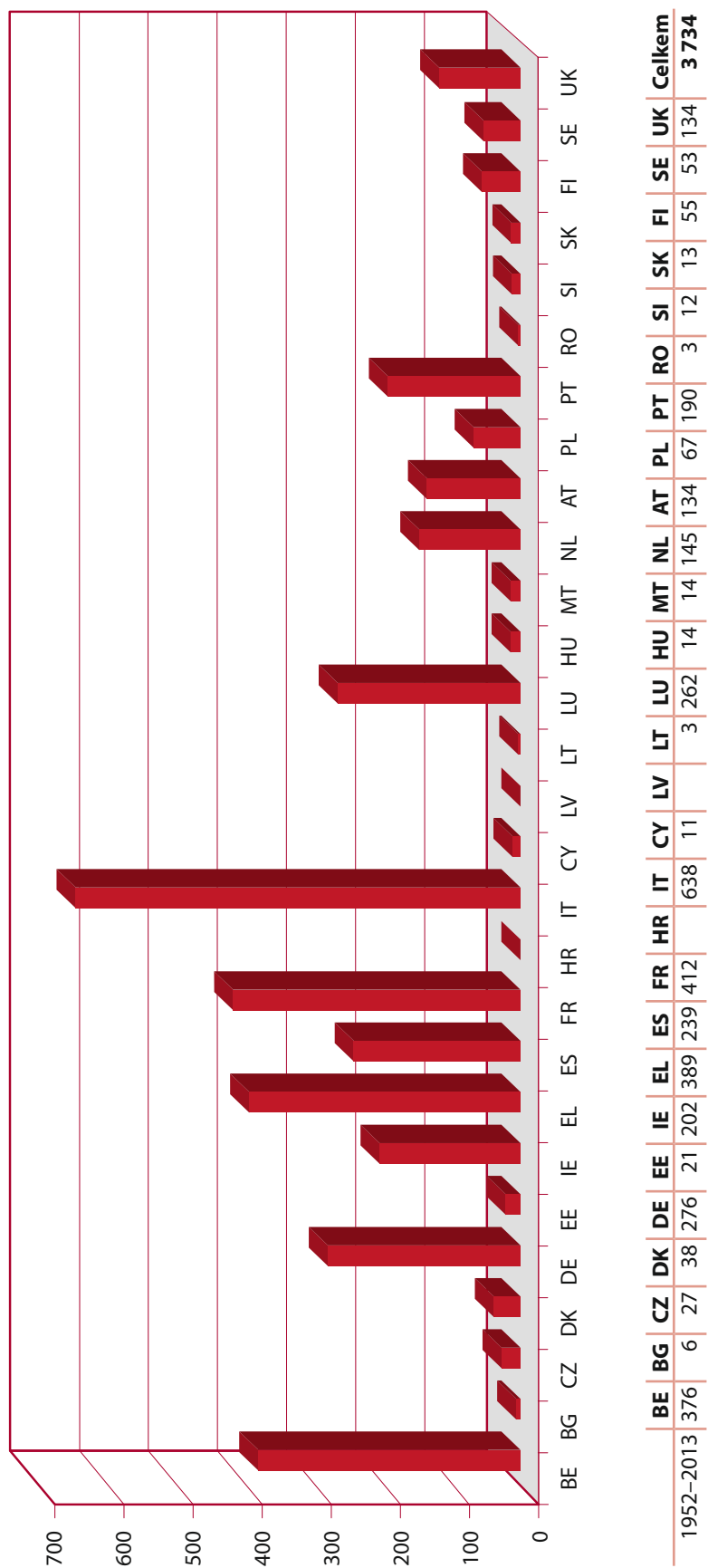
			Celkem
Rumunsko	Înalta Curte de Casație și Justiție	6	
	Curtea de Apel	31	
	Ostatní soudy	26	63
Slovinsko	Ustavno sodišče		
	Vrhovno sodišče	2	
	Ostatní soudy	3	5
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	9	
	Ostatní soudy	15	24
Finsko	Korkein oikeus	13	
	Korkein hallinto-oikeus	42	
	Työtuomioistuin	3	
	Ostatní soudy	25	83
Švédsko	Högsta Domstolen	17	
	Högsta förvaltningsdomstolen	5	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	3	
	Ostatní soudy	81	111
Spojené království	House of Lords	40	
	Supreme Court	5	
	Court of Appeal	73	
	Ostatní soudy	443	561
Jiné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	
	Rada pro stížnosti evropských škol ²	1	2
Celkem			8 282

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie.

² Věc C-196/09, Miles a další.

21. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2013) – Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

1952–2013

Kapitola II

Tribunál

A – Činnost Tribunálu v roce 2013

Autor: předseda Tribunálu Marc Jaeger

V roce 2013 přistoupila k Evropské unii Chorvatská republika a kolegium Tribunálu přivítalo dne 4. července 2013 první chorvatskou členku soudu, V. Tomljenović. Tomuto jmenování předcházelo jmenování C. Wettera, který se ujal funkce dne 18. března 2013 a nahradil tak N. Wahla, který byl dne 28. listopadu 2012 jmenován generálním advokátem u Soudního dvora. Kromě toho dne 16. září 2013 byli po odchodu J. Aziziho (soudce Tribunálu od roku 1995), V. Vadapalase (soudce Tribunálu od roku 2004), S. Soldevily Fragosa, L. Truchota (oba soudci Tribunálu od roku 2007) a K. O'Higinse (soudce Tribunálu od roku 2008) jako jejich nástupci jmenováni V. Kreuschitz, E. Bieliūnas, I. Ulloa Rubio, S. Gervasoni a A. M. Collins. Konečně, po odstoupení K. Jürimäe (soudkyně Tribunálu od roku 2004) a jejím jmenování soudkyní Soudního dvora se dne 23. října 2013 ujal funkce u Tribunálu L. Madise.

Tato rozsáhlá obměna (představující čtvrtinu kolegia) znovu ukazuje výraznou nestabilitu ve složení Tribunálu, který si musel poradit s úkolem spočívajícím v začlenění 8 nových členů do soudu čítajícího 28 členů. Jakkoli mají tyto okolnosti na soud regenerační účinek, budou mít nutně vliv na jeho činnost v roce 2014.

Rok 2013, coby rok obměny prováděné každé tři roky, zaznamenal rovněž volbu předsedy a poprvé i místopředsedy H. Kanninena, jakož i předsedů senátů M. E. Martins Ribeiro, S. Papasavvase, M. Preka, A. Dittricha, S. Frimodt Nielsena, M. van der Woudeho, D. Gratsiase a G. Berardise. Při této příležitosti byl s cílem dále zvýšit výkonnost Tribunálu vytvořen devátý senát.

Ze statistického hlediska byl rok 2013 velmi poučný. Na jedné straně Tribunál dokázal třetí rok po sobě zvýšit svou schopnost vyřizovat věci, což je výsledek provedených interních reforem a neustálého zlepšování metod práce. V roce 2013 tak mohlo být vyřízeno 702 věcí (navzdory značným organizačním omezením v souvislosti s obměnou prováděnou každé tři roky), čímž se roční průměr vyřízených věcí za poslední tři roky dostal na přibližně 700 věcí. Pro srovnání, tentýž průměr činil v roce 2008 přibližně 480 věcí. Během pěti let tak zlepšení efektivity umožnilo zvýšení produktivity soudu o 45 %. Na druhé straně počet zahájených věcí dosáhl historického rekordu se 790 novými věcmi, což představuje skok o téměř 30 % ve srovnání s rokem 2012. Jasně se tedy potvrzuje celková tendence k nárůstu soudní agendy Tribunálu, zejména v oblasti duševního vlastnictví. Výsledkem je značné zvýšení počtu projednávaných věcí, který překročil hranici 1 300 věcí (1 325). Konečně, co se týče délky řízení, třebaže ta se – celkově vzato (to znamená včetně věcí rozhodnutých usnesením) – vyznačovala krátkodobým prodloužením o přibližně 10 % (čímž se tato délka dostala na 26,9 měsíce), je třeba zdůraznit, že v případech věcí rozhodnutých rozsudkem lze zaznamenat v porovnání s rokem 2012 zkrácení přibližně o měsíc, s průměrnou délkou 30,6 měsíce.

Analýza těchto různých skutečností ukazuje, že i když kroky podniknuté Tribunálem za účelem zlepšení jeho efektivity přinesly ovoce, Tribunál nemá kontrolu nad stabilitou svého složení ani nad pracovní zátěží. Více než kdy jindy je tedy na příslušných orgánech Unie, aby si uvědomily, že je naprosto nezbytné poskytnout Tribunálu prostředky, které mu umožní plnit základní úlohu, která mu přísluší, a sice zajistit právo na účinnou soudní ochranu, které klade na unijní soud požadavky týkající se jak kvality a intenzity soudního přezkumu, tak rychlosti.

Přepracované znění jednacího řádu Tribunálu, které bude předloženo Radě Evropské unie počátkem roku 2014, umožní modernizaci jeho procesního mechanismu, jakož i nové zvýšení

efektivity. Je však zjevné, že nemůže jít o odpověď, která by mohla zvrátit stávající značný rozdíl mezi rozhodovací kapacitou soudu a objemem soudní agendy předkládané tomuto soudu.

Následující stránky usilují o poskytnutí přehledu, nutně selektivního, vývoje judikatury v roce 2013 a dokládají význam funkce evropského soudu příslušného pro obecné přímé žaloby, a to jak v oblasti hospodářské, tak v takových oblastech, jako je veřejné zdraví, společná zahraniční a bezpečnostní politika nebo životní prostředí.

I. Soudní agenda v oblasti přezkumu legality

Přípustnost žalob podávaných na základě článku 263 SFEU

1. Pojem „akt, který lze napadnout žalobou“

Ve věci *European Dynamics Luxembourg a další v. OHIM* (usnesení ze dne 12. září 2013, T-556/11) měl Tribunál příležitost vyjádřit se k otázce, zda rozhodnutí prezidenta Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM) o zadání dotčené zakázky jiným uchazečům, přijaté v rámci otevřeného zadávacího řízení, představuje akt, který lze napadnout žalobou na neplatnost, což OHIM zpochybňoval.

Tribunál nejprve zdůraznil, že čl. 263 první pododstavec druhá věta SFEU představuje nové ustanovení primárního práva, na jehož základě soud Evropské unie přezkouvává rovněž legalitu aktů institucí a jiných subjektů Unie, které mají právní účinky vůči třetím osobám. Toto ustanovení je určeno k vyplnění značné mezery ve znění bývalého čl. 230 prvního pododstavce ES tím, že kromě podání žaloby proti aktům orgánů Unie ve smyslu článku 13 SEU výslovně umožňuje podání žaloby proti právně závazným aktům institucí a jiných subjektů Unie. Je přitom nutno konstatovat, že na základě čl. 115 odst. 1 nařízení o ochranné známce č. 207/2009¹ představuje OHIM instituci Unie ve smyslu čl. 263 prvního pododstavce druhé věty SFEU. V důsledku toho má Tribunál pravomoc projednávat žaloby podané proti aktům OHIM, včetně aktů jeho prezidenta v záležitostech veřejných zakázek, které mají právní účinky vůči třetím osobám.

Tribunál dále připomněl, že čl. 122 odst. 1 nařízení č. 207/2009 stanoví, že „Komise dohlíží na zákonnost rozhodnutí prezidenta [OHIM], ve vztahu k nimž právo Společenství neupravuje kontrolu zákonnosti jiným subjektem“. Rozsah působnosti tohoto ustanovení je tak výslovně podmíněn neexistencí kontroly zákonnosti aktů prezidenta OHIM jiným subjektem. Tribunál měl však za to, že sám musí být považován za takový „jiný subjekt“, jelikož vykonává takový přezkum. Od vstupu článku 263 SFEU v platnost ztratil cíl spočívající v tom, domoci se rozhodnutí Evropské komise, aby akty přijaté institucemi nebo jinými subjekty Unie bylo možno alespoň nepřímo napadnout žalobou před unijním soudem, důvod své existence a nemůže odůvodnit údajnou povinnost postupu podle článku 122 nařízení č. 207/2009 jako stádia předcházejícího předložení věci unijnímu soudu.

2. Pojem „nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření“

V roce 2013 Tribunál podstatným způsobem upřesnil pojem „nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření“, ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.

¹ Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 78, s. 1).

V usnesení ze dne 5. února 2013, *BSI v. Rada* (T-551/11, nezveřejněné), jehož předmětem byl návrh na zrušení prováděcího nařízení (EU) č. 723/11², kterým se rozšiřuje antidumpingové clo uložené nařízením (ES) č. 91/2009³, Tribunál nejprve konstatoval, že napadené nařízení je nařizovacím aktem ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, a poté uvedl, že v rámci přezkumu pojmu „akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření“, je třeba zohlednit cíl, který sleduje čl. 263 čtvrtý pododstavec SFEU. Tímto cílem je umožnit fyzické nebo právnické osobě podat žalobu proti nařizovacím aktům, které se dané osoby bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření, a vyvarovat se tak případů, kdy by taková osoba musela porušit právo, aby se mohla obrátit na soud.

V tomto případě Tribunál konstatoval, že vzhledem k tomu, že rozhodnutí, která žalobkyně obdržela od příslušných vnitrostátních celních orgánů, byla v každém případě přijata na základě napadeného nařízení, vyžadovalo toto nařízení přijetí prováděcích opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. Tento závěr nebyl zpochybněn cílem sledovaným tímto ustanovením, jelikož žalobkyně v zásadě mohla napadnout vnitrostátní opatření provádějící napadené nařízení a v tomto kontextu namítnout jeho protiprávnost u vnitrostátních soudů, které mohou před vydáním rozhodnutí využít ustanovení článku 267 SFEU, aniž by předtím musela napadené nařízení porušit. Totéž platí i ohledně argumentu žalobkyně vycházejícího z toho, že ochrana jejích individuálních práv by byla ohrožena, jelikož řízení o předběžné otázce podle článku 267 SFEU by jí nezajistilo úplnou a účinnou soudní ochranu. Podle ustálené judikatury totiž unijní soudy nemohou, aniž by překročily své pravomoci, vyložit podmínky, za nichž může jednotlivec podat žalobu proti nařízení, způsobem, který by vedl k odchýlení se od podmínek výslovně stanovených Smlouvou, a to ani ve světle zásady účinné soudní ochrany.

Tribunál se zabýval výkladem tohoto pojmu rovněž v rozsudku ze dne 7. března 2013, *Bilbaína de Alquitranes a další v. ECHA* (T-93/10, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), jehož předmětem byl návrh na neplatnost rozhodnutí Evropské agentury pro chemické látky (ECHA), kterým byla látka „dehtová smola, černouhelný dehet, vysokoteplotní“, identifikována jako látka vzbuzující mimořádné obavy a splňující kritéria uvedená v čl. 57 písm. a), d) a e) nařízení (ES) č. 1907/2006⁴.

Tribunál připomněl, že pojem nařizovacího aktu ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU musí být chápán tak, že se vztahuje na všechny akty s obecnou působností s výjimkou legislativních aktů. To je případ takového rozhodnutí, jako je rozhodnutí v dotčené věci. Takové rozhodnutí má obecnou působnost, neboť se použije na objektivně určené situace a vyvolává právní účinky vůči určité kategorii osob pojímaných obecně a abstraktně, a sice zejména vůči každé fyzické či právnické osobě, jež spadá do působnosti čl. 31 odst. 9 písm. a) a čl. 34 písm. a) nařízení č. 1907/2006. Kromě toho napadené rozhodnutí není legislativním aktem, neboť nebylo přijato ani řádným legislativním postupem ani zvláštním legislativním postupem ve smyslu čl. 289 odst. 1 až 3 SFEU. Konečně, napadený akt přijatý na základě článku 59 nařízení č. 1907/2006 nevyžaduje žádné prováděcí opatření, jelikož identifikace dotčené látky jako látky vzbuzující mimořádné obavy zakládá informační povinnosti, aniž by byla nezbytná ještě další opatření.

² Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 723/2011 ze dne 18. července 2011, kterým se rozšiřuje konečné antidumpingové clo uložené nařízením Rady (ES) č. 91/2009 na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie (Úř. věst. L 194, s. 6).

³ Nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. ledna 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky (Úř. věst. L 29, s. 1).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, s. 1).

Tribunál kromě toho konstatoval, že čl. 263 první pododstavec SFEU výslovně zmiňuje přezkum legality aktů institucí a jiných subjektů Unie, které mají zakládat právní účinky vůči třetím osobám. Autoři Smlouvy tak projevili úmysl podrobit v zásadě soudnímu přezkumu unijních soudů i akty ECHA jakožto subjektu Unie. Nadto úloha ECHA zakotvená v čl. 75 odst. 1 nařízení č. 1907/2006, a sice řízení a v určitých případech provádění technických, vědeckých a správních aspektů uvedeného nařízení a zajištění jednotnosti v těchto aspektech v Unii, nevylučuje pravomoc přijmout nařizovací akt.

Konečně ve věci *Altadis v. Komise* (usnesení ze dne 9. září 2013, T-400/11) se jednalo o návrh na částečné zrušení rozhodnutí Komise prohlašujícího režim podpor umožňující daňové odpisy finančního goodwillu vzniklého nabytím podílu v zahraničních podnicích za neslučitelný s vnitřním trhem. Komise tvrdila, že na základě napadeného rozhodnutí muselo být přijato několik vnitrostátních prováděcích opatření, a to zejména zrušení sporného režimu vnitrostátním zákonodárcem, vymáhání protiprávní podpory poskytnuté příjemcům podle sporného režimu ze strany daňových orgánů, jakož i uznání nebo odepření dotčeného daňového zvýhodnění týmiž orgány.

Tribunál poukázal na to, že podle čl. 288 čtvrtého pododstavce SFEU je takové rozhodnutí, o jaké se jedná v tomto případě, závazné v celém rozsahu pouze pro ty, jimž je určeno. Povinnosti odepřít poskytnutí výhod sporného režimu, zrušit poskytnuté daňové zvýhodnění a požadovat navrácení podpor poskytnutých podle tohoto režimu jsou tudíž pro členský stát, kterému je rozhodnutí určeno, nezbytné právní následky napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí však nemělo vůči příjemcům sporného režimu takové účinky. Článek 1 odst. 1 napadeného rozhodnutí nedefinoval následky neslučitelnosti sporného režimu s vnitřním trhem ve vztahu k jednotlivým příjemcům uvedeného režimu, neboť ze samotného tohoto prohlášení neslučitelnosti nevyplýval pro uvedené příjemce žádný zákaz ani příkaz. Navíc nebyly následky neslučitelnosti nutně stejné pro každého z příjemců sporného režimu. Následky neslučitelnosti tak musely být individualizovány právním aktem příslušných vnitrostátních orgánů, jako je například daňový výměr, který představoval opatření k provedení čl. 1 odst. 1 napadeného rozhodnutí ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. V této souvislosti bylo irrelevantní, že dotčený členský stát neměl při provádění napadeného rozhodnutí prostor pro uvážení, neboť i když nedostatek posuzovací pravomoci je kritériem, které musí být přezkoumáno před zkoumáním toho, zda je splněna podmínka bezprostředního dotčení žalobce, existence aktu nevyžadujícího přijetí prováděcích opatření představuje podmínku odlišnou od podmínky bezprostředního dotčení.

Pravidla hospodářské soutěže platná pro podniky

1. Obecné otázky

a) Stížnosti – Přezkum

Spojené věci *BVGD v. Komise* (rozsudek ze dne 11. července 2013, T-104/07 a T-339/08, nezveřejněny) umožnily Tribunálu rozhodnout o tom, zda Komise poté, co rozhodnutím zamítla stížnost, může zahájit doplňující řízení, aby se opětovně zabývala situací, kterou již v uvedeném rozhodnutí přezkoumala. U zrodu těchto věcí byla stížnost podaná Komisi belgickým sdružením obchodníků, dovozců a vývozců opracovaných diamantů (Belgische Vereniging van handelaars in- en uitvoerders geslepen diamant, BVGD) a směřující proti společnosti působící v tomto odvětví. BVGD v ní uvádělo, že dohody uzavřené uvedenou společností se zákazníky, týkající se zavedení systému dodávek surových diamantů, jsou v rozporu s články 101 SFEU a 102 SFEU. Po zamítnutí této stížnosti z důvodu neexistence zájmu Společenství na pokračování v jejím přezkumu se Komise na

základě rozsudku ze dne 11. července 2007, *Alrosa v. Komise*⁵, který mezitím vydal Tribunál, rozhodla ji znovu přezkoumat a za tímto účelem zahájila doplňující řízení.

Tribunál v rámci posouzení argumentu žalobce, podle něhož je Komise oprávněna přezkoumávat svá rozhodnutí pouze tehdy, ukládají-li povinnosti nebo sankce, k čemuž v projednávaném případě nedošlo, připomněl, že již v prvních rozsudcích Soudního dvora byla uznána obecná právní zásada vycházející z právních systémů členských států, podle níž mají správní orgány možnost přezkoumat individuální správní akt a případně ho vzít zpět. Zpětvzetí protiprávního správního aktu, který je příznivý nebo kterým byla vytvořena subjektivní práva, je tak přípustné s výhradou, že orgán, který akt vydal, splní podmínky týkající se respektování přiměřené lhůty a legitimního očekávání beneficienta aktu, který mohl spoléhat na jeho legalitu.

Mimoto nelze Komisi vytýkat, že nevzala zpět původní zamítavé rozhodnutí a následně nepřijala nové zamítavé rozhodnutí, jelikož takové zpětvzetí by bylo v rozporu s judikaturou týkající se obecné zásady zpětvzetí správních aktů. I když dotčený akt neposkytuje subjektivní práva, tak jak je tomu v případě zamítavého rozhodnutí, unijní soud omezuje možnost zpětvzetí pouze na protiprávní akty, přičemž vychází zejména ze zásad řádné správy a právní jistoty. Přitom jelikož byl výše uvedeným rozsudkem *Alrosa v. Komise* prohlášen za protiprávní a následně zrušen pouze jeden z prvků odůvodňujících zamítavé rozhodnutí, mohlo se doplňující řízení týkat pouze tohoto prvku a zamítavé rozhodnutí mohlo být vzato zpět, pouze pokud by Komise z absence závazků společností, které uzavřely spornou dohodu, vyvodila nutnost pokračovat ve vyšetřování uvedené dohody, jelikož dotčená protiprávnost by tak postihovala i volbu zamítnout stížnost. Tímto postupem Komise nezaměnila prvky týkající se postupu zpětvzetí a meritum věci vyznačující se neexistencí dostatečného zájmu Společenství, ale pouze přezkoumala, zda podmínka pro zpětvzetí aktu, tedy jeho protiprávnost, byla v projednávaném případě splněna.

b) Kontroly – Legalita systému kontrol (čl. 20 odst. 4 nařízení (ES) č. 1/2003)

Spojené věci *Deutsche Bahn a další v. Komise* (rozsudek ze dne 6. září 2013, T-289/11, T-290/11 a T-521/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) poskytly Tribunálu možnost posoudit legalitu systému kontrol zavedeného čl. 20 odst. 4 nařízení (ES) č. 1/2003⁶ v rámci žalob směřujících proti několika rozhodnutím Komise týkajícím se odvětví železniční dopravy, která žalobkyním ukládala, aby se podrobily kontrolám. Žalobkyně tvrdily, že sporná rozhodnutí, která byla přijata bez předchozího soudního povolení, nerespektují záruky poskytované zásadou nedotknutelnosti obydlí. V této souvislosti uplatňovaly rovněž námitku protiprávnosti týkající se zejména výše uvedeného ustanovení nařízení č. 1/2003.

V tomto ohledu Tribunál nejprve konstatoval, že výkon kontrolních pravomocí svěřený Komisi tímto ustanovením v prostorách podniku představuje zjevný zásah do práva tohoto podniku na respektování jeho soukromého života, obydlí a korespondence. Systém zavedený nařízením č. 1/2003, zejména pak jeho čl. 20 odst. 4, však vykazuje vhodné a dostatečné záruky odpovídající dostatečně striktnímu ohraničení těchto pravomocí prostřednictvím pěti kategorií záruk, které mohou zhojit neexistenci předchozího soudního povolení. Tribunál měl za to, že způsob, jakým byl systém zavedený nařízením č. 1/2003 v projednávaném případě proveden, umožnil zaručit všech pět výše uvedených kategorií záruk. Rozhodnutí o kontrolách zejména obsahovala prvky stanovené v čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003.

⁵ T-170/06, Sb. rozh. s. II-2601.

⁶ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003, ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101 SFEU] et [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1).

Zaprvé rozhodnutí o kontrole musí uvést předmět a účel kontroly, stanovit datum, kdy má začít, a uvést sankce podle článků 23 a 24 nařízení č. 1/2003, jakož i právo na přezkoumání tohoto rozhodnutí unijním soudem. Odůvodnění musí rovněž uvádět předpoklady a domněnky, které Komise zamýšlí ověřit. Zadruhé jsou z šetření Komise vyloučeny dokumenty nesouvisející s obchodní činností, to znamená s působením podniku na trhu, a podniky, jež jsou na základě rozhodnutí o kontrole vyšetřovány, mají možnost využít právní pomoc nebo možnost zachovat důvěrnost korespondence mezi právními zástupci a klienty. Kromě toho Komise nemůže dotyčnému podniku uložit povinnost poskytnout odpovědi, kterými by tento podnik připustil existenci protiprávního jednání, které má Komise prokázat. Tato zásada se použije rovněž na otázky, které mohou vyšetřovatelé položit v rámci kontroly uskutečněné na základě čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003. Zatřetí Komise nedisponuje nadměrnými donucovacími prostředky, které by fakticky znemožnily odmítnutí kontroly na základě čl. 20 odst. 6 nařízení č. 1/2003. Zaměstnanci Komise si tak nemohou vynutit přístup do prostor nebo movitostí či přinutit zaměstnance podniku, aby jim poskytli takový přístup, ani provést prohlídky bez povolení odpovědných osob podniku. Začtvrté je Komise povinna využít pomoci vnitrostátních orgánů státu, na jehož území má být kontrola provedena. Tento postup spouští kontrolní, případně soudní mechanismy dotyčného členského státu. A konečně zapáté, ohraničení zásahu, jakým je kontrola, spočívá rovněž v následném přezkumu legality rozhodnutí nařizujícího kontrolu unijním soudem, přičemž existence takového přezkumu je zvláště významná, protože může zhojit neexistenci předchozího soudního povolení.

c) Soudní přezkum – Přezkum v plné jurisdikci

V rozsudku ze dne 16. září 2013, *Galp Energía España a další v. Komise* (T-462/07, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál upřesnil, že nemožnost zohlednit v rámci přezkumu legality takový důkaz nezohledněný v napadeném rozhodnutí, jako bylo v projednávaném případě prohlášení ředitele prodeje bitumenu společnosti Petrogal Española, SA (nyní Galp Energia España, SA), které bylo součástí přílohy žaloby, neplatí v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci.

Tato pravomoc opravňuje Tribunál změnit napadený akt se zohledněním všech skutkových okolností uplatňovaných účastníky řízení. Z toho plyne, že skutečnost, že Komise nemůže v rámci přezkumu legality dosáhnout nahrazení odůvodnění, nebrání tomu, aby Tribunál v rámci výkonu své pravomoci přezkumu v plné jurisdikci zohlednil sporné prohlášení umožňující prokázat vědomosti, které žalobkyně měly o jednom z prvků vytýkaného protiprávního jednání, jestliže veškeré písemnosti ve spisu byly předmětem kontradiktorní diskuse účastníků řízení.

Je tomu tak tím spíše, že posouzení přiměřenosti výše pokut může odůvodnit předložení a zohlednění doplňujících informací, jejichž uvedení v rozhodnutí není jako takové na základě povinnosti uvést odůvodnění stanovené v článku 296 SFEU vyžadováno. Je tomu tak zejména u informací týkajících se přičítání určitých protiprávních jednání podniku za dané období. Mimoto nelze vyloučit ani to, že by se doplňující informace mohly týkat konstatování protiprávního jednání. Pravomoc přezkumu v plné jurisdikci, která umožňuje Tribunálu takové informace zohlednit, může být vykonávána i tehdy, pokud se uplatňovaný bod žalobního důvodu týká konstatování protiprávního jednání, jelikož pokud je odůvodněný, může takový bod vést ke změně výše pokuty. Mimoto uplatňování pravomoci přezkumu v plné jurisdikci Tribunálem, včetně případů, kdy je zpochybňováno konstatování protiprávního jednání, mu může umožnit snížit výši pokuty i v případě, kdy by ani částečné zrušení sporného rozhodnutí nebylo možné. Tak je tomu například tehdy, kdy i přesto, že určité informace, z nichž Komise vycházela při závěru o účasti žalobkyně na protiprávním jednání, nejsou prokázány, nemůže toto zjištění odůvodnit zrušení sporného rozhodnutí, ale pouze snížení výše pokuty, zohledňující méně aktivní nebo méně pravidelnou účast žalobkyně.

d) Přiměřená délka – Soudní řízení

V rozsudku ze dne 16. září 2013, *CEPSA v. Komise* (T-497/07, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál rozhodl, že bod žalobního návrhu založený na nepřiměřené délce soudního řízení je nepřipustný, je-li předložen v rámci té žaloby, ohledně níž bylo tvrzeno, že došlo k porušení zásady přiměřené délky. Nebylo-li by tomu tak, soudní kolegium rozhodující o žalobě by při přezkumu tohoto bodu muselo rozhodnout o vlastním pochybení nebo protiprávním jednání, což by mohlo u žalobkyně vyvolávat legitimní pochybnosti týkající se objektivní nestrannosti kolegia. Tribunál mimoto v projednávaném případě uvedl, že nepřipustnost dotčeného bodu žalobního návrhu nijak nezasahuje do práva žalobkyně na přístup k soudu, neboť by mohla takový bod uplatnit v rámci kasačního opravného prostředku směřujícího proti jeho rozsudku, případně v rámci žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti na základě článků 268 SFEU a 340 SFEU.

2. Příspěvky v oblasti působnosti článku 101 SFEU

a) Důkaz jednání ve vzájemné shodě

Věc *Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto v. Komise* (rozsudek ze dne 12. dubna 2013, T-401/08⁷) umožnila Tribunálu upřesnit dosah požadavků na dokazování, které musí Komise dodržovat při prokazování jednání ve vzájemné shodě.

V tomto ohledu Tribunál připomněl, že pokud úvahy Komise vedoucí ke konstatování jednání ve vzájemné shodě spočívají na předpokladu, že skutečnosti prokázané v jejím rozhodnutí nelze vykládat jinak než na základě jednání podniků ve vzájemné shodě, stačí dotčným podnikům prokázat okolnosti, které poskytují jiné vysvětlení skutkového stavu zjištěného Komisí, a umožňují tak nahradit vysvětlení skutkového stavu Komisí jiným vysvětlením. Tato zásada se nicméně neuplatní, pokud důkaz jednání podniků ve vzájemné shodě neplyne z prostého zjištění paralelního jednání na trhu, nýbrž z důkazů, z nichž vyplývá, že jednání byla výsledkem vzájemné součinnosti. Za těchto podmínek je na dotčných podnicích, aby nejen předložily údajné jiné vysvětlení skutkového stavu konstatovaného Komisí, ale rovněž aby zpochybnilly stav prokázaný na základě důkazů předložených Komisí.

Vzhledem k těmto úvahám měl Tribunál v projednávaném případě za to, že dříve, než bude posouzena existence jiných vysvětlení paralelního jednání, než je vysvětlení jako jednání ve vzájemné shodě, je třeba zkoumat, zda Komise prokázala protiprávní jednání týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti obsaženého ve sporných dohodách, které je žalobkyni vytýkáno, prostřednictvím důkazů, které překračují pouhé konstatování paralelního jednání. Tribunál zdůrazňuje, že přezkum této otázky předchází přezkumu opodstatněnosti vysvětlení jiných, než je vysvětlení jako jednání ve vzájemné shodě, jelikož kdyby tento soud dospěl k závěru, že takové důkazy byly v napadeném rozhodnutí předloženy, uvedená vysvětlení, ač by byla věrohodná, by nevyvrátila konstatování tohoto protiprávního jednání.

Co se týče důkazní hodnoty skutečností uplatňovaných Komisí jakožto důkazů o jednání ve vzájemné shodě bez opory v paralelním jednání dotčených organizací pro kolektivní správu, Tribunál ohledně diskuzí vedených uvedenými organizacemi v souvislosti s činnostmi, které řídila Mezinárodní konfederace společností autorů a skladatelů (Confédération internationale

⁷ Tato věc spadá do skupiny 22 věcí týkajících se podmínek správy práv na veřejné předvádění hudebních děl a udělování příslušných licencí organizacemi pro kolektivní správu autorských práv. Napadené rozhodnutí bylo zrušeno a žalobcům tak bylo vyhověno ve 21 z těchto věcí.

des sociétés d'auteurs et compositeurs, CISAC) zejména uvedl, že samotná Komise zdůraznila, že napadené rozhodnutí nezakazuje systém vzájemného zastupování mezi těmito organizacemi ani jakoukoliv formu omezení územní působnosti zmocnění, které si udělovaly. Komise nevytýkala uvedeným organizacím ani to, že v rámci činností, které řídila CISAC, do jisté míry spolupracovaly. Komise kritizovala to, že ohledně omezení územní působnosti postupovaly všechny zmíněné organizace koordinovaně. Pouhá skutečnost, že se tyto organizace setkávaly v rámci činností řízených CISAC a v různých formách spolu spolupracovaly, proto sama o sobě není indicií zakázaného jednání ve vzájemné shodě. Odehrávají-li se totiž schůzky mezi podniky, které jsou obviněny z porušení práva hospodářské soutěže, v podmínkách, které ukazují, že tyto schůzky byly nezbytné ke kolektivnímu řešení otázek nesouvisejících s porušením uvedeného práva, Komise nemůže předpokládat, že cílem těchto schůzek byla koordinace protisoutěžního jednání. V tomto ohledu měl Tribunál za to, že Komise nepředložila žádný důkaz o tom, že schůzky pořádané konfederací CISAC, kterých se žalobkyně účastnila, se týkaly omezení hospodářské soutěže v souvislosti s vnitrostátním vymezením územní působnosti.

Pokud jde o věrohodnost jiných vysvětlení paralelního jednání organizací pro kolektivní správu nežli vysvětlení jako jednání ve vzájemné shodě, Tribunál měl zejména za to, že Komise nemůže vyvrátit vysvětlení paralelního jednání těchto organizací předložené žalobkyní, které ho odůvodňuje potřebou bojovat proti nezákonnému užívání hudebních děl, pouze tvrzením, že pokud jde o způsoby využití uvedené v napadeném rozhodnutí, existují technická řešení, jež umožňují dohled na dálku. V tomto ohledu, pokud Komise použila určité příklady s cílem vyvrátit věrohodnost tvrzení dotyčného podniku, náleží jí prokázat, proč jsou tyto příklady relevantní. Komise kromě toho nemůže tomuto podniku vytýkat, že nepředložil další upřesnění, neboť je to právě ona, kdo musí předložit důkaz o protiprávním jednání. Pokud má tedy Komise ve správné fázi řízení za to, že dotyčný podnik své vysvětlení dostatečně nepodepřel, musí pokračovat v šetření spisu nebo konstatovat, že zúčastněný subjekt nebyl schopen předložit nezbytné údaje. Tribunál tak rozhodl, že v projednávaném případě z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by nedostatečná analýza Komise byla důsledkem toho, že nemohla od organizací pro kolektivní správu nebo od konfederace CISAC, jejímiž členy tyto organizace jsou, získat informace, které potřebovala ke zkoumání, zda existují věrohodná vysvětlení paralelního jednání organizací pro kolektivní správu.

b) Účast na jediném protiprávním jednání

i) Narušení hospodářské soutěže

V rozsudku ze dne 16. září 2013, *Wabco Europe a další v. Komise* (T-380/10), týkajícím se kartelových dohod na belgickém, německém, francouzském, italském, nizozemském a rakouském trhu se sanitární technikou, Tribunál odmítl argumenty vznesené Komisí na jednání, podle kterých tato nebyla povinna prokázat narušení hospodářské soutěže vyplývající z každé schůzky sdružení, jelikož sanitární keramika byla součástí podskupin výrobků, na které se vztahovalo jediné protiprávní jednání. Taková kvalifikace nezbavovala Komisi povinnosti prokázat existenci narušení hospodářské soutěže ve vztahu ke každé ze tří podskupin výrobků dotčených uvedeným protiprávním jednáním. I když existuje jediné protiprávní jednání v případě dohod nebo jednání ve vzájemné shodě, které zatímco se týkají různých výrobků, služeb nebo území, spadají do celkového plánu vědomě prováděného dotyčnými podniky za účelem dosažení jediného protisoutěžního cíle, konstatování takového protiprávního jednání nemůže odstranit předběžnou podmínku týkající se existence narušení hospodářské soutěže, které se dotýká každého z trhů s výrobky, na které se vztahuje uvedené jediné protiprávní jednání.

ii) Pojem opakovaného protiprávního jednání

Ve věci *Trelleborg Industrie a Trelleborg v. Komise* (rozsudek ze dne 17. května 2013, T-147/09 a T-148/09) měl Tribunál poté, co vyloučil kvalifikaci dotčeného protiprávního jednání jako jediného a trvalého protiprávního jednání, příležitost rozhodnout o opodstatněnosti kvalifikace uvedeného protiprávního jednání jako jediného a opakovaného protiprávního jednání.

V tomto ohledu upřesnil, že pojem opakovaného protiprávního jednání se liší od pojmu trvalého protiprávního jednání, přičemž toto rozlišování bylo ostatně potvrzeno použitím spojky „nebo“ v čl. 25 odst. 2 nařízení č. 1/2003. Jestliže je tedy možné mít za to, že účast podniku na protiprávním jednání byla přerušena a že se podnik účastnil protiprávního jednání před a po tomto přerušení, může být toto protiprávní jednání kvalifikováno jako opakované, pokud – stejně jako v případě trvalého protiprávního jednání – existuje jediný cíl, který sleduje před přerušením a po něm, což je možné vyvodit z totožnosti cílů dotčených praktik, dotčených výrobků, podniků, které se koluze účastnily, hlavních způsobů jejich provádění, zúčastněných fyzických osob jednajících na účet podniků a konečně ze zeměpisné působnosti dotčených praktik. Protiprávní jednání je v takovém případě jediné a opakované, a i když Komise může uložit pokutu za celou dobu trvání protiprávního jednání, nemůže ji uložit naopak za období, během kterého bylo protiprávní jednání přerušeno. Jednotlivá období protiprávního jednání, kterých se účastnil tentýž podnik, ale pro která nelze prokázat společný cíl, tak nemohou být kvalifikována jako jediné protiprávní jednání – trvalé nebo opakované – a představují odlišná protiprávní jednání. Vzhledem k těmto úvahám došel Tribunál k závěru, že v projednávaném případě mu nesprávná kvalifikace protiprávního jednání ze strany Komise jako trvalého protiprávního jednání s ohledem na skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu, na nichž napadené rozhodnutí spočívalo, nebrání překvalifikovat toto jednání na opakované protiprávní jednání.

c) Stanovení pokuty

i) Doba trvání protiprávního jednání

V rozsudku ze dne 13. září 2013, *Total Raffinage Marketing v. Komise* (T-566/08, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), týkajícím se kartelových dohod na trhu parafínových vosků Tribunál shledal, že Komise na základě odstavce 24 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006⁸ při určování délky účasti žalobkyně na protiprávním jednání považovala účast v délce sedmi měsíců a dvaceti osmi dnů za účast v délce jednoho roku a že takovou dobu určila i u obou zbylých společností účastnících se kartelové dohody, u nichž délka účasti na protiprávním jednání činila jedenáct měsíců a dvacet dnů, respektive jedenáct měsíců a dvacet sedm dnů, což znamená, že bylo s různými situacemi zacházeno stejným způsobem. Jelikož jediným zdrojem tohoto stejného zacházení je způsob výpočtu uvedený v odstavci 24 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006, nelze na takové zacházení nahlížet jako na objektivně odůvodněné. Jelikož cílem tohoto ustanovení je zajistit, aby byla výše pokuty přiměřená délce účasti na protiprávním jednání, nemůže být objektivním odůvodněním nerovného zacházení, jelikož výsledkem jeho striktního uplatnění v daném případě je určení délky účasti, která je zjevně nepřiměřená jak skutečné délce účasti žalobkyně na kartelové dohodě, tak i s ohledem na zacházení s dalšími účastníky.

⁸ Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2).

ii) Spolupráce

– Právo neusvědčovat sám sebe

Věc, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *Galp Energia España a další v. Komise*, poskytl Tribunálu příležitost zdůraznit, že i když Komise nemůže podniku uložit povinnost poskytnout odpovědi, kterými by tento podnik připustil existenci protiprávního jednání, které má Komise prokázat, riziko, že dotčený podnik nezíská plnou výhodu na základě oznámení o spolupráci z roku 2002⁹, které ho vybízí k upřímné spolupráci s Komisí, včetně předložení informací nebo prohlášení jdoucích proti jeho zájmům, nelze zaměňovat s donucovacím opatřením, ukládajícím tomuto podniku přiznat existenci protiprávního jednání. Uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 totiž prvotně plyne z iniciativy dotčeného podniku, který žádá, aby byla ve vztahu k němu uplatněna ustanovení tohoto oznámení, a nikoliv z jednostranného kroku Komise vnuceného tomuto podniku. Při neexistenci donucovacího opatření ukládajícího podniku přispět k prokázání protiprávnosti vlastního jednání proto mají prohlášení tohoto podniku připouštějící existenci protiprávního jednání důkazní hodnotu.

– Jednání spolupracujícího podniku

V rámci věci *Roca v. Komise* (rozsudek ze dne 16. září 2013, T-412/10, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) Komise tvrdila, že žalobkyně svým jednáním následujícím po její žádosti o snížení výše pokuty zpochybnila významnou přidanou hodnotu informací, které poskytla, zejména z důvodu, že neprokázala opravdové odhodlání spolupracovat ve správním řízení a že sama zmenšila užitečnost těchto informací zpochybněním jejich věrohodnosti.

V tomto ohledu Tribunál uvedl, že napadené rozhodnutí neobsahuje žádné zpochybnění informací poskytnutých žalobkyní v rámci žádosti o snížení výše pokuty pro dotčený trh, v projednávaném případě francouzský trh. Dále zdůraznil, že vzhledem k tomu, že prohlášení, z nichž Komise vycházela při tvrzení o tom, že žalobkyně zpochybnila významnou přidanou hodnotu informací, které poskytla, se týkala protiprávního jednání souvisejícího s armaturami, k němuž došlo na tomto trhu, nemohla tato prohlášení zpochybnit přidanou hodnotu uvedených informací, které se týkaly pouze protiprávního jednání souvisejícího se sanitární keramikou ve Francii. Jelikož žádný z poznatků uplatněných Komisí v napadeném rozhodnutí nebo rozvinutých v rámci soudního řízení mimoto neumožňuje přijmout závěr, že žalobkyně znevážila jí poskytnuté informace, Tribunál měl za to, že Komise se nesprávně domnívala, že žalobkyně svým jednáním následujícím po její žádosti o snížení výše pokuty snížila hodnotu informací, které předtím poskytla.

d) Přičtení protiprávního jednání – Uložení povinnosti zaplatit pokutu společně a nerozdílně

Věc *Roca Sanitario v. Komise* (rozsudek ze dne 16. září 2013, T-408/10, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) umožnila Tribunálu zdůraznit, že pokud je odpovědnost mateřské společnosti založena pouze na účasti její dceřiné společnosti na kartelové dohodě, je odpovědnost mateřské společnosti považována za naprosto odvozenou, akcesorickou a zcela závislou na odpovědnosti její dceřiné společnosti, a nemůže proto převyšovat odpovědnost dceřiné společnosti. Za těchto okolností může Tribunál v rámci žaloby podané mateřskou společností, pokud to bylo obsahem jejích návrhových žádání, na tuto společnost uplatnit jakékoliv snížení výše pokuty případně přiznané její dceřiné společnosti v řízení o žalobě podané posledně uvedenou.

⁹ Oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3).

Tribunál tímto nerozhoduje nad rámec návrhových žádání, i když v nich mateřská společnost neuplatnila žádné pochybení Komise při stanovení výše pokuty.

Státní podpory

1. Přípustnost

Tribunál v roce 2013 upřesnil pojmy napadnutelného aktu, aktivní legitimace a osobního dotčení v oblasti státních podpor.

Tribunál měl možnost zabývat se prvními dvěma pojmy zejména ve věci *Aiscat v. Komise* (rozsudek ze dne 15. ledna 2013, T-182/10).

Tribunál rozhodl, že rozhodnutí Komise o odložení stížnosti přijaté formou dopisu generálního ředitelství představuje akt napadnutelný žalobou ve smyslu článku 263 SFEU. Přezkum stížnosti v oblasti státních podpor totiž nutně vede k zahájení předběžné fáze přezkumu, kterou je Komise povinna ukončit přijetím rozhodnutí na základě článku 4 nařízení (ES) č. 659/1999¹⁰, přičemž implicitní odmítnutí zahájit formální vyšetřovací řízení nelze kvalifikovat jako pouhé předběžné opatření. Mimoto pro určení, zda akt Komise je takovým rozhodnutím, je třeba zohlednit pouze obsah tohoto aktu, a nikoliv skutečnost, zda tento akt splňuje určité formální požadavky. Povinnost Komise přijmout rozhodnutí na konci předběžné fáze přezkumu kromě toho není podmíněna kvalitou informací předložených stěžovatelem. Nízká kvalita takových informací tedy nemůže Komisi zbavit povinnosti zahájit předběžnou fázi přezkumu a zakončit ji přijetím rozhodnutí. Z toho pro Komisi nevyplyvá nepřiměřená povinnost přezkumu v případech, kdy jsou poskytnuté informace neurčité nebo se týkají velmi široké oblasti. Jelikož Komise v projednávaném případě jasně uvedla, že sporná opatření zřejmě státní podporu nepředstavují, došel Tribunál k závěru, že napadené rozhodnutí musí být považováno za rozhodnutí přijaté podle čl. 4 odst. 2 nařízení č. 659/1999.

Pokud jde o aktivní legitimaci žalobce, profesního sdružení pověřeného obranou kolektivních zájmů svých členů, Tribunál připomněl, že takové sdružení může podat žalobu na neplatnost proti konečnému rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor zejména tehdy, jestliže jsou podniky, které zastupuje, nebo alespoň některé z nich, individuálně aktivně legitimovány k podání žaloby. Upřesnil, že v této souvislosti není k tomu, aby mu byla přiznána aktivní legitimace v řízeních před unijními soudy, nezbytné, aby sdružení, jehož úkoly uvedené ve stanovách zahrnují ochranu zájmů jeho členů, mělo navíc zvláštní pověření vydané těmito členy. Stejně tak jelikož podání žaloby k těmto soudům patří mezi úkoly tohoto sdružení uvedené ve stanovách, skutečnost, že někteří z jeho členů se mohou od podání konkrétní žaloby následně distancovat, nemohla popřít jeho právní zájem na podání žaloby.

V usnesení ze dne 9. září 2013, *Altadis v. Komise* (T-400/11), se Tribunál zabýval pojmem osobní dotčení¹¹. V projednávaném případě se jednalo o osobní dotčení žalobkyně, příjemkyně podpory poskytnuté v rámci režimu podpor, rozhodnutím Komise prohlašujícím tento režim za neslučitelný s vnitřním trhem. Tribunál, jemuž byla předložena žaloba na neplatnost směřující proti uvedenému rozhodnutí, uvedl, že i když žalobkyně mohla prokázat, že je skutečným příjemcem sporného

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [108 SFEU] (Úř. věst. L 83, s. 1).

¹¹ K výkladu tohoto pojmu viz rovněž usnesení vydaná týž den ve věcech *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria v. Komise* (T-429/11) a *Telefónica v. Komise* (T-430/11) (nezveřejněná, probíhají řízení o kasačním opravném prostředku).

režimu, nepostačuje to k tomu, aby mohla být považována za osobně dotčenou rozhodnutím Komise. Osobní dotčení skutečného příjemce individuálních podpor, které byly poskytnuty v rámci režimu podpor a jejichž navrácení Komise nařídila, totiž vyžaduje, aby podporu podléhající stanovené povinnosti navrácení obdržel. Navrácení se tak musí vztahovat konkrétně na podporu, kterou obdržela dotčená žalobkyně, a nikoliv obecně na podpory poskytnuté v rámci dotyčného režimu podpor. Proto okolnost, že se jedná o skutečného příjemce režimu podpor, nepostačuje k tomu, aby byl uvedený příjemce individualizován, pokud se na něj tak jako v dotčené věci nevztahuje povinnost navrácení podpor poskytnutých v rámci uvedeného režimu, stanovená napadeným rozhodnutím.

2. Věcné otázky

a) Pojem státní podpory

Věc *MOL v. Komise* (rozsudek ze dne 12. listopadu 2013, T-499/10) poskytla Tribunálu možnost, aby se znovu zabýval podmínkou selektivnosti, která je zakládajícím znakem pojmu státní podpory. V projednávaném případě se jednalo o smlouvu podepsanou v roce 2005 maďarským státem a naftařskou společností, která stanovovala poplatek za těžbu pro uvedenou společnost, jakož i o změny maďarského horního zákona z roku 2007 v rozsahu, v němž zvýšily poplatky pro konkurenty uvedené společnosti.

Tribunál, který měl rozhodnout o žalobě podané touto společností proti rozhodnutí Komise, které kvalifikovalo soubor těchto dvou opatření jako státní podporu neslučitelnou se společným trhem, nejprve uvedl, že při použití čl. 107 odst. 1 SFEU je třeba určit, zda v rámci daného právního režimu může státní opatření zvýhodňovat určité podniky před ostatními, které se s ohledem na cíl sledovaný uvedeným režimem nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci. V případě, kdy stát uzavře s hospodářským subjektem smlouvu, která nevykazuje prvky státní podpory, nemůže skutečnost, že následně se okolnosti mimo dosah této smlouvy změní tak, že se dotyčný subjekt ocitne ve výhodnějším postavení než ostatní subjekty, které obdobnou smlouvu neuzavřely, stačit k tomu, aby na smlouvu posuzovanou společně s následnou změnou okolností mimo dosah této smlouvy bylo možno nahlížet jako na státní podporu. Naopak, takovou kombinaci prvků, jako je kombinace dotčená v uvedeném případě, lze kvalifikovat jako státní podporu tehdy, když stát za účelem ochrany jednoho nebo více subjektů již působících na trhu uzavře s těmito subjekty smlouvu, na jejímž základě je jim zaručena výše poplatku po celou dobu trvání této smlouvy, a má přitom v úmyslu posléze využít své pravomoci vydávat právní předpisy tak, že výši poplatku zvýší, aby ostatní subjekty na trhu byly znevýhodněny.

Na základě těchto úvah Tribunál podotkl, že sporná právní úprava umožňovala všem těžařským podnikům požádat o prodloužení těžebních práv k jednomu nebo více ložiskům, na nichž těžba nebyla zahájena ve lhůtě pěti let od vydání povolení k těžbě. Okolnost, že žalobkyně byla jediným podnikem, který smlouvu o prodloužení v odvětví uhlovodíků skutečně uzavřel, nemohla tento závěr změnit, jelikož tuto skutečnost lze vysvětlit nezájmem ostatních subjektů, a tedy nepodáním žádostí o prodloužení, nebo nedosažením dohody stran ohledně výše poplatku za prodloužení. Z toho plyne, že kritéria, která sporná právní úprava stanovila pro uzavření smlouvy o prodloužení, je třeba považovat za objektivní a vztahující se na každý subjekt, který by potenciálně mohl mít zájem.

Vzhledem k neselektivnosti, kterou se vyznačuje právní rámec upravující uzavírání smluv o prodloužení, a k neexistenci jakéhokoli náznaku příznivějšího zacházení maďarských orgánů se žalobkyní ve srovnání s kterýmkoli jiným podnikem ve srovnatelné situaci měl Tribunál za to, že selektivnost smlouvy z roku 2005 nelze považovat za prokázanou. Vzhledem k tomu, že Komise

navíc ani netvrdila, že by při uzavírání smlouvy z roku 2005 bylo předjímano zvýšení poplatků za těžbu, nelze kombinaci této smlouvy a sporné právní úpravy platně kvalifikovat jako státní podporu ve smyslu článku 107 SFEU.

V rozsudku ze dne 12. září 2013, *Německo v. Komise* (T-347/09, nezveřejněný), Tribunál potvrdil rozhodnutí Komise kvalifikující bezplatný převod pozemků náležejících do přírodního dědictví Spolkové republiky Německo organizacím zabývajícím se ochranou životního prostředí jako státní podporu. Věc, v níž byl vydán uvedený rozsudek, se týkala žaloby podané proti tomuto rozhodnutí Spolkovou republikou Německo, která tvrdila, že Komise nesprávně považovala uvedené organizace za podniky, jimž byla poskytnuta výhoda.

Povaha dotčených činností musí být posuzována zejména v souvislosti se zásadou, podle níž veřejnoprávní subjekt v rozsahu, v němž vykonává hospodářskou činnost, kterou lze oddělit od výkonu jeho výsad veřejné moci, jedná jakožto podnik, zatímco v případě, že je uvedená hospodářská činnost od výkonu výsad veřejné moci neoddělitelná, zůstávají veškeré činnosti vykonávané uvedeným subjektem činnostmi, které souvisejí s výkonem těchto výsad veřejné moci. Činnost, jejímž předmětem je ochrana životního prostředí, má sice výlučně společenskou povahu, Tribunál však měl za to, že Komise správně rozhodla, že dotyčné organizace vykonávají i další činnosti, které mají hospodářskou povahu a ve vztahu k nimž je třeba na tyto organizace nahlížet jako na podniky. Prostřednictvím takových činností povolených v rámci sporných opatření, jako jsou prodej dřeva, vydávání loveckých a rybářských lístků, jakož i turistické služby, totiž uvedené organizace přímo nabízejí výrobky a služby na trzích, na nichž působí hospodářská soutěž, a sledují tak zájem, který lze oddělit od výlučně společenského cíle ochrany životního prostředí. Jelikož tyto organizace při výkonu těchto činností konkurovaly hospodářským subjektům sledujícím výdělečný cíl, není rozhodující, že při nabízení svých výrobků a služeb takový cíl nesledovaly.

Tribunál dále zkoumal to, zda sporná opatření poskytovala uvedeným organizacím výhodu. Zde odpověděl rovněž kladně, jelikož měl za to, že bezplatný převod pozemků jim umožňoval obchodní využití, které je zvýhodňovalo oproti dalším podnikům činným v dotyčných oborech, které k tomu, aby mohly vykonávat tytéž činnosti, musely do pozemků investovat. Komise tak správně dospěla k závěru, že byly organizace zabývajícím se ochranou životního prostředí zvýhodněny.

b) Služby obecného hospodářského zájmu

Věci *Orange v. Komise* (rozsudek ze dne 16. září 2013, T-258/10, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), *Iliad a další v. Komise* (rozsudek ze dne 16. září 2013, T-325/10, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) a *Colt Télécommunications France v. Komise* (rozsudek ze dne 16. září 2013, T-79/10, nezveřejněný) umožnily Tribunálu rozhodnout o relevantnosti kritéria selhání trhu v rámci konstatování existence služby obecného hospodářského zájmu v souvislosti s vybudováním a provozováním superrychlé sítě elektronických komunikací.

V tomto ohledu Tribunál zdůrazňuje, že i když je kritérium selhání trhu zohledňováno při posuzování slučitelnosti podpory s vnitřním trhem, má svou roli rovněž při určování samotné existence podpory, a zejména existence služby obecného hospodářského zájmu. Podle platných pravidel, pokud se veřejné orgány domnívají, že určité služby mají povahu obecného zájmu a že tržní mechanismy by nemusely zajistit uspokojivou dodávku těchto služeb, mohou tak zajistit poskytování některých služeb, které mají plnit tyto potřeby, ve formě povinností služby obecného zájmu. Naopak v oblastech, v nichž již soukromí investoři investovali do dané infrastruktury a poskytují konkurenceschopné služby, nemůže být vybudování souběžné konkurenční infrastruktury financované z veřejných zdrojů považováno za službu obecného hospodářského zájmu.

Tribunál měl za to, že ze všech těchto pravidel plyne, že posouzení existence selhání trhu je podmínkou pro kvalifikaci některé činnosti jako služby obecného hospodářského zájmu, a tak i pro konstatování neexistence státní podpory, a upřesnil, že k tomuto posouzení musí dojít v okamžiku zavádění služby, která má vyřešit zjištěné selhání. Toto posouzení musí zahrnovat i analýzu předpokládaného vývoje tržní situace po celou dobu uplatňování režimu služby obecného hospodářského zájmu, během níž musí být selhání trhu rovněž ověřováno.

Výše uvedená věc *Iliad a další v. Komise* byla pro Tribunál rovněž příležitostí vyjasnit pojem selhání trhu, když ho kvalifikoval jako objektivní pojem, jehož posouzení vychází z analýzy konkrétní tržní situace¹².

Pokud jde konkrétně o budování vysokorychlostních a superrychlých komunikačních sítí, k selhání trhu, které by mohlo mít za následek zavedení služby obecného hospodářského zájmu, dochází tehdy, když lze prokázat, že by soukromí investoři nemuseli být schopni v blízké budoucnosti, tj. během příštích tří let, zajistit odpovídající pokrytí pro všechny občany nebo uživatele, a že by tak mohli velkou část veřejnosti připravit o připojení. Z objektivní povahy posouzení existence selhání trhu plyne, že pro účely tohoto posouzení nejsou důvody nedostatku soukromé iniciativy rozhodující. Tribunál došel k závěru, že z jednoho konkrétního důvodu zjištěného selhání nelze vyvodit, že byl vznik služby obecného hospodářského zájmu vyloučen.

Ve výše uvedeném rozsudku *Iliad a další v. Komise* se Tribunál mimoto znovu zabýval požadavkem zakotveným judikaturou vycházející z rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*¹³, podle níž k tomu, aby se státem poskytovaná náhrada mohla vyhnout kvalifikaci jako státní podpora, musí být podnik-příjemce pověřen službou obecného hospodářského zájmu aktem veřejné moci, který musí jasně definovat povinnosti plynoucí z dotčené služby. Tribunál zdůraznil, že i když měla Komise za to, že dotčené povinnosti služby obecného zájmu byly v dohodě o pověření veřejnou službou týkající se sporného projektu i v programu konzultací předaném uchazečům v rámci výběrového řízení na pověření realizací uvedeného projektu jasně definovány, měl být tento program nicméně považován za pouhý přípravný akt v rámci postupu vedoucího k uzavření uvedené dohody. Vzhledem k tomu, že subjekt pověřený službou obecného hospodářského zájmu určovala tato dohoda, a nikoliv program konzultací, měla tak jasnou definici povinností veřejné služby, kterými byl tento subjekt pověřen, obsahovat tato dohoda. Jelikož program konzultací nepředstavuje relevantní dokument, odmítl Tribunál jako irelevantní argument žalobkyň založený na existenci rozporu mezi definicí těchto povinností obsaženou v dohodě o pověření veřejnou službou a definicí obsaženou v programu konzultací.

A konečně, výše uvedené věci *Orange v. Komise*, *Iliad a další v. Komise* a *Colt Télécommunications v. Komise* vedly Tribunál k přezkumu problematiky náhrady nákladů vyvolaných plněním závazků veřejné služby. Tribunál připomněl, že taková náhrada nemůže přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech vynaložených nákladů nebo jejich části při zohlednění příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, který je přiměřený plnění dotčených povinností, a konstatoval, že i když může náhrada pokrývat pouze náklady na budování infrastruktury v nerentabilních oblastech, mohou být příjmy z komerčního provozování infrastruktury v rentabilních oblastech použity k financování služby obecného hospodářského zájmu v nerentabilních oblastech. Pokrytí rentabilních oblastí tudíž nutně neznamená, že by poskytnutá dotace byla nadměrná, jestliže je zdrojem příjmů k financování pokrytí v nerentabilních oblastech, a umožňuje tak snížit výši poskytnuté dotace.

¹² V tomto smyslu viz rovněž výše uvedený rozsudek *Colt Télécommunications France v. Komise*.

¹³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, C-280/00, Recueil, s. I-7747.

c) Pojem „závažné obtíže“

Ve výše uvedeném rozsudku *Orange v. Komise* mohl Tribunál mimo jiné rozvinout úvahy týkající se pojmu „závažné obtíže“, které v rámci uplatnění pravidel pro státní podpory vyžadují zahájení formální fáze vyšetřování.

Tribunál připomněl, že pojem „závažné obtíže“ má objektivní povahu. Existence takových obtíží musí být posuzována vzhledem k okolnostem přijetí napadeného aktu i k jeho obsahu, objektivně, s uvedením odůvodnění rozhodnutí do souvislostí s informacemi, jež mohla mít Komise k dispozici v okamžiku rozhodování o kvalifikaci sporného opatření jako podpory. Z toho plyne, že pro prokázání existence závažných obtíží není možné zohlednit množství a rozsah připomínek vznesených k danému projektu konkurenčními operátory. Tyto úvahy platí tím spíše, pokud se tak jako v projednávaném případě přinejmenším jeden z těchto operátorů vznášejících námitky účastnil výběrového řízení na operátora pověřeného realizací sporného projektu a neměl v něm úspěch. Zohlednění množství a rozsahu připomínek vznesených proti takovému projektu by znamenalo, že by zahájení formálního vyšetřovacího řízení záviselo na odporu, který by vnitrostátní projekt vyvolal, a nikoliv na závažných obtížích, na něž by Komise v rámci přezkumu narazila. Navíc by to vedlo k tomu, že by odpůrci projektu mohli snadno pozdržet jeho přezkum Komisí tím, že by ji svým zásahem přinutili k zahájení formálního vyšetřovacího řízení¹⁴.

A konečně, k téže problematice Tribunál ve výše uvedených rozsudcích *Orange v. Komise* a *Iliad a další v. Komise* upřesnil, že v rámci žaloby směřující proti rozhodnutí Komise o neexistenci podpory musí existenci závažných obtíží, na něž Komise narazila a které by odůvodňovaly zahájení formálního vyšetřovacího řízení, prokázat žalující strana. Tribunál připouští, že žalující strana dovolávající se porušení svých procesních práv plynoucího z toho, že Komise nezahájila formální vyšetřovací řízení, může uplatňovat jakýkoliv důvod, kterým by bylo možné prokázat, že posouzení skutečností, které měla Komise k dispozici ve fázi předběžného přezkoumání, mělo vyvolat pochybnosti o kvalifikování oznámeného opatření jako státní podpory a její slučitelnosti se Smlouvou. Uvádí však, že i když posouzení žalobních důvodů směřujících ke zpochybnění neslučitelnosti daného opatření se Smlouvou s ohledem na existenci závažných obtíží přísluší unijnímu soudu, označení indicií umožňujících prokázat existenci takových obtíží přísluší žalobci. Pokud odkazuje na argumenty uplatněné v rámci jiného, meritorního žalobního důvodu, musí přesně určit, které z těchto argumentů mohou prokázat existenci závažných obtíží. Jelikož v projednávaném případě se žalobkyně omezila na tvrzení, že důkazy uplatňované v rámci jednoho z jejích meritorních žalobních důvodů prokazovaly četné nesrovnalosti a nepřesnosti vyskytující se v analýze Komise, měl Tribunál za to, že tento obecný a ničím nepodepřený odkaz mu neumožňuje určit konkrétní důkazy, které by prokazovaly existenci závažných obtíží.

d) Kritérium soukromého investora v tržním hospodářství

Ve věci *Poste Italiane v. Komise* (rozsudek ze dne 13. září 2013, T-525/08, nezveřejněný) byla Tribunálu předložena žaloba na neplatnost směřující proti rozhodnutí Komise kvalifikujícímu úročení prostředků pocházejících z poštovních běžných účtů a uložených u italské státní pokladny za státní podporu neslučitelnou se společným trhem. Pro prokázání existence výhody pro příjemce podpory uplatnila Komise kritérium soukromého investora v tržním hospodářství, přičemž vycházela ze srovnání úrokové sazby poskytnuté státní pokladnou žalobkyni na základě smlouvy uzavřené mezi nimi a sazbou, kterou by podle Komise získal soukromý věřitel na základě obvyklých tržních podmínek.

¹⁴ Viz rovněž výše uvedené rozsudky *Colt Télécommunications France v. Komise* a *Iliad a další v. Komise*.

Tribunál měl za to, že státní zásah, který dle Komise poskytl žalobkyni výhodu, tedy smluvní stanovení úrokové sazby, nelze oddělit od povinnosti ukládat získané prostředky na úročený běžný účet, kterou stát žalobkyni uložil. Ve skutečnosti se jednalo o jediný státní zásah zahrnující úročení prostředků pocházejících z poštovních běžných účtů uložených u státní pokladny a současně povinnost žalobkyně provádět tyto úložky. Z hospodářského hlediska měl tento státní zásah pro žalobkyni dva různé důsledky. Přišla o možnost vlastní každé jiné bance využívat prostředky pocházející z poštovních běžných účtů, které spravovala, k investicím, které by považovala za vhodné. Na druhé straně jí za to byla poskytnuta odměna. Tribunál z toho vyvodil, že by žalobkyně byla zvýhodněna pouze tehdy, kdyby na základě smluvně stanovené úrokové sazby získávala z uložených prostředků odměnu přesahující výnos, který by mohla reálně získat v rámci jejich svobodné a obezřetné správy. Komise se tedy tím, že existenci státní podpory založila na pouhém konstatování kladného rozdílu mezi smluvně stanovenou úrokovou sazbou a sazbou pro soukromého věřitele, dopustila zjevně nesprávného posouzení.

Věc *Rousse Industry v. Komise* (rozsudek ze dne 20. března 2013, T-489/11, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) umožnila Tribunálu potvrdit zásadu, podle které pokud v oblasti státních podpor veřejnoprávní věřitel poskytuje finanční prostředky, musí být jeho jednání srovnáváno se soukromým věřitelem, který se snaží získat zpět částky, které mu dluží dlužník nacházející se ve finančních problémech. Základem této věci byly úvěrové smlouvy uzavřené mezi žalobkyní a bulharským veřejným fondem, jehož pohledávky byly následně převedeny na bulharský stát, který se s žalobkyní domluvil na rozložení splátek jejího dluhu. Jelikož žalobkyně nebyla po uplynutí stanovené lhůty schopna splatit všechny splátky plynoucí z tohoto rozložení, požádala bulharské orgány o nový splátkový kalendář, který tyto orgány oznámily Komisi jako podporu na restrukturalizaci. Na základě tohoto oznámení Komise rozhodla, že to, že se bulharský stát zdržel po dobu několika let účinného vymáhání částek, které mu byly dluženy, představuje protiprávní státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem. Toto rozhodnutí bylo napadeno žalobkyní z důvodu, že bulharské orgány jednaly tak, jak by jednal soukromý věřitel, takže jejich jednání nemohlo být považováno za státní podporu.

Tribunál, k němuž byla podána žaloba, konstatoval, že žalobkyně byla po celé dotčené období systematicky v prodlení se splátkami značných částek a že vykazovala trvalý pokles obratu a narůstající ztráty, aniž se dalo počítat s obnovením její životaschopnosti, a došel k závěru, že Komise měla právem za to, že soukromý věřitel by ve vztahu k žalobkyni přijal opatření směřující k exekuci, aby vymohl alespoň část své pohledávky. Pouhé upomínky, které navzdory přetrvávajícímu prodlení se splácením nejsou následovány přísnějšími opatřeními, nemohou být považovány za účinné vymáhání pohledávky. Pokud jde o tvrzení žalobkyně, že by taková opatření definitivně zabránila jakémukoliv vymožení pohledávky, měl Tribunál za to, že mu nepředložila žádný důkaz, který by mohl prokázat, že v relevantním období existovaly konkrétní a věrohodné náznaky jejího budoucího návratu k ziskovosti, které by mohly přesvědčit soukromého věřitele k tomu, aby nepřistoupil k exekuci.

e) Státní podpora slučitelná s vnitřním trhem

Ve věci *Andersen v. Komise* (rozsudek ze dne 20. března 2013, T-92/11, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) se jednalo o rozhodnutí Komise prohlašující smlouvy o veřejné službě v železniční dopravě uzavřené mezi dánským ministerstvem dopravy a veřejnoprávním podnikem za slučitelné s vnitřním trhem. Tribunálu byla předložena žaloba na neplatnost podaná proti tomuto rozhodnutí konkurentem uvedeného podniku, který Komisi vytýkal, že sporné

smlouvy posuzovala ve světle nařízení (ES) č. 1370/2007¹⁵, platného v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí. Jelikož se toto rozhodnutí týká neoznámených podpor, žalobkyně tvrdila, že Komise měla použít hmotněprávní pravidla platná v okamžiku, kdy byly tyto podpory poskytnuty, to znamená nařízení (EHS) č. 1191/69¹⁶.

Tribunál měl za to, že pro určení hmotněprávních pravidel použitelných pro posouzení slučitelnosti podpory s vnitřním trhem je především třeba rozlišovat mezi oznámenými a neposkytnutými podporami na straně jedné a podporami poskytnutými bez oznámení na straně druhé. Co se týče prvních z nich, den, ke kterému se má za to, že nastaly účinky zamýšlené podpory, se shoduje s okamžikem, kdy Komise přijme rozhodnutí o slučitelnosti uvedené podpory se společným trhem. Dotčená podpora by totiž vedla ke skutečným výhodám či nevýhodám na vnitřním trhu teprve v okamžiku, kdy ji Komise schválí, či zamítne. Pokud jde o druhé z nich, použitelné jsou hmotněprávní normy, které byly platné v okamžiku, kdy byla podpora vyplacena, jelikož výhody a nevýhody plynoucí z takové podpory vznikly během období, v němž byla dotčená podpora vyplacena. Jelikož sporná opatření nebyla před svým zavedením Komisí oznámena, Tribunál měl za to, že slučitelnost těchto opatření s vnitřním trhem měla být posuzována na základě hmotněprávních pravidel platných v okamžiku, kdy byla podpora vyplacena, ledaže by byly splněny výjimečné podmínky použití se zpětnou účinností. Tribunál přitom konstatoval, že v daném případě nemohla být nová pravidla stanovená nařízením č. 1370/2007 uplatněna se zpětnou účinností, jelikož z jejich znění, účelu ani systematiky jasně nevyplývalo, že jim měl být takový účinek přiznán. Tribunál proto rozhodnutí Komise zrušil.

Ve věci *TF1 v. Komise* (rozsudek ze dne 16. října 2013, T-275/11, nezveřejněný) měl Tribunál přezkoumat slučitelnost mechanismu dlouhodobého financování šesti francouzských veřejnoprávních televizních kanálů společnosti France Télévisions, podléhající hospodářskému a finančnímu dohledu francouzského státu, s vnitřním trhem. Toto financování prostřednictvím ročního rozpočtového příspěvku společnosti France Télévisions bylo schváleno Komisí, která v této souvislosti posuzovala rovněž případný účinek nových poplatků z reklamních sdělení a elektronických komunikací zavedených vnitrostátní právní úpravou na sporný příspěvek.

V tomto ohledu Tribunál připomněl, že aby mohl být poplatek považován za nedílnou součást opatření podpory, musí mezi dotčeným poplatkem a dotčenou podporou existovat vztah závazného určení v tom smyslu, že výnos z poplatku je nezbytně určen k financování podpory a přímo ovlivňuje její výši. Z toho plyne nutná existence závazného ustanovení vnitrostátního práva, které stanoví, že jedotčený poplatek určen k financování podpory. Přitom pouhá existence takového ustanovení nemůže sama o sobě představovat dostatečnou podmínku prokázání toho, že poplatek je nedílnou součástí opatření podpory. Krom toho je totiž třeba zkoumat, zda výnos z poplatku přímo ovlivňuje výši podpory. Vzhledem k těmto zásadám měl Tribunál za to, že Komise se správně domnívala, že podle francouzské právní úpravy nebyly nové poplatky, při neexistenci ustanovení v tomto smyslu, nezbytně určeny k financování sporného příspěvku. Tento závěr nezpochybnila ani existence určité spojitosti mezi novými poplatky a financováním dotčeného opatření podpory. Skutečnost, že poplatky zavedené obecně k pokrytí financování veřejnoprávního audiovizuálního vysílání sloužily zejména k financování podpory, totiž neznámá, že výnos z poplatků byl nezbytně určen k tomuto financování, jelikož mohl být rozdělen na různé účely na základě volného uvážení příslušných orgánů a použit na financování různých jiných výdajů než sporných opatření podpory.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (Úř. věst. L 315, s. 1).

¹⁶ Nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 ze dne 26. června 1969 o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách (Úř. věst. L 156, s. 1).

Výše uvedená věc *TF1 v. Komise* poskytla rovněž Tribunálu příležitost upřesnit, že ekonomickou efektivitu podniku při plnění úkolů veřejné služby nelze užitečně uplatňovat pro zpochybnění posouzení Komise ohledně slučitelnosti státní podpory určené tomuto podniku s vnitřním trhem. Test uskutečněný na základě výše uvedeného rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* pro určení, zda náhrada za výkon veřejné služby může být považována za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, nelze zaměňovat s testem provedeným na základě čl. 106 odst. 2 SFEU umožňujícím určit, zda opatření spočívající v náhradě za službu obecného hospodářského zájmu, které představuje státní podporu, může být považováno za slučitelné s vnitřním trhem. V tomto ohledu není ekonomická efektivita podniku pověřeného veřejnou službou dosažená při výkonu této služby rozhodující pro posuzování slučitelnosti takové náhrady s vnitřním trhem ve světle čl. 106 odst. 2 SFEU. Toto ustanovení totiž tím, že umožňuje odchýlit se od obecné právní úpravy obsažené ve Smlouvě, směřuje k nalezení rovnováhy mezi zájmem členských států využívat některé podniky, zejména ve veřejném sektoru, jako nástroje hospodářské nebo sociální politiky a zájmem Unie na dodržování pravidel hospodářské soutěže a zachování jednotnosti vnitřního trhu. K tomu, aby byly splněny podmínky použitelnosti čl. 106 odst. 2 SFEU, není nutné, aby byla ohrožena finanční rovnováha podniku pověřeného výkonem veřejné služby. Stačí, aby při neexistenci sporných poplatků nemohl plnit své úkoly veřejné služby nebo aby bylo zachování těchto poplatků nutné k tomu, aby mohl tyto úkoly plnit v ekonomicky přijatelných podmínkách. Mimoto v případě, že v dané oblasti neexistuje harmonizovaná právní úprava, tak jako je tomu v dané věci, není Komise oprávněna vyjadřovat se k rozsahu úkolů veřejné služby příslušejících veřejnoprávnímu provozovateli, tedy k úrovni nákladů spojených s touto službou, k vhodnosti politických rozhodnutí přijatých v tomto ohledu vnitrostátními orgány, ani k hospodářské efektivitě veřejnoprávního provozovatele. Z toho plyne, že to, zda by podnik pověřený veřejnou službou televizního vysílání mohl plnit své závazky veřejné služby s nižšími náklady, není relevantní pro posouzení slučitelnosti státního financování této služby s pravidly Smlouvy týkajícími se státních podpor.

Průmyslové vlastnictví

1. Ochranná známka Společenství

a) Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu

V roce 2013 měl Tribunál příležitost vyjádřit se k několika absolutním důvodům pro zamítnutí zápisu uvedeným v čl. 7 odst. 1 nařízení (ES) č. 207/2009¹⁷.

V rozsudku ze dne 15. ledna 2013, *BSH v. OHIM (ecoDoor)* (T-625/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál uvedl, že v rozsahu, v němž prvek „eco“ bude vnímán jako znamenající „ekologický“ a prvek „door“ bude chápán jako odkazující na „dveře“, měl odvolací senát správně za to, že relevantní veřejnost bude výraz „ecodoor“ bezprostředně chápat jako znamenající „eko dveře“ nebo „dveře, jejichž konstrukce a způsob fungování jsou ekologické“. Tribunál rovněž upřesnil, že označení popisující některou vlastnost součásti zabudované do výrobku může být popisné i ve vztahu k tomuto výrobku. Tak je tomu v případě, kdy vlastnost uvedená součástí popsána označením může mít ve vnímání relevantní veřejnosti významný dopad na podstatné vlastnosti samotného výrobku.

Ve věci *ultra air v. OHIM – Donaldson Filtration Deutschland (ultrafilter international)* (rozsudek ze dne 30. května 2013, T-396/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) Tribunál přezkoumával

¹⁷ Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 78, s. 1).

legalitu rozhodnutí čtvrtého odvolacího senátu OHIM, ve kterém tento odvolací senát poté, co zrušil rozhodnutí zrušovacího oddělení OHIM vyhovující návrhu na prohlášení neplatnosti sporné ochranné známky, uvedený návrh odmítl jako nepřipustný z důvodu, že je stížen zneužitím práva.

Tribunál připomněl, že cílem správního řízení upraveného v čl. 56 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009, vykládaném ve spojení s čl. 52 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení, je zejména umožnit OHIM přezkoumat platnost zápisu ochranné známky a zaujmout stanovisko, které měl případně přijmout bez návrhu na základě čl. 37 odst. 1 tohoto nařízení. V tomto kontextu musí OHIM posoudit, zda je přezkoumávaná ochranná známka popisná nebo postrádá rozlišovací způsobilost, aniž by mohl být rozsah posouzení, které OHIM má, pokud jde o obecné zájmy, na nichž stojí čl. 7 odst. 1 písm. b) a c) a čl. 56 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009, dotčen důvody nebo dřívějším chováním osoby, která podala návrh na prohlášení neplatnosti. Jelikož se OHIM při použití předmětných ustanovení v rámci řízení o prohlášení neplatnosti nevyjadřuje k otázce, zda má právo majitele ochranné známky přednost před jakýmkoli právem osoby, která podala návrh na prohlášení neplatnosti, ale ověřuje, že právo majitele ochranné známky bylo platně založeno s ohledem na pravidla upravující její zápisnou způsobilost, nemůže se jednat o „zneužití práva“ ze strany osoby, která podala návrh na prohlášení neplatnosti. Skutečnost, že osoba požadující prohlášení neplatnosti může podat návrh za účelem umístit později na své výrobky předmětné označení, tedy odpovídá právě obecnému zájmu dostupnosti a volného užívání chráněnému čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009. Tribunál měl tudíž za to, že taková okolnost nemůže v žádném případě představovat zneužití práva, přičemž toto posouzení potvrzuje čl. 52 odst. 1 nařízení č. 207/2009, podle něhož lze ochrannou známku Společenství prohlásit za neplatnou rovněž na základě protinávrhu v řízení o porušení, což předpokládá, že žalovaný v rámci tohoto řízení může dosáhnout prohlášení neplatnosti i v případě, že užíval předmětnou ochrannou známku a má v úmyslu ji nadále užívat.

Ve věci *Kreyenberg v. OHIM – Komise (MEMBER OF €e euro experts)* (rozsudek ze dne 10. července 2013, T-3/12) se Tribunál vyjádřil k opodstatněnosti žaloby podané proti rozhodnutí druhého odvolacího senátu týkajícímu se řízení o prohlášení neplatnosti, pokud jde o obrazovou ochrannou známku MEMBER OF €e euro experts, v němž uvedený odvolací senát rozhodl o vztahu mezi čl. 7 odst. 1 písm. i) a čl. 7 odst. 1 písm. h) nařízení č. 207/2009. Tribunál měl za to, že na čl. 7 odst. 1 písm. i) uvedeného nařízení je třeba nahlížet tak, že za určitých podmínek zakazuje zápis jiných emblémů než těch, které jsou uvedeny v čl. 7 odst. 1 písm. h) téhož nařízení, jakožto ochranných známek nebo prvků ochranných známek, bez ohledu na to, zda jsou tyto emblémy reprodukovány identicky nebo jsou pouze předmětem napodobení. Tribunál k tomuto závěru dospěl na základě znění čl. 7 odst. 1 písm. i) nařízení č. 207/2009 a dvou dodatečných úvah. Zaprvé Tribunál konstatoval, že uvedené ustanovení výslovně neomezuje působnost zákazu, který zavádí, na ochranné známky, které emblém reprodukuje identicky. Znění tohoto ustanovení jej umožňuje vykládat v tom smyslu, že zakazuje nejen identickou reprodukci, ale rovněž napodobení emblému ochrannou známkou. Tribunál dodal, že pokud by se takový výklad nepoužil, byl by ve značné míře oslaben užitečný účinek tohoto ustanovení, neboť by stačilo, že by byl emblém nepatrně změněn, byť způsobem, který je pro osobu, která není odborníkem v oblasti heraldiky, nepostřehnutelný, aby mohl být zapsán jako ochranná známka nebo prvek ochranné známky. Zadruhé Tribunál zdůraznil, že unijní zákonodárce nikterak neupřesnil, že na základě čl. 7 odst. 1 písm. i) nařízení č. 207/2009 může být zakázán pouze zápis ochranné známky tvořené výlučně emblémem. Zákonodárce tím, že v dotčeném ustanovení použil sloveso „obsahovat“, uvedl, že za podmínek stanovených v uvedeném ustanovení je užívání jiných emblémů než těch, které jsou uvedeny v čl. 7 odst. 1 písm. h) nařízení č. 207/2009, zakázáno nejen jakožto ochranná známka, ale rovněž jakožto prvek ochranné známky. To je ostatně v souladu s užitečným účinkem čl. 7 odst. 1 písm. i) nařízení č. 207/2009, jehož cílem je zajistit co nejúplnější ochranu emblémů, na které odkazuje. Tribunál *per analogiam* s judikaturou vztahující se k čl. 7 odst. 1 písm. h) nařízení č. 207/2009 týkajícímu se emblémů mezinárodních mezivládních organizací, které jsou řádně oznámeny státům, které

jsou smluvními stranami Pařížské úmluvy¹⁸, dospěl k závěru, že se ochrana přiznaná emblémům uvedeným v čl. 7 odst. 1 písm. i) uvedeného nařízení má použít pouze v případě, že ochranná známka obsahující takový emblém může, posuzována jako celek, veřejnost uvést v omyl, pokud jde o souvislost mezi jejím majitelem nebo uživatelem a orgánem, na který dotčený emblém odkazuje.

b) Relativní důvody pro zamítnutí zápisu

Ve věci Sanco v. OHIM – Marsalman (Vyobrazení kuřete) (rozsudek ze dne 14. května 2013, T-249/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) Tribunál přezkoumal otázku posouzení komplementárního charakteru výrobků a služeb, kterých se týká přihláška k zápisu.

Zprvė Tribunál připomněl, že k závěru, že mezi uvedenými ochrannými známkami neexistuje nebezpečí záměny a není třeba provést globální posouzení toho, jak relevantní veřejnost vnímá dotčená označení a výrobky nebo služby, se zohledněním všech relevantních faktorů, lze dojít pouze v případě, že je prokázáno, že výrobky a služby, na které se vztahují dvě dotčené ochranné známky, nejsou nikterak podobné. K posouzení podobnosti mezi dotčenými výrobky a službami je třeba zohlednit v zásadě všechny relevantní faktory, které charakterizují vztah mezi dotčenými výrobky a službami. Pro účely posouzení komplementárního charakteru dotčených výrobků a služeb je tedy třeba zohlednit, jak relevantní veřejnost vnímá důležitost jednoho výrobku nebo služby pro užívání druhého výrobku či služby.

Komplementarita mezi výrobky a službami v kontextu nebezpečí záměny se tedy neposuzuje na základě toho, zda pro uvedenou veřejnost existuje mezi dotčenými výrobky a službami spojitost z hlediska jejich povahy, užívání a distribučních kanálů, ale posuzuje se na základě existence úzkého vztahu mezi uvedenými výrobky a službami, to znamená nezbytnosti či důležitosti jednoho výrobku či služby pro užívání druhého výrobku či služby, takže si uvedená veřejnost může myslet, že odpovědnost za výrobu těchto výrobků nebo za poskytování těchto služeb nese stejný podnik. Skutečnost, že užívání jednoho výrobku nebo služby nemá žádnou spojitost s užíváním druhého výrobku nebo služby, v žádném případě neznamená, že užívání jednoho výrobku nebo služby není důležité či nezbytné pro užívání druhého výrobku nebo služby. S ohledem na tyto úvahy Tribunál shledal, že v dané věci odvolací senát pochybil při posuzování komplementárního charakteru mezi výrobky, kterých se týká starší ochranná známka, a reklamními službami, obchodním zastupováním, franšízingem a vývozem a dovozem, kterých se týká přihlášená ochranná známka, a že důsledkem tohoto pochybení je to, že odvolací senát nezohlednil všechny relevantní faktory k posouzení podobnosti předmětných výrobků a služeb.

V rozsudku ze dne 11. července 2013, *SA. PAR. V. OHIM – Salini Costruttori (GRUPPO SALINI)* (T-321/10), Tribunál upřesnil výklad pojmu nedostatek dobré víry, uvedeného v čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 207/2009. Uvedl, že podle tohoto ustanovení je ochranná známka Společenství prohlášena za neplatnou na základě návrhu podaného u OHIM nebo na základě protinávru v řízení o porušení, pokud přihlašovatel v době podání přihlášky ochranné známky nebyl v dobré víře, což přísluší prokázat osobě, která návrh na prohlášení neplatnosti podala. Tribunál v tomto ohledu zdůraznil, že pojem nedostatek dobré víry, uvedený ve zmíněném článku, není v unijních právních předpisech definován, vymezen ani jakkoli popsán. Je tedy třeba mít za to, že v rámci globální analýzy provedené na základě tohoto ustanovení lze rovněž zohlednit obchodní logiku, do níž spadá podání přihlášky označení jako ochranné známky Společenství, jakož i časový sled událostí, který charakterizuje uvedené podání. K dokreslení je třeba vzít v úvahu zprvė skutečnost, že si je přihlašovatel vědom nebo si musí být vědom toho, že třetí osoba užívá přinejmenším v jednom členském státě totožné

¹⁸ Pařížská úmluva o průmyslovém vlastnictví ze dne 20. března 1883, ve znění změn a doplňků.

nebo podobné označení pro totožný nebo podobný výrobek nebo službu, zaměnitelné s označením, jehož zápis je požadován, zadruhé úmysl přihlašovatele zabránit této třetí osobě v dalším užívání takového označení, jakož i zatřetí úroveň právní ochrany, které požívají označení třetí osoby, a označení, jehož zápis je požadován. Skutečnost, že přihlašovatel ochranné známky zná obchodní situaci a situaci uvnitř společnosti majitele staršího označení, včetně existence fáze silného rozvoje společnosti uvedeného majitele, není sama o sobě dostačující k prokázání nedostatku dobré víry přihlašovatele ochranné známky. Je třeba vzít v úvahu i úmysl přihlašovatele v době podání přihlášky k zápisu. Tento úmysl, který je subjektivním prvkem, musí být určen na základě objektivních okolností projednávané věci. Pro účely posouzení případné neexistence dobré víry přihlašovatele ochranné známky je tudíž nutno přezkoumat jeho úmysly, které lze vyvodit z objektivních okolností a jeho konkrétního jednání, role nebo postavení, znalosti, kterou měl o užívání staršího označení, na základě smluvního propojení, propojení před uzavřením smlouvy nebo propojení po uzavření smlouvy s osobou, která podala návrh na prohlášení neplatnosti, ze vzájemných povinností nebo závazků a obecně ze všech objektivních situací kolize zájmů, v nichž přihlašovatel ochranné známky vystupoval. K souhrnu objektivních okolností, které mohou objasnit úmysly přihlašovatele ochranné známky, tak patří zejména chronologie událostí, které charakterizovaly podání přihlášky zpochybněné ochranné známky, případná kolize zájmů, ve které se nachází přihlašovatel ochranné známky ve vztahu k majiteli staršího označení, povaha ochranné známky, jejíž zápis je požadován, nebo stupeň proslulosti, které požívá označení v době podání přihlášky za účelem jeho zápisu. S ohledem na tyto úvahy měl Tribunál za to, že odvolací senát správně dospěl k závěru, že napadená ochranná známka je neplatná na základě čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 207/2009.

c) Důkazní břemeno – Zkoumání OHIM z úřední moci

V rozsudku ze dne 20. března 2013, *El Corte Inglés v. OHIM – Chez Gerard (CLUB GOURMET)* (T-571/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál v rámci použití nařízení č. 207/2009 upřesnil, že určení a výklad pravidel vnitrostátního práva v rozsahu, v němž jsou nezbytné pro činnost unijních orgánů, spadají pod zjištění skutkového stavu, nikoli pod uplatnění práva.

Tribunál uvedl, že ačkoli je pravda, že čl. 65 odst. 2 nařízení č. 207/2009 musí být chápán v tom smyslu, že právní pravidla, jejichž porušení může založit žalobu před Tribunálem, mohou spadat jak pod vnitrostátní právo, tak pod právo Společenství, je to naproti tomu pouze právo Společenství, které spadá do právní oblasti, ve které se použije zásada *iura novit curia*, zatímco na vnitrostátní právo se vztahuje břemeno tvrzení a břemeno důkazní, které je vlastní vylíčení skutkového stavu, přičemž jeho obsah musí být případně prokázán podpůrnými důkazy. Z toho vyplývá, že v rámci řízení před unijními orgány v zásadě přísluší účastníkovi řízení, který uplatňuje vnitrostátní právní předpisy, aby prokázal, že tyto předpisy podporují jeho nároky. I když je pravda, že je OHIM povinen obeznámit se z moci úřední, způsobem, který za tím účelem považuje za účelný, s vnitrostátními právními předpisy dotýká se členského státu, pokud je takové obeznámení nezbytné pro posouzení podmínek použití dotčeného důvodu pro zamítnutí zápisu, zejména věcné správnosti tvrzených skutečností nebo důkazní síly předložených písemností, platí to pouze v případě, že již má OHIM k dispozici údaje týkající se těchto vnitrostátních předpisů buď ve formě tvrzení, co se týče jejich obsahu, nebo ve formě důkazů předložených v rámci diskuze, jejichž důkazní síla byla uplatněna.

V rozsudku ze dne 7. května 2013, *macros consult v. OHIM – MIP Metro (makro)* (T-579/10), Tribunál zdůraznil, že v případě návrhu podaného podle čl. 53 odst. 2 nařízení č. 207/2009 na základě staršího práva chráněného v rámci vnitrostátního práva vyplývá z pravidla 37 nařízení (ES)

č. 2868/95¹⁹, že žadatel musí poskytnout relevantní údaje svědčící o tom, že je podle příslušných vnitrostátních právních předpisů oprávněn dovolávat se tohoto práva.

Toto pravidlo ukládá žadateli povinnost předložit OHIM nejen údaje svědčící o tom, že splňuje podmínky požadované podle vnitrostátních právních předpisů, o jejichž použití žádá, aby mohl nechat zakázat užívání ochranné známky Společenství na základě staršího práva, ale také údaje dokládající obsah těchto právních předpisů. Kromě toho vzhledem k tomu, že čl. 53 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009 výslovně odkazuje na čl. 8 odst. 4 téhož nařízení a jelikož se posledně uvedené ustanovení vztahuje na starší práva chráněná unijním právem nebo právem členského státu, které je použitelné na dotčené označení, se tyto zásady použijí rovněž tehdy, když je uplatněno vnitrostátní právo na základě čl. 53 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009. Pravidlo 37 písm. b) bod ii) nařízení č. 2868/95 totiž stanoví obdobná ustanovení v oblasti důkazu o starším právu v případě žádosti předložené na základě čl. 53 odst. 1 nařízení č. 207/2009. Otázka existence vnitrostátního práva je tak skutkovou otázkou a je na účastníkovi řízení, jenž uplatňuje existenci práva splňujícího podmínky stanovené v čl. 8 odst. 4 nařízení č. 207/2009, aby před OHIM prokázal nejen to, že toto právo vyplývá z vnitrostátních právních předpisů, ale rovněž dosah těchto právních předpisů samotných.

Konečně se ve věci *Fürstlich Castell'sches Domänenamt v. OHIM – Castel Frères (CASTEL)* (rozsudek ze dne 13. září 2013, T-320/10, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) Tribunál vyjádřil k otázce, zda odvolací senát musí absolutní důvod pro zamítnutí zápisu stanovený v čl. 7 odst. 1 písm. d) nařízení č. 207/2009 přezkoumat i bez návrhu, třebaže jej navrhovatel nevznesl v rámci řízení před odvolacím senátem.

Nejprve Tribunál připomněl, že podle čl. 76 odst. 1 nařízení č. 207/2009 při zkoumání absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu musejí průzkumoví referenti OHIM, a na základě odvolání odvolací senáty zkoumat skutečnosti z moci úřední za účelem určení, zda ochranná známka, jejíž zápis je požadován, spadá pod jeden z důvodů pro zamítnutí zápisu uvedených v článku 7 uvedeného nařízení, či nikoliv. Z toho vyplývá, že příslušné orgány OHIM mohou být vedeny k tomu, aby založily svá rozhodnutí na skutečnostech, které nebyly přihlašovatelem uplatněny. Tribunál však upřesnil, že v rámci řízení o prohlášení neplatnosti nelze OHIM donutit k tomu, aby znovu provedl z moci úřední přezkum relevantních skutečností, které by jej mohly vést k uplatnění absolutních důvodů pro zamítnutí, provedený průzkumovým referentem. Z ustanovení článků 52 a 55 nařízení č. 207/2009 totiž vyplývá, že se ochranná známka Společenství považuje za platnou do okamžiku, kdy ji OHIM v návaznosti na řízení o prohlášení neplatnosti prohlásí za neplatnou. Vztahuje se tedy na ni domněnka platnosti, která představuje logický důsledek kontroly, kterou provádí OHIM v rámci průzkumu přihlášky k zápisu.

Tribunál uvedl, že tato domněnka platnosti omezuje povinnost OHIM, uvedenou v čl. 76 odst. 1 nařízení č. 207/2009, aby relevantní skutečnosti, které by jej mohly vést k uplatnění absolutních důvodů pro zamítnutí, zkoumal z moci úřední, na průzkum přihlášky ochranné známky Společenství provedený průzkumovými referenty OHIM a na základě odvolání odvolacími senáty při řízení o zápisu uvedené ochranné známky. Jelikož se přitom v rámci řízení o prohlášení neplatnosti má za to, že zapsaná ochranná známka Společenství je platná, přísluší osobě, která podala návrh na prohlášení neplatnosti, aby u OHIM uplatnila konkrétní skutečnosti, které by její platnost zpochybnily. V rámci řízení o prohlášení neplatnosti tak není odvolací senát OHIM povinen zkoumat z moci úřední relevantní skutečnosti, které by jej mohly vést k uplatnění absolutního důvodu pro zamítnutí podle čl. 7 odst. 1 písm. d) nařízení č. 207/2009.

¹⁹ Nařízení Komise (ES) č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 303, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 189).

d) Právomoc změnit rozhodnutí

V rozsudku ze dne 4. června 2013, *i-content v. OHIM – Decathlon (BETWIN)* (T-514/11), Tribunál zkoumal podmínky upravující výkon pravomoci Tribunálu změnit rozhodnutí, kterou mu přiznává čl. 65 odst. 3 nařízení č. 207/2009.

Tribunál zdůraznil, že možnost, která je mu přiznána na základě čl. 65 odst. 3 nařízení č. 207/2009, neznamena, že by mu byla svěřena pravomoc provést posouzení v otázce, ke které se odvolací senát OHIM ještě nevyjádřil. Výkon pravomoci změnit rozhodnutí se proto musí v zásadě omezovat na situace, kdy je Tribunál po přezkumu posouzení provedeného odvolacím senátem schopen určit na základě prokázaných skutkových a právních okolností, jaké rozhodnutí měl odvolací senát přijmout. V projednávané věci měl Tribunál za to, že jsou podmínky pro výkon této pravomoci splněny. Podle něj byl odvolací senát povinen konstatovat, že na rozdíl od toho, co uvedlo námitkové oddělení, žádné nebezpečí záměny pro výrobky uvedené v přihlášce k zápisu neexistuje. V důsledku toho Tribunál napadené rozhodnutí změnil.

V rozsudku ze dne 3. července 2013, *Airbus v. OHIM (NEO)* (T-236/12), se Tribunál vyjádřil k rozsahu přezkumu, který musí provést odvolací senát.

V tomto ohledu Tribunál uvedl, že podle čl. 64 odst. 1 nařízení č. 207/2009 po projednání přípustnosti odvolání o něm odvolací senát rozhodne, a může tak rozhodnout místo oddělení, které napadené rozhodnutí vydalo. Tato pravomoc provést nový úplný přezkum merita přihlášky k zápisu jak z hlediska právních, tak z hlediska skutkových otázek je však podmíněna přípustností odvolání u odvolacího senátu. Jestliže průzkumový referent jako v projednávané věci zamítl přihlášku ochranné známky Společenství pouze pro výrobky uvedené ve zmíněné přihlášce, přičemž zápis povolil pro služby uvedené v této přihlášce, odvolání podané přihlašovatelem ochranné známky u odvolacího senátu se může platně týkat pouze toho, že průzkumový referent odmítl povolit zápis pro výrobky uvedené v přihlášce. Povolení průzkumového referenta týkající se zápisu takové přihlášky pro služby naproti tomu nemůže být platně předmětem odvolání uvedeného přihlašovatele u odvolacího senátu. Tribunál proto upřesnil, že ačkoli je pravda, že v projednávané věci žalobkyně podala u odvolacího senátu odvolání směřující ke zrušení rozhodnutí průzkumového referenta v plném rozsahu, nic to nemění na tom, že na základě čl. 59 první věty nařízení č. 207/2009 byla věc odvolacímu senátu platně předložena pouze v rozsahu, v němž nižší oddělení zamítlo požadavky žalobkyně. Tribunál tudíž shledal, že odvolací senát překročil meze své pravomoci v rozsahu, v němž z úřední povinnosti provedl znovu průzkum přihlášky ochranné známky Společenství pro služby uvedené ve zmíněné přihlášce s ohledem na absolutní důvody pro zamítnutí uvedené v článku 7 nařízení č. 207/2009 a konstatoval, že přihlášená ochranná známka postrádá ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 2 uvedeného nařízení jakoukoli rozlišovací způsobilost, která by umožnila tyto služby odlišit.

e) Důkaz o skutečném užívání ochranné známky

V rozsudku ze dne 28. listopadu 2013, *Herbacin cosmetic v. OHIM – Laboratoire Garnier (HERBA SHINE)* (T-34/12, nezveřejněný), Tribunál upřesnil rozsah povinnosti odvolacích senátů uvést odůvodnění, pokud jde o použití čl. 15 odst. 1 druhého pododstavce písm. b) nařízení č. 207/2009. Toto ustanovení uvádí, že umístování ochranné známky Společenství na výrobcích nebo na jejich obalech v Evropském společenství pouze pro účely vývozu je rovněž považováno za užívání ve smyslu čl. 15 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 207/2009. V projednávané věci Tribunál uvedl, že přezkum legality napadeného rozhodnutí vykonat nemůže, jelikož důvody, které vedly odvolací senát k tomu, že odmítl faktury vystavené příjemcům usazeným mimo Unii, z napadeného rozhodnutí nevyplývají ani implicitně. Kromě toho Tribunál konstatoval, že přezkum otázky, zda

důkazy poskytnuté žalobkyní jsou dostatečné za účelem prokázání, že podmínky stanovené v čl. 15 odst. 1 druhém pododstavci písm. b) nařízení č. 207/2009 jsou splněny, vyžaduje analýzu všech důkazů předložených žalobkyní, kterou odvolací senát neprovedl a že mu nepřísluší tuto analýzu provést poprvé. Tribunál tudíž napadené rozhodnutí zrušil z důvodu chybějícího odůvodnění.

2. (Průmyslové) vzory

Jeden rozsudek vydaný v oblasti (průmyslových) vzorů Společenství si zvláště zasluhuje pozornost, a sice rozsudek ze dne 6. června 2013, *Kastenholz v. OHIM – Qwatchme (Hodinkové ciferníky)* (T-68/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), který se týká zejména požadavků na novost a individuální povahu, na nichž závisí ochrana (průmyslových) vzorů Společenství. Tribunál uvedl, že z čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 6/2002²⁰ vyplývá, že dva (průmyslové) vzory jsou pokládány za shodné, pokud se jejich znaky liší jen v nepodstatných podrobnostech, to znamená v podrobnostech, které nebudou bezprostředně vnímatelné, a které tedy mezi uvedenými (průmyslovými) vzory nebudou vyvolávat odlišnosti, byť nepatrné. *A contrario* je za účelem posouzení novosti (průmyslového) vzoru třeba posoudit existenci odlišností, které mezi kolidujícími (průmyslovými) vzory nejsou nepodstatné, byť jsou tyto odlišnosti nepatrné. V tomto ohledu Tribunál uvedl, že znění článku 6 nařízení č. 6/2002 jde nad rámec znění článku 5 tohoto nařízení. Odlišnosti konstatované mezi kolidujícími (průmyslovými) vzory v rámci článku 5 tak nemusí – zejména jsou-li nepatrné – stačit k tomu, aby u informovaného uživatele vyvolaly odlišný celkový dojem ve smyslu článku 6 tohoto nařízení. V tomto případě bude možné mít za to, že zpochybněný (průmyslový) vzor je nový ve smyslu článku 5 nařízení č. 6/2002, ale nebude se mít za to, že má individuální povahu ve smyslu článku 6 uvedeného nařízení. Naproti tomu jelikož podmínka stanovená v posledně uvedeném článku jde nad rámec podmínky stanovené v článku 5 nařízení č. 6/2002, odlišný celkový dojem u informovaného uživatele ve smyslu článku 6 tohoto nařízení může být založen pouze na existenci objektivních odlišností mezi kolidujícími (průmyslovými) vzory. Tyto objektivní odlišnosti tedy musejí být dostačující ke splnění podmínky novosti podle článku 5 nařízení č. 6/2002.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika – omezující opatření

Tribunál v roce 2013 vyřídil 40 věcí týkajících se opatření ke zmrazení prostředků, z nichž většina se týkala Radou přijatých opatření vztahujících se k osobám a subjektům zapojeným do jaderného programu Íránské islámské republiky. Rozsudky vynesené v řízeních o žalobách podaných k Tribunálu dvěma z těchto subjektů si zaslouží zvláštní pozornost.

Zprv v rozsudku ze dne 5. února 2013, *Bank Saderat Iran v. Rada* (T-494/10, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál zdůraznil, že právnická osoba představující odnož třetího státu se může dovolávat záruk souvisejících s ochranou základních práv. V projednávaném případě byla zpochybňována legalita omezujících opatření přijatých Radou ve vztahu k íránské obchodní bance z důvodu, že je částečně vlastněna íránskou vládou. Rada podporovaná Komisí tvrdila, že jakožto odnož íránského státu se nemůže dovolávat ochrany a záruk souvisejících se základními právy.

Tribunál tento argument odmítl a uvedl, že Listina základních práv Evropské unie ani Smlouvy neobsahují ustanovení, jež by právnickým osobám, které jsou odnoží státu, upírala ochranu základních práv. Ustanovení uvedené Listiny, zejména její články 17, 41 a 47, naopak zaručují práva „každému“ a tento výraz zahrnuje i takové právnické osoby, jako byla žalobkyně. Takové vyloučení

²⁰ Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. 2002, L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/27, s. 142).

ochrany prostřednictvím základních práv nemůže být založeno ani na článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, který vylučuje přípustnost stížností předložených Evropskému soudu pro lidská práva vládními organizacemi; tento článek se totiž na řízení před unijním soudem nevztahuje. Osoby, které jsou odnoží státu, se tedy mohou před tímto soudem základních práv dovolávat, pokud jsou slučitelná s jejich postavením coby právnické osoby.

Zadruhé v rozsudku ze dne 6. září 2013, *Persia International Bank v. Rada* (T-493/10), Tribunál upřesnil dosah zásady dodržování práva na obhajobu v rámci přijímání omezujících opatření. Žalobkyně, společnost vlastněná dvěma íránskými bankami, byla zapsána na seznam pro účely zmrazení prostředků osob nebo subjektů, které byly považovány za zapojené do íránského programu šíření jaderných zbraní, jelikož Rada měla za to, že musí být považována za drženou nebo vlastněnou jednou ze dvou výše uvedených bank, společností Bank Mellat. Žalobkyně se dovolávala zásahu do svého práva na obhajobu a do svého práva na účinnou soudní ochranu, jelikož jí nebyl poskytnut dostatek informací ohledně údajného zapojení společnosti Bank Mellat do šíření jaderných zbraní.

V tomto ohledu Tribunál uvedl, že pokud Rada hodlá při přijímání omezujících opatření vůči některému subjektu vycházet z poznatků poskytnutých členským státem, musí se před přijetím těchto opatření přesvědčit, že dotčené poznatky mohou být sděleny dotčenému subjektu včas, tak aby mohl užitečně uplatnit své stanovisko, avšak pozdní sdělení dokumentu, z něhož Rada při přijímání omezujících opatření vůči subjektu nebo jejich ponechání v platnosti vycházela, nepředstavuje nutně porušení práva na obhajobu, které by odůvodňovalo zrušení dříve přijatých aktů. Takové řešení je nutné jen v případě, že se prokáže, že by dotčená omezující opatření nemohla být legitimně přijata nebo ponechána v platnosti, pokud by opožděně sdělený dokument musel být vyloučen z důkazů zohledněných v neprospěch onoho subjektu. Tribunál měl za to, že v projednávaném případě tomu tak nebylo, jelikož Radou opožděně sdělené informace neobsahovaly nové poznatky oproti poznatkům, o něž se opírala předchozí opatření, a v důsledku toho jejich vyloučení z důkazů zohledněných v neprospěch tohoto subjektu nemělo dopad na opodstatněnost přijetí uvedených opatření nebo jejich ponechání v platnosti. Pokud jde konkrétně o nesdělení důkazů, Tribunál podotkl, že podle zásady dodržování práva na obhajobu nebyla Rada povinná sdělovat jiné důkazy, než které byly součástí jejího spisu. V projednávaném případě přitom bylo nesporné, že spis Rady neobsahoval žádné další důkazy týkající se zapojení společnosti Bank Mellat do šíření jaderných zbraní nebo týkající se samotné žalobkyně, takže jí nebylo možno vytýkat porušení práv žalobkyně na obhajobu a jejího práva na účinnou soudní ochranu tím, že tyto důkazy nesdělila.

Výsady a imunity

Ve spojených věcech *Gollnisch v. Parlament* (rozsudek ze dne 17. ledna 2013, T-346/11 a T-347/11) se Tribunál zabýval žalobou znějící na zrušení rozhodnutí Evropského parlamentu zbavit imunity jednoho ze svých členů a rozhodnutí Parlamentu nechránit ji. Tato rozhodnutí byla přijata na základě žádosti, aby byl žalobce zbaven poslanecké imunity, podané ministrem spravedlnosti a svobod Francouzské republiky na základě žádosti státního zastupitelství tohoto státu za účelem dalšího vyšetřování žalobce pro podněcování k rasové nenávisti a případné možnosti jeho souzení před příslušnými soudy.

Tribunál rozlišil mezi zbavením imunity poslance Evropského parlamentu a ochranou imunity tohoto poslance. Zatímco první pojem je výslovně stanoven v článku 9 Protokolu č. 7 o výsadách

a imunitách Evropské unie²¹, není tomu tak u druhého z nich, který vyplývá pouze z čl. 6 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu²², který tento pojem nedefinuje a který představuje stanovisko, které nemá závazné účinky vůči vnitrostátním soudním orgánům. Jelikož imunita stanovená v článku 9 Protokolu č. 7 vyplývá přímo z právního předpisu a jelikož poslanec jí může být zbaven pouze rozhodnutím Parlamentu, přichází ochrana imunity v rámci ustanovení uvedeného článku 9 v úvahu pouze v případě, kdy při neexistenci žádosti o zbavení imunity poslance je imunita, tak jak vyplývá z ustanovení vnitrostátního práva členského státu původu poslance, ohrožena zejména jednáním policejních nebo soudních orgánů uvedeného členského státu. Za takových okolností může tento poslanec požádat Parlament o ochranu imunity, jak to stanoví čl. 6 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu. Ochrana imunity tak představuje způsob, kterým Parlament může na základě žádosti svého poslance zasáhnout, pokud vnitrostátní orgány porušují nebo se připravují porušit imunitu jednoho z jeho členů. Naproti tomu, pokud vnitrostátní orgány podají žádost o zbavení imunity, musí Parlament přijmout rozhodnutí o zbavení nebo nezbavení imunity. V takovém případě její ochrana již nemá opodstatnění, jelikož Parlament buď imunitu odejme a její ochrana nepřipadá v úvahu, nebo tuto imunitu neodejme a její ochrana je zbytečná, protože vnitrostátním orgánům je oznámeno, že jejich žádost o zbavení imunity byla Parlamentem zamítnuta, a imunita je tak překážkou opatření, která by tyto orgány mohly nebo chtěly učinit. Ochrana imunity je tudíž bezpředmětná, pokud vnitrostátní orgány požádaly o zbavení imunity. Parlament již nemá povinnost jednat z vlastní iniciativy z důvodu nepodání formální žádosti příslušnými orgány členského státu, ale naopak musí přijmout rozhodnutí a zabývat se takovou žádostí.

Mimoto k tomu, aby se na názor poslance Parlamentu vztahovala imunita, musí být tento názor vyjádřen během výkonu funkce, což implikuje souvislost mezi vyjádřeným názorem a parlamentní funkcí, avšak to není případ názorů, o jaké se jedná v projednávaném případě a jež byly vyjádřeny poslancem mimo prostory Parlamentu v rámci výkonu funkcí člena regionálního orgánu členského státu a jako předsedy politické skupiny uvnitř tohoto orgánu. Neexistuje totiž žádná souvislost mezi spornými výroky a funkcí poslance Parlamentu, tím spíše přímá a jednoznačná souvislost mezi uvedenými výroky a touto funkcí, která by mohla odůvodnit uplatnění článku 8 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách. Tribunál tedy rozhodl, že Parlamentu nemůže být vytýkáno, že se vzhledem k okolnostem projednávané věci a žádosti francouzských orgánů rozhodl zbavit žalobce imunity, a umožnit tak pokračování vyšetřování vedeného těmito orgány.

Veřejné zdraví

Ve věci *Laboratoires CTRS v. Komise* (rozsudek ze dne 4. července 2013, T-301/12) Tribunál rozhodoval o výjimkách z primárních podmínek nezbytných pro získání registrace humánních léčivých přípravků. Předmětem žaloby byl návrh na zrušení prováděcího rozhodnutí Komise, kterým byla zamítnuta registrace podle nařízení (ES) č. 726/2004²³ pro humánní léčivý přípravek pro vzácná onemocnění, jehož účinnou látkou je kyselina cholová a který je určen k léčbě dvou vzácných, avšak velmi závažných onemocnění jater, která mohou bez vhodné léčby během prvních týdnů či měsíců po narození vést k úmrtí. Žalobkyně napadla toto rozhodnutí před Tribunálem, kde zejména tvrdila, že Komise měla nesprávně za to, že dobře zavedené léčebné použití kyseliny

²¹ Úř. věst. 2010, C 83, s. 266.

²² Úř. věst. 2011, L 116, s. 1.

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 ze dne 31. března 2004, kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci humánních a veterinárních léčivých přípravků a dozor nad nimi a kterým se zřizuje Evropská agentura pro léčivé přípravky (Úř. věst. L 136, s. 1).

cholové ve smyslu článku 10a směrnice 2001/83/ES²⁴ nebylo prokázáno a že bibliografické údaje uvedené v žádosti o registraci nebyly úplné.

Tribunál nejprve uvedl, že kyselina cholová byla používána pro léčení pacientů ve Francii mezi rokem 1993 a říjnem roku 2007 v rámci nemocničních léčivých přípravků vydávaných na lékařský předpis, individuálně připravovaných podle údajů stanovených lékopisem a v souladu s řádnou praxí stanovenou vnitrostátními právními předpisy. Tyto nemocniční léčivé přípravky obsahující kyselinou cholovou měly plnit zvláštní potřeby (byly zejména nezbytné k plnění potřeb pacientů, jelikož neexistoval žádný léčivý přípravek uvedený na trh, který by mohl léčit dotčená jaterní onemocnění) a byly předepisovány lékařem na základě skutečně provedeného vyšetření svých pacientů a výhradně na základě léčebných hledisek. Tribunál z toho vyvodil, že Komise se nesprávně domnívala, že použití kyseliny cholové jako nemocničního léčivého přípravku ve Francii mezi rokem 1993 a říjnem roku 2007 neprokazuje dobře zavedené léčebné použití ve smyslu článku 10a směrnice 2001/83.

Mimoto měl Tribunál za to, že žalobkyně prokázala, že nebyla z důvodu výjimečných okolností schopna poskytnout úplné údaje o účinnosti a bezpečnosti sporného léčivého přípravku za běžných podmínek použití. Konstatoval, že žalobkyně ve svých souhrnech řádně uvedla důvody, proč nebylo možné poskytnout úplné informace o uvedené účinnosti a bezpečnosti (s ohledem na řídký výskyt onemocnění a důvody etické povahy), a předložila odůvodnění poměru prospěšnost/riziko dotyčného léčivého přípravku. Rozhodl tedy, že se Komise ve svém rozhodnutí nesprávně domnívala, že údaje předložené žalobkyní měly být úplné a že se žalobkyně v rámci své žádosti založené na dobře zavedeném léčebném použití nemohla dovolávat existence výjimečných okolností.

Mimoto Tribunál uvedl, že se Komise v napadeném rozhodnutí ani nemohla důvodně domnívat, že udělení registrace léčivého přípravku by v projednávané věci ohrozilo cíle nařízení (ES) č. 1901/2006²⁵ a ochranu inovace, a došel k závěru, že odmítnutí udělení uvedené registrace bylo neopodstatněné, a uvedené rozhodnutí zrušil.

Životní prostředí

V rozsudku ze dne 7. března 2013, *Polsko v. Komise* (T-370/11), Tribunál rozhodoval o systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů zavedeném směrnicí 2003/87/ES²⁶. Žaloba podaná Polskou republikou směřovala proti rozhodnutí Komise stanovujícímu celounijní přechodná pravidla přidělování těchto bezplatných povolenek²⁷. Polská republika zpochybňovala referenční hodnoty použité Komisí pro výpočet množství přidělených povolenek.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, s. 67; Zvl. vyd. 13/27, s. 69).

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 ze dne 12. prosince 2006 o léčivých přípravcích pro pediatrické použití a o změně nařízení (EHs) č. 1768/92, směrnice 2001/20/ES, směrnice 2001/83/ES a nařízení (ES) č. 726/2004 (Úř. věst. L 378, s. 1).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, s. 32; Zvl. vyd. 15/07, s. 631).

²⁷ Rozhodnutí Komise 2011/278/EU ze dne 27. dubna 2011, kterým se stanoví přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise platná v celé Unii podle článku 10a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 130, s. 1).

Tribunál nejprve uvedl, že napadené rozhodnutí je prováděcím opatřením ke směrnici 2003/87, která byla přijata na základě ustanovení Smlouvy o FEU týkajících se politiky životního prostředí. Odmítl proto argument žalobkyně, podle něhož bylo rozhodnutí Komise přijato v rozporu s čl. 194 odst. 2 SFEU, stanovujícím pravomoci členských států v oblasti energetické politiky.

Tribunál měl dále za to, že stejné zacházení s průmyslovými zařízeními nacházejícími se z důvodu používání odlišných paliv v odlišných situacích při stanovení referenčních hodnot produktu za účelem přidělení povolenek v napadeném rozhodnutí může být považováno za objektivně odůvodněné. Podle něj by odlišení uvedených referenčních hodnot v závislosti na druhu použitého paliva nemotivovalo průmyslová zařízení používající paliva, která jsou silnými zdroji CO₂, aby hledala řešení umožňující snižování emisí, ale naopak by motivovalo k zachování stávajícího stavu, což by bylo v rozporu s čl. 10a odst. 1 třetím pododstavcem směrnice 2003/87. Kromě toho by takové odlišení vedlo k nebezpečí zvyšování uvedených emisí, neboť průmyslová zařízení používající palivo, které je slabším zdrojem CO₂, by mohla toto palivo nahradit jiným, silnějším zdrojem CO₂, aby získala více bezplatných povolenek na emise. Stejně tak měl Tribunál za to, že volba zemního plynu jako paliva, které je slabým zdrojem CO₂, pro určení referenčních hodnot tepla má za cíl snížení emisí skleníkových plynů.

Tribunál kromě toho konstatoval, že napadené rozhodnutí přiměřeně zohledňuje hospodářské a sociální dopady opatření směřujících ke snižování emisí CO₂. Použitelná pravidla fungování jsou zaváděna postupně od roku 2013. V této souvislosti zařízení, která byla silnými producenty CO₂, jako například zařízení v Polsku používající uhlí, která potřebovala pro svou výrobu velké množství povolenek, měla obdržet zpočátku větší množství bezplatných povolenek pro pokrytí svých potřeb. Unijní zákonodárce dále zavedl mechanismy k podpoře úsilí členských států s relativně nízkým příjmem na obyvatele a lepšími výhledy růstu, aby do roku 2020 snížily uhlíkovou náročnost svých hospodářství.

A konečně Tribunál upřesnil, že od roku 2013 probíhá přidělování povolenek na emise CO₂ formou dražeb. Členské státy tak mohou vydražit všechny povolenky, které nebyly přiděleny bezplatně, tak aby zařízení mohla nakoupit chybějící povolenky. Tento systém je mimoto v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“, jelikož zařízení vypouštějící více CO₂ musí zaplatit povolenky, nebo snížit emise.

Přístup k dokumentům orgánů

V roce 2013 se judikatura v oblasti přístupu k dokumentům zabývala především dosahem výjimky týkající se ochrany mezinárodních vztahů stanovené nařízením (ES) č. 1049/2001²⁸, jakož i výkladem nařízení (ES) č. 1367/2006²⁹ ve specifitějším rámci přístupu k informacím o životním prostředí.

1. Ochrana mezinárodních vztahů

V rozsudku ze dne 19. března 2013, *In't Veld v. Komise* (T-301/10), Tribunál rozhodl o opodstatněnosti rozhodnutí uplatňujícího zejména výjimku týkající se ochrany mezinárodních vztahů uvedenou v čl. 4 odst. 1 písm. a) třetí odrážce nařízení č. 1049/2001 a zamítl návrh žalobkyně směřující k tomu,

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství (Úř. věst. L 264, s. 13).

aby jí Komise umožnila přístup k určitým dokumentům týkajícím se návrhu mezinárodní obchodní dohody proti padělatelství.

V tomto ohledu Tribunál v podstatě uvedl, že unijní orgán může své odmítnutí přístupu veřejnosti k dokumentům právoplatně založit na čl. 4 odst. 1 písm. a) třetí odrážce nařízení č. 1049/2001, tak aby zachoval důvěrnost postojů zaujatých během vyjednávání mezinárodních dohod, jelikož takové vyjednávání může z důvodu své efektivity odůvodnit určitou úroveň diskrétnosti, která umožňuje zajistit vzájemnou důvěru stran a rozvinutí volné a efektivní diskuse. Podnět k jednáním za účelem uzavření mezinárodní dohody a jejich vedení patří v zásadě do oblasti moci výkonné a účast veřejnosti na postupu vyjednávání a uzavírání mezinárodní dohody je s ohledem na legitimní zájem neprozradit strategické body jednání nutně omezená.

V této souvislosti může zpřístupnění unijních postojů nebo postojů jiných stran jednání o mezinárodní obchodní dohodě proti padělatelství ohrozit veřejný zájem chráněný článkem 4 odst. 1 písm. a) třetí odrážkou nařízení č. 1049/2001. Nelze totiž vyloučit, že by toto zpřístupnění mohlo umožnit nepřímo se seznámit s postoji ostatních stran jednání. A dále se v kontextu mezinárodních jednání mohou postoje, které zaujala Unie, již z povahy věci vyvíjet v závislosti na průběhu těchto jednání, ústupcích a kompromisech, na něž v tomto rámci přistoupily jednotlivé strany jednání. Formulace postojů při jednáních může implikovat určité taktické úvahy vyjednávačů, a to včetně samotné Unie. Není ostatně vyloučeno, že pokud by Unie zpřístupnila veřejnosti postoje, které zaujala v jednání, zatímco postoje dalších stran by zůstaly utajeny, mohlo by to mít v praxi nepříznivý vliv na vyjednávací schopnost Unie.

Mimoto v kontextu mezinárodních jednání může skutečnost, že jedna strana jednání jednostranně zpřístupní – byť na první pohled anonymně – postoj, který v jednání zastává jedna nebo několik dalších stran jednání, vážně narušit – pokud jde o stranu jednání, jejíž postoj je zveřejněn, jakož i o ostatní strany jednání, které jsou svědky tohoto zpřístupnění – prostředí vzájemné důvěry, které je nezbytné pro efektivitu těchto jednání. Takové zpřístupnění může také ovlivnit důvěryhodnost Komise jakožto partnera k jednání ve vztahu k ostatním stranám i vztahy všech stran jednání – a tedy i Unie – s případnými třetími zeměmi majícími zájem o přistoupení k těmto jednáním.

2. Přístup k informacím o životním prostředí

V rozsudku ze dne 8. října 2013, *Stichting Greenpeace Nederland a PAN Europe v. Komise* (T-545/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál přezkoumával podmínky přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, jakož i vztah mezi nařízením č. 1367/2006 upravujícím přístup k těmto informacím a režimem vyplývajícím z nařízení č. 1049/2001.

Tribunál rozhodl, že pokud jde o žádost o přístup k informacím o životním prostředí nebo k informacím o emisích do životního prostředí, z bodů 8 a 15 odůvodnění nařízení č. 1367/2006 ve spojení s články 3 a 6 uvedeného nařízení vyplývá, že toto nařízení obsahuje ustanovení, která nahrazují, mění nebo zpřesňují některá ustanovení nařízení č. 1049/2001. V tomto případě je povinnost restriktivního výkladu výjimek zakotvených v posledně uvedeném nařízení zesílená tím, že dotčený orgán musí vzít v úvahu veřejný zájem na zpřístupnění takových informací, jakož i odkazem na zjišťování toho, zda se tyto informace týkají emisí do životního prostředí, a dále skutečností, že uvedené nařízení neobsahuje obdobná upřesnění uplatňování uvedených výjimek v této oblasti.

Článek 6 odst. 1 první věta nařízení č. 1367/2006 stanoví právní domněnku, že převažující veřejný zájem na zpřístupnění existuje v případě, kdy se požadované informace týkají emisí do životního prostředí, ledaže se tyto informace týkají vyšetřování, a to zejména vyšetřování souvisejícího s možnými

nesplněními povinností vyplývajících z unijního práva. Dotyčný orgán je povinen zpřístupnit dokument, pokud se požadované informace týkají emisí do životního prostředí, a to i v případě rizika zásahu do ochrany obchodních zájmů určité fyzické nebo právnické osoby, včetně práv duševního vlastnictví této osoby. Pokud jde konkrétně o žádost o zpřístupnění dokumentů týkajících se prvního povolení pro uvedení na trh účinné látky uvedené v příloze I směrnice 91/414/EHS³⁰, tak jak je tomu v projednávaném případě, pak tato směrnice sice obsahuje ustanovení na ochranu důvěrnosti informací, které jsou součástí obchodního a průmyslového tajemství, avšak existence takových pravidel nemůže bránit nevyvratitelné domněnce vyplývající z nařízení č. 1367/2006. Mimoto, i když články 16 a 17 Listiny základních práv Evropské unie zakotvují svobodu podnikání a právo na vlastnictví, nelze nicméně připustit, aby pro účely zajištění konzistentního výkladu unijních právních předpisů byla zpochybněna platnost ustanovení sekundárního práva, které je jasné a bezpodmínečné. Stejně tak nelze neuplatnit ustanovení čl. 6 odst. 1 první věty nařízení č. 1367/2006, aby bylo dosaženo souladu s čl. 39 odst. 2 a 3 Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) ze dne 15. dubna 1994³¹, tedy ustanoveními chránícími informace, jež mají obchodní hodnotu, před zpřístupněním veřejnosti. Takový přístup by ve skutečnosti vedl ke zpochybnění legality čl. 6 odst. 1 první věty nařízení č. 1367/2006 z hlediska uvedených ustanovení dohody TRIPS.

Kromě toho ve věci *ClientEarth v. Komise* (rozsudek ze dne 13. září 2013, T-111/11, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) byla vznesena otázka slučitelnosti způsobu, jakým Komise uplatnila výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 2 třetí odrážce nařízení č. 1049/2001, týkající se ochrany cílů vyšetřování, s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v otázkách životního prostředí (Aarhuskou úmluvou). Žalobkyně totiž tvrdila, že tato úmluva neupravuje žádnou výjimku z práva na přístup k dokumentům, která by se týkala ochrany cílů jiného typu vyšetřování než vyšetřování trestního nebo disciplinárního. Dokumenty, které Komise odmítla zpřístupnit, se přitom týkaly slučitelnosti právních předpisů členských států s unijním právem životního prostředí a byly Komisí vypracovány zejména proto, aby mohla zkontrolovat provedení několika směrnic členskými státy do jejich vnitrostátních právních řádů a případně zahájit řízení o nesplnění povinností.

V tomto ohledu Tribunál uvedl, že Evropská unie je Aarhuskou úmluvou vázána. Pokud jde nicméně o důvody zamítnutí žádosti o přístup k informacím o životním prostředí, není tato úmluva z hlediska obsahu bezpodmínečná a dostatečně přesná, jelikož stanoví, že každá z jejích stran přijme nezbytná opatření s cílem zavést a udržet jasný, transparentní a konzistentní rámec k naplňování jejích ustanovení, přičemž strany úmluvy mají široký prostor pro uvážení při úpravě podmínek, za nichž mají být veřejnosti zpřístupňovány informace o životním prostředí, které jsou požadovány od veřejných orgánů.

Především čl. 4 odst. 4 písm. c) Aarhuské úmluvy není dostatečně konkrétní na to, aby byl přímo použitelný, alespoň pokud jde o organizace regionální hospodářské integrace uvedené v čl. 2 písm. d) uvedené úmluvy. Tato úmluva, a především její čl. 4 odst. 4 písm. c), totiž byla zjevně koncipována tak, aby se uplatnila především na orgány smluvních států, a používá pojmy, které jim jsou vlastní, jak vyplývá z odkazu na rámec vnitrostátní právní úpravy v čl. 4 odst. 1. Tato úmluva naopak nezohledňuje specifika, která jsou charakteristická pro organizace regionální hospodářské integrace, jež mohou nicméně k úmluvě přistoupit. Především pak nic v čl. 4 odst. 4 písm. c) ani v jiných ustanoveních Aarhuské úmluvy neumožňuje vykládat pojmy používané v tomto ustanovení a určit, zda mezi ně může patřit šetření související s řízením o nesplnění povinností.

³⁰ Směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (Úř. věst. L 230, s. 1; Zvl. vyd. 03/11, s. 332).

³¹ Úř. věst. L 336, s. 214; Zvl. vyd. 11/21, s. 305.

Bez jakéhokoli upřesnění pro tyto účely nelze mít za to, že Aarhuská úmluva brání unijnímu zákonodárci upravit výjimku ze zásady přístupu k dokumentům orgánů v oblasti životního prostředí, pokud se týkají řízení o nesplnění povinnosti, které je součástí ústavních mechanismů unijního práva upravených Smlouvami.

Povolování uvedení geneticky modifikovaných organismů na trh

Věc *Maďarsko v. Komise* (rozsudek ze dne 13. prosince 2013, T-240/10) vedla k upřesněním ohledně postupu povolování uvedení geneticky modifikovaných organismů na trh. Základem této věci byla dvě rozhodnutí Komise, z nichž první povolovalo uvedení na trh geneticky modifikovaného bramboru a druhé povolovalo uvedení na trh krmiv vyrobených z uvedených brambor a náhodnou nebo technicky nevyhnutelnou přítomnost těchto brambor v potravinách a dalších krmivech. Maďarsko, které mělo za to, že tento brambor představuje riziko pro zdraví lidí a zvířat, jakož i pro životní prostředí, podalo proti těmto dvěma rozhodnutím žalobu na neplatnost.

Tribunál nejprve zdůraznil, že Komisi navrhovaná opatření týkající se uvedení geneticky modifikovaných organismů na trh měla být přijata v souladu s regulativním postupem, tak jak byl zaveden článkem 5 rozhodnutí 1999/468/ES³². Tento postup zahrnoval povinnost Komise předložit návrh opatření příslušnému regulativnímu výboru. V projednávaném případě Komise tím, že se rozhodla požádat Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) o konsolidované stanovisko a že založila napadená rozhodnutí zejména na tomto stanovisku, aniž příslušným výborům umožnila ke stanovisku a k pozměněným návrhům rozhodnutí zaujmout stanovisko, tuto povinnost nedodržela.

V této souvislosti měl Tribunál za to, že pokud by Komise postupovala v souladu s použitelnou právní úpravou, mohl být výsledek postupu nebo obsah napadených rozhodnutí podstatně odlišný. Jelikož byla hlasování ve výborech o dřívějších návrzích velmi nejednoznačná a závěry výše uvedeného stanoviska vyjadřovaly větší nejistotu než dřívější stanoviska úřadu EFSA a pojila se k nim minoritní stanoviska, nebylo vyloučeno, že by členové výborů bývali mohli přehodnotit své stanovisko. Navíc při vydání záporného stanoviska nebo při nepřijetí stanoviska výbory by Komise byla bývala povinna předložit navrhovaná povolení Radě, která mohla dotčená opatření schválit nebo zamítnout. Komise by pak bývala mohla přijmout rozhodnutí až po uplatnění tohoto postupu při nepřijetí rozhodnutí Radou.

Tribunál žalobě vyhověl a napadená rozhodnutí zrušil.

II. Kasační opravné prostředky

Mezi rozhodnutími vydanými kasačním senátem Tribunálu v průběhu roku 2013 si zvláštní pozornost zasluhují tři rozsudky.

Zaprvé v rozsudku ze dne 11. září 2013, *L v. Parlament* (T-317/10 P), Tribunál upřesnil, že pokud jde o důvod propuštění pro ztrátu nebo narušení vzájemné důvěry mezi dočasným zaměstnancem a politickou skupinou Evropského parlamentu, k níž byl přidělen, dočasný zaměstnanec přidělený k nezařazeným poslancům sice měl zájem přesvědčit se, že ztrátou důvěry byl postižen vztah, který ho pojí k přímému nadřízenému, avšak nebylo tomu tak v případě zaměstnance přiděleného ke klasické politické skupině, odlišující se od skupiny nezařazených tím, že se vyznačuje

³² Rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (Úř. věst. L 184, s. 23; Zvl. vyd. 01/03, s. 124).

předpokládaným společným politickým přesvědčením. V takovém případě, pokud dojde ke ztrátě vzájemné důvěry, dojde k ní ve vztahu k celé skupině a skutečnost, které osoby důvěru ztratily, již není rozhodující. Tribunál nejprve připomněl, že existence vztahu vzájemné důvěry není založena na objektivních prvcích a svou povahou nemůže být předmětem soudního přezkumu, jelikož unijní soud nemůže nahradit posouzení orgánu oprávněného uzavírat smlouvy vlastním posouzením, tím spíše v politické oblasti, kde je ztráta důvěry širokým pojmem, nicméně poté rozhodl, že pokud se orgán, který se rozhodl vypovědět smlouvu dočasněho zaměstnance, odvolává zejména na konkrétní skutkové okolnosti, na nichž je rozhodnutí o propuštění pro ztrátu důvěry založeno, musí soud ověřit pravdivost těchto skutkových okolností. Soud tím nenahrazuje posouzení příslušného orgánu, podle něhož ke ztrátě důvěry došlo, vlastním posouzením, ale omezuje se na přezkum toho, zda jsou skutková zjištění, na nichž je rozhodnutí založeno a která orgán výslovně uvádí, věcně správná.

Zadruhé v rozsudku ze dne 23. října 2013, *Komise v. Moschonaki* (T-476/11 P), Tribunál vyjasnil dosah pravidla souladu mezi stížností ve smyslu čl. 91 odst. 2 první odrážky služebního řádu úředníků Evropské unie a následnou žalobou. Podotkl, že okolnost, že důvody obsažené v žalobě a ve stížnosti směřují ke zpochybnění vnitřní nebo naopak vnější legality aktu, neumožňuje sama o sobě prokázat, že tyto důvody spolu úzce souvisí. To by mohlo žalobci umožňovat uplatňovat poprvé před Soudem pro veřejnou službu žalobní důvod, který by neměl žádnou spojitost s důvody uplatňovanými ve stížnosti, jestliže by se tyto důvody jako celek týkaly vnitřní nebo vnější legality sporného aktu. Za těchto podmínek by se orgán oprávněný ke jmenování v rámci stížnosti seznámil pouze s částí výtek, které jsou administrativně vytýkány. Jelikož by orgán oprávněný ke jmenování nebyl s dostatečnou přesností seznámen s výtkami nebo požadavky dotyčného, nemohl by se tak pokusit o smírné řešení. Pojmy vnitřní legalita a vnější legalita jsou totiž vzhledem ke konkrétnímu předmětu dotčeného důvodu zpochybnění příliš široké a abstraktní k tomu, aby mohly zajistit existenci takového vztahu mezi důvody spadajícími výhradně pod jeden nebo druhý z těchto pojmů.

Nicméně i když je neměnnost předmětu a důvodu sporu ve fázi stížnosti a žaloby nutná k tomu, aby bylo umožněno smírné řešení sporů tím, že orgán oprávněný ke jmenování bude již ve fázi stížnosti informován o kritických připomínkách dotyčné osoby, výklad těchto pojmů nemůže vést k omezení možností této osoby užitečně zpochybnit rozhodnutí, které nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení. V případě, že se stěžovatel seznámí s odůvodněním aktu nepříznivě zasahujícího do jeho právního postavení prostřednictvím odpovědi na svou stížnost nebo pokud odůvodnění v uvedené odpovědi podstatným způsobem pozměňuje nebo doplňuje odůvodnění uvedené v tomto aktu, veškeré důvody uplatňované poprvé ve fázi žaloby, jež mají zpochybnit opodstatněnost odůvodnění uvedeného v odpovědi na stížnost, musí být považovány za přípustné.

Zatřetí v rozsudku ze dne 4. prosince 2013, *ETF v. Schuerings* (T-107/11 P), Tribunál upřesnil povahu povinnosti orgánu v případě vypovězení smlouvy dočasněho zaměstnance na dobu neurčitou. V projednávaném případě rozhodl, že při platném důvodu propuštění, v daném případě omezení okruhu činností agentury, nemusela Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF) zkoumat, zda mohl být dočasný zaměstnanec přeřazen na jiné existující místo nebo na místo, které bude v brzké době vytvořeno v důsledku přidělení nových pravomocí ETF. I když je pravda, že pracovní smlouvy na dobu neurčitou se z pohledu jistoty zaměstnání odlišují od pracovních smluv na dobu určitou, zaměstnanci unijní veřejné služby přijatí na základě smlouvy na dobu neurčitou nemohou odhlížet od dočasnosti svého zaměstnání a od skutečnosti, že tato smlouva jim neposkytuje jistotu zaměstnání, vzhledem k tomu, že pojem „[stálé pracovní] místo zaměstnance jednoho z orgánů“ ve smyslu čl. 1a odst. 1 služebního řádu zahrnuje jen pracovní místa, která jsou v rozpočtu výslovně označena jako „stálá“ nebo jsou pojmenována obdobným způsobem.

III. Návrhy na předběžné opatření

Tribunálu bylo v roce 2013 předloženo 31 návrhů na předběžné opatření, což představuje značný nárůst oproti počtu návrhů předložených v roce 2012 (21). V roce 2013 vyřídil předseda Tribunálu 27 věcí oproti 23 v roce 2012. Zcela či částečně vyhověl čtyřem návrhům, a sice těm, které vedly k vydání usnesení ze dne 11. března 2013, *Pilkington Group v. Komise* (T-462/12 R, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), ze dne 25. dubna 2013, *AbbVie v. EMA* (T-44/13 R, nezveřejněné, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) a *InterMune UK a další v. EMA* (T-73/13 R, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), a ze dne 15. května 2013, *Německo v. Komise* (T-198/12 R, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku). První tři usnesení, týkající se problematiky zpřístupnění údajně důvěrných informací Komisí a Evropskou agenturou pro léčivé přípravky (EMA), odrážejí přístup uplatněný ve třech usneseních přijatých v roce 2012³³.

Ve výše uvedené věci *Německo v. Komise* požádala německá vláda, která měla za to, že mezní hodnoty použitelné v Německu na určité těžké kovy přítomné v hračkách nabízejí lepší ochranu než hodnoty zavedené směrnicí 2009/48/ES³⁴, Komisi o povolení zachovat své vnitrostátní hodnoty. Komise v podstatě tuto žádost zamítla. Německá vláda podala žalobu na neplatnost tohoto zamítnutí a požádala o přijetí předběžných opatření, která by jí umožnila, aby až do vydání rozsudku ve věci samé mohla i nadále uplatňovat vlastní mezní hodnoty. V usnesení ze dne 15. května 2013 předseda Tribunálu rozhodl, že návrh směřující k tomu, aby bylo Komisi uloženo toto povolení poskytnout, je přípustný. Návrh na předběžné opatření, který směřuje pouze k odložení vykonatelnosti výlučně nepříznivého rozhodnutí, je sice v zásadě nepřípustný, jelikož takový odklad nemůže sám o sobě situaci navrhovatele změnit. Německá vláda však nenavrhovala odložit vykonatelnost zamítavého rozhodnutí, ale přijetí předběžných opatření ve smyslu článku 279 SFEU. Tato možnost se nabízela rovněž v rámci žaloby na neplatnost nepříznivého rozhodnutí, jelikož článek 279 SFEU ani článek 104 jednacího řádu Tribunálu, a tím méně článek 47 Listiny základních práv Evropské unie neumožňují prohlásit takový návrh za nepřípustný. Předseda Tribunálu doplnil, že u předběžných opatření má o nich rozhodující soudce pravomoci, jejichž dopad na dotčené unijní orgány přesahuje účinky zrušovacího rozsudku, pokud se tato předběžná opatření uplatní pouze po dobu hlavního řízení, mají dostatečně úzkou souvislost s hlavní žalobou, nepředjímají rozhodnutí ve věci a nesnižují jeho užitečný účinek. Předseda Tribunálu rozhodl, že tyto podmínky byly v projednávaném případě splněny.

Ve věci samé předseda Tribunálu konstatoval, že německá vláda prokázala věcnou i právní nezbytnost přijetí předběžných opatření za účelem ochrany zdraví dětí, jakož i naléhavost těchto opatření. Zejména zdůraznil, že spor mezi německou vládou a Komisí ohledně „správných“ mezních hodnot olova, barya, antimonu, arsenu a rtuti vyvolává složité, vysoce technické otázky, které na první pohled nemohou být pokládány za irelevantní, ale které vyžadují uskutečnění podrobného

³³ Hlavní obsah těchto usnesení ze dne 16. listopadu 2012, *Evonik Degussa v. Komise* (T-341/12 R, nezveřejněné) a *Akzo Nobel a další v. Komise* (T-345/12 R, nezveřejněné), jakož i ze dne 29. listopadu 2012, *Alstom v. Komise* (T-164/12 R), která nebyla předmětem kasačního opravného prostředku, byl podrobně popsán ve výroční zprávě za rok 2012 (s. 161 a 162). Kasační opravný prostředek podaný Komisí proti výše uvedenému usnesení *Pilkington Group v. Komise* byl zamítnut usnesením místopředsedy Soudního dvora ze dne 10. září 2013, *Komise v. Pilkington Group* [C-278/13 P(R)]. Na základě kasačních opravných prostředků podaných EMA místopředseda Soudního dvora usneseními ze dne 28. listopadu 2013, *EMA v. AbbVie* [C-389/13 P(R)] a *EMA v. InterMune UK a další* [C-390/13 P(R)], výše uvedená usnesení *AbbVie v. EMA* a *InterMune UK a další v. EMA* zrušil a vrátil tyto věci Tribunálu.

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/48/ES ze dne 18. června 2009 o bezpečnosti hraček (Úř. věst. L 170, s. 1).

přezkumu v rámci řízení ve věci samé. Proto předseda Tribunálu Komisi uložil, aby souhlasila se zachováním německých mezních hodnot³⁵.

Ostatní návrhy na předběžné opatření byly, s výjimkou několika případů nevydání rozhodnutí ve věci samé, všechny zamítnuty, nejčastěji pro nedostatek naléhavosti.

Věc *Francie v. Komise* (usnesení ze dne 29. srpna 2013, T-366/13 R, nezveřejněné, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) se týkala rozhodnutí Komise ukládajícího vrácení státní podpory přesahující 220 milionů eur mise poskytnuté Francouzskou republikou společností Société nationale Corse Méditerranée (SNCM). Podle Francie by vrácení takové částky společností SNCM nevyhnutelně vedlo k platební neschopnosti a následné likvidaci této společnosti, což by vedlo k vážným a nenapravitelným újmám pro tuto zemi, mj. narušení územní kontinuity, narušování veřejného pořádku a negativním hospodářským dopadům pro Korsiku. Předseda Tribunálu připomněl, že napadené rozhodnutí je závazné pouze ve vztahu k francouzským orgánům, a konstatoval, že toto rozhodnutí nemůže samo o sobě společnost SNCM přinutit k vrácení státní podpory. Jelikož ovšem francouzské orgány nepřijaly žádné právně závazné opatření směřující k výkonu napadeného rozhodnutí, nebezpečí likvidace společnosti SNCM nemohlo být považováno za natolik bezprostřední, aby odůvodnilo požadovaný odklad vykonatelnosti. Pokud jde o vnitrostátní opravné prostředky, které mohla SNCM využít k obraně proti vnitrostátnímu opatření směřujícímu k vymáhání pohledávky, Francouzská republika každopádně neprokázala, že by tyto prostředky společnosti SNCM neumožnily vyhnout se likvidaci tím, že by před vnitrostátním soudem poukázala na svou finanční situaci a povinnost zajistit lodní spojení mezi Marseille a Korsikou. Předseda Tribunálu tedy mohl pouze konstatovat, že nebyla prokázána nedostatečnost francouzských opravných prostředků v této oblasti. Kromě toho muselo být v projednávaném případě předložení věci společností SNCM francouzskému soudu považováno za nutný předchozí postup, jelikož Francouzská republika nemohla před Tribunálem odůvodnit naléhavost dříve, než by vnitrostátní orgány přijaly závazná prováděcí opatření a než by byl vnitrostátnímu soudu předložen případný návrh na odklad vykonatelnosti.

Věc *Tilly-Sabco v. Komise* (usnesení ze dne 26. září 2013, T-397/13 R, nezveřejněné) se týkala společnosti specializující se na vývoz hluboce zmražených kuřat do zemí Blízkého východu, přičemž jednotková hmotnost těchto kuřat byla nižší než u kuřat prodávaných na evropském trhu. Její ziskovost závisela především na poskytnutí veřejné dotace ve formě vývozní náhrady, jejímž cílem bylo v případě potřeby usnadnit vývozy v rámci plnění cílů společné zemědělské politiky. Poté, co Komise snížila svým nařízením tyto náhrady pro hluboce zmražená kuřata na nulovou výši, uplatňovala žalobkyně ztrátu 80 % svého celkového obrátu a ohrožení svého finančního zdraví. V usnesení ze dne 26. září 2013 předseda Tribunálu zamítl návrh na předběžné opatření, jelikož žalobkyně nemohla jakožto obezřetný a informovaný hospodářský subjekt nevědět, že oblast společné organizace zemědělských trhů je vysoce regulovaná, neboť Komise každé tři měsíce stanovuje výši vývozních náhrad a přizpůsobuje je změnám hospodářské situace. Žalobkyně se tedy nemohla dovolávat nabytého práva na zachování náhrady v určité výši, která jí byla poskytována v daném okamžiku, a to tím spíše, že vývozní náhrady mají dle relevantní právní úpravy fakultativní povahu, takže neexistuje žádná právní povinnost režim těchto náhrad trvale zachovávat, z čehož plyne, že tyto náhrady mohly být v důsledku tržních výkyvů sníženy, či dokonce zcela zrušeny. Za těchto okolností bylo na žalobkyni, aby prokázala náležitou péči a přijala preventivní opatření směřem k diverzifikaci své produkce a svých odbytišť. Pokud takovou péči neprokázala, musela sama nést újmu způsobenou snížením vývozních náhrad na nulovou výši, podobně jako u jiných rizik podnikání.

³⁵ Kasační opravný prostředek podaný proti tomuto usnesení byl zamítnut usnesením místopředsedy Soudního dvora ze dne 19. prosince 2013, *Komise v. Německo* [C-426/13 P(R)].

B – Složení Tribunálu

(Protokolární pořádek k 23. říjnu 2013)

První řada, zleva doprava:

předsedové senátů G. Berardis, M. Van der Woude, A. Dittrich, S. Papasavvas, místopředseda Tribunálu H. Kanninen; předseda Tribunálu M. Jaeger; předsedkyně senátu M. E. Martins Ribeiro; předsedové senátů M. Prek, S. Frimodt Nielsen a D. Gratsias.

Druhá řada, zleva doprava:

soudci E. Buttigieg a A. Popescu; soudkyně I. Labucka a I. Wiszniewska-Bialecka; soudci F. Dehousse, N. J. Forwood a O. Czúcz; soudkyně I. Pelikánová; soudce J. Schwarcz; soudkyně M. Kančeva.

Třetí řada, zleva doprava:

soudci L. Madise, I. Ulloa Rubio a V. Kreuschitz; soudkyně V. Tomljenović, soudci C. Wetter, E. Bieliūnas, A. M. Collins a S. Gervasoni; vedoucí soudní kanceláře E. Coulon.

1. Členové Tribunálu

(podle pořadí nástupu do funkce)

Marc Jaeger

narozen v roce 1954; diplom v oboru právo na Univerzitě Roberta Schumana ve Štrasburku; studia na Collège d'Europe; advokát zapsaný u lucemburské advokátní komory (1981); soudní atašé u vrchního státního zástupce v Lucemburku (1983); soudce okresního soudu v Lucemburku (1984); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1986–1996); předseda Institut Universitaire International de Luxembourg (IUIL); soudce Tribunálu od 11. července 1996; předseda Tribunálu od 17. září 2007.

Heikki Kanninen

narozen v roce 1952; vystudoval Vysokou školu obchodní v Helsinkách a právnickou fakultu univerzity v Helsinkách; referendář Nejvyššího správního soudu ve Finsku; generální tajemník výboru pro reformu právní ochrany ve veřejné správě; vrchní rada Nejvyššího správního soudu; generální tajemník výboru pro reformu správního soudnictví; poradce na legislativním odboru ministerstva spravedlnosti; zástupce vedoucího kanceláře Soudního dvora ESVO; referendář Soudního dvora Evropských společenství; soudce Nejvyššího správního soudu (1998–2005); člen odvolacího senátu pro uprchlíky; místopředseda výboru pro rozvoj finských soudních orgánů; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005 do 6. října 2009; soudce Tribunálu od 7. října 2009; místopředseda Tribunálu od 17. září 2013.

Josef Azizi

narozen v roce 1948; doktor práv a bakalář v oboru sociálních a hospodářských věd na univerzitě ve Vídni; přednášející a vyučující na Univerzitě hospodářských věd ve Vídni, na právnické fakultě univerzity ve Vídni a na několika dalších univerzitách; emeritní profesor Právnické fakulty univerzity ve Vídni; Ministerialrat (ministrský rada) a vedoucí odboru Úřadu spolkového kancléře; člen Řídícího výboru pro právní spolupráci Rady Evropy (CDCJ); zmocněnec *ad litem* u Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud) v soudních řízeních týkajících se kontroly ústavnosti federálních zákonů; koordinátor odpovědný za přizpůsobení rakouského federálního práva právu Společenství; soudce Tribunálu od 18. ledna 1995 do 16. září 2013.

Nicholas James Forwood

narozen v roce 1948; diplomy z Univerzity v Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vědy a právo); zapsán u anglické advokátní komory v roce 1970, následně vykonával advokátní profesi v Londýně (1971–1999) a v Bruselu (1979–1999); zapsán u irské advokátní komory v roce 1981; jmenován jako Queen's Counsel v roce 1987; bencher Middle Temple v roce 1998; zástupce anglické advokátní komory a advokátní komory Walesu v Radě advokátních komor Evropské unie (CCBE) a předseda stálého zastoupení CCBE při Soudním dvoru (1995–1999); člen kanceláře World Trade Law Association a European Maritime Law Organisation (1993–2002); soudce Tribunálu od 15. prosince 1999.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

narozena v roce 1956; studia v Lisabonu, Bruselu a Štrasburku; advogada v Portugalsku a Bruselu; nezávislá vědecká pracovnice v Institutu evropských studií svobodné univerzity v Bruselu; referendářka u portugalského soudce u Soudního dvora, J. C. Moitinha de Almeida (1986–2000), posléze u předsedy Tribunálu, B. Vesterdorfa (2000–2003); soudkyně Tribunálu od 31. března 2003.

Franklin Dehousse

narozen v roce 1959; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lutychu, 1981); aspirant (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); právní poradce Chambre des représentants, (1981–1990); doktor práv (univerzita ve Štrasburku, 1990); profesor (univerzity v Lutychu a Štrasburku, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, Univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet des universités de Paris; fakulty Notre-Dame de la Paix v Namuru); zvláštní zástupce ministra zahraničních věcí (1995–1999); ředitel evropských studií Institut royal des relations internationales (1998–2003); přisedící u Conseil d'Etat (2001–2003); poradce u Evropské komise (1990–2003); člen Observatoire Internet (2001–2003); soudce Tribunálu od 7. října 2003.

Ottó Czúcz

narozen v roce 1946; doktor práv univerzity v Segedíně (1971); rada na ministerstvu práce (1971–1974); přednášející a profesor (1974–1989), děkan právnické fakulty (1989–1990), prorektor (1992–1997) univerzity v Segedíně; advokát; člen prezidia Národní důchodové pojišťovny; zástupce prezidenta Evropského institutu sociálního zabezpečení (1998–2002); člen vědecké rady Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení; soudce Ústavního soudu (1998–2004); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

Irena Wiszniewska-Białecka

narozena v roce 1947; držitelka diplomu v oboru právo univerzity ve Varšavě (1965–1969); výzkumná pracovnice (asistentka, docentka, profesorka) Institutu právních věd Polské akademie věd (1969–2004); výzkumná pracovnice Institutu Maxe Plancka pro zahraniční a mezinárodní patentové a autorské právo a právo hospodářské soutěže v Mnichově (stipendium od nadace Foundation AvH – 1985–1986); advokátka (1992–2000); soudkyně Nejvyššího správního soudu (2001–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Irena Pelikánová

narozena v roce 1949; doktorka práv, asistentka hospodářského práva (před rokem 1989), poté doktorka věd, profesorka obchodního práva (od roku 1993) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; členka prezidia Komise pro cenné papíry (1999–2002); advokátka; členka Legislativní rady české vlády (1998–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Vilenas Vadapalas

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita v Moskvě); habilitovaný doktor práv (univerzita ve Varšavě); profesor na univerzitě ve Vilniusu: mezinárodního práva (od roku 1981), lidských práv (od roku 1991) a práva Společenství (od roku 2000); poradce vlády pro zahraniční věci (1991–1993); člen koordinační skupiny vyjednávací delegace pro přistoupení k Evropské unii; vrchní ředitel vládního odboru evropského práva (1997–2004); profesor evropského práva na univerzitě ve Vilniusu, vedoucí katedry Jeana Monneta; předseda Litevské asociace studií o Evropské unii; zpravodaj pracovní parlamentní skupiny pro ústavní reformu týkající se přistoupení Litvy; člen Mezinárodní komise právníků (duben 2003); soudce Tribunálu od 12. května 2004 do 16. září 2013.

Küllike Jürimäe

narozena v roce 1962; držitelka diplomu v oboru právo univerzity v Tartu (1981–1986); asistentka státního zástupce v Tallinnu (1986–1991); držitelka diplomu Estonské diplomatické školy (1991–1992); právní poradkyně (1991–1993) a vrchní rada hospodářské a průmyslové komory (1992–1993); soudkyně odvolacího soudu v Tallinnu (1993–2004); European Master v oboru lidská práva a demokratizace, univerzity v Padově a v Nottinghamu (2002–2003); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004 do 23. října 2013, soudkyně Soudního dvora od 23. října 2013.

Ingrida Labucka

narozena v roce 1963; držitelka diplomu v oboru právo lotyšské univerzity (1986); inspektorka pro ministerstvo vnitra pro oblast Kirov a město Riga (1986–1989); soudkyně soudu prvního stupně v Rize (1990–1994); advokátka (1994–1998 a červenec 1999 až květen 2000); ministryně spravedlnosti (listopad 1998 až červenec 1999 a květen 2000 až říjen 2002); členka Mezinárodního rozhodčího soudu v Haagu (2001–2004); členka parlamentu (2002–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Savvas S. Papasavvas

narozen v roce 1969; studia na univerzitě v Aténách (Ptychion v roce 1991); postgraduální studia na univerzitě v Paříži II (DEA veřejného práva v roce 1992) a na univerzitě v Aix-Marseille III (doktorát v oboru právo v roce 1995); zapsán u kyperské advokátní komory, člen nikosijské advokátní komory od roku 1993; přednášející na kyperské univerzitě (1997–2002), docent ústavního práva od září 2002; výzkumný pracovník Evropského centra veřejného práva (2001–2002); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

Miro Prek

narozen v roce 1965; diplom v oboru právo (1989); člen advokátní komory (1994); pověřený různými úkoly a funkcemi ve veřejné správě, především na legislativním úřadu vlády (náměstek státního tajemníka a zástupce ředitele, vedoucí oddělení pro evropské právo a právo srovnávací) a úřadu pro evropské záležitosti (náměstek státního tajemníka); člen vyjednávacího týmu pro dohodu o přidružení (1994–1996) a pro přistoupení k Evropské unii (1998–2003), odpovědný za právní záležitosti; advokát; odpovědný za projekty směřující k přizpůsobení se evropským právním předpisům a k evropské integraci, především na západě Balkánského poloostrova; vedoucí odboru Soudního dvora Evropských společenství (2004–2006); soudce Tribunálu od 7. října 2006.

Alfred Dittrich

narozen v roce 1950; studium práv na univerzitě v Erlangen-Norimberku (1970–1975); Rechtsreferendar u vrchního zemského soudu v Norimberku (1975–1978); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství (1978–1982); úředník na stálém zastoupení Spolkové republiky Německo při Evropských společenstvích (1982); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství pověřený záležitostmi práva Společenství a hospodářské soutěže (1983–1992); vedoucí odboru „Právo Evropské unie“ na ministerstvu spravedlnosti (1992–2007); vedoucí německé delegace pracovní skupiny Rady nazvané „Soudní dvůr“; zmocněnec spolkové vlády v četných věcech probíhajících před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce Tribunálu od 17. září 2007.

Santiago Soldevila Frago

narozen v roce 1960; držitel diplomu v oboru právo Nezávislé univerzity v Barceloně (1983); soudce (1985); od roku 1992 soudce specializovaný na správní spory u Vrchního soudu Kanárských ostrovů v Santa Cruz de Tenerife (1992 a 1993) a u Audiencia Nacional (Nejvyšší soud) (Madrid, květen 1998 – srpen 2007), kde rozhodoval v soudních řízeních v daňové oblasti (DPH), jakož i o žalobách směřujících proti obecně závazným předpisům ministerstva hospodářství a jeho rozhodnutím o státních podporách nebo majetkové odpovědnosti státu; rovněž o žalobách proti veškerým rozhodnutím regulačních orgánů v oblasti bankovníctví, burzy, energií, pojištění a hospodářské soutěže; referendář u Ústavního soudu (1993–1998); soudce Tribunálu od 17. září 2007 do 16. září 2013.

Laurent Truchot

narozen v roce 1962; držitel diplomu Institut d'études politiques v Paříži (Institut politických věd) (1984); bývalý student École nationale de la magistrature (národní soudní školy) (1986–1988); soudce soudu prvního stupně v Marseille (leden 1988 – leden 1990); vyšší úředník na ředitelství občanských věcí ministerstva spravedlnosti (leden 1990 – červen 1992); zástupce vedoucího oddělení, poté vedoucí oddělení generálního ředitelství hospodářské soutěže, spotřeby a potírání podvodů ministerstva hospodářství, financí a průmyslu (červen 1992 – září 1994); technický poradce ministra spravedlnosti (září 1994 – květen 1995); soudce Soudu prvního stupně v Nîmes (květen 1995 – květen 1996); referendář u Soudního dvora v kabinetu generálního advokáta P. Légera (květen 1996 – prosinec 2001); soudní rada u Cour de Cassation (kasačního soudu) (prosinec 2001 – srpen 2007); soudce Tribunálu od 17. září 2007 do 16. září 2013.

Sten Frimodt Nielsen

narozen v roce 1963; bakalář práv, univerzita v Kodani (1988); úředník na ministerstvu zahraničních věcí (1988–1991); lektor mezinárodního a evropského práva na univerzitě v Kodani (1988–1991); velvyslanecký tajemník u stálé mise Dánska při OSN v New Yorku (1991–1994); úředník právní sekce ministerstva zahraničních věcí (1994–1995); hostující profesor na univerzitě v Kodani (1995); poradce, poté hlavní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (1995–1998); rada-vyslanec u stálého zastoupení Dánska při Evropské unii (1998–2001); zvláštní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády pro právní otázky (2001–2002); ředitel odboru a právní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (březen 2002 – červenec 2004); náměstek státního tajemníka a právní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (srpen 2004 – srpen 2007); soudce Tribunálu od 17. září 2007.

Kevin O'Higgins

narozen v roce 1946; studia na Crescent College v Limericku, na Clongowes Wood College, na University College Dublin (B. A. degree a diplom z evropského práva) a na Kings Inns; v roce 1968 zapsán u irské advokátní komory; barrister (1968–1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982–1986); soudce Circuit court (1986–1997); soudce High Court Irska (1997–2008); Bencher of Kings Inns; zástupce Irska v Poradní radě evropských soudců (2000–2008); soudce Tribunálu od 15. září 2008 do 16. září 2013.

Juraj Schwarcz

narozen v roce 1952; doktor práv (Univerzita Komenského v Bratislavě, 1979); podnikový právník (1975–1990); tajemník pověřený vedením obchodního rejstříku u Městského soudu v Košicích (1991); soudce Městského soudu v Košicích (leden – říjen 1992); soudce a předseda senátu Krajského soudu v Košicích (listopad 1992 – 2009); soudce dočasně přidělený k Nejvyššímu soudu Slovenské republiky, senát pro věci obchodněprávní (říjen 2004 – září 2005); předseda obchodněprávního kolegia Krajského soudu v Košicích (říjen 2005 – září 2009); externí člen katedry obchodního a hospodářského práva Univerzity P. J. Šafárika v Košicích (1997–2009); externí člen učitelského sboru justiční akademie (2005–2009); soudce Tribunálu od 7. října 2009.

Marc van der Woude

narozen v roce 1960; licencié en droit (bakalář práv) (Univerzita Groningen, 1983); studia na Collège d'Europe (1983–1984); asistent na Collège d'Europe (1984–1986); lektor na univerzitě v Leidenu (1986–1987); referent na Generálním ředitelství pro hospodářskou soutěž Komise Evropských společenství (1987–1989); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1989–1992); koordinátor politiky u Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Komise Evropských společenství (1992–1993); člen právní služby Komise Evropských společenství (1993–1995); advokát bruselské advokátní komory od roku 1995; profesor na Erasmově univerzitě v Rotterdamu od roku 2000; autor řady publikací; soudce Tribunálu od 13. září 2010.

Dimitrios Gratsias

narozen v roce 1957; držitel diplomu Athénské univerzity v oboru právo (1980); diplôme d'études approfondies (doktorandské studium) v oboru veřejné právo na Univerzitě Paříž I, Panthéon-Sorbonne (1981); osvědčení centre universitaire d'études communautaires et européennes (univerzitní středisko pro komunitární a evropská studia) (Univerzita Paříž I) (1982); auditor u Státní rady (1985–1992); maître des requêtes u Státní rady (1992–2005); referendář Soudního dvora Evropských společenství (1994–1996); mimořádný člen řeckého Zvláštního nejvyššího soudu (1998 a 1999); člen Státní rady (2005); člen Zvláštního soudu příslušného ve věcech odpovědnosti soudců (2006); člen Nejvyšší soudcovské rady pro správní soudnictví (2008); inspektor správních soudů (2009–2010); soudce Tribunálu od 25. října 2010.

Andrei Popescu

narozen v roce 1948; absolvent Právnické fakulty univerzity v Bukurešti (1971); postgraduální studium mezinárodního pracovního práva a evropského sociálního práva na univerzitě v Ženevě (1973–1974); doktor práv univerzity v Bukurešti (1980); odborný asistent ve zkušební době (1971–1973), odborný asistent (1974–1985), poté lektor pracovního práva na univerzitě v Bukurešti (1985–1990); hlavní výzkumný pracovník na Institutu pro vědecký výzkum v oblasti práce a sociální ochrany (1990–1991); zastupující generální ředitel (1991–1992), poté ředitel (1992–1996) na ministerstvu práce a sociální ochrany; docent (1997), poté profesor na Národní škole pro politická a správní studia v Bukurešti (2000); státní tajemník na ministerstvu pro evropskou integraci (2001–2005); vedoucí odboru v Legislativní radě Rumunska (1996–2001 a 2005–2009); zakládající ředitel Rumunského časopisu evropského práva; předseda Rumunské společnosti evropského práva (2009–2010); zmocněnec rumunské vlády pro zastupování před soudy Evropské unie (2009–2010); soudce Tribunálu od 26. listopadu 2010.

Marijana Kančeva

narozena v roce 1958; diplom v oboru právo na univerzitě v Sofii (1979–1984); postgraduální magisterské studium evropského práva na Institutu evropských studií svobodné univerzity v Bruselu (2008–2009); specializace v oboru hospodářského práva a práva duševního vlastnictví; justiční čekatelka při krajském soudu v Sofii (1985–1986); právní poradkyně (1986–1988); advokátka zapsaná v advokátní komoře v Sofii (1988–1992); generální ředitelka Kanceláře služeb pro diplomatický sbor při ministerstvu zahraničních věcí (1992–1994); advokátní praxe v Sofii (1994–2011) a Bruselu (2007–2011); rozhodkyně pro obchodněprávní spory v Sofii; účast na tvorbě různých právních předpisů jako právní poradkyně v bulharském parlamentu; soudkyně Tribunálu od 19. září 2011.

Guido Berardis

narozen v roce 1950; bakalář práv (Univerzita La Sapienza v Římě, 1973); diplom Vysokých evropských studií na Collège d'Europe (Brugy, 1974–1975); úředník Komise Evropských společenství (ředitelství „Mezinárodní věci“ Generálního ředitelství pro zemědělství 1975–1976); člen právní služby Komise Evropských společenství (1976–1991 a 1994–1995); zástupce právní služby Komise Evropských společenství v Lucemburku (1990–1991); referendář u soudce G. F. Manciniho na Soudním dvoře Evropských společenství (1991–1994); právní poradce členů Komise Evropských společenství M. Montiho (1995–1997) a F. Bolkesteina (2000–2002); ředitel ředitelství „Politika veřejných zakázek“ (2002–2003), ředitelství „Služby, duševní a průmyslové vlastnictví, média a ochrana údajů“ (2003–2005) a ředitelství „Služby“ (2005–2011) na Generálním ředitelství Komise Evropských společenství „Vnitřní trh“; hlavní právní poradce a vedoucí skupiny „Spravedlnost, svoboda a bezpečnost, občanské právo a trestní právo“ v právní službě Evropské komise (2011–2012); soudce Tribunálu od 17. září 2012.

Eugène Buttigieg

narozen v roce 1961; doktor práv (Maltská univerzita); master evropského práva (univerzita v Exeteru); doktorát práva hospodářské soutěže (univerzita v Londýně); právník na ministerstvu spravedlnosti (1987–1990); vedoucí právník na ministerstvu zahraničních věcí (1990–1994); člen Copyright Board (komise pro autorské právo) (1994–2005); právník kontrolor na ministerstvu spravedlnosti a územních samospráv (2001–2002); člen Malta Resources Authority (maltského úřadu pro správu přírodních a energetických zdrojů) (2001–2009); konzultant pro otázky evropského práva (od roku 1994); poradce pro otázky práva hospodářské soutěže a spotřebitelského práva na ministerstvu financí, hospodářství a investic (2000–2010); poradce předsedy vlády pro otázky práva hospodářské soutěže a spotřebitelského práva (2010–2011), konzultant Malta Competition and Consumer Affairs Authority (maltského úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a spotřebitelů) (2012); odborný asistent (1994–2001), docent (2001–2006), poté přidružený profesor (od roku 2007) a vedoucí katedry Jeana Monneta evropského práva na Maltské univerzitě (od roku 2009); spoluzakladatel a místopředseda Maltese Association for European Law (Maltského sdružení pro evropské právo); soudce Tribunálu od 8. října 2012.

Carl Wetter

narozen v roce 1949; držitel diplomu v oboru ekonomie (Bachelor of Arts, 1974) a práva (Master of Laws, 1977) uppsalské univerzity; rada na ministerstvu zahraničních věcí (1977); člen švédské advokátní komory (od roku 1983); člen švédské pracovní skupiny k právu hospodářské soutěže u Mezinárodní obchodní komory (CCI); lektor soutěžního práva (univerzity v Lundu a Stockholmu); autor mnoha publikací; soudce Tribunálu od 18. března 2013.

Vesna Tomljenović

narozena v roce 1956; získala vysokoškolský diplom na univerzitě v Rijece (titul magistr, 1979) a na univerzitě v Záhřebu (LL. M., 1984; doktorka práv, 1996); odborná asistentka (1980–1998), docentka (2003–2009) a profesorka (2009–2013) na právnické fakultě univerzity v Rijece; odborná asistentka na ekonomické fakultě univerzity v Rijece (1990–2013); předsedkyně chorvatského sdružení srovnávacího práva (2006–2013); soudkyně Tribunálu od 4. července 2013.

Egidijus Bieliūnas

narozen v roce 1950; diplom v oboru právo získal na univerzitě ve Vilniusu (1973); doktorát v oboru právo (1978); asistent, přednášející, poté docent na právnické fakultě univerzity ve Vilniusu (1977–1992); poradce na právním oddělení Parlamentu Litevské republiky (1990–1992); rada na velvyslanectví Litvy v Belgii (1992–1994); rada na velvyslanectví Litvy ve Francii (1994–1996); člen Evropské komise pro lidská práva (1996–1999); soudce Nejvyššího soudu Litvy (1999–2011); docent na katedře trestního práva univerzity ve Vilniusu (2003–2013); zástupce Litevské republiky u společného kontrolního orgánu Eurojustu (2004–2011); soudce Ústavního soudu Litevské republiky (2011–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

Viktor Kreuschitz

narozen v roce 1952; doktor práv na univerzitě ve Vídni (1981); úředník na spolkovém kancléřství – oddělení ústavních záležitostí (1981–1997); poradce u právní služby Evropské komise (1997–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

Anthony Michael Collins

narozen v roce 1960; absolvent Trinity College, Dublin (právní vědy) (1984) a Honourable Society of the King's Inns, Dublin (Barrister-at-Law) (1986); praxe na pozicích Barrister-at-Law (1986–1990 a 1997–2003) a Senior Counsel (2003–2013), jakožto člen irské advokátní komory; referendář na Soudním dvoře Evropských společenství (1990–1997); ředitel Irish Centre for European Law (irské centrum pro evropské právo) (1997–2000) a nyní člen jeho správního orgánu; zástupce předsedy Council of European National Youth Committees (Rady evropských vnitrostátních výborů mládeže) (1979–1981); generální tajemník, Organising Bureau of European School Student Unions (organizační výbor studentských unií evropských škol) (1977–1984); generální tajemník, Irish Union of School Students (irská studentská unie) (1977–1979); mezinárodní místopředseda, Union of Students in Ireland (Unie studentů Irska) (1982–1983); člen správního výboru sdružení Amicale des référendaires, Lucemburk (1992–2000); člen stálého zastoupení Rady evropských advokátních komor a právnických spolků (CCBE) u soudů EU a ESVO (2006–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

Ignacio Ulloa Rubio

narozen v roce 1967; diplom v oboru právo (1985–1990) a doktorské studium (1990–1993) na Univerzitě Complutense v Madridu; státní zástupce v Geroně (2000–2003); poradce pro otázky soudnictví a lidských práv u koaliční prozatímní vlády v Bagdádu, Irák (2003–2004); soudce občanskoprávního soudu prvního stupně a vyšetřující soudce (2003–2007), poté odvolací soudce, Gerona (2008); zástupce vedoucího Integrované mise Evropské unie na podporu právního státu v Iráku, EUJUST LEX, u Rady Evropské unie (2005–2006); právní poradce Ústavního soudu Španělska (2006–2011 a 2013); státní tajemník pro bezpečnost (2012–2013); civilní expert pro oblast Právní stát a Reforma bezpečnostního sektoru u Rady Evropské unie (2005–2011); externí odborník pro otázky lidských práv a trestního soudnictví u Evropské komise (2011–2013); přednášející a autor řady publikací; soudce Tribunálu od 16. září 2013.

Stéphane Gervasoni

narozen v roce 1967; diplom na Institutu politických věd (Institut d'études politiques) v Grenoblu (1988) a École nationale d'administration (1993); auditeur u Státní rady (Conseil d'État) [soudce zpravodaj v oddělení soudní agendy (1993–1997) a člen oddělení pro sociální záležitosti (1996–1997)]; maître des requêtes u Státní rady (1996–2008); docent na Institutu politických věd v Paříži (1993–1995); commissaire du gouvernement u commission spéciale de cassation des pensions (zvláštní kasační komise v oblasti důchodů) (1994–1996); právní poradce ministerstva pro veřejnou službu a města Paříže (1995–1997); generální tajemník prefektury departementu Yonne, podprefekt okresu (arrondissement) Auxerre (1997–1999); generální tajemník prefektury departementu Savojsko, podprefekt okresu Chambéry (1999–2001); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (2001–2005); řádný člen přezkumné komise Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) (2001–2005); soudce Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (2005–2011, předseda senátu v letech 2008 až 2011); conseiller d'État, zástupce předsedy osmého senátu pro soudní agendu (2011–2013); člen přezkumné komise Evropské kosmické agentury (2011–2013); soudce Tribunálu od 16. září 2013.

Lauri Madise

narozen v roce 1974; diplom v oboru právo (univerzity v Tartu a Poitiers); poradce na ministerstvu spravedlnosti (1995–1999); vedoucí sekretariátu ústavního výboru estonského parlamentu (1999–2000); soudce odvolacího soudu v Tallinnu (od roku 2002); člen zkušební komise pro výběr soudců (od roku 2005); účast na legislativních pracích v oblasti ústavního a správního práva; soudce Tribunálu od 23. října 2013.

Emmanuel Coulon

narozen v roce 1968; studia práv (univerzita Panthéon-Assas, Paříž); studia managementu (univerzita Paříž-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupní zkouška do regionálního střediska pro vzdělávání advokátních koncipientů v Paříži; advokátní zkoušky u advokátní komory v Bruselu; výkon advokátní praxe v Bruselu; úspěšný uchazeč v otevřeném výběrovém řízení Komise Evropských společenství; referendář u Soudu prvního stupně Evropských společenství (kabinet předsedy Saggia, 1996–1998; kabinet předsedy Vesterdorfa, 1998–2002); vedoucí kabinetu předsedy Soudu prvního stupně (2003–2005); vedoucí kanceláře Tribunálu od 6. října 2005.

2. Změny ve složení Tribunálu v roce 2013

Slavnostní zasedání konané dne 18. března 2013

Po odstoupení pana soudce Nilse Wahla, který se stal generálním advokátem u Soudního dvora, jmenovali zástupci vlád členských států rozhodnutím ze dne 6. března 2013 na zbývající část jeho funkčního období, tedy do 31. srpna 2013, soudcem Tribunálu pana Carla Wetterera.

Slavnostní zasedání konané dne 4. července 2013

V návaznosti na přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii dne 1. července 2013 jmenovali zástupci vlád členských států Evropské unie rozhodnutím ze dne 1. července 2013 soudkyní Tribunálu na období od 1. července 2013 do 31. srpna 2015 pí Vesnu Tomljenović.

Slavnostní zasedání konané dne 16. září 2013

V rámci částečné obměny Tribunálu a náhradou za p. Laurenta Truchota, p. Vilenase Vadapalase, p. Santiaga Soldevila Fragosa a p. Kevina O'Higinse jmenovali zástupci vlád členských států rozhodnutími ze dne 26. června a 24. července 2013 p. Egidijuse Bieliūnase, p. Anthonyho Collinse, p. Ignacia Ulloa Rubia a p. Stéphana Gervasoniho soudci Tribunálu na období od 1. září 2013 do 31. srpna 2019.

Rozhodnutími ze dne 6. března, 26. června a 24. července 2013 obnovili zástupci vlád členských států na stejnou dobu funkční období p. Nicholase Jamese Forwooda, p. Alfreda Dittricha, pí Ingridy Labucké, p. Mira Preka, pí Marijany Kančevy, p. Guida Berardise, p. Eugèna Buttigiega, p. Carla Wetterera a pí Vesny Tomljenović.

Konečně v návaznosti na odstoupení p. Josefa Aziziho jmenovali zástupci vlád členských států rozhodnutím ze dne 26. června 2013 p. Viktora Kreuschitze soudcem Tribunálu na období od 1. září 2013 do 31. srpna 2016.

Slavnostní zasedání konané dne 23. října 2013

Rozhodnutím ze dne 16. října 2013 byl p. Lauri Madise jmenován soudcem Tribunálu na období od 6. října 2013 do 31. srpna 2016.

V rámci částečné obměny Tribunálu obnovili zástupci vlád členských států rozhodnutím ze dne 16. října 2013 funkční období pí Ireny Pelikánové na dobu od 1. září 2013 do 31. srpna 2019.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna 2013 do 17. března 2013

Pan M. Jaeger, předseda Tribunálu
pan J. Azizi, předseda senátu
Pan N. J. Forwood, předseda senátu
Pan O. CzÚcz, předseda senátu
Paní I. PelikÁnovÁ, předsedkyně senátu
Pan S. Papasavvas, předseda senátu
Pan A. Dittrich, předseda senátu
Pan L. Truchot, předseda senátu
Pan M. H. Kanninen, předseda senátu
Paní M. E. Martins Ribeiro, soudkyně
Pan F. Dehousse, soudce
Paní I. Wiszniewska-BiaŁecka, soudkyně
Pan V. Vadapalas, soudce
Paní K. Jürimäe, soudkyně
Paní I. Labucka, soudkyně
Pan M. Prek, soudce
Pan S. Soldevila Fragoso, soudce
Pan S. Frimodt Nielsen, soudce
Pan K. O'Higgins, soudce
Pan J. Schwarcz, soudce
Pan M. van der Woude, soudce
Pan D. Gratsias, soudce
Pan A. Popescu, soudce
Paní M. KanČeva, soudkyně
Pan G. BERARDIS, soudce
Pan E. BUTTIGIEG, soudce

Pan E. Coulon, vedoucí soudní kanceláře

od 18. března 2013 do 3. července 2013

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan L. TRUCHOT, předseda senátu
Pan H. KANNINEN, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, soudkyně
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan M. PREK, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan M. VAN DER WOUDE, soudce
Pan D. GRATSIAS, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan G. BERARDIS, soudce
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

od 4. července 2013 do 17. září 2013

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan L. TRUCHOT, předseda senátu
Pan H. KANNINEN, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, soudkyně
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan M. PREK, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan M. VAN DER WOUDE, soudce
Pan D. GRATSIAS, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan G. BERARDIS, soudce
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce
Paní V. TOMLJENOVIC, soudkyně

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

od 18. září 2013 do 22. října 2013

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan H. KANNINEN, místopředseda
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan M. PREK, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan S. FRIMODT NIELSEN, předseda senátu
Pan M. VAN DER WOUDE, président de chambre
Pan D. GRATSIAS, předseda senátu
Pan G. BERARDIS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, soudce
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Pan O. CZÚCZ, soudce
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Paní I. PELIKÁNOVÁ, soudkyně
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce
Paní V. TOMLJENOVIC, soudkyně
Pan E. BIELIŪNAS, soudce
Pan V. KREUSCHITZ, soudce
Pan A. COLLINS, soudce
Pan I. ULLOA RUBIO, soudce
Pan S. GERVASONI, soudce

Pan E. Coulon, vedoucí soudní kanceláře

od 23. října 2013 do 31. prosince 2013

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan H. KANNINEN, místopředseda
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan M. PREK, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan S. FRIMODT NIELSEN, předseda senátu
Pan M. VAN DER WOUDE, předseda senátu
Pan D. GRATSIAS, předseda senátu
Pan G. BERARDIS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, soudce
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Pan O. CZÚCZ, soudce
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Paní I. PELIKÁNOVÁ, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce
Paní V. TOMLJENOVÍČ, soudkyně
Pan E. BIELIŪNAS, soudce
Pan V. KREUSCHITZ, soudce
Pan A. COLLINS, soudce
Pan I. ULLOA RUBIO, soudce
Pan S. GERVASONI, soudce
Pan L. MADISE, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Tribunálu

Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)
Yeraris Christos (1989–1992)
Da Cruz Vilaça José Luís (1989–1995), předseda (1989–1995)
Biancarelli Jacques (1989–1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)
Kirschner Heinrich (1989–1997)
Saggio Antonio (1989–1998), předseda (1995–1998)
Briët Cornelis Paulus (1989–1998)
Lenaerts Koen (1989–2003)
Vesterdorf Bo (1989–2007), předseda (1998–2007)
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989–2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)
Bellamy Christopher William (1992–1999)
Potocki André (1995–2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)
Lindh Pernilla (1995–2006)
Tiili Virpi (1995–2009)
Azizi Josef (1995–2013)
Cooke John D. (1996–2008)
Pirrung Jörg (1997–2007)
Mengozi Paolo (1998–2006)
Meij Arjen W. H. (1998–2010)
Vilaras Mihalis (1998–2010)
Legal Hubert (2001–2007)
Trstenjak Verica (2004–2006)
Šváby Daniel (2004–2009)
Cremona Ena (2004–2012)
Vadapalas Vilenas (2004–2013)
Jürimäe Küllike (2004–2013)
Moavero Milanesi Enzo (2006–2011)
Wahl Nils (2006–2012)
Čipev Teodor (2007–2010)
Ciucă Valeriu M. (2007–2010)
Soldevila Fragozo Santiago (2007–2013)
Truchot Laurent (2007–2013)
O'Higgins Kevin (2008–2013)

Předsedové

Da Cruz Vilaça José Luís (1989–1995)

Saggio Antonio (1995–1998)

Vesterdorf Bo (1998–2007)

Vedoucí soudní kanceláře

Jung Hans (1989–2005)

C – Soudní statistiky Tribunálu

Obecná činnost Tribunálu

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2009–2013)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2009–2013)
3. Povaha žalob (2009–2013)
4. Předmět žalob (2009–2013)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2009–2013)
6. Předmět žalob (2013)
7. Předmět žalob (2009–2013) (rozsudky a usnesení)
8. Soudní kolegia (2009–2013)
9. Délka trvání řízení v měsících (2009–2013) (rozsudky a usnesení)

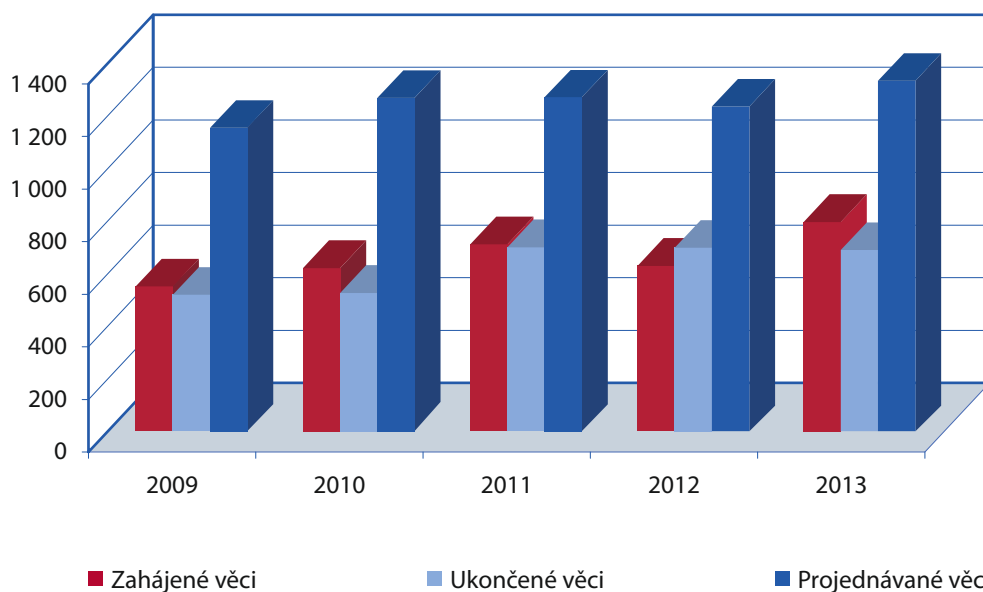
Věci projednávané k 31. prosinci

10. Povaha řízení (2009–2013)
11. Předmět žalob (2009–2013)
12. Soudní kolegia (2009–2013)

Různé

13. Předběžná opatření (2009–2013)
14. Zrychlená řízení (2009–2013)
15. Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1990–2013)
16. Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2009–2013)
17. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2013) (rozsudky a usnesení)
18. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2009–2013) (rozsudky a usnesení)
19. Obecný vývoj (1989–2013) (zahájené, ukončené, projednávané věci)

1. Obecná činnost Tribunálu – Zahájené, ukončené, projednávané věci (2009–2013)¹²

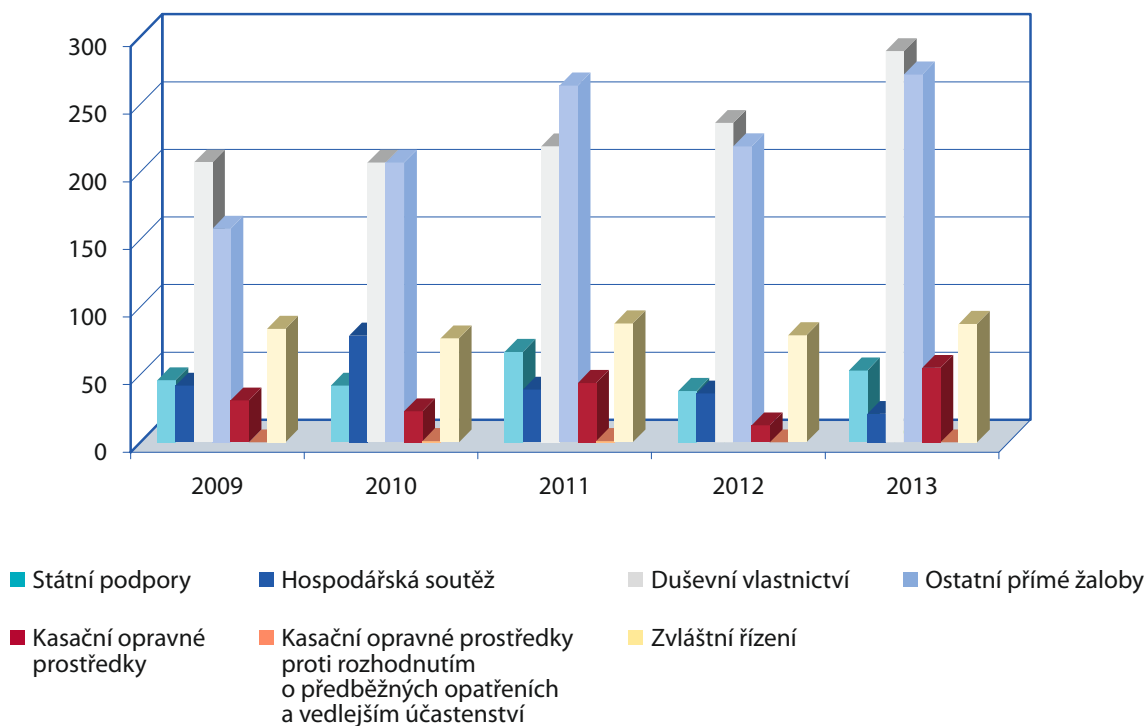
	2009	2010	2011	2012	2013
Zahájené věci	568	636	722	617	790
Ukončené věci	555	527	714	688	702
Projednávané věci	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

¹ Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují zvláštní řízení.

Za „zvláštní řízení“ jsou považována: odpor proti rozsudku (článek 41 statutu Soudního dvora; článek 122 jednacího řádu Tribunálu); námitky třetí osoby (článek 42 statutu Soudního dvora; článek 123 jednacího řádu Tribunálu); obnova řízení (článek 44 statutu Soudního dvora; článek 125 jednacího řádu Tribunálu); výklad rozsudku (článek 43 statutu Soudního dvora; článek 129 jednacího řádu Tribunálu); určení nákladů řízení (článek 92 jednacího řádu Tribunálu); právní pomoc (článek 96 jednacího řádu Tribunálu) a oprava rozsudku (článek 84 jednacího řádu Tribunálu).

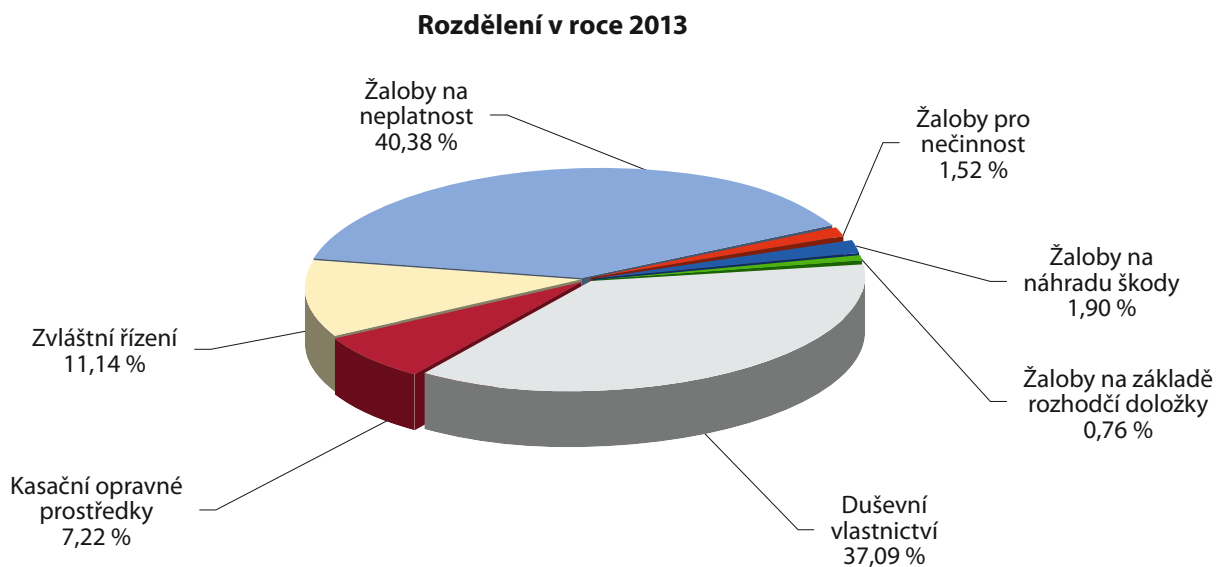
² Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují řízení o předběžných opatřeních.

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2009–2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Státní podpory	46	42	67	36	54
Hospodářská soutěž	42	79	39	34	23
Duševní vlastnictví	207	207	219	238	293
Ostatní přímé žaloby	158	207	264	220	275
Kasační opravné prostředky	31	23	44	10	57
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství		1	1	1	
Zvláštní řízení	84	77	88	78	88
Celkem	568	636	722	617	790

3. Zahájené věci – Povaha žalob (2009–2013)

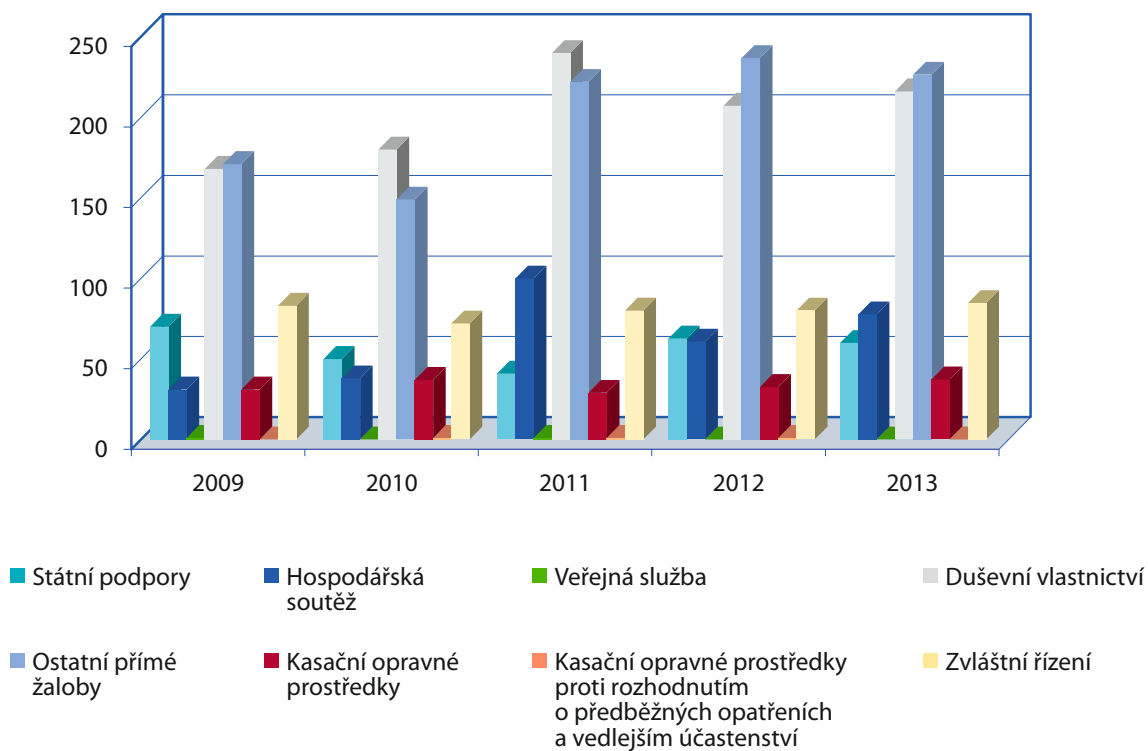
	2009	2010	2011	2012	2013
Žaloby na neplatnost	214	304	341	257	319
Žaloby pro nečinnost	7	7	8	8	12
Žaloby na náhradu škody	13	8	16	17	15
Žaloby na základě rozhodčí doložky	12	9	5	8	6
Duševní vlastnictví	207	207	219	238	293
Kasační opravné prostředky	31	23	44	10	57
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství		1	1	1	
Zvláštní řízení	84	77	88	78	88
Celkem	568	636	722	617	790

4. Zahájené věci – Předmět žalob (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Celní unie a společný celní tarif	5	4	10	6	1
Cestovní ruch					2
Daně		1	1	1	1
Doprava		1	1		5
Duševní a průmyslové vlastnictví	207	207	219	238	294
Energie	2		1		1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)	1			1	
Hospodářská a měnová politika		4	4	3	15
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	6	24	3	4	3
Hospodářská soutěž	42	79	39	34	23
Institucionální právo	32	17	44	41	44
Kultura	1				1
Obchodní politika	8	9	11	20	23
Ochrana spotřebitele					2
Omezující opatření (vnější činnost)	7	21	93	59	41
Politika rybolovu	1	19	3		3
Právo podniků	1				
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2		1		6
Přidružení zámořských zemí a území					1
Přistoupení nových států	1				1
Přístup k dokumentům	15	19	21	18	20
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)		8	3	2	12
Rozhodčí doložka	12	9	5	8	6
Sbližování právních předpisů					13
Sociální politika	2	4	5	1	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků					1
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		1			2
Státní podpory	46	42	67	36	54
Transevropské sítě					3
Veřejné zakázky	19	15	18	23	15
Veřejné zdraví	2	4	2	12	5
Vnější činnost Evropské unie	5	1	2	1	
Volný pohyb osob	1	1			
Volný pohyb služeb	4	1		1	
Volný pohyb zboží	1				1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	6	3	4	3	5
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport			2	1	2
Zaměstnanost					2
Zemědělství	19	24	22	11	27
Životní prostředí	4	15	6	3	10
Celkem Smlouva o ES/SFEU	452	533	587	527	645
Celkem Smlouva o ESAE		1			
Služební řád úředníků	32	25	47	12	57
Zvláštní řízení	84	77	88	78	88
CELKEM	568	636	722	617	790

¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2008–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

5. Ukončené věci – Povaha řízení (2009–2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Státní podpory	70	50	41	63	60
Hospodářská soutěž	31	38	100	61	75
Veřejná služba	1		1		
Duševní vlastnictví	168	180	240	210	217
Ostatní přímé žaloby	171	149	222	240	226
Kasační opravné prostředky	31	37	29	32	39
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství		1	1	1	
Zvláštní řízení	83	72	80	81	85
Celkem	555	527	714	688	702

6. Ukončené věci – Předmět žalob (2013)

	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	6	3	9
Cestovní ruch		1	1
Duševní a průmyslové vlastnictví	164	54	218
Energie	1		1
Hospodářská a měnová politika		1	1
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	14		14
Hospodářská soutěž	66	9	75
Institucionální právo	14	21	35
Obchodní politika	11	8	19
Omezující opatření (vnější činnost)	33	7	40
Politika rybolovu	2		2
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	1	6	7
Přístup k dokumentům	10	9	19
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	6		6
Rozhodčí doložka	4	4	8
Sociální politika	4		4
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků		1	1
Státní podpory	16	43	59
Veřejné zakázky	12	9	21
Veřejné zdraví	2	2	4
Vnější činnost Evropské unie		2	2
Volný pohyb zboží		1	1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1	3	4
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1	1
Zaměstnanost		2	2
Zemědělství	12	4	16
Životní prostředí	4	2	6
Celkem Smlouva o ES/SFEU	383	193	576
Celkem Smlouva o ESUO	1		1
Služební řád úředníků	14	26	40
Zvláštní řízení		85	85
CELKEM	398	304	702

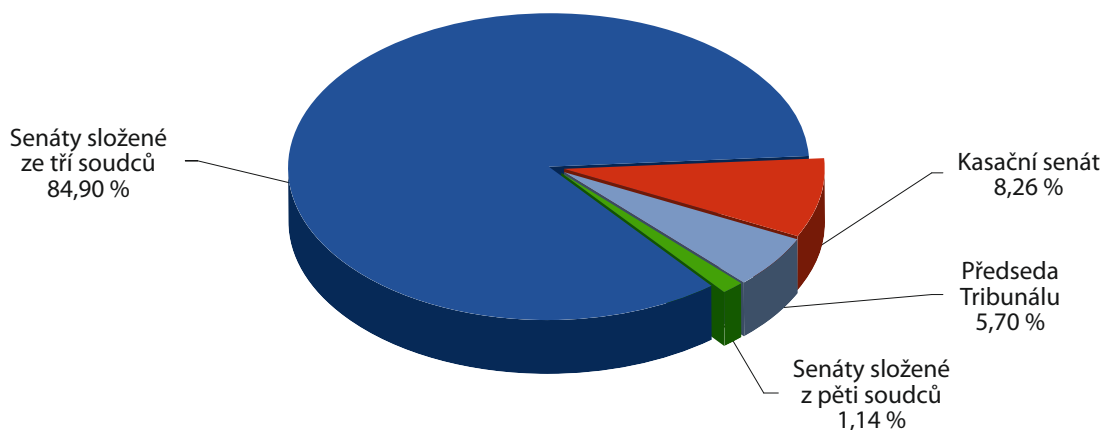
7. *Ukončené věci – Předmět žalob (2009–2013)*¹ (rozsudky a usnesení)

	2009	2010	2011	2012	2013
Celní unie a společný celní tarif	10	4	1	6	9
Cestovní ruch					1
Daně		1		2	
Doprava		2	1	1	
Duševní a průmyslové vlastnictví	169	180	240	210	218
Energie		2			1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)	2			2	
Hospodářská a měnová politika		2	3	2	1
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	3	2	9	12	14
Hospodářská soutěž	31	38	100	61	75
Institucionální právo	20	26	36	41	35
Kultura	2				
Obchodní politika	6	8	10	14	19
Ochrana spotřebitele		2	1		
Omezující opatření (vnější činnost)	8	10	32	42	40
Politika rybolovu	17		5	9	2
Právo podniků		1			
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	3			2	7
Přistoupení nových států	1				
Přístup k dokumentům	6	21	23	21	19
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)			4	1	6
Rozhodčí doložka	10	12	6	11	8
Sociální politika	6	6	5	1	4
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků					1
Státní podpory	70	50	41	63	59
Veřejné zakázky	12	16	15	24	21
Veřejné zdraví	1	2	3	2	4
Vnější činnost Evropské unie		4	5		2
Volný pohyb osob	1		2	1	
Volný pohyb služeb	2	2	3	2	
Volný pohyb zboží	3				1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1	3	5	3	4
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1	1	1	1
Zaměstnanost					2
Zemědělství	46	16	26	32	16
Životní prostředí	9	6	22	8	6
Celkem Smlouva o ES/SFEU	439	417	599	574	576
Celkem Smlouva o ESUO					1
Celkem Smlouva o ESAE	1		1		
Služební řád úředníků	32	38	34	33	40
Zvláštní řízení	83	72	80	81	85
CELKEM	555	527	714	688	702

¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2008–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

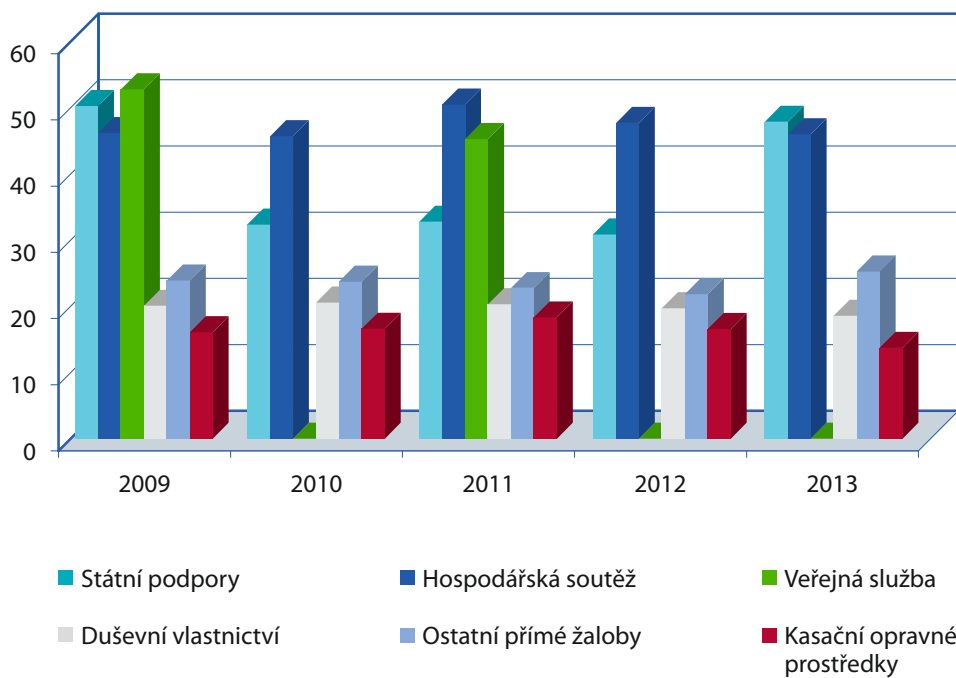
8. Ukončené věci – Soudní kolegia (2009–2013)

Rozdělení v roce 2013

	2009			2010			2011			2012			2013		
	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Velký senát					2	2									
Kasační senát	20	11	31	22	15	37	15	14	29	17	20	37	13	45	58
Předseda Tribunálu		50	50		54	54		56	56		50	50		40	40
Senáty složené z pěti soudců	27	2	29	8		8	19	6	25	9		9	7	1	8
Senáty složené ze tří soudců	245	200	445	255	168	423	359	245	604	328	264	592	378	218	596
Samosoudce				3		3									
Celkem	292	263	555	288	239	527	393	321	714	354	334	688	398	304	702

9. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2009–2013)¹ (rozsudky a usnesení)

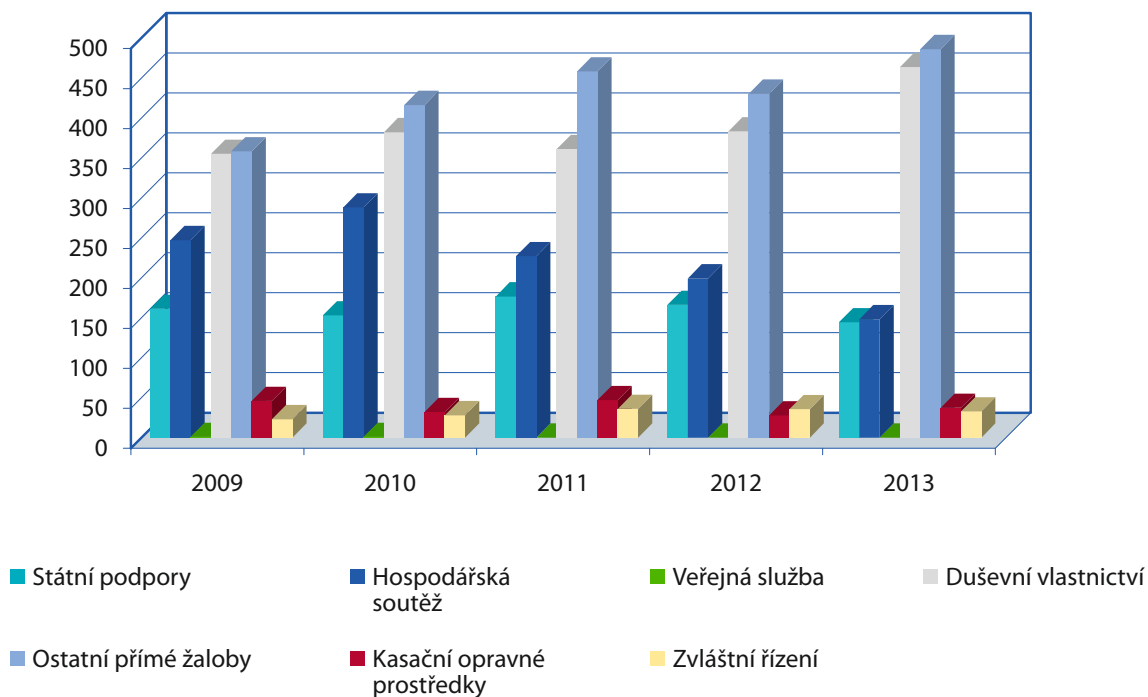

	2009	2010	2011	2012	2013
Státní podpory	50,3	32,4	32,8	31,5	48,1
Hospodářská soutěž	46,2	45,7	50,5	48,4	46,4
Veřejná služba	52,8		45,3		
Duševní vlastnictví	20,1	20,6	20,3	20,3	18,7
Ostatní přímé žaloby	23,9	23,7	22,8	22,2	24,9
Kasační opravné prostředky	16,1	16,6	18,3	16,8	13,9

¹ Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení; kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením; věci postoupené Soudním dvorem v návaznosti na změnu rozdělení pravomocí mezi Soudním dvorem a Tribunálem; věci postoupené Tribunálem v návaznosti na začátek fungování Soudu pro veřejnou službu.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetinách měsíce.

10. Věci projednávané k 31. prosinci – Povaha řízení (2009–2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Státní podpory	161	153	179	152	146
Hospodářská soutěž	247	288	227	200	148
Veřejná služba	1	1			
Duševní vlastnictví	355	382	361	389	465
Ostatní přímé žaloby	358	416	458	438	487
Kasační opravné prostředky	46	32	47	25	43
Zvláštní řízení	23	28	36	33	36
Celkem	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

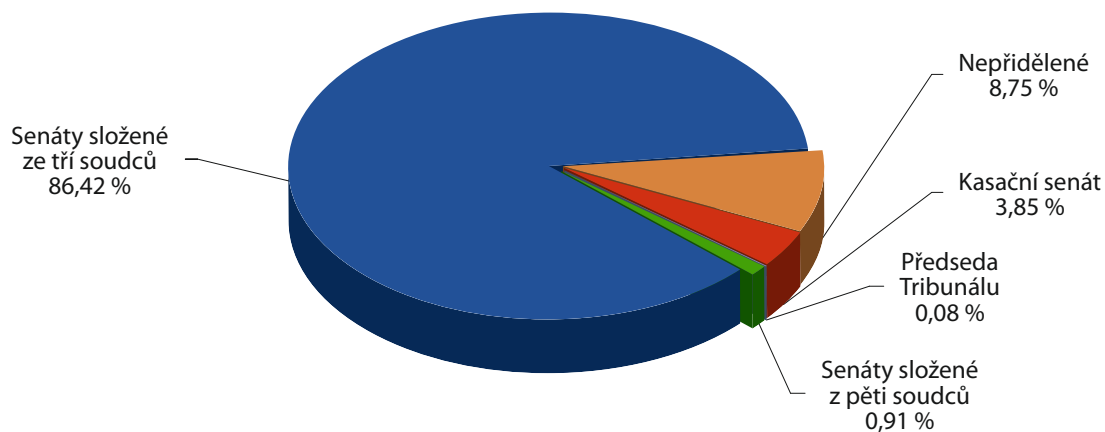
11. Věci projednávané k 31. prosinci – Předmět žalob (2009–2013)¹

	2009	2010	2011	2012	2013
Celní unie a společný celní tarif	6	6	15	15	7
Cestovní ruch					1
Daně			1		1
Doprava	2	1	1		5
Duševní a průmyslové vlastnictví	355	382	361	389	465
Energie	2		1	1	1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)	2	2	2	1	1
Hospodářská a měnová politika		2	3	4	18
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	16	38	32	24	13
Hospodářská soutěž	247	288	227	200	148
Institucionální právo	42	33	41	41	50
Kultura					1
Obchodní politika	33	34	35	41	45
Ochrana spotřebitele	3	1			2
Omezující opatření (vnější činnost)	17	28	89	106	107
Politika rybolovu	8	27	25	16	17
Právo podniků	1				
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2	2	3	1	
Přidružení zámořských zemí a území					1
Přistoupení nových států					1
Přístup k dokumentům	44	42	40	37	38
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)		8	7	8	14
Rozhodčí doložka	22	19	18	15	13
Sbližování právních předpisů					13
Sociální politika	6	4	4	4	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		1	1	1	3
Státní podpory	160	152	178	151	146
Transevropské sítě					3
Veřejné zakázky	41	40	43	42	36
Veřejné zdraví	4	6	5	15	16
Vnější činnost Evropské unie	8	5	2	3	1
Volný pohyb osob	2	3	1		
Volný pohyb služeb	5	4	1		
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	8	8	7	7	8
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1		1	1	2
Zemědělství	57	65	61	40	51
Životní prostředí	25	34	18	13	17
Celkem Smlouva o ES/SFEU	1 119	1 235	1 223	1 176	1 245
Celkem Smlouva o ESUO	1	1	1	1	
Celkem Smlouva o ESAE		1			
Služební řád úředníků	48	35	48	27	44
Zvláštní řízení	23	28	36	33	36
CELKEM	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2008–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

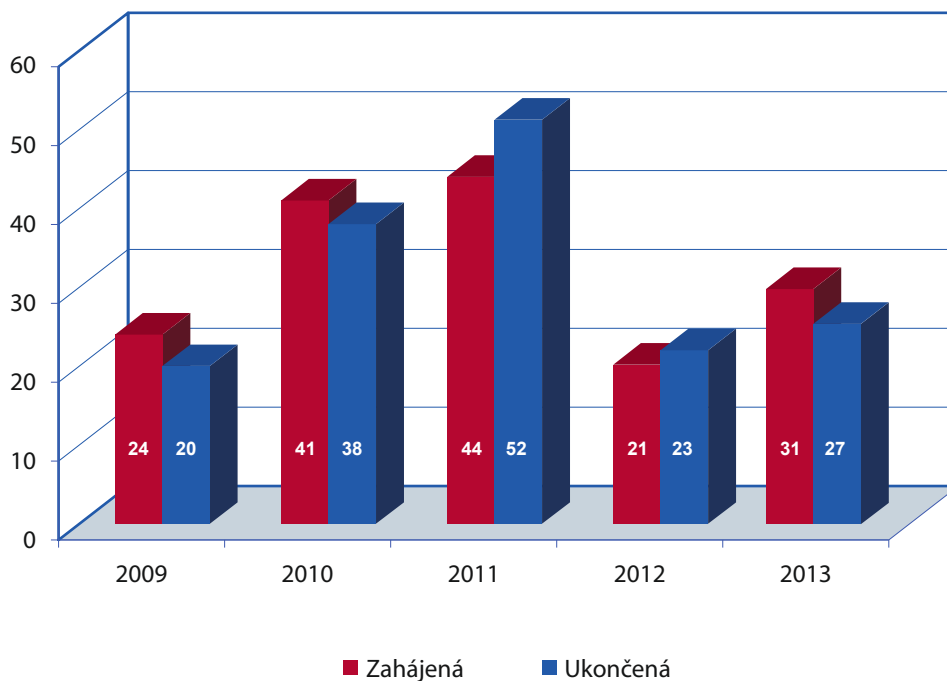
12. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2009–2013)

Rozdělení v roce 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Kasační senát	46	32	51	38	51
Předseda Tribunálu		3	3	3	1
Senáty složené z pěti soudců	49	58	16	10	12
Senáty složené ze tří soudců	1 019	1 132	1 134	1 123	1 145
Samosoudce	2				
Nepřidělené	75	75	104	63	116
Celkem	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

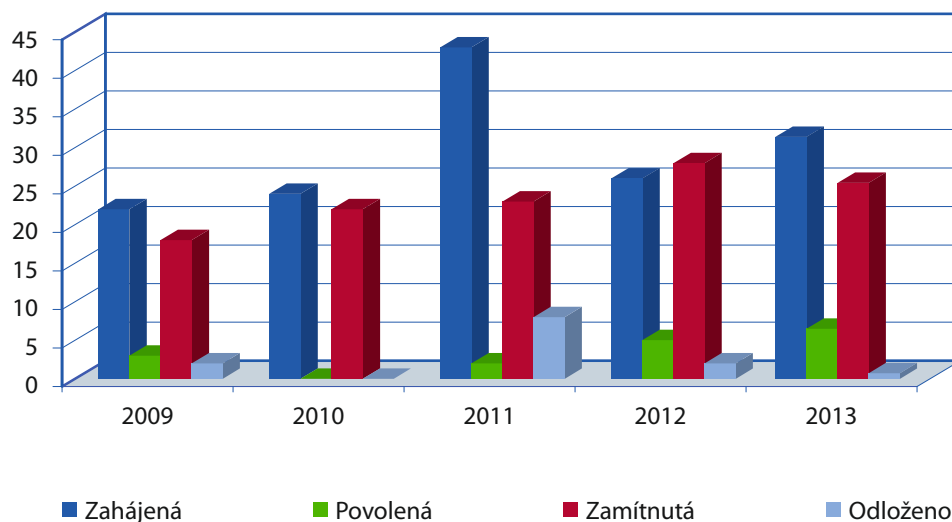
13. Různé – Předběžná opatření (2009–2013)

Rozdělení v roce 2013

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných opatřeních	Směr rozhodnutí		
			Souhlas	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci	Zamítnutí
Hospodářská soutěž		1	1		
Institucionální právo	4	3		1	2
Ochrana spotřebitele	1	1			1
Omezující opatření (vnější činnost)	3	3			3
Přidružení zámořských zemí a území	1				
Přístup k dokumentům	4	2	2		
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1	2		1	1
Rozhodčí doložka	1	1			1
Státní podpory	8	9		3	6
Veřejné zakázky	3	2			2
Veřejné zdraví	2	2	1		1
Zemědělství	2	1			1
Životní prostředí	1				
Celkem	31	27	4	5	18

14. Různé – Zrychlená řízení (2009–2013)^{1 2}

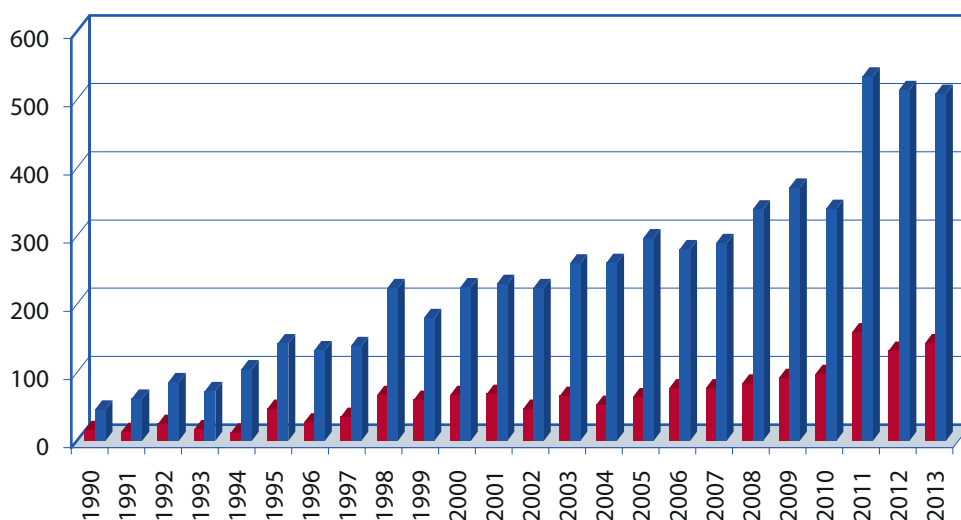
	2009				2010				2011				2012				2013			
	Zahájená	Směr rozhodnutí			Zahájená	Směr rozhodnutí			Zahájená	Směr rozhodnutí			Zahájená	Směr rozhodnutí			Zahájená	Směr rozhodnutí		
		Povolená	Zamítnutá	Odloženo³		Povolená	Zamítnutá	Odloženo³		Povolená	Zamítnutá	Odloženo³		Povolená	Zamítnutá	Odloženo³		Povolená	Zamítnutá	Odloženo³
Celní unie a společný celní tarif													1	1						
Energie																	1		1	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost					1		1						1	1						
Hospodářská soutěž	2		2		3		3		4		4		2	2			2		2	
Institucionální právo	1		1						1			1	1	1						
Obchodní politika	2		2						3		2		3	2			15	2	14	1
Omezující opatření (vnější činnost)	5	1	2	1	10		10		30	2	12	7	10	4	16		4		4	
Přístup k dokumentům	4		4						2		1		1	2			1		1	
Řízení	1		1																	
Služební řád úředníků		1																		
Sociální politika									1			1								
Státní podpory					7		5				2		2		2					
Veřejné zakázky	2		2		2		2										2		1	
Veřejné zdraví	1		1										5	1	3		1		2	
Vnější činnost Evropské unie					1		1													
Volný pohyb služeb	1	1																		
Zemědělství	2		3														1		1	
Životní prostředí	1			1					2		2						5		5	
Celkem	22	3	18	2	24		22		43	2	23	9	26	5	28	2	32	7	26	1

¹ Zrychlené projednání věci před Tribunálem může být odsouhlaseno na základě článku 76a jednacího řádu. Toto ustanovení je použitelné od 1. února 2001.

² Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2008–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

³ Do kategorie „odloženo“ spadají následující případy: zpětvzetí žádosti, zpětvzetí případy, kdy je o žalobě rozhodnuto usnesením před tím, než je rozhodnuto o žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení.

15. Různé – Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1990–2013)

■ Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek

■ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí¹

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	25	86	29 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	143	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	224	30 %
1999	60	180	33 %
2000	67	225	30 %
2001	69	230	30 %
2002	47	225	21 %
2003	66	260	25 %
2004	53	261	20 %
2005	64	297	22 %
2006	77	281	27 %
2007	78	290	27 %
2008	84	339	25 %
2009	92	371	25 %
2010	98	338	29 %
2011	158	533	30 %
2012	132	514	26 %
2013	144	510	28 %

¹ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o předběžných opatřeních a o zamítnutí vedlejšího účastenství a všechna usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí a o postoupení – pro která uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.

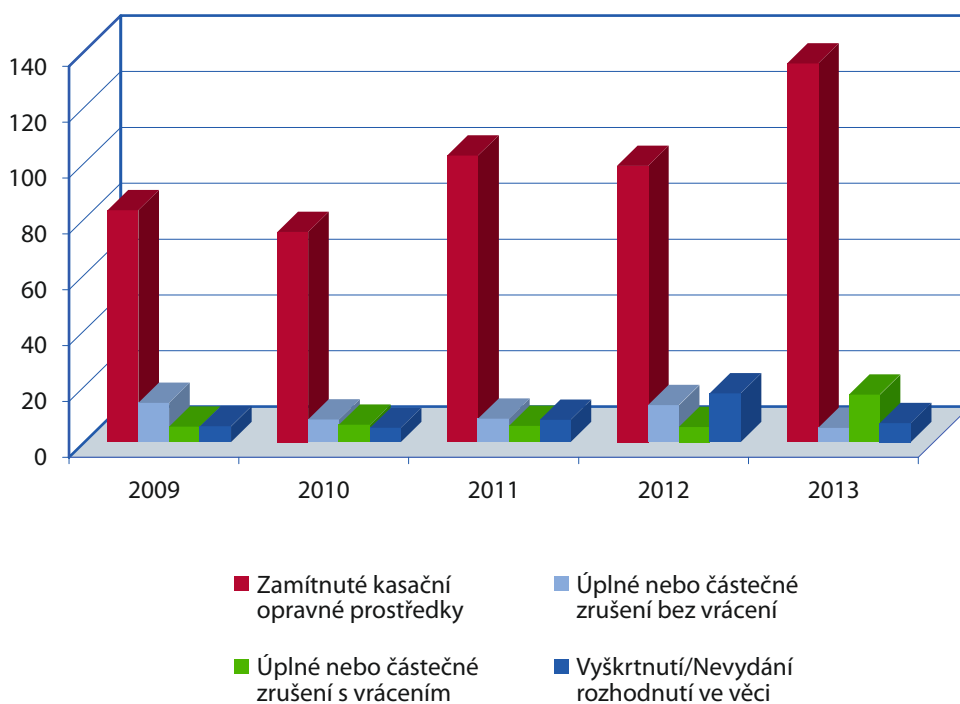
16. Různé – Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2009–2013)

	2009			2010			2011			2012			2013		
	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku			Napadnutelná rozhodnutí			Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku			Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku			Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku		
	Kasační opravné prostředky v %			Kasační opravné prostředky v %			Kasační opravné prostředky v %			Kasační opravné prostředky v %			Kasační opravné prostředky v %		
Státní podpory	23	51	45 %	17	34	50 %	10	37	27 %	18	52	35 %	16	52	31 %
Hospodářská soutěž	11	45	24 %	15	33	45 %	49	90	54 %	24	60	40 %	28	73	38 %
Veřejná služba	1	3	33 %				1	1	100 %						
Duševní vlastnictví	25	153	16 %	32	140	23 %	39	201	19 %	41	190	22 %	38	183	21 %
Ostatní přímé žaloby	32	119	27 %	34	131	26 %	59	204	29 %	47	208	23 %	62	202	31 %
Kasační opravné prostředky										2		0 %			
Zvláštní řízení										2	2	100 %			
Celkem	92	371	25 %	98	338	29 %	158	533	30 %	132	514	26 %	144	510	28 %

17. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2013) (rozsudky a usnesení)

	Zamítnuté kasační opravné prostředky	Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	Vyškrtnutí/Nevydaní rozhodnutí ve věci	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	2				2
Daně	1				1
Doprava	1				1
Duševní a průmyslové vlastnictví	25	1	2	5	33
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	3	1			4
Hospodářská soutěž	33	1	1	1	36
Institucionální právo	19	1	2		22
Obchodní politika	3		1		4
Ochrana spotřebitele	1				1
Přístup k dokumentům	4		2		6
Služební řád úředníků	2				2
Sociální politika	1				1
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	9	1	2		12
Státní podpory	18		5		23
Veřejné zakázky	2				2
Veřejné zdraví	1				1
Volný pohyb osob	2				2
Volný pohyb služeb	1				1
Zemědělství	5				5
Životní prostředí	1				1
Celkem	134	5	15	6	160

18. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2009–2013) (rozsudky a usnesení)

	2009	2010	2011	2012	2013
Zamítnuté kasační opravné prostředky	83	73	101	98	134
Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	12	6	9	12	5
Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	4	5	6	4	15
Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	5	4	8	15	6
Celkem	104	88	124	129	160

19. Různé – Obecný vývoj (1989–2013)

(zahájené, ukončené, projednávané věci)

	Zahájené věci ¹	Ukončené věci ²	Věci projednávané k 31. prosinci každého roku
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
2009	568	555	1 191
2010	636	527	1 300
2011	722	714	1 308
2012	617	688	1 237
2013	790	702	1 325
Celkem	10 740	9 415	

¹ 1989: Soudní dvůr postoupil 153 věcí nově zřízenému Soudu prvního stupně.
 1993: Soudní dvůr postoupil 451 věcí z důvodu prvního rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.
 1994: Soudní dvůr postoupil 14 věcí z důvodu druhého rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.
 2004–2005: Soudní dvůr postoupil 25 věcí z důvodu třetího rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

² 2005–2006: Soud prvního stupně postoupil 118 věcí nově zřízenému Soudu pro veřejnou službu.

Kapitola III

Soud pro veřejnou službu

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2013

Autor: předseda Soudu pro veřejnou službu Sean Van Raepenbusch

1. Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu za rok 2013 ukazují na pokles počtu zahájených věcí (160) oproti předchozímu roku (178). Rok 2012 se však vyznačoval tím, že v jeho průběhu Tribunál zaznamenal nejvyšší počet nových věcí od svého zřízení. Počet věcí zahájených v roce 2013 je naproti tomu srovnatelný s počtem věcí zahájených v roce 2011 (159). Je nicméně výrazně vyšší než v předcházejících letech (139 v roce 2010, 113 v roce 2009 a 111 v roce 2008).

Především je třeba zdůraznit, že počet ukončených věcí (184) ve srovnání s předchozím rokem (121) zřetelně vzrostl, což lze vysvětlit obměnou tří ze sedmi soudců Soudu pro veřejnou službu, k níž došlo na konci roku 2011. Nic to nemění na tom, že Soud pro veřejnou službu tak má nejlepší kvantitativní výsledek od svého zřízení.

Z výše uvedeného plyne, že počet projednávaných věcí ve srovnání s minulým rokem klesl (211 proti 235 k 31. prosinci 2012). Tento počet je přesto vyšší, než byl k 31. prosinci 2011 (178). Průměrná délka řízení¹ se změnila jen nepatrně (14,7 měsíce v roce 2013 oproti 14,8 měsíce v roce 2012).

Během daného období předseda Soudu pro veřejnou službu vydal 3 usnesení o předběžném opatření oproti 11 v roce 2012 a 7 v roce 2011.

Ze soudních statistik za rok 2013 kromě toho vyplývá, že proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu bylo k Tribunálu Evropské unie podáno 56 kasačních opravných prostředků, což představuje nárůst oproti roku 2011 (44) a roku 2012 (11). V tomto ohledu je však třeba zdůraznit, že 22 z kasačních opravných prostředků podaných v roce 2013 bylo podáno jediným navrhovatelem. Navíc z 39 kasačních opravných prostředků rozhodnutých v roce 2013 bylo 30 zamítnuto a 9 bylo částečně nebo v plném rozsahu vyhověno; 4 věci, v nichž bylo rozhodnutí zrušeno, byly Soudu vráceny.

Dále 9 věcí skončilo smírným narovnáním podle článku 69 jednacího řádu oproti 4 věcem v předchozím roce. Soud pro veřejnou službu se tak vrací na úroveň roku 2011 (8).

2. Je třeba rovněž uvést, že s nástupem nového člena do funkce z důvodu předčasného odchodu jednoho soudce došlo v roce 2013 ke změně ve složení Soudu pro veřejnou službu.

3. V následujícím textu jsou uvedena nejvýznamnější rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu.

¹ Doba případného přerušení řízení není zahrnuta.

I. Procesní otázky

Podmínky přípustnosti

1. Akt nepříznivě zasahující do právního postavení

V rozsudku ze dne 11. prosince 2013, *Verile a Gjergji v. Komise* (F-130/11), měl Soud pro veřejnou službu za to, že v oblasti převodů nároků na důchod je návrh na započtení odsloužených let, který příslušné útvary orgánu podmiňují souhlasem úředníka, jednostranným aktem, který je oddělitelný od procesního rámce, v němž je přijímán, a který přímo vyplývá z individuálního práva, jenž čl. 11 odst. 2 přílohy VIII služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“) přiznává úředníkům a zaměstnancům při jejich nástupu do služeb Unie. Soud pro veřejnou službu v důsledku toho rozhodl, že takový návrh je aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení úředníka, který požádal o převod nároků na důchod.

2. Lhůta pro podání žaloby

Není neobvyklé, že úředníci nebo zaměstnanci podávají po sobě následující stížnosti proti témuž aktu. Tyto stížnosti jsou přípustné, pokud jsou podány ve lhůtě stanovené v čl. 90 odst. 2 služebního řádu. Vystává nicméně otázka, kdy počíná běžet lhůta pro podání žaloby. V rozsudku ze dne 23. října 2013, *D'Agostino v. Komise* (F-93/12), Soud pro veřejnou službu vycházel z data doručení rozhodnutí, ve kterém administrativa zaujala stanovisko ke všem argumentům, které žalobce předložil ve lhůtě pro podání stížnosti. Konkrétně, pokud má druhá stížnost stejný rozsah jako první stížnost, jelikož neobsahuje nový návrh, novou výtku a ani nový důkaz, musí být rozhodnutí, kterým se zamítá tato druhá stížnost, považováno za akt čistě potvrzující zamítnutí první stížnosti a lhůta pro podání žaloby běží od uvedeného zamítnutí. Naproti tomu v případě, kdy druhá stížnost obsahuje oproti první stížnosti nové skutečnosti, rozhodnutí o zamítnutí druhé stížnosti představuje nové rozhodnutí přijaté po přezkumu rozhodnutí o zamítnutí první stížnosti ve světle druhé stížnosti, a běh lhůty pro podání žaloby tedy zahajuje toto druhé zamítavé rozhodnutí.

3. Pravomoc

V rozsudku ze dne 16. září 2013, *Wurster v. EIGE* (F-20/12 a F-43/12), Soud pro veřejnou službu rozhodl, že řádný výkon spravedlnosti vyžaduje, aby i bez návrhu zkoumal nepominutelný důvod vycházející z nedodržení působnosti zákona v tom, že napadené rozhodnutí bylo v projednávaném případě přijato na základě ustanovení, která se na žalobkyni nevztahují. Soud pro veřejnou službu připomněl rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. července 1994, *Browet a další v. Komise* (T-576/93 až T-582/93), a měl za to, že by nesplnil svoji úlohu soudu posuzujícího otázky legality, pokud by se i přesto, že mezi účastníky řízení v tomto ohledu není sporu, nezabýval tím, že napadené rozhodnutí bylo přijato na základě normy, která se v projednávané věci nemůže použít.

4. Řízení

Soud pro veřejnou službu, jemuž byl předložen návrh s problematickou strukturou, byl v rozsudku ze dne 30. září 2013, *BP v. FRA* (F-38/12), toho názoru, že mu nepřísluší seskupit i bez návrhu argumenty, výtky a žalobní důvody předložené v rámci různých návrhových žádání. Soud pro veřejnou službu tak rozhodl, že výtku vznesenou v rámci návrhových žádání směřujících ke zrušení prvního rozhodnutí nelze zohlednit na podporu jiných návrhových žádání znějících na zrušení druhého rozhodnutí, a to i přesto, že tato výtku zpochybňuje spíše platnost druhého rozhodnutí.

II. Hmotněprávní otázky

Obecné podmínky platnosti aktů

1. Povinnost rozhodnout na základě podrobného zkoumání osobní situace

Soud pro veřejnou službu několikrát připomněl povinnost orgánů provést před přijetím rozhodnutí podrobné zkoumání každé věci. V rozsudku ze dne 19. března 2013, *BR v. Komise* (F-13/12), konkrétně zdůraznil, že povinnost pečlivě, úplně a nestranně přezkoumat každý spis plyne z práva na řádnou správu, z povinnosti jednat s náležitou péčí a ze zásady rovného zacházení. Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 17. října 2013, *BF v. Účetní dvůr* (F-69/11), v této souvislosti rozhodl, že výbor pověřený provedením předběžného výběru mezi uchazeči o pracovní místo musí orgánu oprávněnému ke jmenování (dále jen „OOJ“) sdělit zásluhy jednotlivých uchazečů vybraných v této fázi, neboť OOJ musí mít možnost se sám seznámit se složkami hodnocení posledně uvedených a posoudit je, aby mohl splnit svoji povinnost učinit konečný výběr. Naopak skutečnost, že takový výbor neposkytne srovnání zahrnující zásluhy nevybraných uchazečů, nemůže sama o sobě nepříznivě zasahovat do právního postavení.

2. Povinnost uvést odůvodnění

Není neobvyklé, že interní předpisy ukládají výboru pro předběžný výběr uchazečů, aby OOJ předložil odůvodněnou zprávu o uchazečích o pracovní místo. Soud pro veřejnou službu měl v tomto ohledu ve výše uvedeném rozsudku *BF v. Účetní dvůr* za to, že požadované odůvodnění musí obsahovat všechny nezbytné složky hodnocení, aby OOJ mohl řádně vykonávat své rozsáhlé pravomoci v oblasti jmenování, neboť jinak by byly takové předpisy zbaveny smyslu. Takto odůvodněná zpráva musí *in fine* OOJ umožnit, aby porozuměl hodnocení vybraných uchazečů učiněnému výborem pro předběžný výběr a následně na základě srovnávacího přezkumu sám vybral nejvhodnějšího uchazeče pro výkon funkcí, které jsou předmětem oznámení o výběrovém řízení.

Soud pro veřejnou službu kromě toho v rozsudku ze dne 6. března 2013, *Scheefer v. Parlament* (F-41/12), zdůraznil, že odůvodnění nelze považovat za mezerovité, z důvodu, že nezachází do podrobností. Odůvodnění je tedy dostatečné, pokud uvádí skutkové okolnosti a právní úvahy, které mají zásadní význam v rámci systematiky rozhodnutí, takže administrativa není povinna udat důvody svého odůvodnění.

Naproti tomu judikatura někdy administrativě ukládá přísnější povinnost uvést odůvodnění.

Podle rozsudku ze dne 11. července 2013, *Tzirani v. Komise* (F-46/11), tomu tak je v případě rozhodnutí o zastavení šetření, které bylo zahájeno na základě žádosti o poskytnutí pomoci ve věci psychického obtěžování. V tomto rozsudku Soud pro veřejnou službu rozhodl, že na rozdíl od většiny správních aktů, které mohou nepříznivě zasahovat do právního postavení úředníka, jsou taková rozhodnutí přijímána ve zvláštním skutkovém kontextu. Obtěžování, je-li prokázáno, se často vyznačuje délkou a mimořádně ničivými účinky na zdravotní stav oběti. Taková situace navíc nepostihuje na prvním místě finanční zájmy a služební postup úředníka, ale poškozuje jeho osobnost, důstojnost a fyzickou či psychickou integritu.

V tomtéž rozsudku Soud pro veřejnou službu mimoto poznamenal, že jelikož byl stěžovatel přesvědčen, že byl obtěžován, povinnost jednat s náležitou péčí vyžaduje vykládat povinnost uvést odůvodnění stanovenou v čl. 25 druhém pododstavci služebního řádu striktně. Orgán je v důsledku toho povinen odůvodnit zamítnutí žádosti o pomoc co možná nejúplněji, aniž musí stěžovatel čekat na odpověď na stížnost, aby se dozvěděl jeho odůvodnění.

3. Splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku

Ve třech rozsudcích ze dne 5. listopadu 2013, *Doyle v. Europol* (F-103/12), *Hanschmann v. Europol* (F-104/12) a *Knöll v. Europol* (F-105/12), Soud pro veřejnou službu zdůraznil, že v případě, kdy rozsudek unijního soudu zrušuje rozhodnutí administrativy z důvodu porušení práva na obhajobu, přísluší dotyčné administrativě prokázat, že přijala všechna možná opatření, která mohou odstranit účinky této protiprávnosti. Administrativa se proto nemůže omezit na tvrzení, že v případě osoby, jejíž právo na obhajobu bylo porušeno, již není možné nastolit podmínky, za kterých by mohla toto své právo uplatnit. Přijetí takového způsobu jednání by totiž zbavilo veškeré podstaty povinnost zajistit dodržování tohoto práva a splnit povinnosti vyplývající z rozsudku, kterým bylo konstatováno jeho porušení. Na základě zrušujícího rozsudku by bylo možné vyplatit odškodnění pouze, kdyby bylo z důvodů, které nelze přičítat dotyčné administrativě, objektivně obtížné či dokonce nemožné odstranit účinky porušení práva na obhajobu.

Služební postup úředníků a zaměstnanců

Unijní soud má za to, že výběrová komise má širokou posuzovací pravomoc při ověřování adekvátnosti diplomu uchazeče z hlediska oblasti výběrového řízení nebo povahy a délky získané odborné zkušenosti. Soud pro veřejnou službu se proto musí omezit na ověření toho, zda výkon této pravomoci nebyl stížen zjevně nesprávným posouzením. V rozsudku ze dne 7. října 2013, *Thomé v. Komise* (F-97/12), Soud pro veřejnou službu doplnil tuto judikaturu, když rozhodl, že pokud jde o otázku, zda je diplom uchazeče uznán právními předpisy státu, ve kterém byl vydán, nebo zda s ohledem na tyto právní předpisy dosahuje úrovně požadované v oznámení o výběrovém řízení, nespadá výklad vnitrostátních právních předpisů, který výběrová komise nebo OOO poskytuje na základě stížnosti, do jejich široké posuzovací pravomoci, takže musí být unijním soudem přezkoumána v plném rozsahu.

Judikatura kromě toho připouští, že zjistí-li OOO po zveřejnění oznámení o výběrovém řízení, že požadované podmínky jsou přísnější, než vyžadují potřeby služby, může buď pokračovat v řízení a přijmout případně nižší počet úspěšných uchazečů, než bylo původně plánováno, anebo zahájit výběrové řízení znovu, a to tak, že stáhne původní oznámení o výběrovém řízení a nahradí jej oznámením opraveným. Soud pro veřejnou službu v rozsudcích ze dne 13. března 2013, *Mendes v. Komise* (F-125/11), a ze dne 21. března 2013, *Taghani v. Komise* (F-93/11), upřesnil, že OOO nemůže v průběhu řízení měnit pravidla pro číselné hodnocení některých testů, aby zvýšil počet uchazečů, kteří v dotčených testech získali minimální počet bodů. Takový postup totiž snižuje šance těch, kteří uspěli v uvedených testech podle původních pravidel, aby byli mezi nejlepšími uchazeči. Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu uvedl, že uplatnění dotčené změny na uchazeče je v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání a zásadou právní jistoty, jelikož tito uchazeči oprávněně očekávali, že uchazeči připuštění k účasti na hodnotících zkouškách budou vybráni pouze z uchazečů, kteří minimum požadované ve vstupních testech získali podle způsobů hodnocení stanovených v oznámení o výběrovém řízení.

Práva a povinnosti úředníků a zaměstnanců

1. Zákaz diskriminace na základě věku

Vyvstala otázka, zda jmenování úspěšného uchazeče výběrového řízení, který získal značnou odbornou zkušenost mimo orgány, do nástupní platové třídy představuje diskriminaci na základě věku v tom, že dotyčná osoba nemůže očekávat stejný profesní postup jako mladší úspěšní uchazeči. V rozsudku ze dne 12. prosince 2013, *BV v. Komise* (F-133/11), Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu rozhodl, že pokud oznámení o výběrovém řízení zveřejněné za účelem

přijetí úředníků do určité platové třídy vyžaduje, aby uchazeči splnili minimální podmínku odborné zkušenosti, na úspěšné uchazeče tohoto výběrového řízení je třeba bez ohledu na jejich věk a předchozí odbornou zkušenost nahlížet tak, že co se týče jejich zařazení do platové třídy, nacházejí se všichni ve stejné situaci. Je pravda, že Soud pro veřejnou službu připustil, že úspěšní uchazeči takového výběrového řízení, kteří se začlenili do evropské veřejné služby poté, co získali značnou odbornou zkušenost mimo orgány, nemohou očekávat stejný profesní postup jako úspěšní uchazeči, kteří se do uvedené veřejné služby začlenili v mladším věku, neboť kariéra prvních bude v zásadě kratší než kariéra těch druhých. Jak ovšem Soud pro veřejnou službu zdůraznil, tento skutkový stav není diskriminací na základě věku, ale vychází z okolností vlastních každému z těchto uchazečů.

2. Diskriminace na základě pohlaví

Mateřská dovolená odpovídá potřebě chránit jednak biologický stav ženy v průběhu těhotenství a po něm a dále zvláštní vztahy mezi ženou a jejím dítětem během doby následující po těhotenství a porodu. V rozsudku ze dne 11. července 2013, *Haupt-Lizer v. Komise* (F-86/12), však Soud pro veřejnou službu konstatoval, že unijní zákonodárce tím, že období, po které žena nesmí pracovat, omezil na dva týdny před porodem nebo po něm, neměl v úmyslu zavést domněnku, že dotyčná osoba nemůže během zbývajících týdnů své mateřské dovolené učinit jakýkoli profesní krok. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla po tomto období dvou týdnů informována o svém zapsání na seznam úspěšných uchazečů výběrového řízení, kterého se účastnila, a neuvedla žádnou zvláštní zdravotní okolnost, Soud pro veřejnou službu tedy odmítl v projednávané věci považovat mateřskou dovolenou za překážku v uskutečňování kroků za účelem přijetí. I když se žalobkyně může během mateřské dovolené věnovat výhradně svému dítěti, nic to nemění na tom, že tuto osobní volbu nemůže použít jako záminku pro tvrzení, že je diskriminována na základě pohlaví.

V tomtéž rozsudku měl Soud pro veřejnou službu dále za to, že skutečnost, že žalobkyně využila svého práva na rodičovskou dovolenou, nemohla bránit tomu, aby se účastnila přijímacího řízení, a že odmítnutí zohlednit tuto dovolenou nepředstavuje diskriminaci na základě pohlaví. Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu poznamenal, že rodičovskou dovolenou mohou čerpat ženy i muži a že ochrana přiznaná této dovolené má menší rozsah než ochrana poskytnutá mateřské dovolené.

3. Psychické obtěžování

V návaznosti na rozsudek ze dne 9. prosince 2008, *Q v. Komise* (F-52/05, který byl v jiné otázce zrušen rozsudkem Tribunálu Evropské unie ze dne 12. července 2011, *Komise v. Q*, T-80/09 P), Soud pro veřejnou službu ve výše uvedeném rozsudku *Tzirani v. Komise* rozhodl, že rozhodnutí o odložení žádosti o pomoc založené na údajném obtěžování je v rozporu s čl. 12a odst. 3 služebního řádu, je-li toto odložení odůvodněno především neexistencí zlého úmyslu domnělého obtěžovatele. V tomtéž rozsudku měl Soud pro veřejnou službu za to, že čl. 25 druhý pododstavec služebního řádu nestanoví povinnost předat osobě, která podala žádost o pomoc, závěrečnou zprávu o šetření administrativy ani záznamy ze slyšení vedených v tomto rámci. Avšak s výhradou ochrany zájmů osob, v jejichž případě je vedeno šetření, a osob, které svědčily při šetření, toto předání žádné ustanovení služebního řádu ani nezakazuje.

Kromě toho článek 12a služebního řádu, který se vztahuje na dočasné zaměstnance, stanoví, že dočasní zaměstnanci nesmějí utrpět žádnou újmu ze strany orgánu, který je zaměstnává, jsou-li obětmi obtěžování. Ve výše uvedeném rozsudku *D'Agostino v. Komise* Soud pro veřejnou službu nicméně poznamenal, že cílem tohoto ustanovení je pouze chránit úředníky a zaměstnance před obtěžováním, takže toto ustanovení nemůže orgánu bránit v tom, aby ukončil smluvní vztah z legitimního důvodu, který souvisí se zájmem služby a nesouvisí s obtěžováním.

4. Přístup k utajovaným informacím

V rozsudku ze dne 21. listopadu 2013, *Arguelles Arias v. Rada* (F-122/12), se Soud pro veřejnou službu poprvé vyslovil k výkladu rozhodnutí Rady 2011/292². Rozhodl, že pouze OOJ, nebo orgán oprávněný uzavírat smlouvy (dále jen „OOUS“) mohou po skončení bezpečnostního šetření vedeného příslušnými vnitrostátními orgány rozhodnout o tom, zda bude personálu Rady udělena bezpečnostní prověrka či nikoliv. Vzhledem k tomu, že orgán Rady oprávněný ke jmenování a orgán Rady oprávněný uzavírat smlouvy nejsou vázány závěry bezpečnostního šetření vedeného vnitrostátními orgány, a to ani v případě, že je výsledek tohoto šetření kladný, nejsou povinny udělit dotyčné osobě bezpečnostní prověrku, představuje-li tato osoba riziko zranitelnosti, a mají tak možnost neudělit tuto prověrku dotyčné osobě na základě povinnosti obezřetnosti, která přísluší orgánům.

5. Povinnost spolupráce a loajality

V tomtéž rozsudku *Arguelles Arias v. Rada*, jenž je uveden výše, měl Soud pro veřejnou službu za to, že žalobce porušil povinnost loajality a spolupráce ve vztahu k orgánu, který ho zaměstnává, když mu odmítl sdělit skutečnosti, které předložil vnitrostátnímu orgánu a které mohou prokázat opodstatněnost kladného rozhodnutí tohoto orgánu, přestože je jedinou osobou, která mu je může poskytnout.

6. Přístup ke zdravotním záznamům

Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 16. září 2013, *CN v. Rada* (F-84/12), rozhodl, že nelze mít za to, že čl. 26a služebního řádu je v rozporu s čl. 41 odst. 2 písm. b) Listiny základních práv Evropské unie, jelikož uvedený článek 26a uznává, že úředníci mají právo se seznámit se svými zdravotními záznamy, a upřesňuje, že k takovému seznámení se zdravotními záznamy dochází v souladu s úpravou stanovenou orgány. Článek 41 odst. 2 písm. b) Listiny totiž nevyžaduje, aby úředníci měli v každém případě přímý přístup ke svým zdravotním záznamům, ale umožňuje nepřímý přístup, pokud to oprávněné zájmy důvěrnosti a profesního tajemství odůvodňují.

Odměňování a sociální zabezpečení úředníků

1. Denní příspěvek

V rozsudku ze dne 19. března 2013, *Infante García-Consuegra v. Komise* (F-10/12), Soud pro veřejnou službu rozhodl, že přiznání denního příspěvku upraveného v čl. 10 odst. 1 přílohy VII služebního řádu podléhá dvěma podmínkám: zaprvé podmínce změnit místo bydliště, aby byly splněny požadavky článku 20 služebního řádu, a zadruhé podmínce nést výdaje a nevýhody způsobené nutností přestěhovat se nebo se dočasně usadit v místě zaměstnání. Přiznání denního příspěvku není naproti tomu podmíněno tím, že by dotyčný úředník musel prokázat, že byl nucen ponechat si v místě svého původu nebo předchozího zaměstnání dočasně bydlení, které je zdrojem výdajů. Kromě toho nemá-li dojít k automatickému vyloučení úředníků z nároku na denní příspěvek, což by bylo v rozporu se služebním řádem, nelze mít za to, že je možné nahlížet jako na osoby, které se usadily v místě zaměstnání dočasně na tak dlouho, dokud se nepřestěhovaly, pouze na osoby, které k orgánům váže dočasný pracovní poměr. V tomtéž rozsudku Soud pro veřejnou službu dále upřesnil, že vzhledem k tomu, že podmínky uvedené výše jsou kumulativní, je na

² Rozhodnutí Rady 2011/292/EU ze dne 31. března 2011 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 141, s. 17).

dotyčným úředníkovi, aby poskytl důkaz o tom, že nesl výdaje nebo nevýhody způsobené nutností přestěhovat se nebo se dočasně usadit v místě zaměstnání. Administrativě nicméně přísluší respektovat volbu dotyčné osoby, pokud jde o její ubytování během doby nezbytné k nalezení trvalého bydlení v novém místě zaměstnání. S výjimkou případu vážných podezření a zjevných indicií, pokud jde o nedostatek faktické shody mezi uplatněnými výdaji a skutečnou situací dotyčné osoby, tedy administrativě nepřísluší zpochybnit úředníkovu volbu.

2. Nemocenské pojištění

V rozsudku ze dne 16. května 2013, *de Pretis Cagnodo a Trampuz de Pretis Cagnodo v. Komise* (F-104/10), Soud pro veřejnou službu konstatoval, že ve společných pravidlech týkajících se nemocenského pojištění (dále jen „SPNP“) úředníků, která uvádí článek 72 služebního řádu, ani v obecných prováděcích ustanoveních přijatých Komisí neexistuje ustanovení, které účastníkům SPNP ukládá povinnost opatřit si rozpočet v řádné formě a předat jej zúčtovací kanceláři s žádostí o převzetí výdajů za plánovanou hospitalizaci. Soud pro veřejnou službu rovněž poznamenal, že v případě výdajů za ubytování při hospitalizaci není stanoven žádný strop pro náhradu, neboť použitelná pravidla pouze stanoví, že se neuhradí část výdajů považovaných za nadměrné s ohledem na obvyklé náklady v zemi, kde byly výdaje vynaloženy.

V tomtéž rozsudku Soud pro veřejnou službu rozhodl, že Komise je povinna spravovat SPNP v souladu se zásadou řádné správy. Povinnost jednat s náležitou péčí zavazuje v případě nadměrných výdajů za ubytování Komisi a potažmo zúčtovací kanceláře, aby si před proplacením faktury, a to i v případě převzetí výdajů, vyžádaly od nemocnice písemné informace a informovaly účastníka systému o problému. V případě opačného postupu nemohou zúčtovací kanceláře ponechat k tíži účastníků systému částku považovanou za nadměrnou.

Soud pro veřejnou službu měl rovněž upřesnit úlohu lékařské komise podle článku 23 SPNP a rozsah přezkumu, který nad její činností vykonává. V rozsudku ze dne 2. října 2013, *Nardone v. Komise* (F-111/12), připomněl, že lékařská komise musí posoudit zcela objektivně a nezávisle lékařské otázky a že tato úloha vyžaduje, aby tato komise měla k dispozici všechny podklady, které jí mohou být užitečné, a aby měla při svém posuzování naprostou volnost. Unijní soud je pouze oprávněn ověřit, zda uvedená komise byla ustavena a fungovala řádným způsobem a zda její stanovisko splňuje všechny náležitosti, zejména zda obsahuje náležité odůvodnění. V tomtéž rozsudku Soud pro veřejnou službu upřesnil, že pokud jsou lékařské komisi předloženy složité lékařské otázky související zejména s obtížnou diagnostikou, musí tato komise ve svém stanovisku uvést skutečnosti ze spisu, o které se opírá, a v případě značných odlišností upřesnit, z jakých důvodů se odklání od některých předchozích relevantních lékařských zpráv, které byly pro dotyčnou osobu příznivější. Rovněž ve výše uvedeném rozsudku Soud pro veřejnou službu konečně uvedl, že lékařská komise splňuje požadavky odůvodnění, soudržnosti a přesnosti, pokud nejprve zaujme stanovisko k lékařsky prokázané existenci každého onemocnění a každé poruchy, kterými dotyčná osoba podle svého názoru trpí, a to dostatečně jasně a explicitně, aby bylo možné posoudit úvahy, z nichž autoři zprávy vycházejí, pokud dále zaujme rovněž dostatečně jasné a explicitní stanovisko k tomu, že nemoci a poruchy, které považuje za prokázané, mají původ případně v úraze nebo nemoci z povolání, a konečně pokud je možné při čtení stanoviska lékařské komise nalézt srozumitelnou souvislost mezi lékařskými zjištěními, která obsahuje, a každým z těchto závěrů.

3. Důchody

Soud pro veřejnou službu učinil v již citovaném rozsudku *Verile a Gjergji v. Komise* různá upřesnění ohledně převodů nároků na důchod. V případě převodu nároků nabytých v rámci Unie do vnitrostátního důchodového systému (dále jen „převod,out“) čl. 11 odst. 1 přílohy VIII

služebního řádu stanoví, že dotýčný úředník je oprávněn nechat si převést „pojistně matematickou protihodnotu [...] nároků na starobní důchod v Unii aktualizovanou ke skutečnému dni převodu“. Naproti tomu v případě převodu nároků na důchod nabytých v členském státě do důchodového systému Unie (dále jen „převod, in'“) odstavec 2 téhož ustanovení stanoví, že dotýčný úředník může uhradit Unii „kapitálovou hodnotu nároků na důchod [nabytých ve vnitrostátním nebo mezinárodním systému, jehož byl do té doby účastníkem], jejíž výše je aktualizována ke dni skutečného převodu“. V případě převodu „out“ je převáděná částka peněz „pojistně matematickou protihodnotou“ nároků nabytých v Unii. V případě převodu „in“ je převáděná částka peněz „aktualizovanou kapitálovou hodnotou“, tedy částkou peněz, která materiálně představuje nároky na důchod nabyté ve vnitrostátním nebo mezinárodním důchodovém systému a je aktualizována ke dni skutečného převodu.

V tomto kontextu Soud pro veřejnou službu uvedl, že „pojistně matematická protihodnota“ uvedená v čl. 11 odst. 1 přílohy VIII služebního řádu a „aktualizovaná kapitálová hodnota“ uvedená v odstavci 2 téhož článku jsou dva odlišné právní pojmy, z nichž každý spadá do jednoho z režimů, které jsou na sobě vzájemně nezávislé. „Pojistně matematická protihodnota“ je totiž ve služebním řádu uvedena jako autonomní pojem, který je vlastní důchodovému systému Unie. Článek 8 přílohy VIII služebního řádu stanoví, že se tímto pojmem „rozumí kapitálová hodnota dávek [starobního důchodu] náležejících úředníkovi, která se vypočítá na základě tabulky úmrtnosti uvedené v článku 9 přílohy XII [služebního řádu] při použití roční úrokové míry 3,1 %, jež může být přezkoumána v souladu s pravidly stanovenými v článku 10 přílohy XII [služebního řádu]“. Naproti tomu „aktualizovanou kapitálovou hodnotu“ služební řád nedefinuje a neuvádí ani způsob jejího výpočtu, a to z toho důvodu, že výpočet a způsoby kontroly tohoto výpočtu spadají výlučně do pravomoci dotýčných vnitrostátních nebo mezinárodních orgánů. Pokud jde o výpočet „aktualizované kapitálové hodnoty“ příslušnými vnitrostátními nebo mezinárodními orgány za účelem převodu „in“, tato kapitálová hodnota je určena na základě použitelného vnitrostátního práva a způsoby definovanými tímto právem, nebo v případě mezinárodní organizace jejími vlastními pravidly, a nikoliv podle článku 8 přílohy VIII služebního řádu a úrokové míry stanovené v tomto ustanovení. Vzhledem k výše uvedenému Soud pro veřejnou službu rozhodl, že článek 2 nařízení č. 1324/2008³, které změnilo úrokovou míru stanovenou v článku 8 přílohy VIII služebního řádu pro převody „out“, nesmí být zohledněn při výpočtu kapitálové hodnoty odpovídající nárokům na důchod, které úředníci nebo zaměstnanci nabyli před svým nástupem do služebního poměru v Unii, a že dotýčné vnitrostátní nebo mezinárodní orgány nejsou povinny jej zohlednit při aktualizaci uvedené kapitálové hodnoty, kterou musí převést.

V rozsudku ze dne 11. prosince 2013, *Andres a další v. ECB* (F-15/10), Soud pro veřejnou službu kromě toho použil judikaturu, podle které se úředník může dovolávat nabytého nároku pouze tehdy, když skutečnost zakládající jeho nárok nastala za účinnosti režimu stanoveného služebním řádem, který předcházel změně tohoto režimu. Jakmile tedy dosažení 60 let věku umožní zaměstnanci požádat o okamžité přiznání jeho nároků na důchod a vyplacení dávek, skutečností vedoucí ke vzniku nároku na důchod je dosažení tohoto věku a zaměstnanec se nemůže domáhat nároků nabytých v předchozím důchodovém systému, pokud tohoto věku nedosáhl v okamžiku, kdy došlo ke změně důchodového systému.

Konečně je jasně rozlišováno mezi stanovením nároku na důchod a platbou dávek, které z něj vyplývají. Vzhledem k tomuto rozlišení platí, že nabytý nárok není porušen, pokud změny skutečně

³ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1324/2008 ze dne 18. prosince 2008, kterým se ode dne 1. července 2008 upravuje sazba příspěvku úředníků a ostatních zaměstnanců Evropských společenství do důchodového systému (Úř. věst. L 345, s. 17).

vyplacených částek vyplývají z opravných koeficientů použitelných na důchody v závislosti na zemi, kde má důchodce bydliště, neboť tyto změny nezasahují do vlastního nároku na důchod. Ve výše uvedeném rozsudku *Andres a další v. ECB* byl Soud pro veřejnou službu toho názoru, že tato judikatura se uplatní i v případě faktorů pro konverzi důchodu použitých pro výpočet dávek, které musí být skutečně vyplaceny, neboť tyto faktory nejsou jako takové základními prvky nároků na důchod.

Spory v oblasti smluv

Soud pro veřejnou službu ve výše uvedeném rozsudku *BR v. Komise* připomněl, že orgán má často širokou posuzovací pravomoc nejen v individuálních případech, ale i v rámci obecné politiky stanovené případně interním rozhodnutím s obecnou působností, kterým si tento orgán sám určuje meze výkonu své posuzovací pravomoci. Soud pro veřejnou službu však také připomněl, že takové interní rozhodnutí nemůže mít za následek, že se orgán zcela vzdá pravomoci, která je mu svěřena čl. 8 prvním pododstavcem pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie (dále jen „PŘOZ“), tedy pravomoci podle okolností uzavřít nebo obnovit smlouvu dočasného zaměstnance ve smyslu čl. 2 písm. b) nebo d) PŘOZ na dobu maximálně šesti let. Soud pro veřejnou službu mimoto ve výše uvedeném rozsudku uvedl, že OOUS se nemůže posuzovací pravomoci, která je mu svěřena čl. 8 druhým pododstavcem PŘOZ, vzdát mechanickým uplatňováním tzv. pravidla „šesti let“, které je uvedeno v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Komise ze dne 28. dubna 2004 a podle kterého celková kumulovaná doba zaměstnání dočasného zaměstnance činí během období dvanácti let nanejvýš šest let, bez ohledu na druh smluv či pracovního zařazení. Mechanické uplatňování tohoto pravidla obzvláště nemůže odůvodnit omezení pracovního poměru zaměstnance na dobu kratší, než je doba povolená v čl. 8 druhém pododstavci PŘOZ. OOUS by totiž tím, že by se takto vzdal této posuzovací pravomoci, porušil zásadu řádné správy, povinnost jednat s náležitou péčí a zásadu rovného zacházení.

Kromě toho ve výše uvedené věci *D'Agostino v. Komise* měla Komise v úmyslu dovolávat se skutečnosti, že OOUS měl doložit zvláště významný zájem na obnovení smlouvy žalobce, neboť platná právní úprava vyžadovala, aby obnovil uvedenou smlouvu na dobu neurčitou. Soud pro veřejnou službu ve svém rozsudku rozhodl, že orgán nicméně nemůže učinit zájem služby na obnovení či neobnovení smlouvy zaměstnance závislým na povinnostech stanovených ve služebním řádu, které musí dodržovat v případě obnovení uvedené smlouvy, a nikoliv na potřebách uvedené služby, neboť jinak by se dopustil nesprávného právního posouzení.

Soud pro veřejnou službu ve výše uvedeném rozsudku *Scheefer v. Parlament* rozhodl, že přeměna smlouvy na dobu určitou na smlouvu na dobu neurčitou, která v souladu s čl. 8 prvním pododstavcem PŘOZ sankcionuje skutečnost, že orgán uzavřel s žalobcem po sobě jdoucí smlouvy na dobu určitou, však tento orgán nezbavuje možnosti ukončit tuto smlouvu za podmínek stanovených v čl. 47 písm. c) bodě i) PŘOZ. Využití smluv na dobu neurčitou totiž neposkytuje osobám, s nimiž jsou tyto smlouvy uzavřeny, stejnou stabilitu, jakou představuje jmenování úředníkem.

B – Složení Soudu pro veřejnou službu

(Protokolární pořádek k 8. říjnu 2013)

Zleva doprava:

soudci K. Bradley a E. Perillo; předseda senátu H. Kreppel; předseda Soudu pro veřejnou službu S. Van Raepenbusch; předsedkyně senátu M. I. Rofes i Pujol; soudci R. Barents a J. Svenningsen; vedoucí soudní kanceláře W. Hakenberg.

1. Členové Soudu pro veřejnou službu

(podle data nástupu do funkce)

Sean Van Raepenbusch

narozen v roce 1956; diplom v oboru právo (Svobodná univerzita v Bruselu, 1979); zvláštní diplom v oboru mezinárodní právo (Brusel, 1980); doktor práv (1989); odpovědný za právní útvar Société anonyme du canal et des installations maritimes v Bruselu (1979–1984); úředník u Komise Evropských společenství (generální ředitelství pro sociální věci, 1984–1988); člen právní služby Komise Evropských společenství (1988–1994); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1994–2005); vyučující na univerzitním středisku v Charleroi (mezinárodní a evropské sociální právo, 1989–1991), na univerzitě v Mons-Hainaut (evropské právo, 1991–1997), na univerzitě v Lutychu (právo evropské veřejné služby, 1989–1991; institucionální právo Evropské unie, 1995–2005; evropské sociální právo, 2004–2005) a od roku 2006 na svobodné univerzitě v Bruselu (institucionální právo Evropské unie); četné publikace v oblasti evropského sociálního práva a institucionálního práva Evropské unie; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005; předseda Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2011.

Horstpeter Kreppel

narozen v roce 1945; univerzitní studia v Berlíně, Mnichově, Frankfurtu nad Mohanem (1966–1972); první státní zkouška (1972); justiční čekatel ve Frankfurtu nad Mohanem (1972–1973 a 1974–1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973–1974); druhá státní zkouška (Frankfurt nad Mohanem, 1976); zaměstnán na Spolkovém úřadě práce a jako advokát (1976); soudce u pracovního soudu (Spolková země Hesensko, 1977–1993); vyučující na Fachhochschule für Sozialarbeit ve Frankfurtu nad Mohanem a na Verwaltungsfachhochschule ve Wiesbadenu (1979–1990); národní expert u právní služby Komise Evropských společenství (1993–1996 a 2001–2005); atašé pro sociální věci na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Madridu (1996–2001); soudce u pracovního soudu ve Frankfurtu nad Mohanem (únor – září 2005); soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Irena Boruta

narozena v roce 1950; studium práv na univerzitě ve Vratislavi (1972), doktorka práv (Lodž 1982); advokátka u advokátní komory Polské republiky (od roku 1977); hostující badatelka (univerzita v Paříži X, 1987–1988; univerzita v Nantes, 1993–1994); expertka Solidarity (1995–2000); profesorka v oboru evropského pracovního a sociálního práva na univerzitě v Lodži (1997–1998 a 2001–2005), profesorka na Vyšší obchodní škole ve Varšavě (2002), profesorka pracovního práva a práva sociálního zabezpečení na Univerzitě kardinála Stefana Wyszyńskiego ve Varšavě (2002–2005); náměstkyně ministra práce a sociálních věcí (1998–2001); členka vyjednávacího výboru pro přistoupení Polské republiky k Evropské unii (1998–2001); zástupkyně polské vlády u Mezinárodní organizace práce (1998–2001); autorka několika publikací o evropském pracovním a sociálním právu; soudkyně Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005 do 7. října 2013.

Maria Isabel Rofes i Pujol

narozena v roce 1956; studium práv (licenciatura en derecho, univerzita v Barceloně, 1981); specializace v mezinárodním obchodu (Mexiko, 1983); studium evropské integrace (Obchodní komora v Barceloně, 1985) a práva Společenství (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986); úřednice v Generalitat de Catalunya (členka právní služby na ministerstvu průmyslu a energie, duben 1984 – srpen 1986); členka advokátní komory v Barceloně (1985–1987); rada, poté vrchní rada v oddělení výzkumu a dokumentace Soudního dvora Evropských společenství (1986–1994); referendářka Soudního dvora (kabinet generálního advokáta Ruiz-Jaraba Colomera, leden 1995 – duben 2004; kabinet soudce Løhmuse, květen 2004 – srpen 2009); lektorka práva soudních sporů Společenství, právnická fakulta (Universitat Autònoma v Barceloně, 1993–2000); četné publikace a kurzy v oblasti evropského sociálního práva; členka odvolacího senátu Odrůdového úřadu Společenství (2006–2009); soudkyně Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2009.

Ezio Perillo

narozen v roce 1950; doktor práv a advokát zapsaný v advokátní komoře v Padově; asistent a poté řádný výzkumný pracovník v oboru občanské a srovnávací právo na právnické fakultě univerzity v Padově (1977–1982); vyučující práva Společenství na Collegio Europeo v Parmě (1990–1998) a na právnických fakultách v Padově (1985–1987), v Maceratě (1991–1994), v Neapoli (1995) a na Università degli Studi v Miláně (2000–2001); člen vědeckého výboru „Master in European integration“ na univerzitě v Padově; úředník Soudního dvora, ředitelství knihovny, výzkumu a dokumentace (1982–1984); referendář generálního advokáta G. Federico Manciniho (1984–1988); právní poradce generálního tajemníka Evropského parlamentu Enrica Vinciho (1988–1993); v tomtéž orgánu rovněž vedoucí odboru v rámci právní služby (1995–1999); ředitel pro legislativní záležitosti a dohodovací řízení, interinstitucionální vztahy a vztahy s vnitrostátními parlamenty (1999–2004); ředitel ředitelství pro vnější vztahy (2004–2006); ředitel legislativních záležitostí právní služby (2006–2011); autor mnoha publikací v oboru italského občanského práva a práva Evropské unie; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2011.

René Barents

narozen v roce 1951; diplom v oboru právo a v oboru ekonomie (Erasmova univerzita Rotterdam, 1973); doktor práv (univerzita v Utrechtu, 1981); výzkumný pracovník v oboru evropské právo a mezinárodní ekonomické právo (1973–1974) a přednášející evropského práva a ekonomického práva na Institutu Evropa univerzity v Utrechtu (1974–1979) a na univerzitě v Leidenu (1979–1981); referendář Soudního dvora Evropských společenství (1981–1986), poté vedoucí oddělení „Statutární práva“ Soudního dvora (1986–1987); člen právní služby Komise Evropských společenství (1987–1991); referendář Soudního dvora (1991–2000); vedoucí odboru (2000–2009) poté ředitel ředitelství „Výzkum a dokumentace“ Soudního dvora Evropské unie (2009–2011); řádný profesor (1988–2003) a čestný profesor (od 2003) evropského práva na univerzitě v Maastrichtu; poradce odvolacího soudu v 's-Hertogenbosch (1993–2011); člen Královské akademie věd Nizozemska (od 1993); početné publikace v oboru evropské právo; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2011.

Kieran Bradley

narozen v roce 1957; diplom v oboru právo (Trinity College, Dublin, 1975–1979); asistent pro potřeby rešerší senátorky Mary Robinson (1978–1979 a 1980); stipendium „Pádraig Pearse“ ke studiu na Collège d'Europe (Bruggy, 1979); postgraduální studium evropského práva na Collège d'Europe (1979–1980); diplom Master of Law na univerzitě v Cambridge (1980–1981); stážista v Evropském parlamentu (Lucemburk, 1981); úředník sekretariátu právního výboru Evropského parlamentu (Lucemburk, 1981–1988); člen právní služby Evropského parlamentu (Brusel, 1988–1995); referendář Soudního dvora (1995–2000); přednášející evropského práva na Harvard Law School (2000); člen právní služby Evropského parlamentu (2000–2003), poté vedoucí oddělení (2003–2011) a ředitel (2011); autor početných publikací; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2011.

Jesper Svenningsen

narozen v roce 1966; studium práva (Candidatus juris) na univerzitě v Aarhusu (1989); advokátní koncipient u právního poradce dánské vlády (1989–1991); referendář na Soudním dvoře (1991–1993); zápis do seznamu advokátů dánské advokátní komory (1993); advokát u právního poradce dánské vlády (1993–1995); vysokoškolský učitel evropského práva na univerzitě v Kodani; docent u lucemburské pobočky Evropského institutu veřejné správy, poté zastupující ředitel (1995–1999); administrátor u právní služby Kontrolního úřadu ESVO (1999–2000); úředník Soudního dvora (2000–2013); referendář (2003–2013); soudce Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2013.

Waltraud Hakenberg

narozena v roce 1955; studia práv v Řezně a Ženevě (1974–1979); první státní zkouška (1979); postgraduální studia v oboru právo Společenství na Collège d'Europe v Bruggách (1979–1980); justiční čekatelka v Řezně (1980–1983); doktorka práv (1982); druhá státní zkouška (1983); advokátka v Mnichově a Paříži (1983–1989); úřednice Soudního dvora Evropských společenství (1990–2005); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (kabinet soudce Janna, 1995–2005); vyučující na několika univerzitách v Německu, Rakousku, Švýcarsku a Rusku; honorární profesorka na univerzitě v Sársku (od roku 1999); členka různých právních výborů, sdružení a porot; četné publikace v oblasti práva a soudní agendy Společenství; vedoucí kanceláře Soudu pro veřejnou službu od 30. listopadu 2005.

2. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2013

Po odstoupení paní soudkyně Ireny Boruta jmenovala Rada Evropské unie rozhodnutím ze dne 16. září 2013 soudce Jespera Svenningsena k Soudu pro veřejnou službu na období od 1. října 2013 do 30. září 2019.

3. Protokolární pořádek

od 1. ledna 2013 do 7. října 2013

pan S. VAN RAEPENBUSCH, předseda Soudu
pan H. KREPPEL, předseda senátu
paní M. I. ROFES i PUJOL, předsedkyně senátu
paní I. BORUTA, soudkyně
pan E. PERILLO, soudce
pan R. BARENTS, soudce
pan K. BRADLEY, soudce

paní W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

od 8. října 2013 do 31. prosince 2013

pan S. VAN RAEPENBUSCH, předseda Soudu
pan H. KREPPEL, předseda senátu
paní M. I. ROFES i PUJOL, předsedkyně senátu
pan E. PERILLO, soudce
pan R. BARENTS, soudce
pan K. BRADLEY, soudce
pan J. SVENNINGSSEN, soudce

paní W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudu pro veřejnou službu

Kanninen Heikki (2005–2009)

Tagaras Haris (2005–2011)

Gervasoni Stéphane (2005–2011)

Boruta Irena (2005–2013)

Předseda

Mahoney Paul J. (2005–2011)

C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu

Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2009–2013)

Zahájené věci

2. Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2009–2013)
3. Jednací jazyk (2009–2013)

Ukončené věci

4. Rozsudky a usnesení – Soudní kolegia (2013)
5. Směr rozhodnutí (2013)
6. Předběžná opatření (2009–2013)
7. Délka trvání řízení v měsících (2013)

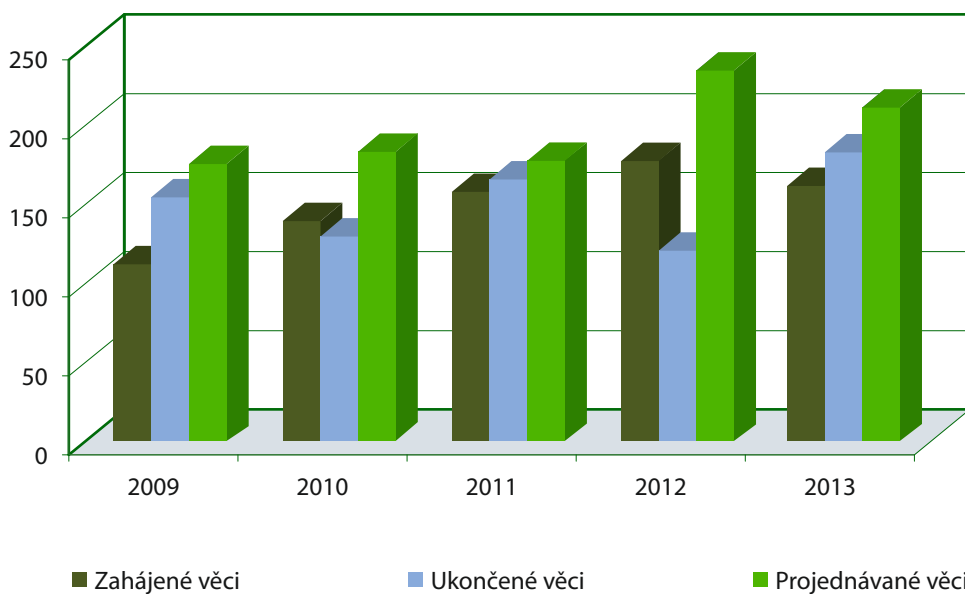
Věci projednávané k 31. prosinci

8. Soudní kolegia (2009–2013)
9. Počet žalobců

Různé

10. Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2009–2013)
11. Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2009–2013)

1. *Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu – Zahájené, ukončené, projednávané věci (2009–2013)*

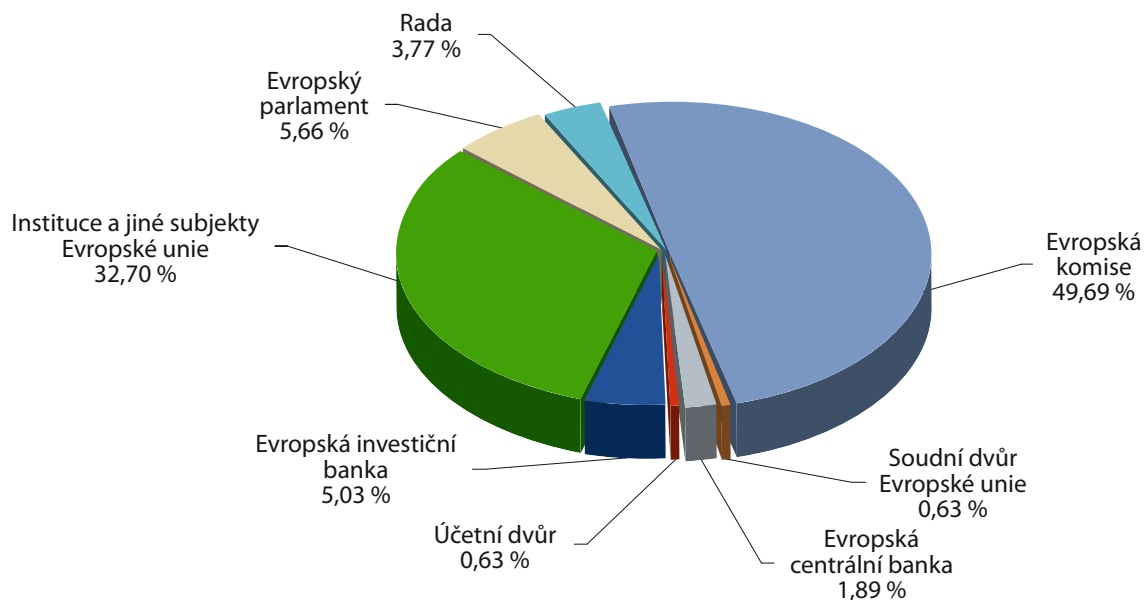
	2009	2010	2011	2012	2013
Zahájené věci	113	139	159	178	160
Ukončené věci	155	129	166	121	184
Projednávané věci	175	185	178	235	211 ¹

Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisí (jedno číslo věci = jedna věc).

¹ Z toho 26 přerušených řízení.

2. Zahájené věci – Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2009–2013)

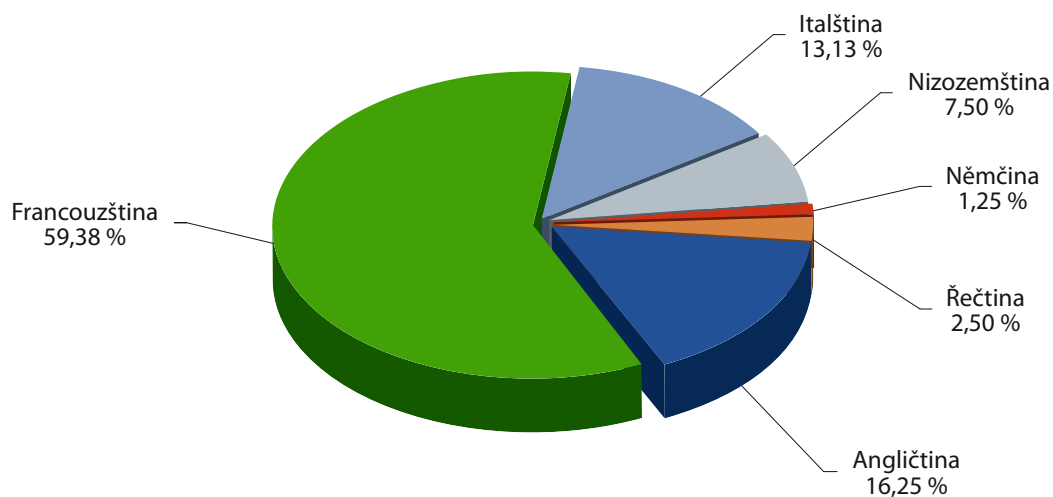
Procentní podíl věcí zahájených v roce 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Evropský parlament	8,85 %	9,35 %	6,29 %	6,11 %	5,66 %
Rada	11,50 %	6,47 %	6,92 %	3,89 %	3,77 %
Evropská komise	47,79 %	58,99 %	66,67 %	58,33 %	49,69 %
Soudní dvůr Evropské unie	2,65 %	5,04 %	1,26 %		0,63 %
Evropská centrální banka	4,42 %	2,88 %	2,52 %	1,11 %	1,89 %
Účetní dvůr	0,88 %		0,63 %	2,22 %	0,63 %
Evropská investiční banka	0,88 %	5,76 %	4,32 %	4,44 %	5,03 %
Institute a jiné subjekty Evropské unie	23,01 %	11,51 %	11,40 %	23,89 %	32,70 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Zahájené věci – Jednací jazyk (2009–2013)

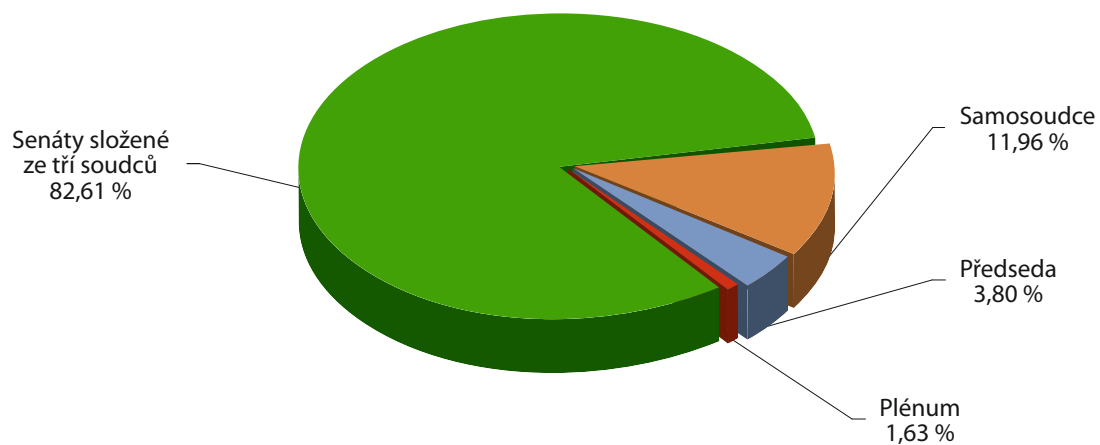
Rozdělení v roce 2013

Jednací jazyk	2009	2010	2011	2012	2013
Bulharština				2	
Španělština	1	2	2	3	
Čeština	1				
Němčina	9	6	10	5	2
Řečtina	3	2	4	1	4
Angličtina	8	9	23	14	26
Francouzština	63	105	87	108	95
Italština	13	13	29	35	21
Maďarština			1		
Nizozemština	15	2	1	6	12
Polština			1	2	
Rumunština				2	
Slovenština			1		
Celkem	113	139	159	178	160

Jednací jazyk odpovídá jazyku, ve kterém byla podána žaloba, nikoliv mateřskému jazyku nebo státní příslušnosti žalobce.

4. Ukončené věci – Rozsudky a usnesení – Soudní kolegia (2013)

	Rozsudky	Usnesení o vyřknutí věci na základě smírného urovnání ¹	Ostatní usnesení ukončující řízení	Celkem
Plénium	2	1		3
Senáty složené ze tří soudců	89	8	55	152
Samosoudce	1		21	22
Předseda			7	7
Celkem	92	9	83	184

¹ V průběhu roku 2013 se Soud pro veřejnou službu bez úspěchu pokusil o smírné urovnání 18 dalších věcí.

5. Ukončené věci – Směr rozhodnutí (2013)

	Rozsudky		Usnesení				Celkem
	Žaloby, jimž bylo plně vyhověno	Žaloby zamítnuté v plném rozsahu, nevydání rozhodnutí ve věci	Žaloby/Žádosti [zjevně] nepřípustné nebo neopodstatněné	Smírná urovnání po zásahu soudního kolegia	Vyškrtnutí z jiného důvodu, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení	Žádosti, jimž bylo v plném rozsahu nebo částečně vyhověno (zvláštní řízení)	
Disciplinární řízení		4	1				5
Důchody a příspěvky v invaliditě	2	4	6	1			13
Hodnocení/ Povýšení	2	7	5	5	2		21
Odměny a příspěvky	3	6	10		2		21
Pracovní podmínky/Dovolená			1				1
Přidělení/Přeřazení	1				1		2
Přijetí/ Jmenování/ Zařazení do platové třídy	6	5	4		1		16
Sociální zabezpečení/ Nemoc z povolání/ Úrazy	4			1	1		6
Ukončení nebo neobnovení smlouvy zaměstnance	9	8	1				18
Výběrové řízení	6	11	2	1	2		22
Ostatní	8	6	25	1	2	17	59
Celkem	41	51	55	9	11	17	184

6. Ukončené věci – Předběžná opatření (2009–2013)

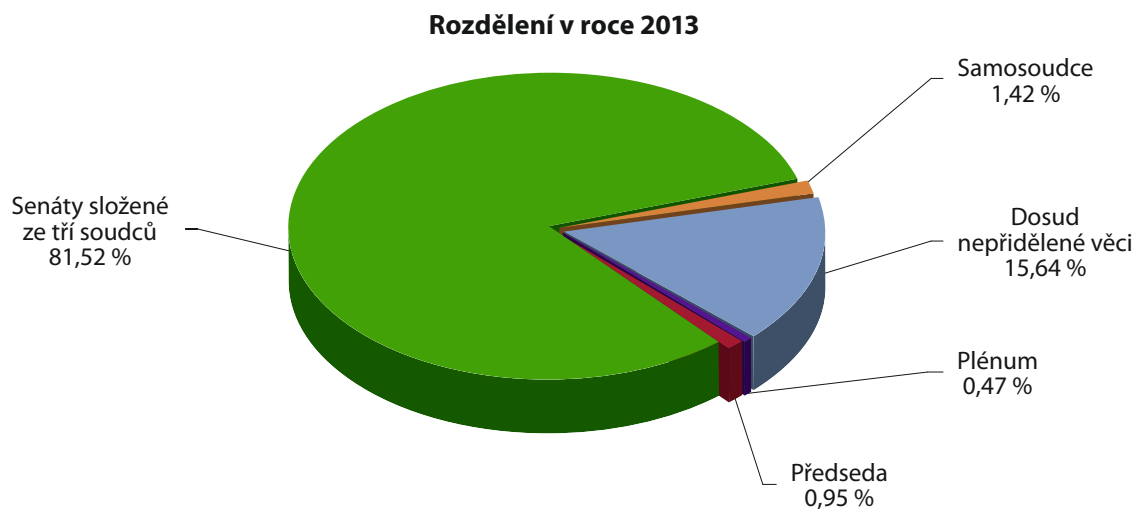
Ukončená řízení o předběžných opatřeních		Směr rozhodnutí		
		Úplné nebo částečné připuštění	Zamítnutí	Vyškrtnutí
2009	1	1		
2010	6		4	2
2011	7		4	3
2012	11		10	1
2013	3		3	
Celkem	28	1	21	6

7. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2013)

Ukončené věci		Průměrná délka	
		Délka celého řízení	Délka řízení bez případné doby přerušení
Rozsudky	92	18,6	18,1
Usnesení	92	13,3	11,3
Celkem	184	16,0	14,7

Délky trvání jsou vyjádřeny v měsících a desetínách měsíců.

8. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2009–2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Plénium	6	1		1	1
Předseda	1	1	1		2
Senáty složené ze tří soudců	160	179	156	205	172
Samosoudce			2	8	3
Dosud nepřidělené věci	8	4	19	21	33
Celkem	175	185	178	235	211

9. Věci projednávané k 31. prosinci – Počet žalobců

Projednávané věci, které sdružují nejvyšší počet žalobců v jediné věci v roce 2013

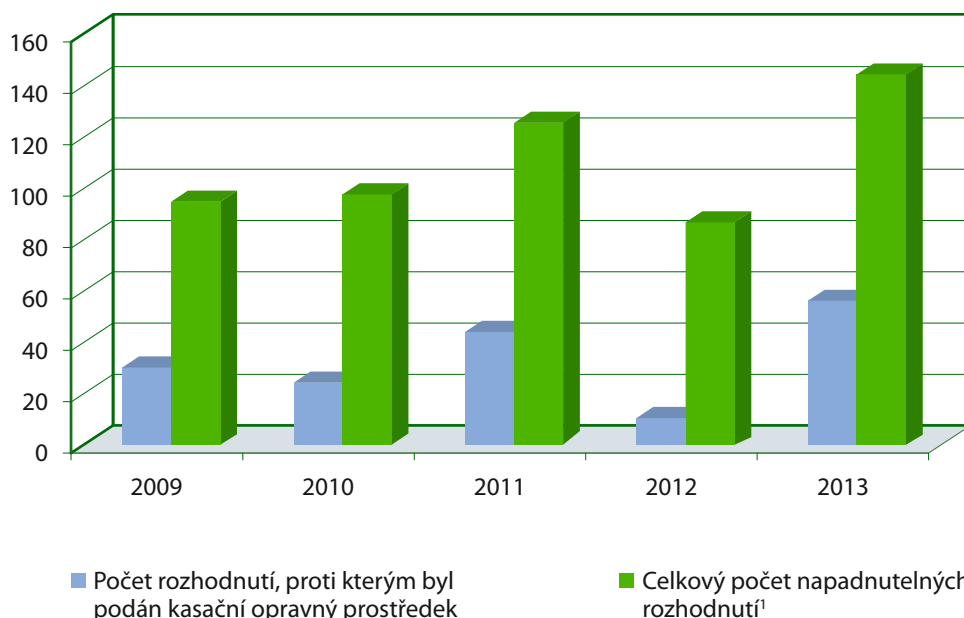
Počet žalobců	Oblasti
492 (2 věci)	Služební řád – Odměna – Reforma systému odměňování a zvyšování mezd EIB
486	Služební řád – EIB – Odměna – Roční úprava platů
451	Služební řád – EIB – Odměna – Nový výkonnostní systém – Přiznávání příplatku
35	Služební řád – Vrácení věci po přezkumu rozsudku Tribunálu – EIB – Důchody – Reforma z roku 2008
33	Služební řád – EIB – Důchody – Reforma důchodového systému
30	Služební řád – Evropský investiční fond (EIF) – Odměna – Roční úprava platů
29	Služební řád – Evropský investiční fond (EIF) – Odměna – Reforma systému odměňování a zvyšování mezd EIF
26 (2 věci)	Služební řád – Odměna – Úředníci přidělení do třetích zemí – Náhrada za ztížené životní podmínky – Změna a úprava náhrady za ztížené životní podmínky – Životní podmínky rovnocenné obvyklým životním podmínkám v Evropské unii – Upuštění od přiznávání náhrady za ztížené životní podmínky
25	Služební řád – Povýšení – Povýšovací řízení 2010 a 2011 – Stanovení limitů pro povýšení
18 (18 věcí)	Služební řád – Řízení – Určení výše nákladů

Výraz „služební řád“ označuje služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Unie.

Celkový počet žalobců ve všech projednávaných věcech (2009–2013)

	Celkový počet žalobců	Celkový počet projednávaných věcí
2009	461	175
2010	812	185
2011	1 006	178
2012	1 086	235
2013	1 867	211

10. Různé – Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2009–2013)

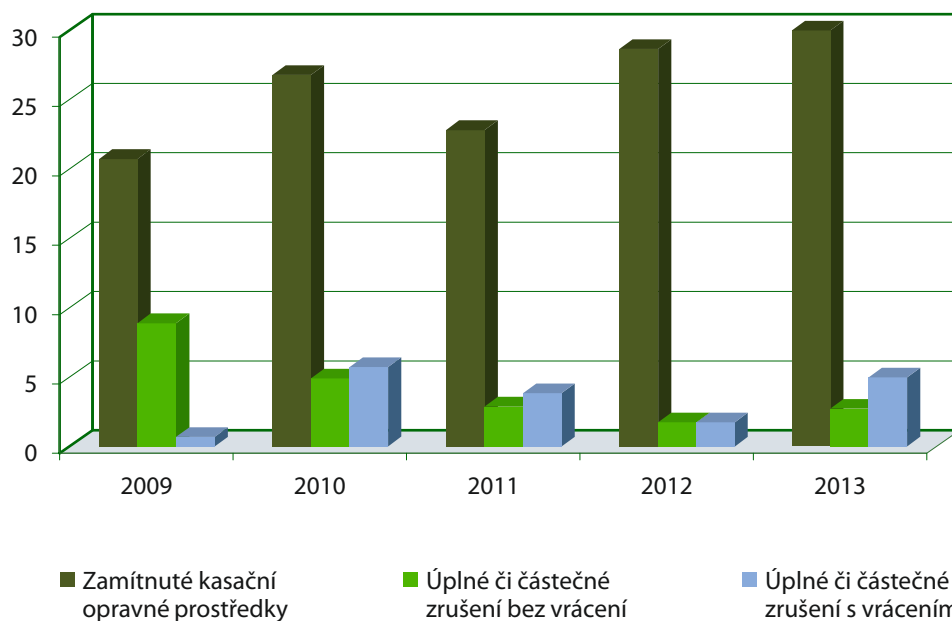

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹	Procentní podíl rozhodnutí, proti nimž lze podat kasační opravný prostředek ²
2009	30	95	31,58 %
2010	24	99	24,24 %
2011	44	126	34,92 %
2012	11	87	12,64 %
2013	56	144	38,89 %

¹ Rozsudky a usnesení (prohlašující žalobu za nepřipustnou, zjevně nepřipustnou nebo zjevně neopodstatněnou, usnesení o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci nebo o zamítnutí vedlejšího účastenství), které byly vyhlášeny a která byla přijata během sledovaného roku.

² Tento procentní podíl nemusí v daném roce korespondovat s rozhodnutími, proti nimž mohl být podán kasační opravný prostředek, která byla vydána ve sledovaném roce, vzhledem k tomu, že lhůta pro podání kasačního opravného prostředku může překrývat dva kalendářní roky.

11. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2009–2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Zamítnuté kasační opravné prostředky	21	27	23	29	30
Úplné či částečné zrušení bez vrácení	9	4	3	2	3
Úplné či částečné zrušení s vrácením	1	6	4	2	5
Celkem	31	37	30	33	38

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- jeden výtisk:
prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- více výtisků, plakáty či pohlednice:
v zastoupeních Evropské unie (http://ec.europa.eu/represent_cs.htm)
a v delegacích Evropské unie v zemích mimo EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_cs.htm);
můžete se také obrátit na síť Europe Direct na adrese http://europa.eu/europedirect/index_cs.htm
nebo na telefonní lince 00 800 6 7 8 9 10 11 (zdarma v rámci EU) (*).

(*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné:

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

■ Úřad pro publikace

ISBN 978-92-829-1688-9

9 789282 916889

doi:10.2862/51900

